

ཕུན་ཕོང་པེ་ཆོག་པ།

ཐོན་ལས་ཁམས་ཁྱེ་ལྷ་རིག་ལུག་བསྟན་སྒྲོབ་གླིང་ནས་བསྒྲིགས།

༣༡། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

ཕུན་ཤོན་། བེ་ཆེན་པ།

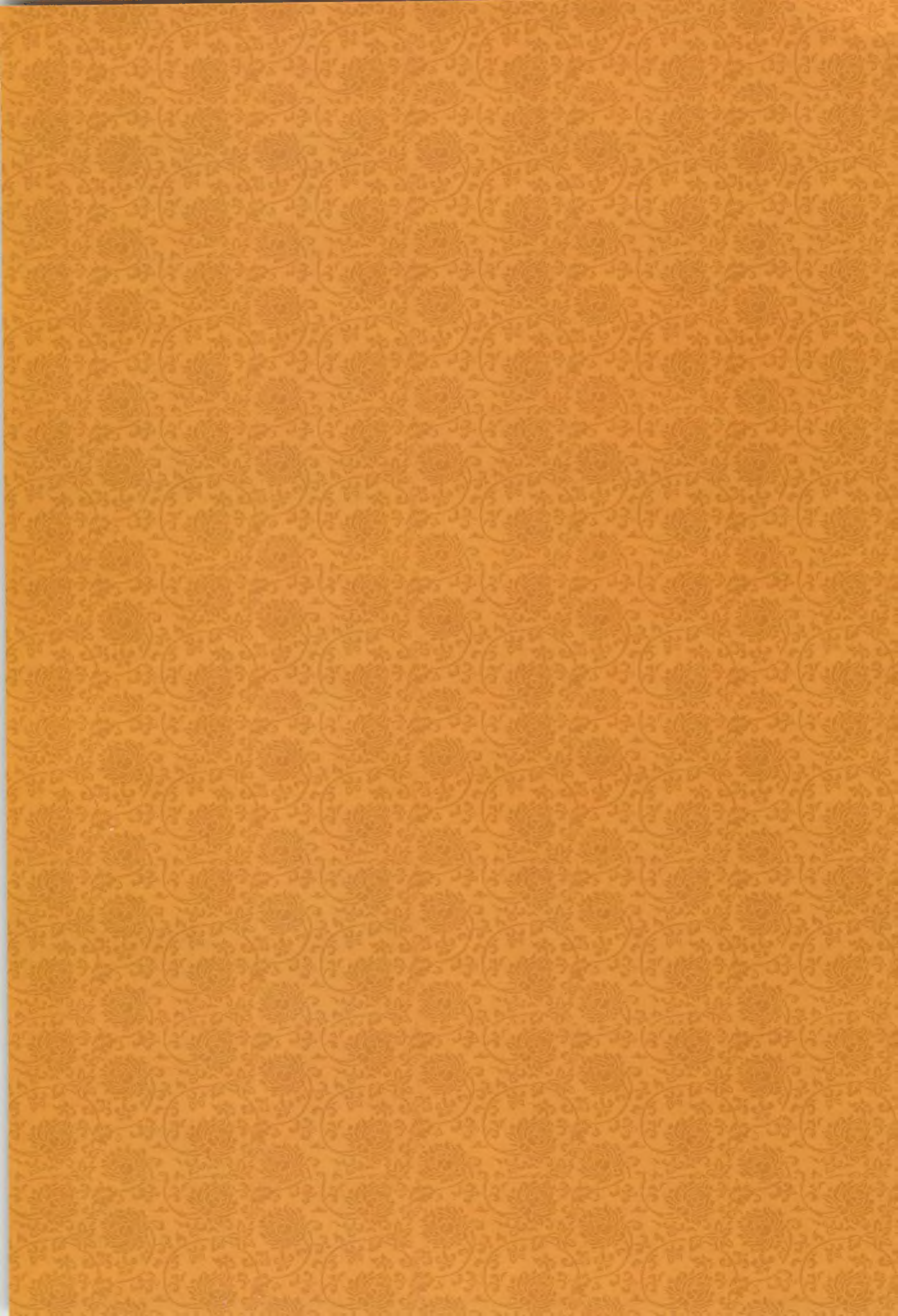
༡༡། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཚོང་སར་ཁམས་ཕྱེའི་ལུ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སྒྲོབ་གླིང་ནས་བཞུགས།

ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༥ ལུག་ཏུ་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་མཚོ་ག་ངེས་པའི་དོན། །ཚད་ལྡན་གིང་རྟེན་སྤྱོད་དུ་གང་བྱོན་པ། །དྲི་མེད་
ལེགས་པའི་སྤྱོད་ཡིས་འདོམས་པ་ལ། །མཚུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞལ་གསུང་མཛོ།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ། (སྤྱད་ཆ།)	1
ཅལ་གནས་ལྔ་པ་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པ།	1
ཆ༡ ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན།	1
ཆ༢ དེ་ནི་ལྟར་སྤྱང་པའི་ཚུལ།	54
ཆ༣ སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས།	61
ཅཬ་གནས་དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ། ༡	66
ཆ༡ མཆོམས་སྒྱུར་པ།	66
ཆ༢ དཀར་པའི་གནས་སོ་སོ་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱད་པ།	70
ཅཧ་གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།	169
ཆ༡ བཟོད་ཤེས་ལྟ་བུའི་བྱད་པར།	169
ཆ༢ ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	171
ཆ༣ དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	194
ཅཨ་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ།	204
ཆ༡ སྟོམས་འཇུག་དངོས་བཤད་པ།	204
ཆ༢ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	236
ཁ༡ བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱ་བ།	245
ཀ༡ གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པ་འདི་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་	

གནས་དགུ་བས་བཤད་པ། ༣	248
ཁ༡ དགོས་པའི་དོན།	248
ཁ༢ བསྐྱུས་པའི་དོན།	249
ཁ༣ ཚིག་གི་དོན།	251
ཐ་མར་དག་བཤུག་གི་དོན།	271

༡༡། །ཚེས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་
བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

།སྒྲུབ་ཆ།

༡༡༡། །དེ་ནས་དེའི་འོག་རྩ་གནས་ལྟ་བུ་སྐྱུས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་ཆུས་ཀྱི་
རང་བཞིན། དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ། སྤངས་པའི་འབྲས་ཁུ་ཡོངས་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་ཆུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཆུས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འོན། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྒྲིམ། །ཞེས་བཤད་པ་
དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་
ཁུར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ངེས་པའི་
ལས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་ཁུ་
ལ་གཉེས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། སྤིང་པའི་རྩ་
བ་སྐྱུས་དུག །ཅེས་པ་འདི་ལ། རྩལ་པོའི་སྤྲུལ་ནི། སྤིང་པ་ལ། ལས་ཀྱི་སྤིང་པ་དང་།
ཡང་སྤིང་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་སྐྱུས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ན་བྱ་
བ་བཅུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གང་ཞེ་ན། རྩ་བ་བརྟན་བྱེད་ཐོབ་པའི་རྒྱན། །རྒྱུད་ནས་བྱེད་
པ་སྐྱུས་རྒྱན། །ཞིང་ནི་རང་རྒྱུད་སྐྱུས་བཞིར། །རྒྱ་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཉོན་བརྒྱད། །ལས་
ཀྱི་སྤིང་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །རང་ཚོགས་འཛིན་པ་ཚུལ་བཞིན་མིན། །དམིགས་པ་ཀྱན་མོངས་མི་
ཤེས་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་རྒྱན་འབྲིང་སྤིང་པར་འཕེན། །དག་ཕྱོགས་གཡོ་བ་ཉམས་པ་ཡིན། །འཆི་

བ་ཁམས་ལས་མི་འདུལ་བ། ། རྣམ་པ་བརྟུན་ནི་གནས་འདིར་ཡང་། ། རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་
 འདོད། ། ཅེས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འགྲེལ་པར་ཉོན་མོངས་པ་
 འཇུག་པ་ན་བྱ་བ་བརྟུན་ཏེ། ཅུ་བ་བརྟུན་པར་བྱེད། རྒྱན་གནས་པར་བྱེད། ཞིང་དུ་སྐྱུ་བ་
 པར་བྱེད། རྒྱ་མཐུན་པ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་མཛོན་པར་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། རང་གི་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད། དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱན་འབྲིད་པར་བྱེད། དག་པའི་ཕྱོགས་གཡོ་བར་བྱེད། ཁམས་ལས་མི་འདུལ་བའི་རྒྱལ་
 གྲིས་འཆིང་བའི་དོན་དུ་བྱུ་བ་པར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པའོ། ། གང་སྤྲེལ་ནི། སྤྱིད་པ་ནི་ཡང་
 སྤྱིད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཅུ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པའོ། ། དང་པོ་ནི་
 བཤད་ཅིན་ལ། གཉིས་པ་འདིར་འཆད་དོ། ། ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བའི་
 སྤྱིང་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཡིས། ཞོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ཅན། ། འདི་ན་ཉོན་མོངས་
 འཕང་ལོ་གཅིག་ཉམས་ན། ། ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་གཅིག་སུ་འཁོར་མ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གཡེ་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱ་
 རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འཆད་ན། དེ་ཉིད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའམ། ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱ་བ་ནི། ཀུན་
 དཀྱིས་ལ་སྤྱ་རྒྱས་སུ་བཤད་ནས། གཞུང་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་འཆད། གནས་མ་སུ་བ་ནི།
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱ་རྒྱས་སུ་འཆད། མདོ་སྤྱི་བ་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སྤྱ་
 རྒྱས་སུ་འཆད་དོ། ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱ་བས་མདོ་དང་
 འགལ་བ་སྤངས་ནས་ཀུན་དཀྱིས་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་སུ་འཆད་པ། སྤྱི་བ་གཞན་གྱིས་ཀུན་དཀྱིས་དང་སྤྱ་
 རྒྱས་ཐ་དད་དུ་འཆད་པའི་རྒྱལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྤྱི་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གནས་མ་
 སུ་བའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གནས་མའི་སུ་དང་། མདོ་སྤྱི་བ་སོགས་གཞན་དག་
 བ་རེ། འདིར་དུག་པོ་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་སུ་འཆད་ན། མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས། དེས་པར་
 འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་ན། འདོད་ཆགས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་སྤྱི་དོ། ། ཞེས་
 བཅས་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར། ཞེ་ན། བཅས་པའི་སྤྱི་ནི། ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་རང་རང་

གི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྟེ་ལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་ན་ཡང་། ཉེ་བར་བརྟག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་སྤྱད་པ་ལྟེ་ལ་ཞེས་
 བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤྱ་རྒྱས་དངོས་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ནི། ཚེས་མངོན་པ་
 ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ནི། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི་
 ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། སེམས་ནི་
 ཉོན་མོངས་བྱེད་བྱིར་དང་། སྦྱིབ་བྱིར་དགོ་དང་འགལ་བྱིར་འདིར། སྤྱ་རྒྱས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་
 མིན། །ཞེས་བཤད་ལ། དོན་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྦྱོན་མེད་པའི་དགོ་བ་ལ་མི་
 སྦྱིབ་པའི་བྱིར། སྦྱོན་སྦྱེས་པའི་དགོ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་མི་
 མཐུན་པའི་བྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་རྒྱས་ལ་དེ་དང་དེ་དག་བྱེད་པས་བྱེད་པའི་
 བྱིར། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་བྱེད་
 བ། དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་ཉེ་བའི་བྱིར་ན། དགོ་བ་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་བ་
 ཞིག་ན་དགོ་བ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེགས་པ་འདི་ནི་ས་བོན་སྤྱ་རྒྱས་སུ་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྦྱུའི་དེགས་པ་དེས་དེ་མི་ཞིགས་
 བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཉིད་འཐད་པའོ། །དང་བོ་ནི། རི་
 སྐད་ཏུ། འདི་ནི་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་སྤྱ་རྒྱས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་དེ་ཡང་། འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་
 བས་བྱས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་པོ་དེ་མཐུན་པའི་བྱོགས་སྤྱ་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ལས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར། མ་དེས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་སུ་འདོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འོ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤྱ་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ནམ་

ཞེན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི། མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་མདོན་པའི་དགོངས་པར་
 གནས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལེགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྤྱ་རྒྱས་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཉལ་བ་ལ་ནི་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ། སད་པ་ལ་ནི་
 ཀྱུན་ནས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉལ་བ་གང་ཡིན་ཞེན། མདོན་མ་གྱུར་བར་ས་བོན་གྱི་
 དདོས་པོ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །སད་པ་གང་ཞེན། མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའོ། །ས་བོན་གྱི་
 དདོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེན། ཡུལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 ས་ལུའི་འབྲས་སུ་ལས་སྦྱེས་པས་ས་ལུའི་འབྲས་སུ་སྦྱེད་པའི་མཐུ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 དེའི་དོན་ནི། ཆགས་སོགས་མདོན་གྱུར་བ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱ་རྒྱས་སུ་མི་འཐད་
 ཀྱི། དེའི་ས་བོན་ཉིད་དེའོ། །དེ་གང་ཞེན། ཆགས་སོགས་སྤྱ་མའི་འབྲས་སུ་གྱུར་ཞིང་། ཕྱི་
 མ་སྦྱེད་པའི་མཐུའོ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། གནས་མ་སུ་བའི་སྡེ་པ་ན་རེ།
 ཐོབ་པ་ཉིད་ས་བོན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་ལས་
 རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། དུན་པའི་ས་བོན་ཡང་དུན་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་སྤྱ་རྒྱས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་
 གཞན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། དུན་པའི་ས་བོན་ཡང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་བསྒྲུས་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བས་རྟོག་སྤྱ་མ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། བས་རྟོག་ཕྱི་མ་བསྦྱེད་པའི་
 རུས་པ་དེ་ནི། བས་རྟོག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་ན། དུག་ཚན་དུག་པའི་མདོ་ལས།
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེན། འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་གསལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ཉིད་ལག་གི་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།
 བཅུ་ཆར་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་

ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཀའི་འདོད་ཆགས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་
ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་
སྒྲིག་ཕྱིར་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མཐའ་དག་ཁ་
ནང་དུ་བལྟས་པར་ངེས་སམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ལ་ཆགས་
པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསམ་ནས་འགྲེལ་པར། དེ་དག་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཕ་ལ་ཆེར་གྱི་སྒྲིམས་བསྟན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱིད་པ་ཞེས་པ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱིད་པ་
ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་མོད། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ཟེན་པས་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་
ལ་སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་སུ་ཞིག་ལ་ཡོད་
ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་སྟེ། ཇི་སྒྲིང་དུ། བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་ལས། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་བོ་སྒྲིམ་ནས། སྒྲིམས་འཇུག་བཞིའི་བདེ་བ་ལ་རོ་བྱང་
བར་བྱེད་པ་དག་ཏུ་འདོད་པས་སོ། །སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་བཤད་པས་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་མི་
ལྟོག་གམ་སྒྲིམ་ན། སྤྱིད་པ་དང་ཐར་པ་ནི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ནི། ལྟ་བུ་ལྟེ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འོ་ན་
འདོད་ཆགས་དང་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་བདུན་དང་དགུའི་དབྱེ་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
ལྟ་བུ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་
རྒྱས་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ནི་
ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཅིག་པས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ་མ་རྣམས་གསུངས་
མོད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེ་བར་མཉམ་ལ།
སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ནི། གཉིས་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་
ལྟར་བྱེ་བས་ན། དེ་དབྱུད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་

ལྟར། སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་དྲུག་ལས། ལྟ་བུ་ལ་ལྟར་བྱེ་ལྟ་མིན་ལ་མི་འབྱེད་པར། བླ་ཁྱེས་བཅུ་ཁོ་
ནར་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་། ལྟ་མིན་ནོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་
ལས། དང་པོ་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། བྱི་མ་ལྟ་ལ། མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་བཞིའོ། །ཞེས་
སྤྱིར་བསྟན་ནས། དང་པོ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནའི་ཆར་གྱུར་པ་ལ། མཐོང་སྤང་ངེས་བཞི་ཀའི་ཆ་ཡོད་
པ་དང་། གཉིས་ཁོ་ནའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ཁོ་ནའི་ཆར་གྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །
དང་པོ་ནི། འོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་འོག་པར་ལྟ་བ་ནི་
བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དངོས་སུ་འཇུག། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་ལྟ་བ་འོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟུག་བསྐལ་དང་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་གི། ཀྱུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་མི་འཇུག་པས་སོ། །
དེའི་གེས་བྱེད་ཀྱང་། ཀྱུན་འབྱུང་དང་འགོག་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་སྤྱིད་ལ། སྟུག་
བསྐལ་དང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ནི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
པ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྟུད་པས་ན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྤོང་བ་བདུན་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ལུང་པོར་བསྟུས་གིང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་
པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་བསྟུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟུག་
བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་གསུམ་ལ་ནི་དངོས་དང་རྒྱུད་པ་གང་གིས་
ཀྱང་མི་འཇུག་པས་སོ། །དངོས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། བདེན་པ་བྱི་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
དང་བདག་གི་བ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པས་ཀྱང་མི་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་བྱ་བ་
དགོས་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་ལ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟ་མིན་ལ་ཀྱུན་བཏགས་དང་།
ལྟ་བ་སྟེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་།
བྱིར་བལྟས་པ་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ང་རྒྱལ་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ་ལ། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་

འདོད་ཆགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད། །ལྷ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །ཞེས་མི་འཆད་པར་
 ཁོང་ཁྱོད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལོ། །དེས་ན་
 རྣམ་གཞག་དེ་ལྷ་ལྷ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མིན་ལ་ལྷར་གསལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་
 མིན་སོ་སོ་ལ་ལྷར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཅུ་བ་བཅུར་བསྟུད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་དགོས་པ་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཐ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
 དགོས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྷ་བ་
 གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་
 སྤང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྷར་འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་སོ་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་དེ་དག་
 ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྷར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དག་བཤད་པ་ལ། ཏུ་མ་དག་ལས་གཉིན་པོ་
 གང་གིས་སྤང་བ་ནི། ཅི་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤྱི་ཅེ་ལས་སྤྱིས་བཟོད་
 པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྤྱིས་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་
 འདིའི་དོན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་པའི་ལྷགས་ཇི་ལྷར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་
 གྱི་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་སེལ་བའོ། །ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོ་
 སོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་སྤྱིས་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་ཡང་བྱིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལམ་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ནི། བྱེ་ལོ་པའི་ལྷ་བ་ཅན་དག་ལ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་དང་གོམས་པ་ལས། །
 ཞེས། ལམ་ལྷའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་ཡང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་
 གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པས་ནི། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་

ལ་ཡང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 བར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཁྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་པ་དགོས་
 བས། བྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་བདེན་པ་དང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དག་སྤངས་པ་སྤྱིད་པའི་
 བྱིར་རོ། །སྒྲིམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆེ། འདོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྤོང་པར་མ་མཐོང་
 ཡང་། དེ་ལ་དེར་ལྷ་བ་ཉིད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བས། འདོད་པའི་འཛིག་ལྷ་ལ་སྤྱིད་པ་
 བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་བྱལ་བར་འཛིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྷ་ར་ཁས་ལེན་པ་
 ལས་གཞན་དུ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོལ་པ་ཁས་ལེན་པའམ། ལྷ་བ་བཀར་
 བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ཆད་མའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ངེས་པར་འདྲེན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡང་སྤྱིད་པ་
 ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྤྱི་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 པ་དག་ན་རེ། སོ་སོ་སྤྱི་བོས་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་མི་སྤྱིད་ཏེ། སྤྱིད་ན། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟེན་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་བྱི་རོལ་པ་དག་ལ། འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་།
 ཏྲག་པར་ལྷ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏྲག་པར་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ལྷ་བ་སོགས་འབྱུང་བར་
 གསུངས་ལ། དེ་དག་གྲུང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷ་བར་གསལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་ར་གསུངས་གི་ན། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། ཀྱན་དག་འཛོལ་འདི་ན་ལ་ལ་སྟོག་གཅིད་པ་སྤྱིད་པ་ནས། ལོག་པར་ལྷ་བའི་བར་དུ་
 ཡིན་ལ། འདི་ལ་འང་མི་དག་འཁོར་སོ་སོར་མི་དག་འལ། ལུས་ཞིག་ནས་གི་བའི་འོག་ཏུ། ངན་
 སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷ་བ་ལ་དཔྱལ་བ་དག་གི་ནང་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱི་རོལ་པའི་མུ་
 སྟེགས་པ་དག་སྤྱིད་དང་བྱམ་ཟེ་ཡང་རུང་། རྒྱ་འབྱུལ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་འཛིན་མིག་དང་ལྷན་པ།
 གཞན་གྱི་སེམས་གཤེས་པ། གང་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྒྲིམ་དུ། ལུས་ཀྱིས་ལོགས་པར་སྤྱིད་པ་

ཡང་མེད། ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡང་མེད། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་
 མེད་དོ། །སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དེ་
 འདོད་པ་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དཔུལ་བ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིར། སྒྲུལ་པ་ཅན་དཔུལ་བར་སྤྱོ་
 བ་ཞིག་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། སྤྱར་བསྐྱངས་པ་ལ་ཕྱིས་འགྱོད་པ་འཕམ།
 མི་དག་བ་བཅུ་སྐྱངས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་གི་ཉེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གཞན་བྱས་པས་ན་ངན་
 སོང་དུ་སྤྱོས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། མདོ་སྤྱོ་ཆངས་པའི་བྱ་བ་ལས། འདི་ན་དག་སྤྱོད་ངམ་བྱམ་ཟེ་ལ་ལ། དགོན་པ་ན་
 འདུག་ཀྱང་རུང་། སྤྱིང་རུང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཁང་སྤྱོད་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་སྐྱངས་
 པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་། སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་
 པར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི། འཇིག་པ་དང་ཆགས་པའི་
 བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཞི་བ་
 ལ་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲུལ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་འདོད་པ་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བྱུང་བ་དག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མདོ་སྤྱོ་བ་དག་གི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་ན་རེ། སོ་སོ་
 སྤྱོ་བའི་ལམ་ཀྱིས་ནི། མཐོང་སྤྱང་ལྟ་ཞོག །སྒྲུལ་སྤྱང་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ས་བོན་
 སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་སྤྱོད་ན་ནི།
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་སྤྱར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱོ་མི་སྤྱིད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེར་སྤྱོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་བཏོན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་འགགས། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྤྱོས། ད་ལྟར་བ་གཉོན་པོ་

དང་ལྷ་མོ་ཅིག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞིག་། ས་བོན་ཉམས་དམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ནས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉམས་པ་ནི་བཞིན་སྟེ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་ལྷ་བས་ཉམས་པ་དང་།
 ཞི་གནས་གྱིས་ཉམས་པ་དང་། གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ལས་
 འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ནི་ཞི་གནས་གྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་
 ཤེས་ཅན་ལ་ལོག་ལྷ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་དག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་
 ཉམས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་བ་ངན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུང་དབྱེན་གྱི་
 གཞི་ལས། ལྷ་ས་སྐྱེན་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་འཁོར་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིག་པའི་
 བསམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྩལ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་
 གྱི་དོན་ནི་ཐོབ་པ་ལ་འཇིག་ལ། དེ་ནི་དེས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ཡང་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་
 ནི། འདས་པའི་ཉོན་མོངས་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་ལྷོས་
 པ་ཡིན་པས་ན་གཞན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ཞིག་སྤིང་བར་འདོད་པ་འདི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནོར་བའོ། །
 ཞེས་གསུང་བ་དག་གི་ཏུ་མང་མོད། བརྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་གྱི་གོང་འོག་གི་ཆགས་པ་
 བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། འདིར་བཤད་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་བརྟན་པའི་འཇོན་དུ་གོང་
 མའི་དངོས་གཞི་ཅན་ལ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་
 དག་ཡོད་ན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དག་གྱང་ཡོད་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་དེ་དག་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་དག་བཞིན་ནོ། །འདོད་ལྷས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་འཛེམ་སྤངས་པར་ནི་འདོད་པའི་ཆགས་བྱལ་མི་རུང་
 བས་སོ། །གཞན་ཡང་། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པ་དག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་བས་སོ། །
 མ་སྤངས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་ཅི། བྱལ་བས་སམ། མ་བྱལ་བར་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལྟར་
 ན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་རྣམས་མི་འཐད་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཅན་དུ་འཛིག་
 པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ། འདོད་ཆགས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་།
 བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ལས། ཁམས་དང་སའི་ཆགས་བྱལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདོད་ཆགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྲེད་པ་བཅད་པས་ན་དེའི་ཐོབ་པ་དང་བྱལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ། གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཅན་གྱི་སོ་
 སོ་སྟེ་བོ་དག་ལ་ལོག་མའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རྣམ་
 གཞག་མཐའ་དག་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ལ་ཐུག་ །
 མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་བས་སོ། །ཞེན། ཕྱེ་བྱ་བ་ཉུ་བས་ཀྱང་། དེ་
 ཅམ་ལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ཅམ་དུ་ཁས་སྤངས་བས་ཆོག་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་བྱད་དོ། །བདེན་
 པ་མ་མཐོང་བར་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱིད་དོ་སྟམ་ན། བདེན་པ་མ་སྟོམ་པར་སྟོམ་སྤང་སྤྱོད་པ་
 ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ལོ། །
 མི་མཆུངས་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སྤྱར་ལྟོག་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །ཞེན། མི་སྤྱིད་པ་
 དེ་དག་གཉིན་པོ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་ཐུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་བྱ་གཞི་ཅན་ཡིན་
 མིན་ལ་ཐུག་པ་ནི་ལུགས་འདིར་ཡིན་ལ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་ལྟོག་པས་བྱབ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་བོ་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་དམ་མི་སྤྲོད། སྤྲོད་ན་དེའི་ཆོ་རྟོན་མོངས་པ་དེ་འདྲ་དེ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་མོངས་སུ་
འགྱུར་རྟེ། འོག་མའི་རྟེན་མོངས་དག་ནི་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལུས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གོང་མའི་
རྟེན་མོངས་ཀྱིས་འོག་མའི་ཕུང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ནི་ས་གང་ན་
ཡོད་པ་དེའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ལྟ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་བོ་དེར་འཛིན་དང་མི་ལྡན་པ་དག་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་འདྲ་དེ་ལ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དར་འཛིན་ནི་མེད་དེ། ཡོད་ན་འདོད་པའི་སས་སྐྱས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་དར་འཛིན་ནི་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
དེ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེན། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་དར་འཛིན་ལ་ནི་ལུགས་འདིར་ལྟ་མིན་གྱི་ནང་ནས་ར་རྒྱལ་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་རྟེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལ། རྣམས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་
བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དར་འཛིན་པ་ནི། བཞི་སྟེ། བདག་ཏུ་མོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་
ར་རྒྱལ་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་ཐ་མ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པར་ངེས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ནི་གནས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཉམས་པར་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་ནི།
བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་
ལྟ་བུ། །དེ་དག་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལ་ལྟ་ལས། འཛིན་ལྟའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྤྱོད་བཤད་
པ་དང་། འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་ལ་འཛིན་ཆོགས་ཞེས་བྱ་
སྟེ། འབྲེལ་པར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་
ཀྱི། །ཞེས་དང་། འཛིན་པས་ན་འཛིན་པ་དང་། བསགས་པས་ན་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་བར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་
ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དེར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟ་བུ་
ཉིད་འཛིན་པ་དང་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་ལས་པ་དག །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བས་ནི་
བདག་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དག་སྒྲོང་དག །དག་སྒྲོང་ངམ་བྲག་ཟེ་གང་ལ་ལ། བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་
 བར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ན། ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལ་ལྟ་བ་
 ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་ནི། འཛིག་ལྟས་གང་ལ་བདག་རྩ་བཟུང་བའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །འདིའི་ནང་ནས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་
 ཆ་ནས་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཆང་ཡང་། རྟག་
 ལྟའི་ཆ་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བས་དེར་མི་འཆད་གལ་ཏེ་བདག་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྐར་འདེབས་
 སུ་འཆད་ན། བདག་ཆད་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཆོ། ཕུང་པོ་ལྟ་ཆད་
 པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་རྩ་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་པ་དེས་གཞོད་ཀྱང་།
 དེ་དེར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི། འགྲེལ་པ་ལས། བདག་རྩ་མངོན་པར་
 འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ། རྟག་པར་ལྟ་བའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། སྒྲིལ་བཞིན་པ་དེ་ལྟ་ན། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་རྩ་འདོད་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་
 བ་བྱད་གཞི་བདག་མེད་པ་ལ། བྱད་ཆོས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གལ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལོག་པར་
 ལྟ་བ་ནི། སྐར་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་མོད། འདི་ནི་སྤྱི་མིང་ཕྱེ་བྲག་ལ་
 སྐར་ནས་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་རུང་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་ཐམས་ཅད་དྲི་ང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དྲི་ཉ་ཅང་ཆ་བས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་
 པ་ལ་མར་དྲི་ང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་ནི། དམན་པ་ལ་
 མཚོག་རྩ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དམན་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་རྩ་
 འཛིན་པ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་སོགས་པའི་སྒྲིལ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་
 བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་སྒྲིལ་འདུག་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པས་ཚོག་པར་མངོན་ལ། སྒྲི་
 མ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་སྒྲིལ་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན། འཛིག་ལྟ་བདེན་པ་གསུམ་ཆར་
 ཀྱི་སྒྲིལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་
 ཞེས་པའི་སྒྲིལ་དམན་པ་གཞན་ལ་མཚོག་འཛིན་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་གྱི། སོགས་པའི་སྒྲི

དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྷ་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལ་ཟུར་དང་པོས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས། གཉིས་པ་ནི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ། དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་འཇམ། སྟེ་རྒྱུ་འབྱུང་གི་པོ་འཇམ། གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྷ་བ་དང་། མེ་དང་རྒྱར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོ་རིས་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་དང་། བྱི་རོལ་པས་བརྟགས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དག་ལམ་དུ་ལྷ་བ་སྟེ། འདིར་ཡང་སོགས་པའི་སྒྲིམ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲག་གོ །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ནི་གཟུགས་གྱི་ལུང་པོར་འདུས་ལ། སོགས་པོངས་ནས་ལུང་པོ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལྷ་ཡང་འགོག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་པོར་མི་རུང་། གྲུན་འབྱུང་དུ་རྒྱར་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱར་འཇིན་ཀྱང་། དེ་འདིས་མི་སྤྱད་པའི་ཤེས་བྱེད་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱར་ལྷ་བ་དེ་གྲུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་འདོད་ན། གྲུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལ་དེ་མེད་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན་འདིར་ལྷར་དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེས་པ། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྟག་བདག་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་རྟུ་འཇུག་པས། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །གཏན་ཆོག་སྟེ་དོན་ནི། དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱར་ཞེན་པ་ནི། དེ་དག་རྟག་པ་དང་བདག་རྟུ་འཇིན་པས་གྲུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བར་འབྱུར། ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་དང་། ཐར་པའི་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱར་ལྷ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་དེ་དེར་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་

སྒྲུབ་དུ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བྱེ་སྤྲོད་རེ། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
 བ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 གང་ལ་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའམ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་དེ། ཐར་པའི་ལམ་མེད་དོ་ཅས་
 ལྟ་བུའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟེན། ཇི་ལྟར་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་
 གཞན་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ནས། འདི་ནི་ཐར་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་ནི་མེད་དོ། །ཞེན། དེ་ཡང་གཞན་
 དེ་ཁོ་ནས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་གྱི། ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་དེ་ཡང་ལམ་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའམ་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་འདི་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་། དེའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་ལ་བརྟག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ཡོད་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་
 པའི་ལན་དགག། །ལམ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་
 ལན་དགག། །ལམ་མིན་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་ལན་དགག། །ལམ་ལ་
 སྤྲུང་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་འདག་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལམ་མཐོང་བས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་མེད་པར་ལྟ་བུ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། འདག་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ནི། ཡང་གང་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གཞན་ལ་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ལ་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མེད། ལམ་མཐོང་སྤང་
 ལ་དམིགས་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་འདག་

གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡོད་པར་
 འགྲུབ་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡང་
 གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སོ། །བོད་སྐད་མ་རྣམས། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའ་
 བཀག་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལྟར་རོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འབྲེལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་ལུགས་སུ་བཟུང་
 བས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྤྱོད་སྐབས་པའི་
 འདོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཕྱིངས་པས་ཞིབ་མོར་བརྟག་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་
 རང་གིས་བརྟགས་པའི་ལན་ནི། དབང་ལྷག་དང་། སྤྱིས་བྱུང་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ནི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛིན་ཏེན་གྱི་རྒྱུར་ལྷ་
 བའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་དུ་བཞག་ལ། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་ལ་འདག་གྲོལ་གྱི་
 རྒྱུར་ལྷ་བས་ནི། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ལམ་མཐོང་སྤང་འཛིན་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པའི་རྩ་ཉོན་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ཡིན་པས་སམ། ལོག་ལྷ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདག་གྲོལ་དུ་ཞེན་པའི་ལྷ་བ་
 ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་བྱེ་སྤྱོད་
 གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་
 ཆར་ལ་དམིགས་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 ལྷ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བཞི་ཚན། ཞེས་པ་མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་ལས་རྟག་པར་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་བདེ་བ་དང་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། འཛིན་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །འཛིན་ལྷ་འི་ནང་གི་བདག་གིར་ལྷ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ལྟ་བར་མི་འཆད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་
 ལྟ་བ་ཡོད་ན་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བས་ལྟ་བ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆད་
 ལྟ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་མ་བཞག་གོ། །ལྟ་བ་གསུམ་པའི་ཆ་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཕྱིར་དང་། དེས་ཉོག་ཕྱིར་དང་སྒྲོ་འདོག་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་
 གསུམ་ཚད་བཞི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མདོ་སྟེ་ལས།
 སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་བཞི་པོ་
 དེར་དེས་ཤེ་ན། སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེ་དབང་གིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོའི་དབང་
 གིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཞག་པ་
 ཡིན་གྱི། ལོགས་པར་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན། ཚེར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་བར་ཤེས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱིད་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་མེད་
 དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་མཚུངས་ལྟན་དང་
 བཅས་པ་རྒྱུ་མས་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་
 རེ་རེ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བཅུ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ལས། བརྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་དེས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བ་དང་།
 མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་སེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བཞི་ནི་
 སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་
 རྒྱུ་མས་ལ། བདེ་བ་དང་། གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་མི་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་སྒྲུབ་ན་རེ།
 དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དག་
 ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྟ་བས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་
 སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྟེ་བཞི། འགལ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་། ཇི་མེད་གཞུགས་ལ་གཞོད་རྒྱུ་དུ་

འབྲུག་པ་ལྟར། རྒྱུ་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ལུང་ཙམ་ཞིག་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ།
 གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཀྱིས་ན། འཕགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཅི་ལོག་
 གྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་མེད་དང་རང་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནི་འདོད་
 ཆགས་སྒྲེ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ན་རེ། རྒྱུ་
 ཅི་ལོག་བརྒྱུ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 སེམས་དང་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་ཅི་ལོག་བརྒྱུད་པོ་ནི་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ངག་
 གི་དབང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་གནས་བརྟན་གྱུན་
 དགའ་བོ་ལ་ཞུས་པ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟིལ་གཏོན་ཕྱིར། བདག་གི་སེམས་ནི་གདུང་
 བར་འགྱུར། ལོ་ཏམ་བྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱིར། ཞི་བ་མཚོག་ནི་བཤད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་
 པའི་ལན་ཏུ། འདུ་ཤེས་རྒྱུ་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། བྱོད་གྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་། དེ་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་ལྟན་པ་ཡིས། རྒྱུ་མཚན་སྒྲུག་པ་སྒྲུངས་པར་གྱིས། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། ཡང་།
 ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་སྒྲོམ་སྒྲུང་མ་སྒྲུངས་པར་མངོན་ཏུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་
 ནི། ལགསོད་སོགས་གྱུན་ནས་དགྱིས་པའོ། དེ་བཞིན་འཛིན་སྤྲོད་འཕགས་པ་ལ། རྣམས་
 སོགས་ངོ་སྤྲོད་མི་འབྲུང་། མི་དགའི་འགྲོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཅི་ལོག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི།
 སྒྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་ནས་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འབྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཏུ་ན། སྒྲུག་བསྐྱུས་དང་། གྱུན་འབྲུང་མཐོང་སྒྲུང་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ཡང་དེར་ཐལ་བས་སོ། ཞེས་པ་
 འོ་ན་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཡང་ཁོ་ན་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། དེ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་མི་དགའི་ལས་
 ལམ་བདུན་པོ་དག་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི་སྒྲེ་བའི་སྤྲིད་པ་
 བསྐྱུས་པ་སྒྲེ། བདག་སྒྲུང་པོ་ཆེས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བུར་སྒྲེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ལ། འཛིན་སྤྲོད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སྒྲེ། ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་མེད་པར་གྱུར་

ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའོ། །ཞར་ལ་སྤངས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དག་
ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉ་
བས་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་དང་། ངོ་སྟམ་པའི་ང་
རྒྱལ་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན།
མཐོང་དང་སྒོ་མ་པས་ཟད་བྱ་བ། །ཞེས་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་གིས་ཀྱན་
ནས་བསྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་པོ་ལོག་པར་
ལྟ་བས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་དང་འཇིག་སྟེད་ནི་མཐར་འཇིག་ལྟ་བུའི་ཆད་ལྟས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་དང་།
སྟེ་སྟེད་ནི་མཐར་འཇིག་ལྟ་བུའི་རྟག་ལྟས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་མི་
དགེ་བ་འང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའོ། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འཕགས་པས་སྤངས་
ཀྱང་། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་གཉིད་དང་། ལུག་བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གང་སྟེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདོད་
པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་དག་སྤངས་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་
ཀར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
མེད་མོད། སྤངས་ཀྱང་ལྟན་པ་ནི་འོག་ནས། ཇི་སྒྲིང་དུ། ལུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་
ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱ་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་དོན་ཆེན་བཅུ་སྟེ། ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་
བ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་པའི་དང་། རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པའི་
དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། ལྟན་པའི་
ཚུལ་དང་། ཆོས་དུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གོ་རིམ་དང་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུག་བསྐལ་རྒྱ་མཐོང་
སྤང་བྱ་བ། །ཉ་བ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་། །གང་དང་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་
ཀྱན་རྩ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི། རང་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་སོ་སོའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་ལ་
དམིགས་ཤིང་བསྟེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འགྲོ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི། མཐོང་སྤང་དང་པོ་གཉིས་

སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་བདུན་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་ནང་ནས་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་དང་ཐེ་
 ཚོམ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཆུངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ། འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་ནས་སྤང་བྱ་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་སྟེ། གཉིས་སུ་བགྱངས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་དང་པོ་གཉིས་
 སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་མཆུངས་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་འགྲོ་ར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་ཡང་། འདོད་ཁོང་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་རང་མཆོན་པ་ཁོ་ནར་
 དེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཅམ་ལྷོག་ནས་སྒྲིམ་ཆོན་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་པོ་
 དང་མཆུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆོ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པར་མི་རུས་པས་
 ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ར་འཛོག་པ་ནི། རང་
 སའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་བསགས་པས་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ།
 འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་སོགས་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པས་དེར་མ་གཞག་གོ། །འོ་ན་
 སྤྱག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་བདག་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་ཀུན་འགྲོ་ར་འཛོག་
 པ་དེ་ལྷ་ན། འཛོག་ལྷ་འི་ཚོགས་པ་ན་བདག་ཏུ་སྟེད་པ་དང་། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱང་
 ཡོད་པས། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་འགྲོ་ར་འགྱུར་ཏེ། འཛོག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བས་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད། ང་རྒྱལ་དང་འདོད་
 ཆགས་ཀྱིས་ནི་རང་དང་མཆུངས་པར་ལྷན་པའི་ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་ཀྱང་།
 ཉོན་མོངས་པ་རང་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དེ་དུས་
 ཀྱི་སྟེད་པ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་པོ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤང་
 བྱ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་པར། འདྲེས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ལྷ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བཅུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་གིས་
 དམིགས་ཕྱིད་པར་བཤད་པ་མེད་མོད། འདྲེས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་

པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྤྱི་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ།
 ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དོགས་པ་འདི་དབྱུད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཀྱན་འགྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 ནི་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲོམ་སྤང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་
 ལས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དུ་ཞེན། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བུ་གཉིས་
 པོ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཉིས་པོ་རང་སའི་སྤང་བོ་ལ་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་
 དང་། དེ་ལྟར་ལྟས་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ས་གོང་འོག་ནི་རྒྱུད་དང་སྤང་
 པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། གོང་མ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ཀྱང་།
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེ་སྤྱོད་སྤྱི་
 གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། མངོན་པ་གོང་མ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མ་
 གཏོགས་པར། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་
 མའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ཀྱན་འགྲོ་ལ་སྤྱི་
 རྒྱས་ཀྱིས་བྱུང་བམ། ཞེན། དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀྱན་འགྲོ་ཐོབ་མ་
 གཏོགས། ཞེས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤྱི་རྒྱས་དང་། ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 ཐོབ་པས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ཡང་མི་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་རྒྱས་ཀྱན་འགྲོ་
 དང་། རྒྱ་ཀྱན་འགྲོ་ལ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྒྱས་ཀྱན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཀྱན་འགྲོ་སྤྱི་ལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདས་ད་
 ལྟར་གྱི་སྤྱི་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདས་
 ད་ལྟར་གྱི་སྤྱི་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་
 ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་རིག་པ་དུག་ཀ་ལ། ཀྱན་འགྲོ་
 ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུས་པས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་མི་འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་དང་འཆད་ཚུལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་དངོས་སུ་ལོག་
 ཞུགས་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་ཏེ་གསུམ་དུ་འཆད་ཅིང་།
 ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཉིད་ལ་ཅི་རིགས་པར། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་བསྟར་བ་འདེབས་པ་དང་། གནས་ལུགས་མེ་ཤེས་པ་དང་།
 མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་
 བེ། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་མེད་པ་དང་།
 ལྷ་བ་དེས་ཁེངས་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་འདག་གྲོལ་
 གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་སྤོ་ནི་དབང་གི་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རང་དང་ལྷ་
 བ་མི་མཐུན་པ་ལ་སེམས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ལས། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་པ་དུ་ཟག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དུ་ཞེན། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། ལོག་
 ལྷ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། ལྷན་དང་འགའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། འཇུག་ནི་ཟག་མེད་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །
 ཞེས་དུག་པོ་དེ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ཟག་བཅས་ལ་
 དམིགས་པར་གྱུ་བོ། འཇུག་པོ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་ས་གང་གི་ལོག་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེས་ས་གང་གི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ཤིང་། རང་གི་ས་པའི་
 འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། ས་དུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེའི། སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ལ་འབྲེས་ནས། འོ་ན་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་ལམ་ཡང་
 ཕན་ཚུན་སྤུལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་
 སོགས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་རྗེས་མ་ཡིན། ཞེས་
 རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཤེས་པའི་ལམ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་གྱི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་
 པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། ཞེས་འཆད་

པས་སོ། །ཞེན། དེའི་ལན་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་རྣམས་
 གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཤེས་ནི་
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། ཆོས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་ཁམས་གོང་
 མའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གོང་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲིར་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་
 ཀྱི་དང་པོ་སྟུག་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཤེས། སྤང་བྱའི་དང་པོ་མཐོང་སྤང་དོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་
 གོང་གི་བདེན་པ་ལ་མ་དམིགས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས། སྒྲུམ་
 ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོར་རུང་ཡང་། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་མི་
 རུང་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བས་སོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་
 ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཤིང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱུ་གྱི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མའི་ཡང་
 གཉེན་པོར་རུང་བ་ལ་བསམ་པའོ། །སྟུག་ཀྱན་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུམ་ན། ཉེས་པ་མེད་
 དེ། ཆོས་ཤེས་གཉིས་པོ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོར་རུང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་དེ་བྱེད་དེས་
 བས་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོར་
 མཚུངས་སོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཤེས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་
 ན། དེའི་དུས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེས་པར་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱས་པ་གཅིག་སྟོན་པ་དེའི་ཆེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྣམ་
 གཞག་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་རྩ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནི། ཆོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་ཆགས་བྱལ་

བྱས་པའི་འོག་ཏུ། གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཆེས་སུ། ཁམས་གོང་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས་པ་ནི་ཆེས་ཤེས་ལས་མ་འདས་ཞེས་ལས་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་དག་གིས་འགོག་པ་ནི་རང་ས་གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་ནི་
 ས་དུག་གམ་ས་དགའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པ་
 དང་། འདྲོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་ཐུག་ན་དོགས་པ་སྤྲ་མ་དེ་སྤང་བར་
 མི་རུས་སོ། །གཞི་མཐུན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལས་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་
 ཆོས་ཤེས་གྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད། ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་
 གྱིས་ནི་འོག་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། མི་
 ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་གཅིག་པོ་དེས། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་མཐའ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཅོད་པར་བྱེད་རུས་གྱང་། དེ་
 བཅད་པའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྤང་བྱའི་ངོ་སྐལ་གྱི་དབྱེ་བས་འགོག་པ་སོ་སོ་འབྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཤེས་པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་
 བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་ཆེས་གྱི་ཆོས་ཤེས་སུ་འདུག་པས་
 སོ། །དེའི་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆོས་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་སྤྱུག་ཀུན་
 རྗེས་འགལ་བས་སོ། །འགོག་ལམ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་
 པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་གཅིག་ཕུ་དེ་
 ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་དང་བྱལ་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་འཐོབ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ལུ་དེས་འདོད་པའི་སྟུག་ཀུན་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་
 སྟུག་ཀུན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་དེ་འདྲ་དེ་
 ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ།
 དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཤེས་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 བའི་བྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་ལོག་ལྟས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་ལམ་
 ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་བ་ནི་དེ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ལ། སྐྱར་འདེབས་ནི་ས་རང་རང་གི་སྤང་
 གཉེན་ལ་སྐྱར་འདེབས་སོགས་སུ་འཛོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་
 སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་བྱོགས་མཐུན་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་བ་ནི་དེས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་ཟིན་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའོ། །མདོར་ན་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱུ་རྒྱུས་དགུ་བཅུ་ཙ་
 གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས། དམིགས་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱུས་འགྱུར་དུ་ཞེན། སྤྱུ་རྒྱུས་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་འགོ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་ས་ལ་
 དམིགས་བ་དང་། གོང་ས་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱུ་རྒྱུས་ཀུན་དུ་འགོ་
 རྒྱུས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱུས་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱུས་པར་འགྱུར། །གཉིས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། གོང་མའི་སྒྲིམ་ཡུལ་མིན། །གཉེན་པོའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་བ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟག་མེད་མིན། བདག་གིར་
 མ་བྱས། ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱུ་རྒྱུས་དེ་དག་རྒྱུས་པར་
 མི་འགྱུར་བའོ། །འགྱུར་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །དེར་ནི་
 དེར་མཚུངས་ལྡན་སྒྲིམ་རྒྱུས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུས་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟར་རང་སའི་སྤང་བྱ་
 རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་རྒྱུས་པའི་དོན་ནི་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་ལྟ་བུ་དེས། འགོག་

ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའམ། སྒོ་མ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཞིང་ཞུགས་ནས། ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་
 པ་སྒྲེ་བ་ལྟར། དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཐོད་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པར་རང་རིས་
 ལ་རྒྱས་པའི་དོན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་དེ་སྒྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 མཐོང་སྤང་གི་རིགས་དང་། བྱེ་བྱག་འདོད་ཆགས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། སྤྲ་མ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སོགས་གཞན་ལ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་
 རྣམས་ནི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས། རང་རང་གི་དམིགས་རྣམ་དུ་བཤད་པ་དེ་
 ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུགས་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོར་བའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་སྒྲི་མཚན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ནི།
 རང་གི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་པའི་ཕྱིར་ན། དམིགས་པའི་
 སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་མི་འཇོག་ལ། ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 ཐེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མི་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་
 རྒྱས་ཀྱན་འགོ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ནང་ན་གོང་ས་ལ་
 དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱང་རང་རིས་ལ་རྒྱས་པ་དེ་
 དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ནང་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་
 ཡོད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱན་འགོ་ནི། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་།
 རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་རྒྱས་པས་བྱུང་ལ། ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་
 རང་རིགས་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱས་པས་ནི་བྱུང་བའོ། །འོ་ན་སྒྱིར་རྒྱས་ལ།
 དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། མིང་ཅི་ཞེན། མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་པ་དེར་ཞུགས་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚུངས་ལྷན་
 གོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱན་འགོ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་རྒྱས་ན་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པས་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་

ལྟན་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བྲ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་
 རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི། རི་སྤྱིད་མ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཆོར་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན། དེ་
 དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པས་བྱུང་བམ་སྟམ་པ་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་མ་སྤངས་
 བ་དེས་བྱུང་གྱུར། སྤངས་ན་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་ལྟན་མོད་གྱུར། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྤངས་པའི་འདོད་ཆགས་ད་ལྟ་བུ་ཆོར་བ་སོགས་དང་
 ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྤྱིད་གྱུར། དེས་སྤངས་ཟིན་པའི་འདོད་ཆགས་འདས་པ་ནི་འདས་པའི་ས་
 བ་ཆོར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་གནས། དེས་སྤངས་ཟིན་པའི་འདོད་ཆགས་མ་འོངས་པ་མི་སྤྱི་བའི་
 ཆོས་ཅན་ནི་མ་འོངས་པའི་ས་བ་ཆོར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་གནས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱས་པར་ནི་མི་
 འགྱུར་ཏེ། སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་བྲ་རྒྱས་དང་
 བཅས་པར་འཛོག་གོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ། གཉིས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྒྱམས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ། མ་ཡིན་པ་ཅན་
 རྒྱམས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྒྱམས་ལ་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་པས། མཚུངས་ལྟན་པ་རྒྱམས་ནི་
 སྤངས་གྱུར་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི། དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ལ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་བྲ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པར་འཛོག་གི། །མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མི་
 འཛོག་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་སྤྱིད་དུ་ཡང་ཉོན་མོངས་བྲ་རྒྱས་བཅས་རྒྱམ་གཉིས། ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་བྲ་རྒྱས་དགྲ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ལས།
 ཆོས་གསུམ་གྱི་རྒྱམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེན། གོང་མ་རྒྱམས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་པ། །ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཆོས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ན་མེད་དེ། བ་
 རོལ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བྱིར་རྒྱམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྟུལ་
 མི་འབྱེན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་ས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སོག་པ་དག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་རྣམ་སྒྲིན་ཞེས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའམ། སྒྲིས་བུ་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་། འདོད་ན་འཛིག་ཆོག་སྟེ་ལྷ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་
 ལྷན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ཞེས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལྟ་ཞོག །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་ལྷ་བ་
 འདི་གཉིས་ནི། སྒྲིན་སོགས་དང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་རྣམ་པར་
 ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཆད་པའི་ལྷ་བ་
 འདི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲིབ་པས་འཆད་ལ།
 སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི། ལྷ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མཐོ་
 རིས་ལ་སྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས། ངའོ་སྒྲིམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 བྱེད་སྒྲིས་འདོད་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། འཛིག་མཐར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ལས། ལྷན་སྒྲིས་དང་། ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་མ་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་ཡོད་མོད། རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་ལ་མི་དགོ་བས་བྱུང་ན། ཁམས་གོང་མ་ན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་
 བ་དང་ལྷ་མིན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི།
 འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་དག་གི་ནི། །གང་ལ་སྒྲིས་དེ་མ་
 སྐྱངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པ། །ཀྱན་དང་གཞན་གྱི་
 རང་དུས་པ། །མི་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷག་མ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་དང་ལྷན། །ཞེས་སོ། །
 དོན་ནི་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི། གང་དང་ལྷན་ན། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱ་
 རྒྱས་སྒྲིབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་རོ། །སྤྱི་ཞིག་ལྷན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་
 རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེའོ། །གང་གིས་ན། སྤྱ་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དཔེར་ན། ཡུལ་
 བེའུ་མིང་ལྷ་བུ་དེར། གང་ཟག་སྤང་བུ་ལྷ་བུ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྟོད་ལུང་དང་འདྲ་བ་དེས་སོ། །
 གང་གིས་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་དང་།
 སྤྱི་མཚན་པའོ། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས། །ཁོང་ཁྱོད། ང་རྒྱལ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་

དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 ཡུལ་རང་རང་སོ་སོ་བ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བས་དམིགས་པའི་བྱིར་རང་མཚན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་ནི། ཡུལ་བདེ་བ་མྱོང་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་ཞིང་།
 ཁེངས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་ལ། ཁོང་ཁོ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 ནས་འབྲུག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་མཚན་པ་ནི། ལྷ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ནས། མྱོངས་པ་དང་།
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་འདི་ལ།
 གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཀའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་
 འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆགས་སྟངས་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པོ་རེ་རེ་
 ལ་འང་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་འང་། སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་།
 མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
 པོ་དེས་རེ་རེ་ནས་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་གསུམ་ཆར་ལ་དམིགས་ཤིང་། རེ་རེ་ནས་གང་ལ་སྒྲེས་
 ཤིང་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་
 གསུམ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་པོ་ནི། ཡུལ་
 རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལྡན་པར་བྱེད་གྱི། དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ལྷན་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་མ་འོངས་པ་སྒྲེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲི་ལའི་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆགས་སོགས་མ་འོངས་
 པ་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ཤིང་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་
 དུས་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་གང་ལ་སྒྲེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་རང་
 མཚན་དེ་དག་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་སྤྱིད་པ་དེ་ལས་དམིགས་ཀྱིས་
 བསལ་བ་དང་། མ་སྤངས་པ་ཞེས་བསམ་ནི། སྒྲེས་ཀྱང་སྤངས་ན་མི་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །འོ་ན་སྤངས་ཀྱང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་བཤད་

པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན་དེ་ནི་རི་སྐད་དུ། ཀྱན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན། །ཞེས་གང་གིས་
 ལྷན་བྱེད་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། འདི་ནི་ལྷན་བྱེད་ཉོན་མོངས་རང་མཆོན་པས་དབང་
 དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན། ལྷག་མ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་དང་ལྷན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
 ཉོན་མོངས་སྒྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་མ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། དེ་ནི་ཀྱན་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རྣམས་པས་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་པོ་ཀྱན་སྤངས་ན། ཀྱན་འགྲོས་ལྷན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཏོ། །འོ་ན་སྤངས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་བཅད་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཅད་ན་ལྷན་པ་རི་ལྷ་ར་
 འབྱུང་སྟེ། མ་ཐོབ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། སྒྱིར་ལྷན་པ་ནི། རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། གང་དང་ལྷན་པ་དང་། གང་གིས་ལྷན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡུལ་རྒྱུད་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དག་དང་ལྷན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པའོ། །གང་གིས་
 ལྷན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པས་ལྷན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལས་ལྷན་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་དག་དང་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་པ་དག་
 སྤོང་ལ། ལྷན་བྱེད་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་དང་དེ་དག་མི་སྤོང་དོ། །དེའི་ཡང་དམིགས་
 ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། གནས་གཉིས་པར། རི་སྐད་དུ། འགོག་གཉིས་ཀྱི། ཞེས་པ་དེར་བཤད་ཟིན་
 ནོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་གང་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱིར་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་མ་བསྐྱས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་།
 གང་ལ་ལྷན་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་བཤད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །གང་ལ་
 སྒྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱིས་ཤིང་སྤངས་པ་དག་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དམིགས་ལ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ།
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་རང་མཆོན་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་
 དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ན་མི་སྒྱེ་བ་འགལ་ལོ། །ཞེན། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་ཤུལ་
 དམིགས་ནས་སྒྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ས་ནས་སྒྱེ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཆོག་ས་
 པ་མི་སྤོང་པས་མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་དེ་ནི་ཆོག་ས་པའི་འབྲས་ལུ་ཅན་ཡིན་

གྱི། རྩམ་གྱི་འབྲས་ཁུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་མ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མངོན་པར་
 ཐོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩམ་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྟག་པར་
 འགྱུར་ལ། མེད་ན་མེད་པ་དེ་དང་རི་ལྟར་ལྟན། ཞེ་ན། དུས་གསུམ་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་ལ། འདུས་བྱས་སྒྱུ་འཛིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྩམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས། དུས་གསུམ་རྩམ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་
 དག་དུ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་ཁུ་སྒྱེད་མ་ཟེན་པའི་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་
 པ་དང་། འབྲས་ཁུ་བསྒྱེད་ཟེན་པའི་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 ཐུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་རྩམ་སུ་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པོ་རྩམ་སུ་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མདོ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
 གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ། རྩམ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱིང་། དངོས་པོ་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། བཟུང་བ་ཆོས་སྒྲོབ་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྒྲོད་བཅོམ་
 བས་སྒྲོད་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྒྲོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཅུང་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན། རོ་རུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི།
 རྩམ་དང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། བཟུང་བ་དབྱངས་
 སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། རྩམ་གཅིག་ཉིད་དུས་གསུམ་དུ་རིམ་པར་འཇུག་པ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲིས་སུ་ཞིག་བུད་མེད་གཅིག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྩམ་མི་འཕོ་
 ཡང་། གནས་སྐབས་འཕོ་བ་ནི། བཟུང་བ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིལ་སུ་
 གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན་གཅིག་དང་། བརྒྱའི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན་བརྒྱ་

ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་བཤམ་བས་སོ། །འོ་ན་གི་ཟིན་པའི་བ་
 ལང་དེ་འདས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ན་བ་ལང་གི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པར་ཡོད་དམ། མེད་ན་ནི་བ་ལང་
 དུ་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡོད་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དུས་རང་རང་ན་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་དུས་དེ་ན་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱ་བ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱ་བ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་མེད་ན། འདས་པའི་བྱ་
 བ་ལྟ་སུ་ཞིག །འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཕྱེ་བྱུང་བླ་བས་བྱུང་བ་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་
 ཁས་སྤངས་པ་ལ། གཤམ་སུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྩྭ་དུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བས་མི་བྱེད་ཅེས་བ་ཉིད་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གི་ཟིན་པའི་
 མི་ཆོས་ཅན། མིའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། མི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩྭ་དུང་བ་ནི། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྤྱོད། དེའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། གསེར་གྱི་བུམ་པ་
 ཞིག་ནས་མགུལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པའི་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལྷེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་འཛོག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཆོག་ལ། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་
 གང་ཞིག་སྤངས་ན་དེ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་བྲལ་བ་ལ་དེ་སྤངས་པས་བྱུང་བམ།
 ཞེ་ན། བྲལ་ན་སྤངས་པས་བྱུང་བར་ནི་ངེས་ལ། སྤངས་པ་ལ་བྲལ་བར་མ་ངེས་པ་ནི། འདི་
 ལྟར། ལྷག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀྱན་འགོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན། །དང་པོའི་
 རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་བྱི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་འདི་ལ། སྤང་བ་དང་བྲལ་
 པའི་བྱེད་པར་ནི། སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ།
 བྲལ་བ་ནི་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ན་ཡུལ་དེ་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་

ལའང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལའང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
 བས་བཤད་རྒྱས་ཀྱང་། འདིར་ཡུལ་ཅན་ཀུན་འགོ་དང་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་བས་བཤད་པ་
 བློ་སྤངས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 ཀུན་འགོ་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་
 ཀུན་འགོ་ནི་སྤྲོད་ཀུན་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་མི་འཆད་པའི་བྱིར། དང་པོའི་རྣམ་པ། ཞེས་སོགས་
 བློ་སྒོམ་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བཞི་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་
 བ་དེ་ཉིད་ལ་ཆུང་འབྲིང་དགུར་བྱེ་བའོ། །འོན་ཀུན་འགོ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་
 དམིགས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་རྒྱས་ན་སྒོམ་སྤང་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་སྤང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་པོ་གང་ལས་སྤྱ་རྒྱས་དུ་ཞིག་དམིགས་ཞེས་དཔྱད་པའི་སྐབས་ལས་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ། སྤྱ་རྒྱས་
 དུ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ཤེས་ན། སྤྱ་རྒྱས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་འཆད་པ་དེ་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བདེ་སྤྲོད་ཏུ་
 རྟོགས་རྒྱས་པས། དེ་འཆད་པ་ནི། མདོར་ན་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཁམས་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ན། སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ལྷ་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་བཅུ་
 དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །སེམས་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཆོས་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུ་བར་བསྟན་པ་དང་།
 འགྲེལ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོད་པས་ལྷ་ལྷ་མཐོང་གོམ་པ་
 ཡིས། སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྒྲེས་པ། རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་བཞི། འདི་
 མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་ཁམས་ལས་སྒྲེས་རང་གི་དང་། འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་
 དྲི་མེད་ཀྱི་འང་། གཟུགས་མེད་ལས་སྒྲེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས། གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་
 ཡུལ་ལོ། །འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུན། རང་གིས་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཟག་
 མེད་ཁམས་གསུམ་མཐོང་གསུམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་
 སྐབས་སུ་རང་སའི་སྤྲོད་ཀུན་མཐོང་སྤང་གིས་རང་སའི་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ལ། རང་སའི་སྒོམ་སྤང་གིས་

ཀྱང་དམིགས་པ་ནི། རང་སའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུའོ། །གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གིས་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་པ་ལའང་། གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
 ཀྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་
 བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བས་ནི་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་གསུམ་པོ་དེ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གིས་མི་དམིགས་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་མཚན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཅན་རང་མཚན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུན་དུ་ངེས་པ་ལས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་བས་སྤང་བྱ་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིས་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་གསུམ་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་
 དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཁམས་གོང་མའི་ས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །
 རང་སའི་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀུན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་
 ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དགོ་བས་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མི་
 སྤོང་ཅིང་། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། །ཞེས་འཆད་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 གཅིག་ནི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཁམས་ལ་དམིགས་ནས་
 རགས་པར་ལྷ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་བཟོད་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །
 གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤང་བྱ་གསུམ་པོ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 རང་སའི་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ།
 བཅུ་ཁོ་ནས་དམིགས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་
 དམིགས། །ཞེས་དང་། འོག་མའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གོང་མ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དག་སྤོང་པ་དང་། རང་སའི་སྤྲ་མ་ཀུན་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་དག་གིས་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་སྤྲ་

ཆར་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་སའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་རང་སའི་ཟག་བཅས་མཐའ་དག་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགོ་རྣམས་ཀྱི། སྦྱོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་
 འོག་མ་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་རིས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དངོས་བཟུང་
 བས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་སེམས་དུའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 དུ་འགྱུར་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི། སྤང་གི་སྤྱིང་དུ་རང་རང་བསྐྱུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་འགོ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་པས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དགོ་བས་ནི། བསམ་གཏན་
 དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་རང་རང་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 འདི་ལྟར། འདོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ནི། རྣམ་ཤེས་དུག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །དགུ་
 དང་གཟུགས་མེད་འགོག་ལམ་གྱི། །སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས། །བཅུ་གཅིག་པོ་ཡི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སྤང་བྱ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཤེས་
 བྱེད་ཀྱང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་གིས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱིས་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བའི་རྣམ་པས་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་ནི་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཅོག་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའང་སྤྲིད་དོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྦྱོ་
 གྲོས་དང་། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་
 སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། དུག་ནི་ཟག་མེད་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་བྱེད་རོ། །འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་
 གྱི། བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་པ་དང་མདོན་པ་གོང་མར་བཤད་ཚུལ་
 གྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བོད་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །དང་བོ་ནི། འགྲེལ་
 པར། །ཁམས་གསུམ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཐོང་དང་། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་ཟག་པ་མེད། །རྣམ་ཤེས་ལྷ་

བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་བཅུ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། །འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱན། །རང་གིས་གྲུགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཤུལ་སྤང་མཛོད་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཡིད་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་རི་ལྟ་བུར་གཟུགས་ན་སྟོང་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཡིད་གྱིས་ནི་གཟུགས་མེད་རང་གི་སའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་འདིར་འབྲུང་བ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཟག་མེད་གང་དང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱས་པའི་དེས་པ་ནི་མེད་དེ། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་མཚོན་ནས་སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་དུ་དུ་འགྱུར་ཞེས་དབྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྔ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་ །བཅུ་དང་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་དང་། །ལྔ་དང་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་འགྱུར། །ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བཅུ་དྲུག་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལས། ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་ཅན་ཕྱ་རྒྱས་དུ་རྒྱས་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་པ་བཞི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཆོས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཕྱ་རྒྱས་ཡིན་མིན་དང་། ཕྱ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་ཞེས་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མཚོན་ན། དེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཟུགས་རྒྱུད་གྱིས་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པ་རང་སའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་འགོ་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། སེམས་ལྡེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྡེ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ཕྱ་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཡིན་པས། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་འགོ་བཅུ་གཅིག་དང་།

སྒྲིམ་སྤང་བཞི་སྟེ་ཕྱ་རྒྱུ་བཙུ་ལྷ་སྤྱུ་ཕར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོ་ན་རྒྱུ་སོ། །
 ཞེས་ཤེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་ཕར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ།
 བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གྱང་མདོར་བསྐྱུ་ན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་
 གཏོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། གཟུགས་
 མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཕྱ་རྒྱུ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་བཞི་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་
 གཉིས་དང་། ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་རྒྱུ་ཕར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་བའི་དབང་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་ཕར་འགྱུར། བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 པོ་འདི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པ་ན་
 སྦྱོད་པ་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་བསྐྱེད་ནས། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་བཞི་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་འདུས་བྱས་ལ་
 དམིགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཕར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལམ་འདིས་གཞན་ཡང་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་ཕར་འགྱུར། ཞེས་དབྱུང་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་པ་ལ་བྲ་རྒྱས་དུ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡུལ་
 བདེ་བའི་རྒྱུ་གངས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 སྐབས་སུ། སྤྱིར་བདེ་བ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་
 བདེ་བ་རིགས་གཅིག་ཏུ་བཞག། གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རིས་ལྡར་བྱེ། གཟུགས་མེད་དུ་བདེ་
 བའི་དབང་པོ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཤེས་བྱེད་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆོད་ཆོར་
 བ་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་སའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཆོར་ཁོ་ན་
 དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཆོར་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སྤྲ་མ་ལ་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ནུས་
 ཤིང་། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྒྲིམ་མིན། ཞེས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་ལ་མཐོང་སྤང་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆོར་བ་དག་ལུས་སེམས་
 སོ་སོར་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ཆོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་གང་། སྤྱི་བསྐྱེལ་
 དབང་པོ་སེམས་པ་ནི། བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །
 གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལས་སོ། སེམས་བདེ་ལ་རིགས་ལྡར་འབྱེད་ནུས་
 པ་ཡང་། བདེ་བ་དག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སུ། མཚུངས་ལྡན། ཞེས་བཤད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་རིགས་ལྡར་འབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་
 ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བསྒྲུ་བྱས་ན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་སྤྱིད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྤང་བྱ་རིས་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་
 པའི་རིས་ལྡར་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་ཏེ། བསམ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་གངས་ངེས་དང་། ཡུལ་ཅན་དེས་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན་བྲ་རྒྱས་དུ་
 ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཀྱི་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི། ས་དེ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ལ།
 འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གིས་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡང་། བདེ་བའི་དབང་
 པོ་དང་འགོག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་བདེ་བའི་

དབང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་འཇུག་པས་མཐོང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། དང་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འགོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ་གཉིས་པའི་
 དམིགས་པ་ནི། གྲུ་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་པས་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་ནས་རྒྱས་དགོས་པ་ལས། འདོད་པའི་བདེ་བ་ནི་སྤྱིར་ཡང་མཐོང་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །
 འོ་ན་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གིས་དམིགས་པར་འཆད་
 བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བདེ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་
 བར་ལྷན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས། བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པས་སོ། །
 བདེ་བ་ལ་སྤྱིར་མཐོང་སྤང་དང་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་དབྱེ་བར་རུང་ངོ་། །འདི་ཡང་
 དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལོག་ལྷ་འགོག་བདེན་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་
 གྱུར་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 མཚུངས་ལྷན་དུ་ཡོད་པའོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་སའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོ་མ་
 སྤང་གི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་གེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལོག་ལྷས་ལམ་ཟག་མེད་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ལ་ཡང་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། །
 སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །འོ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་སྒོ་མ་སྤང་གིས་ཇི་ལྟར་དམིགས་གེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ནི་ཐར་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་འཛིན་
 ཞིང་དམིགས་པ་དག་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ལ་ཡང་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་
 བ་དེ་ནི། སྤྱིར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་སེམས་དུ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཡིན། ཞེས་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་བདེ་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོས་དམིགས་པས་བྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་མི་རུས་པ་དང་། དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དག་གི་ཆེ་ནི། ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་
 ཉོན་མོངས་པས་ཡུལ་ཟག་བཅས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཟག་པ་དེ་ཉིད་འཕེལ་ཁེང་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད། དེའི་གྲོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་དུ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར།
 ཞེན། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན། འདོད་པའི་སྤང་
 བྱ་རིས་བཞི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྡ་ཆར་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུས་བདེ་བ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ས་
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར། ས་འོག་མའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དེའི་ཆེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དམིགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་
 འགྱུར་དུ་འཆད་རུས་སམ། ཞེན། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་
 མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་རིགས་བཞི་ལྡ་ཆར་
 རྒྱས་པ་སྲིད་ན། འདོད་ཆགས་དེ་ཀྱན་འགྲོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་
 རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་
 སོ། །ཞེན། འདིར་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རང་སའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱས་པ་
 ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་རྒྱས། དེ་འདྲའི་འཛིག་ལྟ་དེ་ཀྱན་

འགྲོ་ཡིན་པས་རང་སའི་ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་སའི་ཆོར་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་ན། སྤྱག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་
 གཉིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བ་དག་ཀྱང་
 སྤང་ཅིང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་ལ། དེའི་ཆེ་འདོད་
 ཆགས་རིས་བཞི་ཆར་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པར་སྤང་པས་སོ། །འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཆགས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤང་དེ། དེ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
 པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
 གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ། སྤངས་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 ས་དེའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཆར་སྤང་པས་སོ། །ཡང་
 གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ། སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་།
 ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཡུལ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་
 ཀྱན་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྷན་སྤང་ཅིང་། ཡུལ་བདེ་བ་ལ་ལམ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དང་། སྤྱག་ཀྱན་
 གྱི་བདེན་པ་དག་སྤང་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་འདོད་ཆགས་དེས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་
 རྒྱས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛིག་
 པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྱ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་
 གྱིས། །ཞེས་པ། སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་རྒྱས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་
 འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྷན་པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་
 པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ལྷ་བྱ་སྟེ།
 འདི་ཡང་མ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། སྤངས་ན་མཚུངས་པར་ལྷན་ཡང་རྒྱས་པར་མི་

འགྱུར་བ་སྤྲོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་འདས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དེའི་སེམས་འདས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་ལོ། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 འགྱུར་ནི། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་མ་ཡིན། ཟག་
 པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་མོད། ཟག་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཉིད་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །འདིར་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དེ་ལ་ཟག་པས་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་
 སེམས་ཟག་བཅས་འདས་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་འདྲ་དེ་སྤངས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་པས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒོ་མས་འཇུག་དག་པ་རྒྱུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་
 འཛོག་པ་དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་མོད། རྒྱས་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞུང་རྒྱུ་པ་དང་བོའི་དོན་ནི།
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་
 པ་གཉིས་ཡོད། ཅས་དང་། དངོས་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་
 པས་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་ །
 ཅས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་སྐྱེ་བས་ལུང་མ་བཟུན་
 རྒྱུ་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་པ་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཁོ་ནས་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སའི་ཉོན་
 མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདིར། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་ལ།
 ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་མཛད་པ་དག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི་བྱེ་སྤྱི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཟག་པ་སྤངས་པའི་དོན། རང་པས་ཆུའི་ནང་
 ནས་འོ་མ་འཐུངས་པ་ལྟར། སེམས་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ཟག་པ་སྤང་བར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི།
 ཟག་པ་དང་སེམས་ལྡན་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་འདས་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་པ་ཁོ་ནར་མ་འོངས་པའི་ས་ན་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པའོ། །ཡང་དམིགས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་

ལས་རྒྱས་མི་རྒྱས་སུ་འཛིན་པ་དེའི་དོན་ནི། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་བྱ་
 བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་ལས་
 གྲང་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་
 པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐུགས་བརྩེ་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི།
 རྫོངས་ལས་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་ནི། །ལོག་ལྷ་དེ་ནས་འཛིན་ཆོག་སྟེ། །དེ་ནས་མཐར་འཛིན་དེ་
 ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་དེ་ནས་སྟེ། །རང་གི་ལྷ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་
 སྤང་དེ་ལྟར་རིམ། །ཞེས་པའོ། །དེར་རྫོངས་པ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་ལོག་ལྷ་སྟེ་བའི་གོ་བར་ཟད་
 ལ། །ལོག་ལྷ་ལས་འཛིན་ལྷ་སྟེ་བའི་འགྲེལ་པར། རྒྱལ་བསྐལ་ལུང་པོ་བསལ་ནས་བདག་ཏུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ །ལུང་པོ་
 མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་མ་ཤེས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡི་གའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལས་འཛིན་ལྷ་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་སོང་བས།
 བར་དུ་ལོག་ལྷ་བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་ནི། འཛིན་ལྷའི་དམིགས་པ་
 དང་འཛིན་སྤངས་ནི། བྱི་རོལ་པའི་དགོ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པར་ལྷ་བས་རྒྱལ་བསྐལ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཏབ་
 པ་དེའི་ཆོ། མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལུང་པོ་ལ་ནི་རྒྱང་
 འཕེན་གྱིས་གྲང་མི་སྟོན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་ལུང་པོ་
 ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསལ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །དེ་འདྲའི་འཛིན་ལྷ་དེ་ལས་
 བྱི་ཆད་པའི་ལྷ་བ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་འདི་ཆད་ནས་བྱི་མ་མཆོམས་མི་སྒྲུར་བར་འདོད་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་སྒྲུར་འཛིན་ལྷ་ཙམ་ལོག་ལྷ་ལ་རག་མ་ལས་གྲང་། མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་འདྲེན་བྱེད་
 གྱི་འཛིན་ལྷ་ལ་ལོག་ལྷ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་བྱེ་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་
 འཆད་རུས་ཏེ། འཛིན་ལྷའི་ངོས་འཛིན་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཡིན་གྲང་། ལུང་པོ་ལ་དེར་ལྷ་བ་ལ་མི་
 འཆད་ཀྱི། ལུ་སྟེགས་གྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྷ་བའོ། །དེ་ལ་ནི་ལོག་ལྷ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ལུང་པོ་འདི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཏབ་ནས། དེ་ལས་གཞན་

པའི་བདག་གཅིག་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་ཆོག་གྲང་། ལྷག་བསྐལ་
 གྱི་ལུང་པོ་བསལ་ནས་བདག་རྒྱ། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་དོན་གྲང་། ལྷག་ལྷག་སྒྲིལ་
 གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི། ལུང་པོ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་
 མཐར་འཛིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས། ལྷག་སྒྲིལ་འདིར་འཛིན་མཐར་
 གཉིས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འཆད་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལ། རྒྱུ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་མི་
 འབྱུང་། །ལྷ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོག་འཛིན་
 གཉིས་དང་། རང་གི་ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཞེས་སྤང་བ་ཡང་ལྷག་སྒྲིལ་
 བས་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་དགོས་
 པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་ལྷ་བ་རན་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་
 འདིར་འཆད་པའི་གོ་རིམ་དེའི་ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་སྤང་གོང་དུ་ལྷ་བ་ལྷའི་ངོས་
 འཛིན་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། གོང་དུ་ནི་སྒྲིལ་མདོའི་ལྷག་སྤང་མཐུན་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐས་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། །གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་།
 ཞེས་པའི་དོན་གཞན་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་
 དམིགས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་
 ལྷ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་བསམ་མིག་པ་ཡང་། བདག་རྩ་
 རྒྱུ་མོངས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཡང་། ལུང་པོ་ཉིད་བདག་གམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་སྒྲིལ་དུ་
 དོགས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་དུ་བལྟས་པ་དང་། གཞི་
 མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྩ་ལྷ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 རྩ་འདོགས་པའི་གཞི་ལུང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པར། གཞི་མེད་པ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཞིག་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཅིའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་ཅེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བ་རྒྱུ་སྒྲིལ་གཞི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཛིན་ཆོག་སྒྲིལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་

ཅན་ཡིན་ན་བདག་དེ་ཡང་མེད་དོ། །མཐར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པས་གཞི་མེད་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
 གཞི་དང་བཅས་པ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དེ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཅུམ་ཡོད་ཀྱི། བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་བག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་འཆད་ན། འདིར་ལོག་ལྟ་ཉིད་འཛིག་ལྟའི་
 རྩ་བར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟའི་རྩ་བར་བཤད་པའི་ལོག་ལྟ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་པོ་
 ཉིད་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཛིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལས། འབྱུང་གཞི་དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དགུ་
 པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། སྤྱ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །
 རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྒྱང་བ་དང་པོས་
 རྒྱའི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དེའི་གཉེན་པོ་མ་སྟེས་གིང་ཐོབ་པ་
 མ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་
 དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པའོ། །རྒྱང་བ་གསུམ་པས་ནི་སྟོར་བའི་སྟོབས་ཞེས་པ།
 ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤྱ་མ་ཡོད་པ་དེ་འཆད་ལ། སྟོར་ཡིད་བྱེད་ལ། རྩལ་བཞིན་
 དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནོ། །
 རྒྱང་བ་སྤྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཏེ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་
 གང་གི་རྒྱུན་གསུམ་ཆང་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཆང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་སྟེ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཐོག་མར་བཙུན་ནས། ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཡིན་མོད།
 ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་སྟེས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་དུས་མཉམ་པའོ། །ཞེས་
 འཆད་དགོས་ལ། འགྲེལ་པར་ནི། དེས་འགའ་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟེ་ཡི། རྒྱའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གྲག་གོ། ཞེས་བཤད་ལ། གྲག་གོའི་དོན་ནི། རྒྱ་མ་ཚང་བར་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། ཐུག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཆད་པ་དང་དག་བཅོམ་
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་འཆད་པའོ། །ཉེ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི། ཉམས་པའི་འོག་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བར་འཆད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་སྒྲེས་ནས་ཉམས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། འུག་དང་འུག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་འཆད་པས་
 སོ། །བཅུ་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཟག་པ་
 དང་། རྒྱ་བོ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་དང་། སྤྱ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན་དང་།
 ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་དང་།
 དྲི་མ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཟག་
 པ་ནས་འཆིང་བའི་བར་སྤྱ་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་པའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འཆད་ལ། དམིགས་ལ་ཕྱད་ཟད་ནི། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་
 དོག་དང་། སེར་སྒྲ་གཉིས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་དབྱེ་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །
 མི་དགོ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་དེ་དག་ལས། ལོགས་ཤིག་ཀྱན་སྦྱར་གཉིས་སུ་
 བཤད། ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ལས། ཤེས་པའི་དོན་ཡང་། ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས། གཉིས་པོ་ཁོ་ན་འདིར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དབྱེ་བ་དེ་
 དག་པལ་ཆེ་བ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རུས་ལ། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་
 དབྱེ་བ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དགུར་བཞག་པ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟར་བྱེ་བ་དང་།
 གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟར་བཞག་པའོ། །དགུ་ནི། ལྟ་མིན་ལྟ་པོ་སོ་སོར་བཞག་པས་ལྟ་དང་། ལྟ་
 པ་ལ་གསུམ་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་དང་། གཉིས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་སྦྱར་དུ་བཞག་ནས་གཉིས་
 དང་། ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཏེ་དགུའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་

གྱི་ཕྱིར་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་ལྷན་
 ཞིང་། ལྷ་བས་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 བ་ལྷ་ཡོད་དམ། ཞེན། སྒྲིམ་པ། ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་སྒྲིམ་ལ། འགོག་པ་ཤེས་པ་
 མ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤངས་བར་བྱ་བ། ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་སྟེ།
 དེ་དག་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་དམིགས་པས་ལྷན་ལ། ལྷ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་
 བས་ནི་མི་ལྷན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་ནི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཅན་ལ་ལྷ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་དག་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་དག་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་
 མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན།
 ཀུན་སྒྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཆོ་ལྷ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་གཅིག་པུ་ལ་ཀུན་སྒྱུར་གཉིས་ཕྱེ་བས་བྱུང་བའི་
 དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་སྒྱུར་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེ་ལ་ཡང་། སྒྱུར་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་སྒྱི་མཆོན་པས་སྒྱུར་བ་དང་། རང་མཆོན་པས་སྒྱུར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གིས་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་གང་དང་སྒྱུར་བ་རྣམས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདས་དང་ཉེར་
 གནས་འདོད་ཆགས་སུ། ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་
 ཏུ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བ་ལ། ལྷ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་ཀྱང་སྒྱུར་བར་ངེས་སམ། གལ་ཏེ་ལྷ་བའི་ཀུན་
 ཏུ་སྒྱུར་བས་མ་སྒྱུར་བ་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་པ་
 ནི་དྲི་བ་ཡིན་ལ། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲི་བ་སྒྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཤིང་། འགོག་པ་
 ལ་ཆོས་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲ་བས་དེར། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་
 ཏུ་སྒྱུར་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
 ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་ནི་ལྷན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་གང་ཞེན། དེར་གྱུར་བའི་མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །ལྟ་བའི་
 ཀུན་སྦྱར་གྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་ལྟ་བའི་ཀུན་
 སྦྱར་ལ། ཀུན་འགྲོ་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ངས་ཤིང་། ཀུན་འགྲོ་ནི་སྐབས་དེར་
 སྤང་བྱེད་པས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ལོག་ལྟ་གཅིག་ཕུར་ངས་ལ། དེས་ནི། རི་སྐད་དུ། དུག་ནི་ཟག་མེད་སྦྱོད་ཡུལ་
 ཅན། །ཞེས་བཤད་པས། མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་དང་མཚུངས་པའི་ཆོར་བ་སོགས་ལ་
 དམིགས་པར་མི་བྱེད་དེ། ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངས་བའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་གྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་། ལྟ་བའི་སྤྱ་རྒྱས་
 ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཞིན་དུ།
 དེ་དག་ལ་དེས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་སྦྱར་བཏང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་བསལ་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་དག །རང་རིས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ངས་པ་མེད་པར་འཆད་
 དགོས་སོ། །འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ལོག་ལྟ་ནི་མཚོག་འཛིན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དམིགས་རྣམས་མི་མཚུངས་པས་ཆོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་
 ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་གཉིས་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མཚོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ལྟ་ཆར་ལྟ་བའི་སྤྱ་རྒྱས་སུ་
 མཚུངས་ཀྱང་། དམིགས་རྣམས་འགལ་བ་ཅན་དུ་ངས་བས། མཚོག་འཛིན་གཉིས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་ལ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ལྡན་པ་
 དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། མཚོག་འཛིན་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་
 ཀའི་སྒྲོ་ནས་ལྡན་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །མཚོག་འཛིན་གཉིས་ཀུན་སྦྱར་ལ་སོགས་པར་འཛིག་
 བའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པ་ན། རྗེས་དང་མཚོག་འཛིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་གཉིས་ཀུན་རྒྱ་སྦྱར་གཞན་

མོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེའི་མེད་དུ། འབྲེལ་བར། ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཀྱན་སྦྱར་
 ལོགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགོང་རང་དབང་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་པོ་བདུན་ནི་རྩ་ཉོན་ཁོ་ན་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པོ་འདི་ནི། ཀྱན་དགྲིས་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཀྱན་སྦྱར་དུ་འཆད་པའི་
 ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་གཞན་རྣམས་ནི། དེས་འགའ་དགོ་བ་
 དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་སྤིད་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་དང་རང་དབང་ཅན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་པ་ནི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་མ་
 ཡིན། འགྱོད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཅུང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དགོ་
 བ་ཡང་སྤིད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་མ་ཡིན། ཟུགས་ཆོད་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་ནི་ཆགས་སོགས་
 དང་མཚུངས་པར་ཡང་ལྷན། དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྤིད་པས། རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་མ་
 ཚང་བས་ན་ཀྱན་སྦྱར་དུ་མི་བཞག་གོ། འདི་ལ། བྱེ་སྦྱེའི་ནང་ཆོན་གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་བྲོ་བ་
 དང་འཆབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཀྱན་སྦྱར་ལོགས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 གཉིས་པོ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། སྦྱོབ་
 དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་པོ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 །ཞེས་པ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དེ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཅོད་པའི་གཞི་ཡང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེར་སྒྲ་དང་།
 གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱག་དོག་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དེ་ལྷ་མོ་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཡང་ཀྱན་སྦྱར་གྱི་འཆད་ཚུལ་དགུ་པོ་དེ་ཁོ་
 རར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་། ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་དང་། གོང་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ལྷ་མོ་ཡང་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་གཉིས་དང་། ལྷ་མོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་
 འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་བྱུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཐེ་ཆོམ་མོ། །ཡང་ལྷ་བ་གཉིས་

པའི་སྟེང་དུ་ཐེ་ཆོམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་གསུམ་ཞེས་གྲང་བཤད་དེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་
 སྦྱར་གསུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདས་ལ། །གསུམ་པོ་
 ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། གཉིས་ནི། སྒོ་དང་རྩ་བ་བསྟན་ཕྱིར་གསུམ། །ཞེས་པ།
 རྩུག་དུ་ཞུགས་པས་ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་དུག་ཆར་སྤངས་སུ་ཟེན་གྲང་ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་
 སྤངས་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་དེ་སྒོ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། འདི་གསུམ་གྱིས་སྒོ་
 གསུམ་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན། དུག་པོ་དེ་ལས་སྒོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་
 མཐར་གཉིས་ཏེ། སྟུག་བསྟེན་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟུག་བསྟེན་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་
 ཉོན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། མཐོང་སྤང་རིགས་བཞི་ཆར་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་འཇིག་ལྟ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་དོན་གྱིས་གོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གཅིག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་
 མཆོག་འཛིན་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བཞི་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་ནི་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདོད་དོ། །རྩ་བ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ནི་མཐར་ལྟའི་རྩ་བ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ལོག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་རང་གི་ལུགས་ནི།
 འགོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྟེད་གཅིག །ཐར་པ་འགོ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྟ་ཉིད། །
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་དང་རྒྱལ་ཕྱོངས། །ཞེས་
 པ། འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་པོ་ནི་སྤྱི་
 མའི་རིགས་པས་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱོད་པ་ནི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ང་
 རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མ་རིག་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
 གོང་མ་གོང་མ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་མིང་མི་འདྲ་བ་དག་བཤད་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ཀྱན་ནས་
 དགྲིས་པ་བཅུ་དང་། སྤི་མ་དུག་སྟེ་བཅུ་དུག་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །གང་དེའང་
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ལུང་ཞེས་པ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། །
 ཞེས་པ་འདི་ལ། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ལ་རྩ་ཉོན་ཞེས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཉོན་མོངས་
 མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་རྣམ་པཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་། ཡུན་ཆོག་ས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པས་འདིར་མི་འཆད་ཀྱི། འདིར་ནི་བཅུ་དུག་པོ་ཙམ་ཞིག་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེན། མི་དགའ་བ་དང་། སྤྲུལ་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཁུམ་པ་ཉིད་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྒྱ་གཉེན་དང་། འབྲུ་མོད་དང་།
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་འདུག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་མིའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། རིགས་བསྟེམས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་ངན་དང་། སྤྲུག་
 བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉར་བཞི་པོ་དག་སྟེ་འདི་དག་གི་དོན་ནི།
 དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། གཞི་བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཉེ་ཉོན་ཡིན་ལ། ཉོན་
 མོངས་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་གཞིར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུར་
 གྲགས་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་སུ་མི་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པར་མི་མདོན་ནོ། །དེ་ནས་
 ཉེ་ཉོན་བཅུ་དུག་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འདིར་མ་འདུས་པ་གནས་གསུམ་པར་
 འབྱུང་བ་ནི། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དག་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་
 བཤད་པ་ནི། འདོད་ན་སྦྱིབ་རྣམས། ཞེས་པ། སྤྲུག་སྟོན་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། གསུམ་པོ་
 ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་ཀྱང་འདིའི་སྦྱིབ་པར་འཆད་དམ། ཞེན།

མ་ཡིན་ཏེ། ལཱ་པོ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དག་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། ཟས་དང་།
 ཞེས་པར། གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཟས་ནི་ལྟ་སྟེ། སྤྱ་བ་དང་། མི་རྒྱ་བ་དང་། བྱ་མུང་དང་།
 ཁམས་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཁྱུམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི།
 སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་
 སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པའོ། །ཞོད་འགྱོད་ཀྱི་
 ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་ཞོད་པ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་དགུར་སྤྱད་པ་རྣམས་དྲན་པའོ། །
 ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཞི་གནས་སོ། །གྲངས་ངེས་པ་ནི། མདོ་ལས་བདུན་བཤད་པ་དེ་འདི་ཉིད་
 དུ། ལཱ་བ་བསྟུ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་
 བོ་འདི་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཉིས་གཅིག་སྤང་བོ་གཞོད་
 བྱེད་དང་། བེ་ཆོམ་བྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པར་བྱི་བ་དང་བའི་ལན་ནི། གཉིས་གཅིག་ཅེས་
 པ་དོན་ནི་གོང་དུ་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། ། གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་
 གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་སྟོག་པ་དང་མི་བྲལ་བར་བྱེད་པས་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་
 གཞོད། རྒྱགས་གཉིད་ཀྱིས་ལྟག་མཐོང་དང་མི་སྤྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་གཞོད། ཞོད་
 འགྱོད་ཀྱིས་ཞི་གནས་རིང་དུ་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་གཞོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་མེད་ན་བདེན་པ་ལ་བེ་ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་བྱིར་ལྟ་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱ་བ་པལ་ཆེ་བ་
 ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། གཉིད་རྒྱགས་ཀྱིས་སྤྱར་ཞོད་འགྱོད་གཉིས་སྟོས་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་དགོས་པའི་བྱིར་། དེས་ན་གཉིད་རྒྱགས་
 ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞོད་འགྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ནི་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དེ་དང་དེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བས་བསྟུ་བའི་བྱིར་། དེ་བཞིན་དུ་བེ་ཆོམ་ཡང་ཤེས་རབ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཆེ་བེ་ཆོམ་
 ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་བྱིར་། ཡང་བྱེ་སྤྱིའི་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ། ལཱ་པོ་དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་སྒྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རྣལ་
འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། ཡུལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས། མི་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། འདུན་
པ་དང་གཞོན་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོས་ནི་དངོས་གཞི་
ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ནི་
རྗེས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །
དངོས་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་
དམིགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །གཉེན་པོ་སྤྲོས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པ། རྟེན་པ་དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་དང་། བཞི་པས་སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མཐོང་སྤང་ལ་སྤྲོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་གཅིག་པུ་དེ་
ལས་མི་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་སྤྲོད་
ཚུལ་གསུམ་ཀ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་བྱུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ན་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་གཉེན་པོ་སྤྲོས་པ་གཉིས་
ཀས་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་བྱེད་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་དམིགས་
པ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ནས་
ཤེས་ཟིན་པས་ཤེས་ཟིན་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གཉེན་པོ་སྤྲོས་ཞེས་
སྤྲོས་སོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་པས་
སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་པ་ལ་དམིགས་
བྱེད་ནི། སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ཙམ་
གྱིས་དགྲུ་པོ་དེ་སྤངས་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་གི་སྤྲོད་ཚུལ་གསུམ་པ་དམིགས་
པ་སྤངས་པས་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲུ་པའི་

དམིགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དང་པོ་
 བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ཅམ་གྱིས་དགུ་པ་དེ་ཟད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །མཐོང་སྤང་རྒྱུ་མས་ནི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགོས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
 པ་བདེན་པ་བཞི་ལ། རྒྱུ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་གིས་མི་ཤེས་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཟོད་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་རུས་སུ་རང་
 རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དྲི་མེད་བཟོད་རྒྱུ་པ་
 ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་བས་སོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། འདིར་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ལྷག་ཀུན་མཐོང་སྤང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུ་པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་
 མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མཉམ་
 པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཀུན་འགྲོ་བརྒྱ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གོང་ས་ལ་དམིགས་
 པ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་
 རྒྱུ་པ་སོ། །དང་པོ་རྒྱུ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྟོང་ས་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལྷག་
 བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་རྒྱུ་པ་ནི་ལྷག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཆོད་དང་། དེའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 རྒྱུ་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཆོད་དང་། །ཁམས་གོང་མའི་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་རྗེས་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོན་སྤངས་པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤངས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འདོད་པར་
 གཏོགས་པ་རྒྱུ་པ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོད་དང་། དེ་དང་དེ་ཁམས་གོང་དུ་གཏོགས་པ་
 རྒྱུ་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོན་སྤངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རི་སྟེད་པ་
 མཐའ་དག་སྤངས་ཟིན་པའི་རུས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེར་འདུས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་
 འདོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་གོང་ས་ལ་དམིགས་པ་དགུ་པོ་དེ་དངོས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ས་གོང་མའི་
 སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་སྟེས་

གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དགུ་དགུ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 དུག་དུག་སྟེ་སྤྱུག་ཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དུག་
 མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་ཐེ་ཆོམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་བཅུ་
 བོ་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་སྟེ། དེ་ལྷར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་སྤྱར་བ་རྣམས། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས།
 འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབེར་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ། འདོད་པའི་བླ་ཆུས་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་
 གོང་མའི་མཐོང་སྤང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱ་གངས་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས་། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་དགུ་བོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་སྤྱུག་ཀུན་མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་མཐར་གཉིས་ནམ་སྤངས་པའི་ཆོ་ན་སྤངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཀུན་
 འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཤེས་ལ་ལྷོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱུག་
 ཀུན་མཐོང་སྤང་ལ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་འགོ་ཡིན་ན། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེར་འདུས་པས་བྱུང་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གོང་ས་ལ་
 དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 མཐོང་སྤང་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་གི་སྤྱུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་ལ་ཀུན་འགོའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོའི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་བ་དེས་ན། དམིགས་བྱེད་ཡང་
 དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྒྱ་གངས་དགུ་བོ་དེ་ཁོ་ན་འོ། །གསུམ་པ་དམིགས་
 པ་སྤངས་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྒྱ་གངས་ནི། འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་རིགས་
 བཞི་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལྷ་སྟེ་དགུ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་

བདུན་བདུན་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོག་
 ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བས་དང་།
 རྒྱ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཁེགས་པ་དང་། ཡུལ་ཁེགས་པས་ཡུལ་ཙན་ཁེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེས་གང་ལས་སྤྲོད་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྤྲོད་བ་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
 ཁོ་ན་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བ་དག། སྤྲོད་པའི་ལམ་དག་སྤྲོད་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་དང་
 མི་འདྲའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་བུའི་ཐོབ་པ་གཙོ་བོ་
 བས་དེར་འཛིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་རྣམ་
 བར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་གཞག་མོད། རྣམ་བར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་
 ཞིབ་མོར་ན། བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་ཙམ་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་མོད།
 ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་སྤངས་པ་དེ་གཟུང་བའི་སྤྲོད་པས་གྱིས། ཉམས་བཞིན་པའི་ངང་ལ་འཆི་བ་མེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་བྱེད་ལས་སོ། །སྤང་བུ་དེ་སྤངས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་
 སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འདས་
 ལམ་གྱིས་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཐོབ་པ་བཙན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གོ་ཆོད་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ལམ་དུ་བཞི་ཀ་རྣམ་བར་བཞག་གོ། །འདིར་
 རྣམ་བར་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོར་ཐ་མར་བཤད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ཐོག་མར་འཆད་
 དགོས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ལམ་སྤྲོད་དུ་མ་སོང་བར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 གང་ཞེ་ན། འབྲེལ་བར། ཇི་སྐད་དུ། ལྷག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྤྲོད་པའི་
 ལམ་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་འཆད་པ་དང་། གཞན་
 དག་སྤྲུག་ཀུན་ལ་རྗེས་ཤེས་ཚུན་ཆད་སྤྲོད་པའི་ལམ་དུ་འཆད་པ་ཡོད་མོད། དེའི་ལྟར་ན་སྤྲོད་
 གཉེན་ལ་སྤྲོད་པའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་
 མོངས་སྤྲོད་བ་ན་གང་ལས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དམིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནི་

སྤྱད་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་སྤྱད་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་ཞིག །དང་པོ་དེ་
 ཡང་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེན་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྡན་ལས་ལོགས་
 སུ་བྱེན་སྤྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། མི་རྒྱས་པའི་དོན་
 གང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་བར་རྒྱས་པའི་དོན་ཅི་ཞེན། དང་པོའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ངང་བས་
 རྒྱུ་ལས་འོ་མ་འཐུང་བ་ན། གཉིས་པོ་སོ་སོར་བྱེན་སྤྱོད་འོ་མ་འཐུང་ལ། རྒྱུ་ལྟར་དུ་འཛོག་པ་ལྟར།
 ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་ན། འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་ལྟུང་དུ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་བྱེན་སྤྱོད་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉོན་པོས་སྤྱད་བྱ་དེ་
 མཚུངས་ལྡན་ལས་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱེ་བའི་དུས་དང་འགག་པའི་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 དམིགས་པ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་། བྱིས་པ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པས་ཡུལ་ཅན། ལོགས་སུ་དབྱེན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དམིགས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དམ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་དག་གོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤངས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་
 ལས་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གསུམ་
 པོ་ལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་འདུན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ལ། ཡུལ་དེ་ཡང་སྤངས་པའི་
 ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་དམིགས་པ་ལས་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པར་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ལས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་
 སྤྱོད་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་ཐག་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོས་གསུམ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་

བའི་ཚེ་ལྷ་བུ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་དགོས་པར་ནི་
 འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བཅད་ན་སྤངས་པའི་ཐ་སྣད་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་དེ་དག་གྱུང་། ཇི་
 སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་ལས། ཇི་ཙམ་གྱི་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། རང་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་གཅོད་པས་སོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ནི། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་འབྲེལ་བ་ལས། ཇི་སྐད་
 དུ། རེ་ཤིག་མ་འོངས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་ཡང་རྒྱས་གྲང་ན། འདས་པ་ཇི་
 ལྟར་རྒྱས། འོན་ཏེ་འདི་འོ་དོན་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་
 དོན་ནི། སྤོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྤྲོ་སྤྲོ་རབས་པ་ལ་སྒོལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤོབ་
 དཔོན་གྱིས་བྲིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་འོངས་པ་དག་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱེ་བར་བྱར་
 ཡོད་པས་དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་རྒྱས། ཉོན་མོངས་པ་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཟིན་
 བས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེས་བའོ། །འདི་ལྟར་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ། གཉིན་
 པོ་འདས་པས་སྤང་བྱ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོའི་དུས་ན་དེའི་
 སྤང་བྱ་ད་ལྟ་བ་ནི་མེད་པས་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ནི་སྤོང་དགོས་ཏེ། སྤང་བྱ་ནི་ཡིན་
 ཞིང་། མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤོང་ན། འདས་པའི་གོ་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་
 མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་མ་སྤངས་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོར་ཁ་ཕྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱེད་པ་པོ་ནི་གཉིན་པོ་ད་ལྟ་བ་ཉིད་དེ། དེས་མཚུངས་ལྡན་ཕྱལ་མི་རྒྱས་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཁ་
 ཕྱལ་བར་རྒྱས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་སྤྲོའི་ལན་
 ནི། གཉིན་པོ་ད་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་འདས་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ན། གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཕྱལ་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་
 ལ་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོན་འབྱོན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་རྒྱལ་གསུམ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་

པའི་ཁམས་ཀྱན་འགྲོ་འདས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་
བྱེ་སྤྲུལ་ལན་ལྟོན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ན། དེ་བས་ན་འདི་བརྗོད་དགོས་སོ། །
ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ལན་ནི་འདི་ལྟར་ལྟོན་རུས་ཏེ། སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས་པ་དེས་དམིགས་པ་ལས་
འབྱེད་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྷག་ཀྱང་ལ་ཆོས་ཤེས་སྤྲུལ་པའི་ཆོ་ན།
ཆོས་ཤེས་ད་ལྟ་བས་ཀྱན་འགྲོ་འདས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་ཐག་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཅིས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོངས་ཤེས་
དང་། སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཞིག་གོ། །
དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིང་གིས་སམ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར།
སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པའམ།
ཡང་ན་སྤངས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་གཅིག་རྒྱ་ཟད་དེ་
དག་གི། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། ཞེས་པ། སྤངས་པ་ནི་རྟག་པས་འགྱུར་བ་མེད་ལ།
སྤངས་པ་དེ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དུག་པོ་དག་
རྒྱ་བྲལ་ཐོབ་སྐྱེ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། དུག་པོ་གང་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་སྤྲུལ་དང་འབྲས་
ཐོབ་དང་། །དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིན་པོ་ནི་འདིར་རྣམ་པར་
གྲོལ་པའི་ལམ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོ་ན་བྲལ་ཐོབ་སྤྲུལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་
པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡོངས་ཤེས་འཛིག་བྱེད་གྱི་བྲལ་ཐོབ་ནི་ཟག་
མེད་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ཡོངས་ཤེས་ལ་ནི་རྒྱ་བཟོད་ཤེས་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གྱིས་གཟུང་བའི་སྤངས་པ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་

སོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འདིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་འཛོག་ལུས་སམ། །ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷག་མ་རྒྱུ་ས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་ལམ་ཆོས་ཤེས་
 དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 ལུར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁུབ་ཅིང་། རྒྱན་ལྷགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་ལུར་གྱུར་པའི་དེ་ལ་དེས་ཁུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།
 དངོས་དང་། དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུ་འདོད་པ་ན། །
 དང་པོ་རྒྱུ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག །གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་
 གསུམ་ཉིད། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །གཟུགས་མེད་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཉིད། །
 ཅེས་པ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་དུག་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
 ཡོངས་ཤེས་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། ཁམས་གོང་མའི་གསུམ་མོ། གང་ཞེན། འདོད་པའི་སྟུག་
 ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ལས་རེ་
 རེ་སྟེ། གོང་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོན་པ་ཅི་ཞེན། ཡོངས་
 ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་ཏེ། དེར་འཛོག་པ་ལ་
 བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤངས་པ་དེ་འཛོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 ཀྱང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་དེ་མ་སྤངས་ན་སྤངས་པ་དེ་ཡོངས་ཤེས་སུ་མི་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་དང་མ་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་
 རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ལྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁམས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེན་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དང་པོའི་རྒྱུ་པ་སྤངས་
 ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ལྷག་རྒྱུ་ས་ཀྱིས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 ཀྱང་། ལམ་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཆེན། ཡོངས་ཤེས་གཞག་ཏུ་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་
 བ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་ཀུན་འགྲོ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་

སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། སྤྱིད་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་ཞེས་པ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་འདི་ཚང་བའི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་
 ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛོག་གི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་གཉིས་མ་
 ཚང་། འཕགས་པ་ཡང་ཇི་སྤྱིད་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་ཇེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། རྒྱ་མཚན་དང་པོ་
 ཚང་ཡང་། གཉིས་པ་མ་ཚང་། སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་ཇེས་ཤེས་ནས་ཀྱི་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བར་
 དེར་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་གཉིས་ཚང་ཡང་གསུམ་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི།
 སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཀྱི་འགྲོ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་གཉིས་བཅོམ་པའི་གོ་ཚད་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཀྱི་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ། ཁམས་གོང་མའི་ཀྱི་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཀྱི་འགྲོ་
 རྣམས་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེས་འདོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལ་མ་དམིགས་པས་དེ་དང་ལྷན་
 བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཀྱི་འགྲོ་ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་། ཞེས་པ་ཁམས་གཅིག་
 བའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་བཅོམ་པར་བཞག་པའོ། འོ་ན་འདོད་པའི་ཀྱི་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་ཆོ། ཁམས་གོང་མའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་དགོས་ན་ནི།
 ཀྱི་འབྱུང་ལས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་བཅོམ་པར་མི་འབྱུང་ལ། དགོས་ན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་འཆད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་
 མཆུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་ཆུང་འབྲིང་དགུའི་རིམ་
 པས་སྤངས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཞུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤངས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཀྱི་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། ཞེས་པ།
 སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱི་བསྐྱེད་དུ།

ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་འདས་པ་ཞེ། རྒྱ་མཚན་བཞི་ཚད་དགོས་པའོ། །འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ།
 ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས། ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྦྲང་
 དུ་མི་འཛོག་གས། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་འམ་བརྒྱད། །ཅེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 གསུམ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི། བཅུན་པ་
 དབྱངས་སྒྲིགས་ན་རེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་སྦྲང་གི་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་རྟོད་པའི་
 དང་། མི་ལྷོགས་མེད་ཁོ་ནའི་ཐོབ་འབྲས་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་སྤར་
 དེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །ཡང་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྷན་ཞེ་ན།
 གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་དུག་
 གས་ནི། །གཅིག་གས་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ། །ཞེས་པ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྷན་
 ལ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
 ཤེས་གཅིག་སྤར་ལྷན། ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱན་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པས་གཉིས་དང་ལྷན། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གསུམ་
 དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ལྷ་དང་ལྷན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 དུ་མ་སྦྲང་པའི་བཅུ་དུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི། དུག་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་སྤྲུལ་མ་རྣམས་བསྟོམས་ནས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 གཅིག་སྤར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེས་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་སྟོམ་པ་
 མེད་པས། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྷན་པ་ཡིན་ཞིང་། དག་བཅོམ་
 པའི་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་སུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་སྟོམ། །ཞེས་པས་སོ། །འདིར་ཡོངས་ཤེས་སྟོམ་པ་དང་། སྤངས་པ་སྟོམ་པའི་
 ཟུང་པར་ཟུང་དགོས་ཏེ། སྤངས་པ་ནི་བཅུ་དུག་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྟོམ་པར་བཤད་ལ། ཡོངས་
 ཤེས་ནི་དེའི་ཆོ་མི་སྟོམ་པར་དུག་ལྷན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དུག་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་མི་བསྟོམ་

པས་བྱུང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སྤང་གི་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ།
 དེ་གོང་གི་ཡོངས་ཤེས་ལྷའི་བར་སོ་སོ་བ་དག་དང་ལྷན་པ་དེ་སྒྲོམ་ནས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་
 ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ལྷུ་དང་ལྷན་པར་འཆད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་དེ་དག་སྒྲོམ་མ། །ཞེས་
 པས་སོ། །ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སྤང་གིས་ཤེས་པ་དང་པོ་བདུན་ལས་ཀྱི་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་ཆེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཞག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་འཛིན་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་ཆང་བས་སོ། །ཞེན། ཅུང་ཟད་དཔྱད་དགོས་མོད། དེར་ངེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་དགོ་
 སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལམོར་བར་མ་ཟད་མི་གནས་པའི། །མྱང་འདས་
 ཐབས་སུ་མེད་མི་རུང་ཞེས་འཆད་མོད་གང་འདིར་ནི། །ནག་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བདེ་
 འགྲོའི་ལམོར་བར་ཡང་། །འདྲེན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་དེ་རྩུང་འབྱིན་པའི་ལམ་དེ་བཙལ་བར་གྱིས། ॥ ॥

ཞེས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞིབ་མོར་བཤད་པའི་བསྟན་ཅོས་
 བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་ལྷ་པ་སྤྱ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་ཉིད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ॥ ॥

གང་ཡང་འདི་ན་བདེ་ནས་བདེ་བར་རྒྱ་བའི་ཤུལ་བཟང་པོ། །འབྲུལ་མེད་ཐར་པའི་ཁང་
 ཆེན་གཞན་ལ་མེད་གང་དེར། །བར་མཚམས་མེད་པར་གཤེགས་མཛོད་དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱལ་རྣམས་
 དང་། །ཡང་དག་སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་ཡིན་དེ་དང་དེ་ལ་བྱུག་བགྱིའོ། །ཁམས་དང་དབང་པོ་འཛིན་
 ཉེན་བསྟན་ཤེས་པ། །སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་
 བྱེད་དེ་སྤངས་པའི། །འགོག་པ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་དང་གང་ཟག་འཆད། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། གནས་དྲུག་
 པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
 དཀའ་བའི་གནས་སོ་སོ་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །བདེན་པ་མཐོང་དང་

གོ་མས་པ་ལས། །ཞེས་བཏོན་ནས། གནས་ལྟ་བུར། སྤངས་པའི་འབྲས་ཁུ་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་
 བཤད་པ་དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེན། ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྟེ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
 མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅམ་གྱིས་
 བྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཛིག་པ་མེད་དོ། །འདིར་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་
 ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། བདེན་པ་སྒྲིམ་པས་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་པ་སོ་སོ་སྟེ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་དུ་འགལ་ལ། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འདྲ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཛིག་ཏེན་པ་དང་ཆ་མཐུན་འདྲ་བས་
 དེར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་བ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་སྒྲགས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་དགོ་བ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་ལྟ་བུ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པར།
 འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་ཉིད་ལ་འཆད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་འདས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་ཁུ་ཡོངས་
 ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཅི་འཕགས་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་དག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། དེའི་མིང་ཅན་ཞིག་ནི་ལུགས་འདིར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྟ་བུ། ལྷག་སྟེས་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་འདྲ་དེ་
 ཡང་ཐར་ལམ་དུ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་ན་ལམ་ལྟ་
 པོ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཏྲོགས་པ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་ཡིན་ན་
 སྤོང་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་དགོས་པ་ལས་སྤོང་པ་ཆོལ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་
 འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ནི་མཚུངས་ཏེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་

ཅ་སྟོན་དུ་སྤོང་བས་ན་རྒྱུ་ལྷ་སྟོན་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོར་
མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པར་འཕེན་འགྲུབ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཐར་
ལམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེས་འཕངས་པའི་སྤྱིད་པ་
གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ལྷ་སྟོན་གི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ནི་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱབ་
གྱིས་སྟོགས་པས་དེར་མི་འཆད་ཀྱང་། སྟོར་བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དག་བ་དག་པ་བ་ཡིན་
པ་ལས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱུ་ལྷ་སྟོན་བའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
བཞག་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་དག་འཕེན་པའམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་དང་གཏན་
མ་འདྲེས་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་རྒྱུང་བའི་ངོ་བོར་
གནས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས། རི་སྐད་དུ།
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བྲག་པ་མེད། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མཐོང་བས་སྤང་བ་དགྲུ་ཅིག་ཆར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་དག་གི་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་ནི་འདོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་དེས་པས་སོ། །འོ་ན་
སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་ནི་བྲག་མེད་ཁོ་ནར་དེས་མོད། ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
བའི་གཉེན་པོ་འདས་ལམ་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་
དེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མའི་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་བྱིས་
པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དག་སྤྱིད་པར་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
ཡང་། དེ་འདྲ་དེས་ས་ལྷག་མའི་མཐོང་སྤང་རིལ་གྱིས་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
མི་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་ཁོང་ཁྱོད་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལ་བསམ་ནས། དེས་དེ་དང་དེ་

སྤང་བར་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སྤང་བར་ནི་ཕྱེ་
བྲག་རྩ་སྤང་བས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན། གཞན་དག །རི་སྐད་དུ། ལྷག་སྤྱེས་མཐོང་དང་
སྒྲིམ་གཉིས་གྱི། །ཞེས། ཕྱེ་སྤྱི་རྟོག་པས་སྤྱོད་པ་ཉག་ས་སུ་འཆད་མོད། ཕྱེ་སྤྱི་བས་མ་དོན་དེ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་
འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་སྒྲིམ་
སྤངས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤངས་པའི་དོན་
ནི་གཉིན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་ནས་མི་ལྡན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་ལ་འང་
གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་འགལ་བས་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བྱིས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ལ་སྤྱེས་དེ་མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་སྤང་བས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ཡང་མཐོང་ལམ་གྱིས། སྤང་བྱ་རྣམ་པ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་ཞེས་པ། མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་
ཆུང་འབྲིང་སོགས་རྣམ་པ་དགུར་དབྱེ་བ་དག་འཆད་དམ། དེ་ལྟར་ན་ནི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་
དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་དགུ་ཞེས་པ། ས་དགུའི་
མཐོང་སྤང་དགུ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ནི་དགུ་དགུར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིན་པོ་
མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོ་བྱིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་དགུར་དབྱེ་དགོས་པ་
ལས་ལ། སྤྱི་རྟོག་སས་བསྟུས་པའི་མཐོང་སྤང་ལ་ནི་དགུར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉིན་པོར་
གྱུར་པའི་བྱིས་ལམ་དགུ་པོ་དག་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བར་ས་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ལྟ་བ་ཐེ་ཆོས་དང་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དགུར་དབྱེ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཏེ་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཁོང་མ་
རིག་རྣམས་ལས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དགུ་དགུར་བྱེ་བས་སོ། །དགུ་པོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཅིག་ཆར་དུ་
སྤྱོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་བཟོད་

ནམས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཁམས་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་གང་ལ་དགྲར་བྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཅིག་ཆར་
 དུ་སྤོང་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤོང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་
 བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་བདུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་ཆོན་བདུན་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ནམས་ཀྱིས་དགྲར་བྱེ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་
 དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེན་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་
 མཆོན་པ་གསུམ་ཡང་སྤོང་བའི་བྱིར། སྤོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གང་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེས་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནམས་ཀྱང་སྤོན་
 སོ་སོ་སྤྱི་བའི་དུས་སྤོང་བྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྤོང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ནི། ས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡུལ་ལ་སྤོངས་པ་བདེན་པ་བཞི་བསྒྲིམ་པར་བྱས་པ་ལས་ངས་པར་སྤོང་དགོས་པ་
 དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །ནམ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
 མངོན་རྟགས་རིམ། །ཞེས་པ། མངོན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ་ནི། །ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ལ་རྟག་པ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་རྟགས་པ་བཞི་པོ་རིམ་པར་སྤྱི་བའི་དབང་གིས། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་
 གོ་རིམ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པའོ། །འདིར་མངོན་པར་རྟགས་པ་དངོས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟགས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སྤྱི་བའི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་
 བཟོད་ཤེས་སོགས་རིམ་པར་སྤྱི་བ་ཡང་། སྤོན་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་སྤྱི་བའི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 ལས་ཡིན་ཏེ། དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །

སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་
 ནམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་གྱུར་པ་ནམས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་
 པའི་མིང་གི་སྒྲིན་སྤྱི་བའི་བྱིར་ཡོད་ཀྱི། རྗེས་སྤྱི་བའི་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ནི་རྗེས་སྤྱི་བའི་

ཕྱེ་བྱུང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད། འདིའི་དོན་ལ་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཕྱེ་བྱུང་སྤྱོད་བས་བདེན་པ་དང་
 བོ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་
 བས་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་
 པའི་རྣམ་པ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་བས་རྟག་སོགས་སུ་སྒྲིམ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། གཞུང་ལས་སྤྱུག་
 ཀུན་གྱི་དོས་འཛིན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ། །གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན།
 གནས་དང་བོ་གསུམ་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེའི་ལོག་མ་གཉིས་སུ་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་བཤད་དོ། །

མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དང་བོ་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉིད་དང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་
 པའི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དོ། །རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་པོ་ཁྱབ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཇི་སྒྲིབ་དུ།
 དེར་ནི་དཔུལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་
 བསྟན་མིན། །ཞེས་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བཤད་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་སྤང་བོ་དང་མ་དག་པའི་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་རྟག་སོགས་
 བཞི་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་འཛིན་
 བྱས་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱ། །ཞེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་
 བྱས་མོད། ཀུན་འབྱུང་གང་ཡིན་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞིའི་མདོ་ལས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་

ལ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་
དུ། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
གསུམ་ལས་གང་ཡིན། འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འདུས་
བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལས་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་ཀུན་འབྱུང་དུ་འཆད་
པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་ཟག་བཅས་སྦྱེས་ཐོབ་དག་ལ་འཛོག་པ་
ཡིན་གྱི། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འོན་ཀྱང་བཞི་པོ་
འདི་དག་འཕགས་པས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་སུ་གནས་པས་ན་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་ལ། བྱིས་པས་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པར་མི་གནས་
པའི་དོན་གྱིས་བྱིས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མོད་གྱི། སྦྱིར་བདེན་ནམ་མཁུན་ཞེན།
འགྲེལ་བ་ལས། འདི་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་ན། ཞེས་བཤད་
པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་ན། ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ནི་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་
བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་བདེན་པའི་གོ་ཚད་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཆད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཁྱདས་
བྱབ་སུ་ལ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བདེན་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཆད་
པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས། རི་སྐད་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་གསུམ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། །ཅི་
རིགས་མ་ལུས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། འདི་སྣམ་དུ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་
བཏང་སྟོམས་དག་ཀྱང་ཡོད་མོད། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མདོ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་
བཤད་པ་ཅི་ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྣམས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་བདེ་ཡང་།
འགྱུར་བ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བས་དེར་བཞག་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཚེས་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་ཉིད་དོ། །གང་
 མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 གྲང་ཚེས་བའི་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། གསུམ་སྟེ། ཁོ་ན་སྟོས་པའི་
 རྣམ་བཅད་དང་། མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་དང་། ཚེས་བའི་དང་འདྲ་བར་
 བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གཉིས་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་བའི་སྟེ། གཅིག་
 ནི་འགྱུར་བ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་
 པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
 བ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་
 སྒྲིལ་བཞིན་པ་ལྟར་ན་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེར་མི་
 ཐལ་བའི་ཤེས་བྱེད་བཅའ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞིར་བྱས་ནས་གཏན་
 ལ་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱེད་དུ་མི་འདོད་པས་དེའི་ངོ་བོར་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་གཏན་
 ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མི་རྟག་པར་
 ཤེས་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་གོ་བ་ཡང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རང་གི་
 ངོ་བོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད། མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལས་འོས་མེད་དེ། གཉིས་པོ་ལན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་མ་
 རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། མི་
 རྟག་ན་མཐར་རྒྱན་ཆད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ལུ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྟོན་བཞིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མི་རྟག་གྲང་རྒྱན་ཕྱི་མ་
 སྟུག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་གིད་དེ། ལུ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོན་ནི་

དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེ་བ་
གཉིས་ཀ་འབྲས་ལུས་མཚུངས་ཀྱང་། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱི་བྱེད་པར་
ཡོད་པས། རང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི། རྒྱ་ཟག་བཅས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་ཏུ་
ཡང་། ཉེས་པའི་རྟོན་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ།
གཞན་གསུམ་ནི་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཕུ་དེ་ཡང་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ངོས་འཛིན་བ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་
གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོར་བ་གཞན་གཉིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་དང་།
སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་མི་ལུས་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་མི་རྟག་བ་སྟེ། འདིའི་ངོས་
འཛིན་རྒྱན་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་
དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལོག་རྟོག་དེ་སེལ་ལུས་པས། སྐབས་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་
པ་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དེའི་རྒྱ་སྟོང་ལུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
བདེ་སྤྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་དོན་ནི་
གཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུན་ཆོར་བས་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཡིད་ཏུ་
འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་གྱིས་དེར་མི་བྱེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་འདྲ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཆོར་བ་དང་འདྲ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཏུ་བཞག་སྟེ། དངོས་སུ་གཞོད་
པ་སྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་བཞག་
ནས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བཅུན་པ་གཞོན་ལུ་ལེན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་
པ་དང་། བཅུན་པ་དཔལ་ལེན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་བདུན་ཅུ་བ་

ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ལྷག་བསྟན་གྱི་ནི་རྒྱ་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྟན་མང་པོས་སྐྱེད་
ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྟན་ཡོད་ན་དེ་འདྲོད་ཕྱིར། ཁད་བསྟན་ལྷག་བསྟན་ཞེས་རྟགས་སོ། ཞེས་
བཤད། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ལུང་དང་མི་མཐུན་པ་
དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་མི་འཐད་དེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཀྱན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་རང་གི་
ལུང་པོ་ལྷག་བསྟན་དུ་མི་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུང་པོ་ཆོར་བ་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་རྟགས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཆོར་བ་ལྷག་བསྟན་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར།
མདོ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྟན་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་གསུང་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད། དོན་ནི།
འདུ་བྱེད་གཞན་རྒྱུ་ལྷག་བསྟན་དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ལྷག་བསྟན་ལོ་
ཞེས་གསུང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་བསྟན་དུ་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་འགྱུར་བའི་ལྷག་བསྟན་གྱི་གོ་དོན་
དུ་འཛོག་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྟན་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ལྷག་བསྟན་གསུམ་
ཀ་ལ་ལྷག་བསྟན་དུ་འཛོག་བྱེད་གཅིག་ཕུ་དེས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་
སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། མི་རྟག་ལྷག་བསྟན་གཉིས་ཀ་ལྷག་བསྟན་
བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། འོ་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་ལ་བྱུང་བར་
ཅི་ཞིག་ཡོད། སྐྱེ་ཞིང་འཛོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་ལྟ་ལ། མི་མཐུན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལྷག་བསྟན་དུ་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་པར་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་
པས་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་འདིའི་དོན་ལ། གཉིས་ཏེ།
དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལྷག་བསྟན་
དུ་གོ་རུས་པ་དེའི་ཆོ། འོ་ན་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་
པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལྷག་བསྟན་དུ་གོ་བ་ལས་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མི་རྟག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷག་བསྟན་དུ་གོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་

བར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ལུས་ཆོག་མོད། ཅེ་ན། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་།
 བཏང་སྒྲོམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་ངེས་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་
 དོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་དེར་
 བཏགས་ཀྱང་བདེ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་། དེ་ནི་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བའོ། །སྒྲུམ་
 དུ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་ཉི་བར་མི་གནས་པའི་
 ཕྱིར། གནས་པར་འདོད་ན་གང་ཡིན། བཟའ་བཏུང་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། དེ་དག་ཉ་ཅང་དབྱེད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་པ་ལས་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བདེ་བར་མིང་བཏགས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཐྱག་པར་ཁུར་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འགལ་ཅམ་ལ་བདེ་
 བའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པ་ནི།
 འགྲེལ་བར། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཉིད་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་བྱས་པས་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་ཡོད་
 པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གྲུབ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི་ཆོར་བའི་
 ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་
 ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། དོན་དམ་དབང་བཅོན་པར་
 བྱས་ནས་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ལྟར་མི་འཐད་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དབང་བཅོན་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་
 ལྟར་འཐད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྤྱག་ཀུན་གྱི་འཛོག་མཆོམས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 བར་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་བཤད་ནས་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི་འཆད་
 པ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། །ཁུམ་རྒྱ་བཞིན་དུ་

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་
སྒྲིབ་ཤད་པ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བཤེག་
བས་དེའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་འཇུག་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། བཅོམ་པཤེག་གིས་དཔར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་མི་རུས་པ་ནི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་
པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི། ཐེག་པ་གོང་འོག་མཐའ་དག་འདྲ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་འཆད་
པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། དབྱིབས་བཅོམ་པ་སྟེ། འཛོམས་བྱེད་གཟུགས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོས། གཞོམ་བྱ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཉིད་བཅོམ་པ། ཐོ་བས་བུམ་པ་གྱོ་མོར་བུས་
བ་ལྟ་བུའོ། །བཤེག་པ་ནི། འཛིག་བྱེད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བཤེག་བྱ་གཟུགས་
ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བཤེག་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རགས་པའི་དངོས་པོ་བཤེག་པ་ན་རགས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཛིག་བྱེད་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་ཀྱང་། དེས་གཟུགས་མིང་རུས་གསུམ་གྱི་ཆུང་མཐའི་བར་
དུ་དབྱེད་ཀྱང་། ཆུང་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་བཤེག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་དབྱེད་བྱེད་གྱི་
རིགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་དང་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་པས་སྒྲོ་ཆ་
ཤས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱག་གིས་གཅིག་ཆར་སྐྱར་བས་ན། །ཞེས་སོགས་ནི་ཐེག་པ་
གོང་མའི་རིགས་པ་ནི་འདིར་མི་འཆད་དོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
ནི། མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དངོས་ཀྱིས་འགལ་སྒྲར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
པ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ལུང་མེད་ཅིང་། ཡུལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་དུ་འཛིག་དགོས་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་ལ། འདིར་
བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཟུང་
པར་ཟུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་བྱང་པར་ལ་དབྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་།
 རྩོགས་གྱི་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། རུས་གྱི་བྱང་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཆ་
 མེད་ཅིས་གྲགས་པ་ནི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིའོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་
 རྩལ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད།
 ཅིས་བཤད་པའི་རུས་གྱི་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རུས་གྱི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་
 བ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་རྩལ་གཞན་རེ་རེ་བར་གྱུབ་པ་དང་། བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅིས་བྱ་ལ།
 དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལཱི་སྒྲིམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལས་གཞན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལཱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་།
 སྒྲིའི་རྩལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་འབྱུང་བ་བཞི་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རགས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མདོ་སྡེ་པས་ནི་འབྱུང་གྱུར་ལ་རགས་པ་དང་བཏགས་ཡོད་
 གྱིས་བྱང་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི་རྩལ་སོ་སོར་གྱིས་པའི་གཟུགས་གྱི་རྩལ་སོགས་ཤུལ་
 བ་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཆང་བར་མི་འདོད་
 དོ། །ཁྱེ་མདོ་གཉིས་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མི་མཐུན་པའི་བྱང་པར་ནི། ཁྱེ་སྒྲིམ་
 རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྟག་པ་དང་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ནི་རྩལ་རྩལ་
 བརྒྱད་ཆང་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་ཐོགས་
 གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བརྒྱམས་པའི་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་པོ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ། སྒྲིབ་
 ཐོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མི་རྟག་པར་ཡང་འདོད་དེ། སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་ཏེན་ཞིག་
 པའི་ཆེ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་པཅོམ་པས་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ལས་གྱི་རུས་པ་ཟད་པའི་ཆེ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་བཅོམ་པའི་
 ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གོ། ཁྱེ་སྒྲིམ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་གང་ལ་ལྟ་བ་དེ་རྣམ་

མེད་རྩེན་ཆར་དུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་མེད་ན་རགས་པ་དབང་གིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
 བས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན།
 དབང་གིས་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་དག་གཏོད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེ་དག་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་། ཡིད་འོང་གི་
 རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལ་ཡིད་འོང་དང་། ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིད་མི་
 འོང་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཚུ་གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ནི།
 རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར་པའི་རགས་པ་དེ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུའི་བསགས་
 རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡང་ཚུའི་ཁམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་
 འདས་སོ། །ཡང་གཟུགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར། འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་
 གཟུགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་མཐོང་བའི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆེ། གཟུགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་ཁས་ལེན་ན། བུམ་པ་ཡང་དེར་མཚུངས་སོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ནི་རྩལ་རྣམས་རེ་
 རེ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་ངོས་འཛིན་པས་དབང་པོ་སྒྲོ་ཕྱ་
 པོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ལ། གཟུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་
 མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལས་གཞན་དུ། རྣམ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆར་
 བགྲང་བའི་རྒྱ་ལ་བཤད་ན་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །འདུས་མ་བུས་གསུམ་པོ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
 གང་གི་མཚན་གཞིར་གཟུང་ཞེན། ཏྲག་པའི་རྣམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལས་གཞན་གིས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡང་གིས་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་གང་རུང་གི་སྟེང་ནས་ཕྱི་བ་ཡིན་གྱི། རང་སྟེའི་རྟོག་གི་ལ་
 གཤམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདིར་མི་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར། བདེན་པ་གཉིས་པོའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་འབྱུལ་བ་དང་མ་འབྱུལ་བའི་དབྱེ་བ་ཁས་ལེན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་འཇམ། ལེན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྤང་
 བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ནི་མྱོང་བ་དང་འགལ་ཏེ། མ་བཅོས་པ་དང་མ་བཤིག་གི་བར་དུ་དེ་
 འཛིན་གྱི་མངོན་སུམ་དམིགས་པའི་བྱིར། འབྲུལ་གྱི་འབྱུལ་རྒྱས་མ་སྤྲད་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཆད་
 དགོས་པའི་བྱིར་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཆད་མར་མི་རུང་ལ། དེའི་བྱིར་གང་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་གཉིས་
 བཞིན། སུམ་སོགས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་བཤད་པ་དེའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཆད་མས་དམིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་
 པའི་འགལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། མི་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། འོན་མདུན་གྱི་རྫ་
 སུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་འཇམ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་
 པ་གཞན་ནི་མེད་དོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ནི་
 རྟོན་གཏན་ཆོག་སོ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས།
 དབང་པོ་འཇམ། ཡིད་གྱི་འཇམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ། གསུམ་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལྟོ་པོ་གང་
 གིས་དམིགས། མིག་གི་དབང་པོས་སོ་ཞེན། འོན་སུམ་པའི་གཟུགས་སུམ་པ་འཇམ། སུམ་པ་
 སུམ་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས། གཉིས་པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དམིགས་ན། འདིར་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་སོགས་གང་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་། སུམ་པའི་གཟུགས་སུམ་པར་ཐལ་
 པའི་སུམ་པ་ཉིད། སུམ་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། གལ་ཏེ། སུམ་ཚུ་སོགས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྫོབ་གྱི་འཛིན་རྟོན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲགས་

པས་སྟུག་བསྟུལ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་
 སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གྲུན་ཚྭ་བུ་བདེན་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་
 ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གྲུན་ཚྭ་བུ་བདེན་ན་མི་བདེན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོས་མ་ངེས་སོ། །འདོད་ན། རགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རགས་
 པར་བདེན་ནམ། རུལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཆེ་ཡང་
 རགས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རགས་པར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་པ་འམ་
 བཤིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོར་བར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གྲུན་ཚྭ་བུ་རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུན་ཚྭ་བུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། བྱུང་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་ཚྭ་བུ་
 བདེན་ན་རིགས་པས་མ་དབྱུད་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྦྱིར་བདེན་པར་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རགས་པར་བདེན་པ་ཡང་གྲུན་ཚྭ་བུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ན་
 མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་བདེན་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཤེས་བྱེད་གྱི་
 ལུང་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་ཅེ་ན། ཡོད་ན་བདེན་དགོས་ཏེ། གྲུན་ཚྭ་བུ་ཡོད་ན་
 གྲུན་ཚྭ་བུ་བདེན་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་བདེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུན་ཚྭ་བུ་ཡོད་ན་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་རང་དབང་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 འགལ་ཞིང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུན་ཚྭ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ལུགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གནས་དགུ་པར་མདོ་དྲངས་པ་
 ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཞེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་
 བོར་རྣམ་བརྟེན་ནས། །གྲུན་ཚྭ་བུ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕུམ་པ་དངོས་
 པོར་ཁས་མི་ལེན་ན་རྩ་སྦྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཁས་ལེན་དེ་གཉིས་ཀ་
 གྲུན་ཚྭ་བུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྟུག་བཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཕུམ་རྩ་སྦྱོར་མ་བཅོམ་པ་
 དང་མ་བཤིག་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གྲུན་ཚྭ་བུ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལྟག་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་པ་དང་བཤིག་པ་ན་ནི་གྲུན་ཚྭ་བུ་ཡང་ཡོད་

བར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རགས་རྒྱན་ཀུན་ལྟོ་བྱེད་ན་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་
 གང་ཡིན། སྤྱི་མཚན་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་།
 འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ན། མྱོང་བ་དང་
 འགལ་ཞིང་། ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ཉིས་པ་མེད་དེ། སུམ་
 རྒྱ་སོགས་མ་བརྟགས་གཅིག་སུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་སུར་སྤང་བ་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་གཞི་རྗེས་
 ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཡོད་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་། དེས་གྲུབ་པ་ནི་རང་མཚན་
 ཁོ་ནར་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཆོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ལ་རྟོག་པས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཆོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཆད་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་དགོངས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བསགས་པ་
 དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། དེ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སློ། སྤྱི་སློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ན། དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་
 འབྲེལ་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྤྱི་འགྱུར་བ། དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། ཤེས་
 པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤེས་དེ་གཅིག་ལས་ངས་མིན་ཕྱིར། སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བཤད། ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོས་སྤྱོད་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤངས་མོད།
 དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཉན་ཐོས་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འདོད་པ་གང་ལས་ཤེས།
 རགས་རྒྱན་བདེན་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐུན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་སྐད་
 དུ། སྤྱི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། ཅེས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་
 མ་བཤད་དོ། །སྟམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་གོ་
 དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟུལ་ཕྱན་སིལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་། རགས་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་

རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྩལ་ཕྱན་དང་སྐད་ཅིག་མ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དང་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 སྟུམ་ན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་རག་མོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གདགས་གཞི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་དག་
 སྟོང་མོད། ཚེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅིས། གདགས་
 གཞི་རྫས་དང་བྲག་ས་ཚེས་ལ། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམས་པར་བྱེ། །ཀྱན་བྲག་ས་པའི་ཡོད་པ་
 ལ། །ཚེས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་གཉིས། །ཚེས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐེང་བ་དང་། །རྩལ་ཕྱན་ཚོགས་
 ལ་བྲག་ས་ཞེས་བྱ། །གང་ཟག་རང་གི་ལུང་པོ་ལ། །མྱོངས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་བྲག་ས་པར་འདོད། །
 བྲག་ས་ཡོད་ཇི་སྟེད་མངོན་སུམ་དང་། །རྫོང་སྤྱད་པག་པས་མི་འགྱུར་སྟེ། །ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་
 གང་ཡིན་པ། །རྫོང་ཡོད་ཉིད་དུ་བཤད་བྱིར་རོ། །རྫོང་སྤྱད་པག་པས་སྟོང་ཡུལ་དུ། །བྱས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཆོད་མ་ངེས། །དམིགས་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་
 བཞིན། །དོན་དམ་རྫོང་ཡོད་ཁོ་ན་ལ། །བྱས་དང་མ་བྱས་དབྱེ་བས་གཉིས། །འདུས་མ་བྱས་
 གསུམ་དོན་དམ་སྟེ། །རྟག་རྫོང་གཞིག་མི་རུང་བྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་བདེན་པ་གསུམ་པོ་ལ། །
 རྫོང་དང་བྲག་ས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཀྱན་རྫོང་དོན་དམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། །སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་བསམ་པར་བྱ། །མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས། །གསུམ་པོ་མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། །
 དོན་བྱེད་མི་རྩས་པ་ཡི་བྱིར། །ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་
 དོན་དམ་པར། །དོན་བྱེད་རྩས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་སྒྲུག་གསུམ་པོ། །དོན་དམ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་མཐུན། །བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཆ་མེད་ཀྱི། །དངོས་པོ་བྱེ་མདོའི་དོན་དམ་
 སྟེ། །གཟུང་འཛིན་རྫོང་གཞན་གྱིས་སྟོང་དང་། །གཉིས་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རིག་པའི། །དོན་དམ་
 དུ་འདོད་གཞན་གྱི་དབང་། །དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་མེད། །གནས་སྐབས་བདེན་པར་
 གྲུབ་ཅིས་པ། །ཐ་སྟོང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ། །ཞེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་རྣམས་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་རིམ་པ་ལ།

གསུམ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་སྟེ་བའི་རིམ་པ། སྒྲོམ་པ་བའི་གང་ཟག། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་
ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོགས་གྱི་ལམ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་
གནས་པའོ། །རིགས་དེ་གང་ཞེན། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་སྟེ། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། མལ་སྟོན་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་
སྦྱོགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ནི། འདོད་པ་རྒྱུ་བ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆེན་གྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གྱུ་ལོམ་པ་དང་མང་པོ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་
ཡིན་ལ། འདི་ནི་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་གཉིས་པོའི་བྱུང་
བར་དབྱེ་དགའོ། །ཞེན། ཅུ་བར་ནི། རྟོན་ལ་ཡང་སྦྱོང་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་རྟོན་པ་ལ་འདོད་
ཆེན་ཅན། །ཞེས་བཤད་ལ། སྦྱོང་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་ནི། རྟོན་པའི་སྦྱོང་དུ་ཡང་འདོད་པ་ནི་མ་
རྟོན་པ་ཆོལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་གཉིས་པོ་ལ་རྟོན་མ་རྟོན་གྱི་བྱུང་བར་མེད་དོ། །དེས་ན་
གཉིས་པོ་ལྷན་པས་འབྱེད་དེ། བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ཆོལ་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ངན་
པ་དང་ཉུང་བ་རྟོན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ལམ་སྒྲོམ་པའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་བསྦྱང་བ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་
ན། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དང་། སེམས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སོ། །འོ་ན་ཆོག་ཤེས་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་
གྱིས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བར་གཞག་མི་རུས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེན། དེའི་
ཚུལ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོང་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགོག་བདེན་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཡིན་ལ།
སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་སྦྱོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་རིགས་དངོས་
ནི་བྱི་མ་འདི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཡང་གསུམ་པོ་ནི་བདག་གིར་སྦྱོང་བ་
མགོ་གཞོན་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི་བདག་ཉིད་སྦྱོང་བ་དུངས་འབྱེན་པའི་གཉིན་པོའོ། །

མདོར་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་
བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་དང་། ཆོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་
དབྱེ་བས་བྱང་རྩལ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་རིམ་བས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་
འཕགས་པ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། འདི་དག་ནི་
ཕལ་ཆེར་གཞུང་འབྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། མན་ངག་གིས་འབྲིད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དཀའ་
གནས་ཀྱི་བཤད་པ་གཙོ་མི་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་མི་སྤྲུག་པའི་ངོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྐྱེད་གས་
བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་འདོད་པ་སྟེ་ས་བརྩལ་བ་ཏེན།
དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་ནི་མི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་དང་།
དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྤྲུག་པས་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་དང་། མི་སྤྲུག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་
ནི་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་བྱིར། དེའི་གོ་བ་ཡང་། ཀེང་རུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲེལ་པར།
འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཆོར་བས་གཞན་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་སྒྲིམ་མངོན་དུ་བྱེད་མྱོང་
ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇོག་ལ། མ་མྱོང་ན་དེ་
ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བས་སྒྲུབ་དགོས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱུག་འབྱུང་རྩལ་དུན་པའི་སྒྲིམ་ནི། ངོ་བོ་གིས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། དུན་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
ནི། རྒྱ་དུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་དང་པོ་གསུམ་
དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། འདོད་པའོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཡིད་བདེ་
པ་དང་ཤས་ཆེ་བས་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་གཉིན་པོ་ནི་བདེ་སྤྲུག་དང་མཚུངས་
པར་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་དང་། བཞི་བ་ཡན་ཆད་ན་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ས་ལྟར་དེས་སོ། །
འདི་ཡང་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཐོབ་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་

ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྲོད་དོ། །འགྲེལ་པར། གང་དག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་དག་ན་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་ཅུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཕུ་དང་ལྟན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །
ཡང་འདི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་ཉིད་གྱི་ཟབ་མོ་མངོན་
པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྒྱུད་སྟོམ་པའི་ལུང་མེད་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དྲན་པའི་སྟོན་སྐྱེམ་རྟོག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་ཕྱུང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལུས་རྒྱས་པ་ན། འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆད་ནས་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱུང་བ་དང་རྣམ་སྤྲོན་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་འདི་ཡང་། རྣམ་སྤྲོན་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲོན་དུ་གྱུར་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་ཕྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆད་ཅིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་
ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །
ཞེས་བཤད། སྐབས་འདིར། བགྲང་དང་རྗེས་འགོ་འཛོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་
དང་། ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་བསྐྱར་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་དག་
ཅེས་པ་དེ་སྟོམ་ལམ་དང་ཟད་ཤེས་པ་འཛོག་པའི་ལུགས་གཉིས་འགྲེལ་པར་བཤད་པས་འདིའི་ས་
མཆོམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཡང་འོག་མ་ཡི། ཡིད་གྱི་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། ཞེས་པ། རྟེན་
ས་འོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་གྱིས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
བཞི་པ་མན་ཆད་དུ་གོང་མ་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་སྐྱུལ་སེམས་པ་གཉིས་
མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་སེམས་དེ་གཉིས་ཀས་དབུགས་
མི་དམིགས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ། ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་སྐྱབ་པ་དང་།
དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་དངོས་གཞི་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །

དཔལ་ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཞི་གནས་རྒྱུ་པས་མི་རྒྱས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། གལ་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཆད་དགོས་ན།
 བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་པོ་ནི་མ་ཆགས་པ་ཤེས་རབ་རྩ་བཤད་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ཞི་
 གནས་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་འཆད་ཀྱི། ཞི་གནས་དངོས་སུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་
 པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །
 ཉེ་བར་གཞག་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་ཐབ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱ། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱུང་བའི་ཆད་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ལྟར་ཐར་དང་།
 སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་འབྲེལ་པར་
 བཤད་ལ། དེས་ན་ཉེ་བར་གཞག་ལ་སྒྲོམ་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་
 བའོ། ཞེས་སོ། འོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་ན། དཔལ་ཉེར་བྱུང་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་དཔལ་
 པ་ཉེ་བར་འཛིན་པས་ན་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། དཔལ་ན་གཤིང་སྟེ་ལྷན་པཤགས་ནས་ཁྱེ་ལྷན་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་དཔལ་པའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་
 རྒྱུ་ཟེར་མོད། གང་ལྟར་ཡང་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷན་ལ་ལྷན་ཀྱིས་རྗེས་
 སུ་ལྷན་བའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར། ལྷན་གང་ལ་ཇི་ལྟར་ལྷན་ཞེ་ན། ལྷན་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས་
 རྒྱུས་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཡོངས་བཏགས་པས། ཤེས་རབ། ཅེས་པ་ནི་རང་
 གཞན་དཔལ་ཉེ་བར་གཞག་གི་ངོས་འཛིན་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་
 པ་ལས། ཞེས་པ་ནི། ཞར་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་ཉེ་བར་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
 བའི་བཤད་པ་ནི་སྐྱེས་རྒྱུ་མ་མཛོད་ལ། གསུམ་པོའི་སྐྱེ་བཤད་ན། འདིས་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་།
 འདི་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། འདི་ལ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་ཉིད་མཚན་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ་ལ། དང་བོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་དང་། སྤྱི་ཉིད་མཚན་ཉིད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའོ། འདི་ཡང་ལྷན་ནི་གཞུགས་ཀྱི་
 ཐུང་བོ་སྟེ། དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཆོར་བ་ནི་དེའི་ཐུང་བོ་སྟེ།

དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱང་བའི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། ལུ་ལ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིག་པ་དང་། ཚེས་ནི་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཕྱང་རྣམས་དང་། ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལུང་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་དངོས་པོའི་སྤྱང་དུ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེད་
 པ་དང་། སྤྱང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཚས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་
 པ་ན། མཚན་གཞི་གཞན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་གིས་ཚས་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བརྟགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་དང་པོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོ།
 དོན་སྟག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱུར་། བདེན་བཞི་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཐ་སྟངས་ནི་མ་བརྟགས་ཏེ།
 བདེན་པ་བཞི་ལས་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྤྱི་ཡུལ་
 ཅན། ཞེས་བྱོད་ནས་དང་པོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་ལ་བདེན་བཞི་སོ་སོར་བྱེ་
 བའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཆད་དེ། སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་པ་གསུམ་
 ཀ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེའི་ཚོ། དམིགས་པ་
 བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ། རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོའི་སྒྲིམ་ལྷ་བའི་ཤེས་
 རབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་ཏུ་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་
 ནི་མ་འདྲེས་པའི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་བཞག་སྟེ། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་
 རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་རུང་གི་སྒྲིམ་ལྷ་བའི་ཕྱང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ནི། མ་འདྲེས་པ་
 དང་། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་
 པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལུས་སོགས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྷ་
 བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་ཐ་མར་ནི་འདི་ཉིད་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན། ཕྱང་པོ་ལྷ་བ་ཡིན་མོད།

མཐོང་སྒྲིམ་དང་འདྲ་བར་དེའི་ཐོབ་པ་ནི་དེར་མི་འཆད་དོ། །བཤད་ན་འཕགས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་
 མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་སོ། །སྒྲུབས་འདིར་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ལ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
 བཞིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་འཕེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་གོ་བ་ནི། དང་པོར་བདེན་པ་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་དང་། གོ་མས་ནས་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཏོད་བྱེད་
 ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནས་ཆོས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 གྲོད་ཅི་གཉིས་དང་བཟོད་མཆོག་གཉིས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་འདྲ་བ་འཕེལ་བྱེད་མི་འདྲ་བར་བཤད་
 པའི་གོ་བ་ནི། བཟོད་མཆོག་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་ཉི་བར་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ།
 མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོར་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན།
 གྲོད་ཅིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཆོ་དམིགས་པ་བདེན་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་འཆད་དགོས་པས། དྲི་མེད་བཙུ་བྱག་གཞན་རྣམས་མེད།
 ཅེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་རྩལ་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འོན། མཐོང་ལམ་
 ཆོས་བཟོད་དང་པོའི་ཆོ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་དང་། བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་
 ཡང་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ན། གྲོད་ཅི་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱང་འབྲིང་གི་ཆོ།
 བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་སུ་བཤད་ལ། བཤད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱེད་དམ། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་ཡང་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་མ་བཤད་
 པས་ལུང་དང་མ་མཐུན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཟོད་པ་འབྲིང་། ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་ཞི་
 ལ་དམིགས་ནས་བཙུ་བྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཟོད་ཆེན་དུ་འཕོ་བའི་ཆོ། འདོད་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་རྩལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་ལས། ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཡུལ། བཟོད་པ། ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ཉི་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་
 སྦྱོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་
 པ་མ་སྒྲིམ་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །
 གང་གི་ཆོ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་

བྱིན་པ། འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲགས་གོ། །དེ་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་གཉིས་ཡིན་གྱི། །རྒྱན་ཆགས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། འདིའི་དོན་ལ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་
 ཆོ། འདོད་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། གོང་མ་གཉིས་གཉིས་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ། སྒྲིབ་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཆང་བ་གནས་པ་ལས།
 བཟོད་པ་འབྲིང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་སྟེ། མཐར་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ཆང་བ་དེ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྒྲིབ་
 ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་དང་། བཟོད་ཆེན་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་
 བཟོད་གསུམ་ནི་དམིགས་རྣམ་མཆུངས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ངོ་བོ་ཅན་དང་།
 སྒྲིབ་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་རྣམ་པ་བྲི་ནས། རྗེས་སུ་དམིགས་པ་འང་དོར་ནས་སྒྲོམ་པ་
 ཡིན་ལ། ལྷགས་གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་འབྲི་མི་རྒྱས་པས་
 དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཅིག་ཏུ་བྲི་ནས་ལྟག་མ་གང་ལུས་སྒྲོམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དྲངས་མ་
 ཐག་པའི་འགྲེལ་པ་དེའི་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་བ་དང་། དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་
 སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 གཉིས་བྲི་ནས། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བྲི་ནས་དང་། གསུམ་
 དང་བཞི་བྲི་ནས་དང་། དེ་ནས་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་དོར་ནས། གོང་མའི་འགོག་པ་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོའི་ཡང་རྣམ་པ་རེ་རེ་བྲི་སྟེ་ལྟག་མ་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་བོར་ཏེ། འདོད་པའི་ལམ་བདེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་བར་
 རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་དོར་ཏེ། མཐར་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་གཉིས་ལན་གཉིས་སུ་བཞུགས་ཏེ་
 སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་བཟོད་འབྲིང་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱན་
 ཡིན་ནོ། །འདི་དག་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱི་མས་བསྒྲོམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ལ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ།

དེ་ནས་དགུ་ཉིད་ཐིམ་བཤུ། །ཐ་མའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་བསྟན་པ། །འདི་ལ་གྲངས་སྤྱེངས་པར་
བཟུང་། །ཞེས་འཆད་དོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་དམིགས་པ་མ་དོར་བར་རྒྱུ་པ་
འདོར་མི་རྒྱུ་པས་ན་འགྲེལ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུ་པ་རེ་རེ་ནས་དང་། དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་
ཐིམ་བཤེས་བྱ་བ་འདི་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར། བདེན་པ་རེ་རེའི་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
དམིགས་པ་ཐིམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་བཟོན་འབྲིང་གི་ཐོག་མར་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་
པོ་ལམ་བདེན་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་
འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟོམ་པ་
དང་། དེ་ནས་ཁམས་གོང་གི་འགོག་བདེན་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སྟོམ་
པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་འགོག་བདེན་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་
སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་གོང་མའི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་བོར། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་
གི་རྒྱུ་པ་བཞི་བོར། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་བོར་ནས་ལྷག་མ་འདོད་
པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟོམ། དེ་ནས་སྟོམ་པ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྩོན་པོ་ལྷ་བ་སྤྱད་པ་དང་།
རྒྱལ་པོ་དེ་ཐོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སྤྱད་བདེན་རྒྱུ་པ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་
དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ། དེ་ནས་ལྷག་མ་གཉིས་སྟོམ། དེ་ནས་གང་ཟག་དེ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་སྤྱད་
པ་ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་ལན་གཉིས་སྟོམ། གང་ཟག་དེ་བདག་གི་རང་
ལྷ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པའི་རྒྱུ་པ་ལན་གཉིས་སྟོམ་མོ། །ཡང་གང་ཟག་
དེས་ཐོད་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། སྤྱད་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐུ་མ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དོར་ཏེ་དང་པོ་གཉིས་
སྟོམ། ཐོད་པ་སྤྱད་པ་ལའང་། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཆེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལྟར་ན། མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པ་ལན་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལན་
གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཟོན་འབྲིང་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅིས། ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བཞི་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་དྲུག་བཅུ་གཉིས་བརྒྱད་དང་བཞི། །གསུམ་
གཉིས་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཅིག་ །ལན་གཉིས་བསྟུན་པ་འདི་ཡི་གྲངས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱོན་
ནས་བཟོན་འབྲིང་པལ་ཆེ་བའི་བར་དུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས།

བཟོད་འབྲིང་གི་མཐར་འདོད་པའི་སྤྱུག་བདེན་ཁོ་ན་དང་། དེའི་ཡང་མཐར་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ཤིང་། བཟོད་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆོས་བཟོད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དམིགས་པར་
 བཤད་པའི་དགོངས་པ་འདི་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་
 ཀའི་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐ་མར་བྱུང་བ་རྣམས་འདོད་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་སྦྱར་བའི་ལམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བརྟག་ཅུས་སོ། །གཞན་
 ཡང་འདིར་བཅད་པའི་དོགས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དང་། དེས་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བྱེད་དང་།
 ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་དེའི་ཆོ། སྤྱུག་
 མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆུངས་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་
 གྱི་ཆོ། རྣམ་པ་བཞི་ཀའམ། གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་ལམ་ལ་ཡང་
 བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བཟོད་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་བཟོད་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདི་གང་ལས་ཏྲོགས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་རེ་རེ་བདེ་དག་གང་དང་གང་ཡིན། ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན་
 ལན་གདབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་
 སྟག་ །ཅེས་དྲོད་ཅི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། བཟོད་འབྲིང་ནས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་བཞི་ཀ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་གིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་།
 བཟོད་མཆོག་ནས་ཆོས་དྲན་ཁོ་ནས་རྣམ་པ་འཕེལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལས་ འོགས་ སུ་མཐོང་
 ལམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་འཕེལ་གང་གིས་བྱེད་གསལ་ཁ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་
 ཆོས་བཟོད་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆད་
 དགོས་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་བཟོད་རྣམ་པ་གཅིག་གམ་བཞི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་དེའི་ཉི་བར་རྒྱ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་སོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བརྟག་
 ཅུས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གང་རུང་གཅིག་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་བཞི་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་གོང་
 མའི་བདེན་པ་གང་དུང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། གཅིག་རྟོགས་པ་ན་བཞི་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་ལམ་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི་
 མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །དངོས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་དངོས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་འཕྲོས་པའི་ཆེ་དེར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཚོག་དང་
 ཆོས་བཟོད་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་བཟོད་དང་
 རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མའི་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་
 བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སོགས་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་གང་དང་གང་ཡིན། མི་དགོས་ན་སྟུག་
 བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྟུག་བདེན་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ཆོས་མཚོག་དགོས་པ་དང་།
 ཆོས་མཚོག་དེ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་བཟོད་ཆེན་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་ལ། སྤྱོད་ནས་བཟོད་འབྲིང་ཕན་ཆད་དུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྟུ་
 དུག་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་
 བ་ནི་རང་དུས་སུ་བྱས་ལ། འབྲིན་པ་ནི་འདས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འགྲེལ་པར་ཉེ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་དངོས་འབྲས་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་
 པ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འདྲ་དེ་དང་ཆ་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འོ་ན་ཆོས་ཤེས་དང་བཟོད་ཤེས་ལ་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
 འདོད་པ་ཉིད་དེ་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
 དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། ཆོས་མཚོག་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་
 ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ནི་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྗེས་བཟོད་ལ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། སྟུམ་ན། ཆོས་མཚོག་དང་ཆོས་བཟོད་འདོད་པའི་
 གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ། །ཆོས་མཚོག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་

བསྐྱབ་བྱའོ། །ཞེ་ན། ཚེས་བཟོད་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དེར་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་ལས་
 བཤད་དོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་སྐབས་འདིར་སྦྱར་ལམ་སྒྲིམ་བྱུང་ཁོ་ན་
 དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོས་བསམ་ཁོ་ན་དང་། དྲན་པ་ཉི་གཞག་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་ཀ་ཡོད་
 པར་བཤད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཚོགས་ལམ་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱིས་བྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་དེས་མ་
 བྱུང་སྟེ། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་དང་། ཚོགས་
 གྱི་ལམ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོན་པ་གོང་མར་ཚོགས་ལམ་ལ་སྒྲིམ་
 བྱུང་བཤད་གྱུང་། འདིར་མི་འཆད་དེ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྒྲིམ་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དྲན་པ་ཉི་གཞག་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་བཤད་པ་ནི་
 སྦྱར་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། །འོ་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞི་ལྷག་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྒྲིམ་ན། ཞི་གནས་གྱི་
 བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོག་མའི་ས་མཚམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 པའི་རྟེན་ལམ་ལྷ་དང་ས་བརྩུ་ཞེས་པར་འདོད་པའི་ས་བཤད་ལ། རྟེན་དེ་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་
 ནི་འདོད་སེམས་ཡིན་པས་སྒྲིམ་བྱུང་མི་རུང་བའི་བྱིར། དྲན་པ་ཉི་གཞག་པའི་སེམས་རྟེན་
 གྱུང་མཉམ་བཞག་པའི་ས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདོན་པ་གོང་མར་ནི། སྦྱར་
 ལམ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་མོད། འདིར་མི་འཆད་དེ། སྒྲིམ་བྱུང་། ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ནས་ཇི་
 སྐད་དུ། །མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང་། བྱུང་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་པར། དེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་དེས་གྱུང་། བསམ་གཏན་གྱི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་དག་པ་བ་ཁོ་ནར་དེས་བས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལུང་པོ་
 ལྷ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་དེའི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། འཕེན་བྱེད་དུ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
 ཚོགས་སོགས་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱིད་པ་སྦྱར་འབྱེན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མི་
 སྤྱིད་པ་ནི། ཉར་བསྐྱེད་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་རྫོགས་ལ། འདིའི་
 རྣམ་སྒྲིན་གཟུགས་གྱི་ལུང་པོ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་

བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ཆ་ནི་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་པ་ནི་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེ་ལ་ན་རེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཉམས་པ་ཆ་
 མཐུན་ནི་འཕེན་བྱེད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་མོད། འགྲེལ་བ་དང་འགལ་ཞིང་། དེའི་
 ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འཕེན་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་ཆ་དེར་མ་སོང་
 རོ། །འོན་ཏྲུང་ལམ་པ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་དེ་ལམ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་
 སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། མིན་
 ན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལམ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པའི་ཆེ་ལམ་ཁྱེད་པ་
 མིན་པར་འདོད་ན་ནི། སྒྲིམ་པ་འཆི་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་མང་རོ། །ཞེས་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་རུས་ཏེ། རྟོན་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སྟོ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་རྟོན་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་
 དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འགལ་བའི་བྱིར་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལྷ་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་དུ་
 ཁྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྟོན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་། དེ་འདྲ་དེ་སྒྲིམ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་
 སུ་ཉིད་མཆོམས་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ནི། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་ལམ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འདྲ་དེས་སྒྲིམ་ཡང་བསྐྱབ་ནས་ཐོབ་པའི་ཆེ། སྟོན་སྒྲིམ་སྟོང་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
 འདྲིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་ཉམས་ན་སྟོན་
 མེད་ཐོབ། ཅེས་སོ། །འདི་ནི་རི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྟན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་
 དང་ཞེས་པའི་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པའོ། །དེ་དོན་ཡང་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་སྒྲིམ་བྱུང་གི་བྱེད་པར་ལས་
 འབྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་དེ་སྟོན་དྲོད་ཅེ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ།
 གཞི་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སམ། འཕྲོ་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག །སྒྲིམ་ན། འགྲེལ་བར། མཆོམས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གོང་མ་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་དོ། །མེད་ན་ནི་གཞི་ཁོ་ན་ནས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་དྲོད་ཅེ་གང་ལ་བསྟན་པའི་སེམས་དེ་སྒྲིམ་ཡང་མཛོན་

དུ་བྱས་ནས་སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲོན་དེ་སྐྱེས་པར་
 དྲན་ན་ནི་འཕྲོ་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ལ། དེ་མེད་ན་སེམས་རྟེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་གཞི་
 བས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་ཆོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
 གོང་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་མོད། རྟོད་ཅེ་ནམ་གྱི་ཆེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉིད་གྱི་ཆེ་
 བསྐྱེས་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད། སྒྲོན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེ་
 སྐད་དུ། ཆོས་མཆོག་ལུང་མེད་གྱིས། གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ། ཆོས་
 མཆོག་གི་ཐོབ་པ་ནི་འཕགས་ལམ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། ས་མ་འཕྲོས་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པས། ཆོས་
 མཆོག་གི་ཐོབ་པ་དང་པོ་ལུང་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་
 བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་གི་འཕྲོས་པས་ནི་མི་གཏོང་ལ། ཆོས་མཆོག་ནས་ལུང་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བཟོད་ཆེན་དང་། བཟོད་འབྲིང་གི་ཐ་མ་ཡང་
 མཆོན་ཅུས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་དང་ས་གཅིག་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་ཅེ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་སྤྱིད་མོད། མ་དེས་པས་ནི་རྟོད་ཅེ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་བར་འཆི་འཕོ་བ་དང་
 ས་འཕོ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ནས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །
 གཏོང་ངོ། །ཞེས་པ། འཕགས་ཀྱི་ལ་དེས་ཆའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ནམ་
 གྱི་ཆེ་གཏོང་སྒྲུལ་པ་ལ། འདིར་ས་བོར་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི། སྒྲར་བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་
 ནི། ས་འཕྲོས་ཞེས་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ས་འཕོ་བ་ཙམ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་
 བས་འཕོ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི། འཕགས་མིན་ལྟར་འཆི་བ་དང་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་མི་གཏོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འཕགས་པ་ནི་དེས་ཆའི་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་
 མི་སྤྱིད་པ་དང་། ས་མ་འཕྲོས་ན་གི་འཕྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་དང་མི་
 མཆུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྐྱེ་ལ་ནི་སྐྱུར་ལམ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་བྱུང་མཉམ་དུ་
 འཆད་ལ། འཕགས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལས་
 ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ལ། ཆོས་མཆོག་གི་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ས་བོར་
 བའི་གོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་ཆ་ཀྱི་ལ་ལྟན་པའི་འཕགས་པ་འདོད་རྟེན་

ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲི། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་ཡིན་གྱི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་སྒྲིས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་ལམ་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 འོན་དེ་འདྲ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཅམ་གྱི་ཆེན། ས་བོར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 འཕོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དག་ལ་རོ་མུང་བའི་
 སྤེད་པ་སྒྱུད་པས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དེ་དོར་
 བས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ས་འཕོས་པར་འཛོག་མོད། ས་དེ་
 བོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ས་མ་བོར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བོར་བ་ནི་ངེས་མཐུན་བཏང་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དགེ་བ་དག་པ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་བྱས་པའི་ཆེ་ནི། ས་དེའི་
 རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་ཀྱང་གཏོང་ལ། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་བྱས་པའི་དགེ་བ་
 དག་པ་དེ་ཡང་གཏོང་བའོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་གཏོང་བ་ནི།
 དེ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་བས་ཐོབ་པ་ལ་ཐུག་
 གོ། །ཡང་། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་པ། སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་ཆའི་ཐོབ་པ་དེ་གཏོང་
 བའང་སྒྲ་མ་ལྟར་ས་བོར་བ་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་འཕོ་ཡང་རུང་། མི་
 འཕོ་ཡང་རུང་སྟེ། འཆི་བ་ཁོ་ན་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ས་བོར་བ་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་ས་བོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། དེ་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེན། ས་འདོར་བ་ནི། འདོད་
 རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲི་བའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སྒྱུར་ལམ་གང་ལ་སྒྲི་བའི་
 ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་བོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན་ནི་གོང་ནས་འཕོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་
 འཕོ་བ་ནི་གོང་དུ་སྒྲིས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། །ཁམས་གོང་གི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྒྱུར་ལམ་
 བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱིད་ལ་ནི་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ཞེས་བུའི། དེར་སྒྲི་བ་བྱ་བའི་ཐ་
 སྤེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་
 སྒྱུར་ལམ་བཏང་ཡང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ས་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཏང་ན་དེར་སྒྲིས་པ་

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཏང་ལ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་གསུང་པ་བཏང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་པ་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་མ་ཟད། གཞན་གསུམ་ཡང་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་མཐའ་དག་བཏང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་མིན་འཆི་བས་གཏོང་། ཞེས་པ་འདི་ཡང་། གཙོ་བོར་ གྲོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉེར་བཟླས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་མཆོག་པ་དང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོན་སྒྱུར་ལམ་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྒྱུ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་དང་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉམས་སྤོང་པས་ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་མ་ངེས་པའི་ ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེའི་དབང་དུ་ བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་འང་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་ཉམས་ པས་གཏོང་བ་ནི་ཡོད་དེ། ས་བོར་བས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་ཉམས་ལ་ནི་མེད་ ཏོ། །ཉམས་པས་བྱབ་ལ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉམས་པ་ གཉིས་ཀ་ཡོད་ཏོ། །ཆོས་དེ་དང་དེའི་མི་ལྟན་པའམ་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་ནི་བྱུང་པར་མེད་ཏོ། །ཁྲོད་ ཅེ་ལས་ཉམས་པ་དེ་ལོག་ལྟ་དང་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྒྱུ་བ་དག་སྤོང་ ཀྱང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་དག་ཅུ་ཆད་པ་མི་སྤོང་ལ། གྲོད་དུ་དེ་ཆད་པ་སྤོང་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ མཆོམས་སྒྱུར་བས་ངེས་པར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །ཡང་། དངོས་གཞིའི་དེ་ ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །དངོས་གཞི་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་ སོང་བ་དང་། ས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲོན་དུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་ གཞི་སྟེ། དེ་བརྟེན་པའི་གྲོད་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་བྱེད་ཅུས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་ཆོས་བཟོད་མཐོང་དུ་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ཆ་ལས་ ཉམས་བྱེད་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ནས་ བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ས་བརྒྱད་པོ་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་རུང་། དེ་འདྲའི་ གྲོད་གྱིས་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མཐོང་དུ་བྱེད་ཅུས་ཏེ། ཁམས་གོང་ལ་

ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་བྱིར་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་། དཔེར་
ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲོད་ཅེ་ཅན། བཟོད་ཆེན་མ་སྤྲེས་
པའི་བར་དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲོད་ལ། བསམ་གཏན་
བཞི་བ་སོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ནི་བརྟག་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ངེས་ཆའི་
རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དྲོད་ཅེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གང་ཡིན་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་འཆད་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དག་དེར་མི་རུང་བའི་བྱིར་
ཏེ། ངེས་ཆ་ལ་ནི་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་བཤད་པའི་བྱིར་། དེའི་བྱིར་སྤྲེས་དེར་
ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དག་སྤྲོད་དོ། །དེ་འདྲ་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་མཆོག་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་སྤྲོད་པ་དེའི་ཆེ། དེ་འདྲ་དེ་བཟོད་པ་
ནས་ཟད་ཤེས་ཀྱི་བར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རུང་བའི་རྒྱ་
ཆོགས་གངས་ཆངས་བའི་བྱིར་། དེ་དུས་ཀྱི་མི་སྤྲོ་བ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་ལྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེས་ནས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་། དེ་ལྟག་མེད་དུ་འདས་པའི་ཆེ་ཡང་། འཕགས་
པ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དེའི་གཏོང་རྒྱུར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་། ཞེས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་བརྟག་གོ། །སྤྲོར་ལམ་
པ་ཁམས་གོང་མ་ནས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྤྲེས་པ་དེ། སྤྲོར་བའི་ལམ་ལས་རྒྱུ་པར་ཉམས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་དེའི་ཐོབ་པ་གཏང་བའི་བྱིར་། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྤྲེ་
སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བརྟག་དཀར་བས་དྲོད་ཅེ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་མ་སྤྲེས་པའི་བར་དེར་
བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རྒྱུ་པར་འབྱམས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། བཟོད་
ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་དེར་སྤྲེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་བསྐྱངས་པ་ཞེས་
འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱང་། སྤྲེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་
བྱིར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་
བྱིར་དེ་དག་དུ་སྤྲེ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ཞིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །ཅ་
བར་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མ་སྤྲེས་ཀྱང་། འགྲེལ་པར་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མས་དང་། སྤྲོ་བ་
ལས་སྤྲེས་པ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྤྲེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་།

100

འགྲོ་དགོས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ནི་དྲོད་ནས་ཟད་ཤེས་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་དྲོད་དུ་མ་ཞུགས་
 པའི་བར་དེར་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཆོགས་སོག་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་བཟོད་པ་ཤི་འཕོས་པས་
 གཏོང་བ་དང་། དེའི་སེམས་རྟེན་འདོད་པའི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་བསྒྲོགས་
 གྱི་ལུགས་ལ་འང་མི་རུང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་འདོད་པའི་ཉན་
 མོངས་གྱིས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ནི་འདོད་པར་མི་སྦྱེ་བས། ཉན་ཐོས་གྱི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པས་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཡང་ན་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞིན་པའི་ཆེ་
 བཏང་ཡང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཤི་འཕོས་པའི་ཆེ་ཉམས་ཀྱང་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ལ་ནི་དྲོད་ཐོབ་ནས། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བྱབ་པ་དང་།
 གཉིས་པོའི་ངེས་ཆ་ཡིན་ན་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པ་དང་། ཅི་ཡང་
 མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་
 གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་སོག་པ་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་ཆ་དང་ངེས་ཆ་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡི་སྟོན་དུ་
 ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུར་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་།
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །
 ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། བྱང་སེམས་གྱི་ཐར་ཆ་ནི་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་
 ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུལ་བའི་ལུང་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། ལུགས་འདིའི་སྟན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོད་གྱི། བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མ་བྱབ་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་།
 བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ། ཅེས་འཆད་

པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སྒྲོན་གི་ཆེ་ཡང་། ཤེས་བཟོད་གཉིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་བལ་ལྟོས་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པས་ཆོག་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་རིམ་ལྔ་ལྟར་བའི་ཚུལ་བཤད་ནས།

ལམ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ།
བདུན་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་
ལའང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་སྦྱང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ། །
ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལ། ཐ་ན་འང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་
སྦྱང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
འབྲས་སུ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་ལྔ་མ་ཟེན་ན། རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་གནས་
པའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ལྔ་མ་ཟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྔ་མ་ཟེན་གྱི་རྒྱ་ལྔ་མ་ཟེན་དེ་
མེད་ན་འདིར་འཆད་པའི་འབྲས་སུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། འཆལ་ཚུལ་ལ་ཡང་
གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་
ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགོ་སྦྱང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་སུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྒྲོམ་བྱའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་གོ། །འཛིན་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྣམས་ནི་དེར་མི་རུང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་
ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་བལ་སྐབས་འདིའི་འབྲས་སུ་བཞག་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
འཐོབ་བྱེད་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
པོ་ཉིད་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་འཐོབ་བྱེད་དགོ་སྦྱང་
གི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་བར་པ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། འབྲས་སུ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་

བོ་ནི་སྤྲེལ་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཉི་ཆེ་བ་དང་། བྱེད་པ་གཉིས་ལས།
 བྱི་མ་ནི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་སྟེ།
 དེ་ལའང་སྒྲོམ་སྤང་དང་མ་འགྲེལ་བར་སྤངས་པས་ཆོག་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དང་འགྲེལ་ནས་སྤང་
 དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་
 པ་ལ། འདོད་ཉོན་རྒྱུག་པ་དང་སྤྲེལ་ནས་སྤང་དགོས་པ་དང་། དགྲུ་པ་དང་སྤྲེལ་ནས་སྤང་དགོས་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་བྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། རི་སྤྲེལ་འདོད་ཉོན་རྒྱུག་པ་དང་དགྲུ་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་
 སྤྲེལ་དུ་འབྲས་བུ་གཉིས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཞེན། བྱེད་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 ཉོན་རྒྱུག་པ་དང་དགྲུ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་
 འབྲས་བུ་བར་པ་དེ་དང་དེར་བཞག་མི་རུས་པའི་བྱིར། རུས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་འང་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ་འཛོག་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ལྡུ་ཆང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེན། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྡུ་ལས་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་
 གཉིས་པོ་དེ་དང་དེར་འཛོག་ལ། ལྡེའི་ནང་ནས་གསུམ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་གིང་། གཞན་
 གཉིས་པོ་ལའང་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་ལས། མཐོང་སྤང་གི་ཆ་དེ་མ་སྤངས་པར་
 བྱི་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་བྱི་མ་རྒྱུ་མ་གྱིས་འབྲས་བུའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གང་ཟག་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་བྱེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་
 དེ་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་དུ་འཛོག་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འདོད་ཉོན་རྒྱུག་པ་དང་དགྲུ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་དང་དེ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཤན་མ་བྱེད་པའི་བྱིར། གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཟིན་ལ། དང་པོའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 གང་ཟག་དེ་འདོད་པར་སྤྲེལ་པ་ལན་གཅིག་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ནི། གང་ཟག་དེ་བྱིར་འོང་དང་
 བྱིར་མི་འོང་དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲོ་བ་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་པའི་སྒྲོམ་

སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་དང་། བལ་ཆེ་བར་སྤངས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བཞག་པའི་
 བྱིར། རོན་དེ་དག་གྱང་། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟག་མེད་
 ཐོབ་འཛིན་བྱིར། །ཞེས་སོ། །འདི་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་རིམ་གྱིས་
 བའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགོག་བདེན་བསྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་
 ཐོབ་པ་དེ་ནི་དེར་བསྐྱེས་རྒྱ་མེད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་དུས་རྣམ་གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། སྟོན་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་ནའོ། །གང་དང་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཞེ་ན། མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེ་དང་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་བསྐྱེས་བའོ། །གཉིས་
 པོ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོམ་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་འགོག་བདེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་
 བ་ལས། འདིར་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྟོམ་བྱེད་ཐག་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་
 ཁོངས་སུ་བསྐྱེས་པའོ། །དེས་ན་དེ་བྱིན་ཆད་སྟོན་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གྱིས་བཟུང་
 བས་ན། བསྐྱེས་དང་ཐོབ་འཛིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བའོ། །ཡང་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆོ། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་བུར་མི་རུང་དོ། །དེ་དང་དེ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་ནི། སྐབས་དེར་བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བ་
 ཡིན་མོད། འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ལྷ་མ་ཆང་བའི་བྱིར། མ་ཆང་བ་རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། སྟོན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེ་དང་། སྟོམ་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་གཅིག་གིས་
 བསྟོམས་པའི་འགོག་བདེ་དང་དེའོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་སྤངས་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེས་ལམ་ཟག་བཅས་གྱི་སྤངས་པ་
 འདི་མ་བཟུང་ན། སྟོན་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་དུས་སུ་འདོད་ཉོན་དྲུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེ་ལས་
 ཉམས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟེ་བ་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། འདིར་
 ལན་གཅིག་ཉམས་གྱང་མི་འཆི་བ་ནི་འཛིན་བྱེད་ཟག་མེད་དེའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཡང་།
 རི་སྐད་དུ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྒྱ་བཤད་ནས།
 དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཁྱུ་མཐུན་དང་། འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
 དགུར་ཡོད་པ་ལས། འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས།
 གཞན་རྣམས་ལ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་བཞག་སྟེ། དེས་སྤངས་པ་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པོ་དེར་ཟད་པ་
 རྣམས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པོ་ཡང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཆོན་ནི་དག་རྩ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ། ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་བྱའི་
 གཙོ་བོ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ལ་སྟོས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུའོ། །ཞེས་པའི་གྲངས་ཆ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ནི། རི་སྐད་དུ། གྲོལ་ལམ། ཞེས་བཤད་མོད། དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུར་འཇོག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 པའི་འགོག་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པར་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེའོ། །འདི་ནི་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་ནི་
 མི་བཞག་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཟག་བཅས་ལ་གྲོལ་ལམ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པ་
 འདི་ཡང་། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོན་འོ། །འབྲས་བུ་འདུས་
 བྱས་དེ་ལ་འང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་སྟེ། སྤང་བྱའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །སྒྲིམ་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིན་པོ་
 ཟག་བཅས་ལ་ཇུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ལ་ནི་སྒྲིམ་པས་འབྱེད་
 པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཇུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། གོང་མའི་ས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་
 བྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ལན་དགུར་དྲིལ་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་

སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དེས་ས་བརྒྱད་ཀའི་སྤྲུག་བདེན་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་གིང་། དེ་
 འདྲའི་རྗེས་ཤེས་ཚུང་དུ་འདྲེས་ས་བརྒྱད་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཅིག་ཆར་
 དུ་སྤྲོད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དུས་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་ནི་རྗེས་སོ་སོ་བ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
 ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་དགུར་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་མཐུན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དགུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་སྤང་གི་སྒྲུབས་འདིར་མཐོང་ལམ་ལྟར་ཁམས་གོང་འོག་གི་
 བདེན་པ་ལ་འཕར་འབབ་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་རྗེས་སུ་
 གོང་མ་ནས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དག་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
 དགུ་པོ་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་སུ་བཞི་པོ་དེར་འདུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྱུ་དགུའི་
 རང་ནས་བཞི་མ་གཏོགས་གྱུ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་གང་
 ཞེན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་དང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། སྤྲོད་ཉོན་
 དགུ་པ་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་དག་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་
 འབྲས་གནས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་པོ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་
 དུ་འདུས་སོ། །མ་འདུས་པ་གང་ཞེན། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཐོག་མ་བདུན་པོ་དག་སྤྲོད་
 དའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འཆད་
 པ་འོན། མདོ་ལས་དག་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་བཞི་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་གཞོད་དོ་ཞེན།
 དའི་ལན་དུ། འབྲས་སུ་བཞི་རྣམ་གཞག་པ་ནི། རྒྱུ་ལྔ་དག་ནི་སྤྲོད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་རྒྱུ་ཆད་
 བའི་འབྲས་སུ་འདྲེས་པར་དུ་བྱས་ནས་བཞི་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དག་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་
 ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་ལྔ་པོ་གང་ཞེན། འབྲས་ལས་སྤོན་ལམ་
 བཏང་བ་དང་། གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྤོམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆོན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་
 བཏུ་དུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་ལ། སྤོན་ལམ་ནི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྤྲོད་། ཟག་མེད་ཁོ་ནའོ། །
 བཏང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོབ་པ་བཏང་ནས་མ་ཐོབ་པ་སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འབྲས་སུ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞུགས་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཐོབ་དང་། ཞེས་པ་ཞུགས་པ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་སུ་ནི་བཞི་པོ་ཁོ་ན་སྤྲོད་། འབྲས་སུ་

བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་ལྷ་གཞན་ལ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་འཆད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་ལུ་
 དེ་དག་གི་ཆེན་ཞུགས་ལམ་བཟང་བའི་རྣམ་གཞག་གྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཐོབ་ཅེས་
 པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྟེ། སྟོན་སྤང་བྱ་རི་སྟེད་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་
 པ་གཅིག་གསལ་དུ་རྟེན་པའོ། །དེའི་ཆེ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱ་ལྷ་ཆང་བའི་
 འབྲས་ལུ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། བཅུ་དྲུག་
 པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རང་ལྟོག་ནས་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུར་འཆད་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་སྤང་གུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གོང་གི་ལམ་མཐོང་སྤང་
 ཅམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཆད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་བཞི་པ། ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཚན་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་པོ་དེ་
 ཐོབ་ཅེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ལྷན་པ་ཆང་བ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆང་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །འོན་པར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་རི་ལྟར་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་བདུན་ནི་ཞུགས་
 ལམ་ཡིན་པས་བཟང་ཟེན་པའི་བྱིར། སྟོམ་ན། ཞུགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་དག་བཟང་
 ཡང་། བཅུ་དྲུག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲ་མ་བདུན་པའི་ཐོབ་པ་འབྲས་ལུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་
 གསལ་དུ་རྟེན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དུས་དེར་ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྟོས་པའི་
 མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཀ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གཅིག་
 རྟེན་པ་དེ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྟེན་པ་ན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀ་
 ལྷན་པར་འཛིན་ཞུས་པའི་བྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོམ་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གི་
 འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་ཆེན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། ཁམས་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་
 ཐུན་མོང་བ་ཞིག་རྟེན་ལ། དེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཏན་
 ཆེགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་ལུ་བར་པ་གཉིས་གྱང་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་པོ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་
 བའི་བྱིར། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩ་མ་བསྟོམས་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་

གྲུག་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་རང་ལྷོག་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ཁུར་གཞག་ཏུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་རམ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
 འབྲས་ཁུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། འདོད་ཉོན་གྲུག་པ་དང་དགུ་པ་གང་རུང་
 སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ཁུ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་ཁུ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་། དེ་
 རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བཅུ་གྲུག་པའི་ཐོབ་པ་གསར་དུ་རྟོན་པའོ། །
 བཅུ་གྲུག་ཆང་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཆང་བར་ནི་བདེན་པ་བཞི་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མ་
 ཤེས་པར་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཛོན་པར་མི་རྟོགས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་
 མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་པར་འབྲས་ཁུ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་འཛིག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 སྤངས་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་གི་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་པའམ།
 དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོན་པ་གང་རུང་མེད། རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་པོ་འདི་ཡང་། ཁམས་གོང་འོག་
 གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་རུང་
 གཅིག་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཆང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། འབྲས་ཁུ་བཞི་པོ་དེ་དང་དེར་
 འཛིག་པ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་ཡང་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆོན་
 ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་མོད། །རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་ཐོབ་པ་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སོ་
 ལྷ་མ་ན། ཐོབ་བྱའི་རྣམ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རྣམ་སོ་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་གྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཆོ་རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད་
 དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཟག་བཅས་ལས་མེད་ཅིང་།
 དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤང་
 གཉིན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་། འབྲས་ཁུ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་
 བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འགོག་བདེན་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་གྲུག་གི་
 ཐོབ་པ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བཞིས་བྱ་བ་དེ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞུགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཛོད་པ་

དག་གི་བསམ་བཤུགས་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཕྱི་འོང་ལ་ལྷོས་
 པའི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཉོན་བདུན་བརྒྱད་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནས་སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱད་པའི་བར་དག་བཅོས་བཤུགས་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྤང་བྱེད་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་གྱུར་དེ་དང་དེའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
 ཁས་འཆེའོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཞུགས་ལམ་དོས་མ་
 ཟིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འོང་གི་སྤང་བྱ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དེས་ལྷག་མ་མཚོན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ཕྱིར་འོང་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
 དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་བྱུང་བར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་འོང་གི་
 བྱུང་བར་དག་ཏུ་འཛོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་བཤུགས་དེ་དག་སྤངས་དགོས་པས་དེ་ལ་ལྷོས་
 པའི་སྤང་བྱར་འཛོག་ན་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམས་གྱུར་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་
 ན་དེ་དག་སྤང་བཤུགས་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་རྣམས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་
 གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྤང་བཤུགས་
 བརྩོན་པས་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་འོང་གི་སྤང་བྱ་སྤང་བཤུགས་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འཛོག་པ་ནི།
 འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་བཤུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་གཞན་
 ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱི་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་པོ་
 གང་ཡིན་གྱུར་ཅུང་ཉེ། འབྲས་གནས་ཅམ་པོར་འཛོག་བྱེད་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལས་ཅམ་པོ་དང་།
 བྱུང་བར་ཅན་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་དེའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དག་པ་དང་། འཐད་པ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཞུགས་ལམ་ཟག་བཅས་ནི་གཏན་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་ལམ་ནི་རང་རང་ལ་ལྷོས་པའི་འབྲས་
 དུས་སུ་གཏོང་བར་ངེས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་
 བུ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་ན། སྤང་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཟག་བཅས་
 མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྩུ་དུག་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཟག་བཅས་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་
 སྤང་བཤུགས་པ་དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་ཞུགས་ལམ་མེད་

བའི་ཕྱིར་ཞེན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་བར་ཅན་དུ་བྱ་བའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སོགས་ནས་ལྷ་བའི་བར་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རང་རང་གིས་ཐོབ་
 བའི་འབྲས་ལུ་དེ་རྒྱ་ལྷ་ཆོང་བའི་འབྲས་ལུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལུང་གིས་གྲུབ། གཏན་
 ཚིགས་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤོང་བའི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་
 བྱུང་བར་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འཛོམས་འཛིན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ལ། ཅམ་པོ་དང་།
 བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་དེ་ཞུགས་ལམ་དུ་འཛོམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་
 ཅན་དུ་བྱེད་ཆོས་ནི། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་ཟེན་བའི་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་
 ཡང་རུང་བ་དེའོ། །དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་བཤེན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་ཅན་
 དུ་བཞག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་བྱ་
 བ་འབྲེལ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་
 གཞན་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུར་འཛོམས་པ་དང་། ཞུགས་ལམ་གྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལྷ་
 ཆོང་བའི་ཆེ་འབྲས་ལུར་འཛོམས་པ་ལ་ཐུག་གོ །གལ་ཏེ་འོན། མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་བཅོལ་པོ་དེ་
 ཞུགས་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཞུགས་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་
 གང་ལ་བྱེད། ཡིན་ན་བརྩུ་དུག་པའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་དེ། འབྲས་དུས་སུ་
 ཞུགས་ལམ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ལན་ལ་གཉིས་དེ། བཅོལ་པོ་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་པས་མི་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས་དེ། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་དེ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྷ་
 བའི་བར་གང་རུང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཅམ་པོའི་ཞུགས་པ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་

ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་
 དང་། དགུ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དུག་པ་ཉིད་ལ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་པོའི་ཞུགས་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་ཉིད་ལ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་ངོ་། དང་པོ་ནི་
 ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་མོ། །འོ་ན་རྒྱན་
 ཞུགས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་དེས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་འབྲས་སུ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་མངོན་དུ་
 བྱས་ཞུགས་ལམ་ཅམ་པོས་འབྲས་སུ་ཅམ་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སམ་ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་ཅམ་བྱད་གཉིས་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་མཐོང་
 སྤང་ལས་གྲོལ་ཅམ་གྱི་ཆེན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེས་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
 ཐོབ་པས་སོ། །བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་
 སུ་བྱུང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པའོ། །འདིར་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་བྱད་པར་གྱི་ལམ་
 དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་འབྲས་སུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིག་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་སྡོན་དུ་སོང་མ་སོང་འདྲ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྤྱང་བྱ་བྱི་མ་སྤྱང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་འབྲས་སུ་བྱད་པར་
 ཅན་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྦྱི་ཅམ་ནི། ཇི་སྤྱད་དུ། མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །
 ཞེས་འབྲས་སུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ལ། ལམ་ཕྱི་མ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་
 གྱུར། ཆགས་བྲལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་
 ན་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྤྱང་བྱ་བྱི་མ་སྤྱང་བ་ལ་མི་བརྩོན་པས་བྱབ་
 བར་འགྲེལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་སུ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཞུགས་པ་འཆད་པ་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་སུའི་དུས་
 སུ་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ཞུགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
 པ་བཏང་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་སུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་བཏང་བར་མི་འདོད་པའི་

བྱིར། མདོར་ན་འབྲས་བུའི་མིང་ཐོབ་པ་ན་ཞུགས་ལམ་གྱི་མིང་དོར་བ་དེ་ཙམ་ལ་བཏང་བའི་ཐ་
 ལྷན་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ། འོན། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་
 ཞུགས་པར་འཆད་ན། འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་དང་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤྱོད་བའི་ཟག་མེད་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་འབྲས་བུ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཆད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཕྱ་
 རགས་གཉིས་ལས། རགས་པར་ནི། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་རུང་ལ། འབྲས་
 བུ་བྱི་མ་གསུམ་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་ཙམ་སྤང་བས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཞུགས་
 ལམ་དུ་འཛོག་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དག་བཙུམ་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོར་སྤྱད་ན། བཟོད་པ་
 བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པར་བརྒྱད་ཀའི་རང་ལྷོག་ནས་འཛོག་
 པ་དང་། ཤེས་པ་བདུན་པོ་ཞུགས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཞུགས་
 ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
 གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་བཙུམ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་
 འོང་གི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤང་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་
 བཙུམ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པའི་འགོག་
 བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྤང་བྱེད་མ་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་པའི་
 བྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་དང་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་བའི་
 འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྤང་བྱེད་མ་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱིས་ལམ་སྤྲུལ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་
 དུ་བྱས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱིས་ལམ་སྤྲུལ་མའི་
 ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དེ། དག་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་གྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་

ལྟར་བཤད་པ་ན། ལམ་སྤྱི་མའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་བྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་བྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྤྱི་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱི་རིགས་རྒྱན་བཟང་པོར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་མའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ཞེས་འཆད་པའོ། །དོན་དེ་དག་
 ཡང་། རི་སྐད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུའི་བྱུང་བར་གྱི། ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
 འབྲས་གནས་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས། གཞུང་
 འདིའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ན། བྱི་མའི་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་བ་དང་། ཞུགས་པ་ཡིན་ན། བྱི་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱད་བྱ་སྤྱད་བ་ལ་བརྩོན་པས་བྱུང་བ་ལས་
 ལེན་པར་བྱེད་དོ། །བྱུང་བར་ཅན་ལ་ཞུགས་པས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱི་མ་ནི་མ་དེས་ཏེ། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་ཆེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་སུའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གནས་པ་དེས་མ་དེས་སོ། །དེ་སྤྱད་བྱ་ལྟག་མ་སྤྱད་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་མཐུན་པར་སྤྱི་ཡང་། ཞིབ་དུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
 སྐད་དུ། རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བར་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པ་ཞིག་བཤད་ལ། ལྟ་བའི་བར་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཅུམ་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན། ཕྱིར་འོང་དང་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འང་དེ་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་ལྟོས་
 བས་འཛིན་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། འབྲས་སུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱན་
 ཞུགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་འཛིན་པའི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ནི་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་དག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
 ན། གཉིས་པོ་ལ་འང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་སུ་གཉིས་པོའི་སྤྱད་བྱའི་

གཙོ་བོ་སྒྲོན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པོའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་ལྷ་པོ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་བྱིར།
 ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ལན་གཅིག་བྱིར་འོང་བའི་འབྲས་སུ་གང་ཞེན། ཀྱན་
 ཏུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་ནམས་སྤངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་སུ་གང་ཞེན། ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ལྷ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། སྤང་
 རབས་པ་མང་པོ་དག། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གཉིས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་ལ་སྤངས་པའི་བྱེད་
 པར་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་འབྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་པོ་ལ་
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱེད་པར་གྲིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན།
 ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་པོ་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་གོ་ཚད་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་དུག་དགུ་གཉིས་པོ་འབྲས་སུ་གཉིས་པོའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་མང་བས་རྒྱ་ལྷ་ཆང་བའི་འབྲས་སུར་
 ཐལ་བ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་དང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གང་ཞིག། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་
 བའི་དགོ་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཟག་མེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་
 ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་འདུས་མ་བྱས་དག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་བཞི་བོ་ནི། རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་བ་མི་སྤྲོད་ལ། འབྲས་སུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་དགུའི་ནང་གི་འབྲས་སུ་རྣམས་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
 སོང་གིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་པ་ནས་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་པ། ལམ་བཞིའི་ནང་ནས་བྱེད་པར་ལམ་ལ་གནས་པ་
 དེའི་རྒྱུད་གྱི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནས། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད། འབྲས་སུ་རང་རང་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་

གྱི་སྒྲུབ་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་གང་ཞིག། །དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤངས་པ་གང་ཞིག། །སྤངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། བྲལ་བ་དེ་དག་འཛིན་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྟེན་པའི་བྱིར། རི་སྒྲིབ་
 ཏུ་ཡང་། འཛིན་ཏེན་པ་ཡི་ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས། །ཞེས་
 སོ། །བསྐྱེད་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལ་ཆང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་བྱིར་
 འོང་། བྱིར་མི་འོང་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་མི་སྤྱིད་ལ། གང་ཟག་ལ་ནི་
 ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་སྤྱིད་པར་རིགས་པས་འཐོབ་ཅིང་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དག་
 བཅོམ་པའི་ནི་འབྲས་བུར་མ་ཟད་གང་ཟག་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་མེད་དེ། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ནི་སྤྱོད་གཅིག་ཀྱང་སྤྱོད་བྱིས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་
 ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་ཏུ་སྤོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་ཐོབ་པའི་དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤང་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་འཛིན་པ་འདྲ་
 གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་པར་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་ཏུ་སྤོང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 བྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་ཏུ་འཛིན་པ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ཞིག་བྱིས་ལམ་གྱི་སྤངས་
 དགོས་པ་བཞིན། དེས་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་ཏུ་སྤོང་ནས་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
 པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ཡང་བྱིར་མི་
 འོང་གི་སྤང་བྱ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་
 ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་དག་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པར་མཛད་ལ། འགྲེལ་
 པར། སྤོང་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ་མཐར་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ལ་
 དཔག་པ་ཡིན་མོད། དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་མཐར་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། སྤང་པ་ལ་མཐར་གྱིས་པ་མ་ཡིན་

པའམ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛེས་སོ། །འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འདོད་པ་དེ་
 ལྟ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་
 མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་
 མ་བྱས་པར། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པས་དེར་བཏགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་མ་བྱས་
 པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱད་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་མ་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་སྤྱང་ཡང་
 གསུམ་ཀའི་སྤངས་རྟོགས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 གང་ཟག་དེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འཛོག་སྟེ། བྱིར་མི་འོང་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་བྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱི་ནི་གང་ཟག་
 ཐོད་ཀླུ་བར་སྤང་གི། འབྲས་བུའི་དོན་ནི་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་
 སྙད་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛོག་ན་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཙུམ་པའི་བར་ཆེ་
 གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་
 རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་དགྲ་བཙུམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་ཐ་སྙད་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ནས་མི་འབྱུང་ལ། ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་མཐར་གྱིས་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ཐོད་ཀླུ་
 དུ་བྱས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་ཀྱི་པོ་རིམ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གིས། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེད་དགྲ་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་པ་ན། སྒྲོན་སྤངས་པའི་འདོད་ཉོན་དགྲ་
 པོའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེན་སྒྲོན་གྱི་སྤངས་པ་
 དགྲ་པོ་དག་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་བྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཙམ་གྱི་
 ཆེ་དེ་དག་དེར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེན་འདོད་ཉོན་དགྲ་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེ་སྦྱིར་
 དགོ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་ཀྱང་། ས་དགྲ་པོ་རང་རང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དགོ་སྦྱོང་

ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ནི་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 འགོག་བདེན་དང་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། སྤྱིར་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ལ་འབྲས་སུ་གྱུ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་པ་
 ལ་གནས་ཟེན་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །དེ་ནས། རི་
 སྐད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་གྱི། །ཞེས་པར། འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་
 བྱི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་སུ་ཅམ་ཐོབ་པའི་དང་། འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་འོག་ནས་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཆོ། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་དང་པོར་གནས་ཅམ་གྱི་ཆོ་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གིས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་ཆོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་ཆོག་གི། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པས་ན་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ནམ་ཐོབ་
 པ་དེའི་ཆོ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་སྒྲོན་སྤངས་པའི་དྲུག་
 པའི་གཉོན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་
 སྤང་གི་གཉོན་པོ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉོན་པོ་སྤྲུག་ཀྱན་ལ་རྗེས་ཤེས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཅམ་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དགོས་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་དག་ཕྱིས་སྤང་བར་བྱ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། ལམ་སྐྱ་མའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱི་མའི་སྤང་བྱ་སྤྲོང་པར་བཞུགས་པའི་བྱིར། ལམ་ཟག་
 བཅས་གྱི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤྲོང་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤྲོང་བ་
 སོགས་གྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱད་པར་
 གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་སུ་སྐྱ་མ་བྱད་པར་ཅན་དུ་
 བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་དང་འདྲ་བར། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ། ལམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བྱི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་ན། དེའི་ཆེ་
 བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་དེ་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཟག་བཅས་གྱིས་དེར་མི་བྱེད་པ་ནི་
 སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ལ་བྱི་མའི་ཞུགས་པས་བྱབ་ཀྱང་། རིམ་
 གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་བྱི་མ་ལ་སྐྱ་མའི་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་འབྲས་སུ་
 བྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར། མདོར་བསྟུན། ལམ་ཟག་བཅས་ནི་གང་དང་
 གང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་པོ་འཐོབ་བྱེད་དུ་རུང་གི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་རུང་ལ། ཟག་མེད་ནི་ཅམ་བྱད་
 གཉིས་ཀའི་འཐོབ་བྱེད་དུ་རུང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅམ་པོ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཟག་མེད་ནི་བྱད་པར་ཅན་
 འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཟག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤང་བྱ་རིགས་ཐ་དད་གྱིས་ཆོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 དམིགས་གྱིས་གསལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེན་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ། ས་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་སུ་བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་མི་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
 ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་
 བྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ། དང་པོ་བཙུ་ལ་གནས་པ་བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་
 ལ་གནས་པའི་ཆེ་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་སྟོན་མོད། དེའི་ཆེ་ཅམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉིན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར།

དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོར་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པས་
 བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གང་རུང་ཞིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་
 ཡང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལྟན་ན་དེ་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་པ་དེ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། རྟོན་དེ་ལ་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ས་ན་མེད་ཅིང་། ས་འོག་མའི་བདེ་བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་གཤམ་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟན་པ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 དབང་པོར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ནི་ས་འོས་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཟག་
 མེད་ཀྱི་དེ་འདྲ་དེས་སྒྲོན་སོ་སྒྲུའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་བཏང་།
 ཟག་མེད་ནི་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་བཅུ་དྲུག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བསམ་གཏན་
 ས་དྲུག་པོ་གང་ལ་རྟོན་པའི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མཐོང་སྤང་ལ་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཅམ་པོའི་ལམ་ཡིན། དེ་གང་ལ་མ་རྟོན་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱིས་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་དེ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་
 ངེས་འདྲུག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དང་། དེ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་
 ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གང་རུང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་པ་འདི་ངེས་
 པར་འཛིན་དགོས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་སྒྲོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་གཤམ་ནི་ཁམས་
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་གཉེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གནས་མོད། དེ་བཅུ་དྲུག་
 པའི་ཆོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ནི་དབང་པོ་དེ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་
 པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཉིད་དུ་འདྲུག་པས་སོ། །ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་སོང་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་
 ལྟར་ཡང་ཤུགས་བསྟན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུའི་བྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་

ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །འབྲས་གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་ན་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའོ། །འོ་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་འདོད་པ་ཙམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་ལ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྒྲོམས་གསུམ་
 པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 སྒྲིས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་རང་ས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་
 བྲལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བྱུང་པར་ཙན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་
 ཆེ་བཅུ་དུག་པ་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འབྱུང་བྱིད་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་མ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་ས་མ་འཕོས། ལྷར་བཤད་པ་དག་ལས་འཕོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བྱ་མཐར་ཀྱིས་པ་འཆད་པ་ནི། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམ་
 དགུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་ལ་དགུར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་
 པོ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མཐར་ཀྱིས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་འབྱིང་དུ་དབྱེ་བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བ་
 དེ་དག་བདེ་སྤག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ནི་གཉེན་པོ་ཞི་རགས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགྲོ་དག་དེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེབ་དང་། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་ནི། གཙོ་བོར་གཉེན་
 པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དེ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 རྒྱན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་གཞི་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པས། དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅིས་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
 གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་དུ་

གྱུར་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ལ། སྒྱུར་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་གཉིས། ལེན་པ་ལ། གཅིག་ཁོ་ན་ལེན་པ་
 དང་། གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁམས་གོང་མར་སྒྱེ་བ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་
 ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྒྱེ་བ་མེད་དེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །
 ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདོད་པར་མི་ལེན་པ་ལ། ཁམས་གོང་མར་ལེན་
 མི་ལེན་གཉིས། ལེན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁམས་གོང་
 མར་ཉར་འགྲོའི་དབྱེ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འདོད་པར་ལེན་པ་ལའང་། ཕྱིར་འོང་དུ་
 གྱུར་ནས་ལེན་པ་དང་། དེར་མ་གྱུར་པར་ལེན་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ།
 མ་གྱུར་གོང་དུ་ལན་གཅིག་ལེན་པ་དང་། མི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 སྒྱེ་བ་གཉིས་ཚུན་ཆད་སྒྲངས་ནས་ཕྱིར་འོང་དུ་གྱུར་པ་ནི། འདོད་པར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །
 ཅེས་གཞན་དག་གསུང་དོ། །རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་
 བརྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ནི། དག་བ་དག་བ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དག་སྤོང་བཞིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིད་པ་བདུན་ལེན་པ་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤོང་སོ་སྒྱེའི་དུས་སུ་གསོག་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མེད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
 བཤད་པ་ཐལ་ཆེར་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འདི་སྐད་ཅེས། གང་ཞིག་མིའི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
 གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་
 ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི།
 རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐོག་མ་མི་ནས་བཟུང་བའི་བྱད་པར་རོ། །འདིས་སྤྱིད་པ་
 བདུན་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལུས་པ་དང་། བརྒྱད་ལས་ལྟག་པ་མི་ལེན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་སྤྱིད་ཀྱིས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
 བཤད་དུ། བར་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་

བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་
 གྱང་། དེ་ནི་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ན་ལེགས་ཏེ། ཕྱིར་འོང་དང་
 གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པའི་སྤྱིད་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པའི་བར་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །འགྲེལ་པར། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
 བདུན་པོ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལཱ་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི། སྤྱིད་
 པ་བདུན་དང་ཀུན་སྦྱོར་བདུན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཆད་པ་ཉིད་འགྲེལ་པའི་དགོས་པར་བྱས་
 བས། སྤྱོད་དཔོན་འདུན་བཟང་ལ་སོགས་པའི་བཀྲལ་ལན་མང་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཕྱིས་
 དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་བྱིས་པ་ཁོ་ནས་དག་བཅོམ་པ་
 ཉིད་ཐོབ་ལ་བྱིས་ན་མི་གནས་སོ། །ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་དག་སྤྱོད་གི་མཆོན་མ་ཡང་ཐོབ་བོ། །
 ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཡང་། སྤྱིད་པ་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ལར་སྦྱེས་ནས།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་བྱས་ནས་དག་སྤྱོད་གི་མཆོན་
 མ་མངོན་དུ་བྱེད། ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དག་སྤྱོད་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རིས་བརྒྱད་ཀྱི་
 དག་སྤྱོད་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་སྤྲུལ་པའི་ཐོབ་རྒྱུ་བཅུའི་ནང་ན། དག་སྤྱོད་གི་
 མཆོན་མ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་དག་
 སྤྱོད་གི་ཀུན་སྦྱོར་ལ་འཆད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་མེད་ན་བྱིས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ལ། འབྱུང་བ་ཡོད་ན་སྤྱོད་འབྲས་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསལ་ཡོ། །
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་ཐུང་ན་སྦྱེ་སྤྱིད་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པ་ལེན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
 བཅས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱོད་དཔོན་
 མེད་ན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ཇི་
 སྐད་དུ། ཅེའི་ཕྱིར་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་འགྲོ་བའི་ལས་མི་གསོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། དོན་ནི། རྒྱན་

ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་སོག་པ་དང་། སྟོན་བསགས་པ་ཡང་རྫོགས་
 པར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ། བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་རྟེན་དེ་
 ལ་སོག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཡང་རི་རྒྱད་དུ། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི་མ་ངེས་པས་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་རྒྱན་ཞུགས་
 སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཉིད་ལ། སྤྱིང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་གསུངས་
 གྱུར། གཞན་ཞེས་པ་འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དག་ཡིན་ལ།
 མ་ངེས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལེན་སྤྱིད་པས་འདིར་མི་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། བདུན་ལས་ཉུང་བ་ནི་འདིར་བརྗོད་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་གནས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན།
 ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་
 གྲོལ་བ། ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པ། སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་བྱུང་
 བར་རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འགྲེལ་པར། དབང་པོ་ལས་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཙམ་པོ་ཐོབ་རྗེས་སུ།
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྤངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། ཟག་བཅས་
 གྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལོག་ནས་སོར་མ་རྒྱུད་པར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལས་མང་བ་
 ལེན་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བྱུང་བར་ཀུན་གྱིས་
 འཆད་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་སྤང་བུ་ལྟག་མའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ཡིན་གྱི།
 ཕྱིར་འོང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལམ་དང་བཅས་
 པ་ནི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
 ཐོབ་པ་ནི་མ་སྦྱོས་ཀྱང་འགྲུབ། ཅེས་པའི་དོན། སྤངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་གཉིས་ཆོགས་
 པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབྱེན་
 གཉིས་ལས། ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་
 བྱས་པ་ཞིག །འདོད་པའི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ལྟའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་
 མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པའི་ཆོག་རིགས་ལ། ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་

ནས། ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་ ཞེས་སྐྱེ་བ་བཞི་ལོན་པ་ལྷ་ཐུང་བཤད་ཀྱང་། གསུམ་ཉིད་ལས་མ་
 འདས་སོ། །ཡང་གཞུང་འདིའི་ཤུགས་ལ། རྣམ་གཅིག་རྣམ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ། །ཆོ་བཞི་ཆོ་
 ལྷ་རིག་ནས་རིགས། །ཞེས་འདོན་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་བ་
 མི་སྒྲུང་བས་དབྱུང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཞུང་དག་ན་རེ། དེ་ལྷ་རིག་དབྱུང་དགོས་
 བ་བདེན་ཏེ། གཅིག་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་པ་དང་། གསུམ་ནས་དགྲའི་བར་ལ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པར་
 དབྱུང་བ་གཞུང་ལས་མཛད་ཟེན་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་རིགས་པ་མཆོངས་པར་
 སྒྱུར་བ་འཐད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྒྱུར་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཅུ་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དང་གཅིག་སྒྲུངས་པ་ལ་མ་དབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤིང་བ་ལོན་བདུན་པའི་རིགས་རྒྱུན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་དབྱུང་དགོས་ཏེ།
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དམ་
 མེད། ཡོད་ན་གང་ཡིན། མེད་ན་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེ་ན་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྒྲུངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་།
 འགོག་པའི་བདེན་པར་རིགས་ནས་རིགས་སྒྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྒྱུར་དགོས་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྒྲུངས་
 བས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འང་མི་རུང་ངོ་། །
 དེས་ན་རིགས་ནས་རིགས་སྒྱེ་རྒྱུད་པར་མ་ཟད། འབྲས་གནས་བཞི་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དེ་
 དང་དེའི་འབྲས་སུ་ལོགས་པ་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་གཞུང་འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་མི་
 འཐད་དོ། །འོ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་གང་ལ་བྱ། ཞེ་ན། ཅུ་མ་
 བོ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྒྲུངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཅུ་
 སྟག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱུང་བར་ཅན་ནི། སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་དུ་སྒྱུག་
 ཀྱན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཤེས་དེ་ལའང་རྒྱུད་
 འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དགྲུ་ལས། འདིར་ངོས་འཛིན་ནི་འབྲིང་པོ་སྒྲོར་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། འདོད་ཉོན་དུག་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་

ལྷན་ཅིག་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེའི་སྒྲིམ་པ་ཟག་མེད་ལྟ་བུའོ། ། དེ་
ནས་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་
གཅིག་ནས་ལྡེ་བར་བཅོམ་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་
སུ་ནི་ངོས་བཟུང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདི་སྐད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུ་འབྲས་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་ཀྱང་
ཕྱི་མ་ལ། །བརྩོན་བཞིན་པ་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ནས། རྣམ་པ་དུག་པ་
ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཞེས་པར། གཞུང་དེས་གང་ཟག་ཕྱིར་འོང་ངོས་
འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་སུ་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྤང་བྱའི་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆོ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་པར། ཏུ་བར་མ་བཤད་
པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །
དེ་གང་ཞེ་ན། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ལས་འོས་
མེད་ལ། དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་ལས། དེ་མ་གྱིས་པའི་
སྐབས་འདིར་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོ་ན་འདིར། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་
པ་སྤངས་ན་དགུ་པ་ཡང་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ནི་ཁམས་ལས་འདྲ་དགོས་པས་དེ་སྤྲོད་པ་གིན་རྩ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་ལ།
དེའི་དོན་ནི། འདྲོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་སྤྲོད་འགྱུར་ལས་འདྲ་དགོས་པའོ། །
དེའི་ཆོ་ལྡེ་པ་སྤངས་ན་དུག་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྲོད་པ་དང་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
འགྲེལ་པ་ལས། ཉོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའོམ། བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་
སུ་ཐོབ་པ་ན། ཇི་སྟེན་འབྲས་སུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟེན་དུ་དེགས་ནས་
དེགས་སུ་སྒྲུབ་པའོམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཞུགས་བཞུན་ལ་ཁྱད་

བར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དང་དེར་འཛོག་པར་གསལ་བས། གཉིས་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
 སོང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱད་པར་དེ་དང་དེར་འཛོག་བྱེད་གྱི་བྱད་པར་གསུམ་པོ་ཆང་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ནམ་གྱི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེན། རྣམ་པ་གསུམ་
 མམ་བདུན་ལྟ་བུ་སྒྲོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟེན་པ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་
 གྱི་དབང་པོ་ནམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ནའོ། །དེ་ཡང་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞེན། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་གྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
 འབྲས་སུ་བྱི་མའི་དོན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དེའི་ཆེ་ནའོ། །དངོས་སུ་སྒྲེ་
 དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་སྤར་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་གྱིས་ལམ་ཟག་བཅས་གྱིས་
 སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྤང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི། གཉིས་པོ་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་། དེ་དང་དེར་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་མི་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆོག་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་འབྲས་སུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་ན་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ན་གཉིས་པོ་
 དེ་དང་དེར་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་
 གཉིན་པོ་ཟག་མེད་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་། གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 མ་སོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ། སྒྲོན་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ལམ་གང་
 གིས་སྤངས་པའི་ལམ་དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ས་འཕོས་པས་བཏང་ནས། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ཟག་
 མེད་གྱི་དབང་པོ་རྟོད་པ་གཅིག་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་གྱིས་འདོད་
 པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཉར་བསྟོགས་དེ་ཉིད་ལ་རྟོན་པའི་ཆེ་ནི། ཉར་
 བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཡང་། དེར་ཉར་བསྟོགས་
 ཟག་བཅས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སམ་འཕོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་འདོད་ཉན་
 དགུ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཙམ་པོ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན།
 དེའི་དུས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རྗེས་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པས་འདོད་པའི་གཉིན་པོར་མི་

རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྤྱོད་ཅམ་པོའི་ལམ་མ་བཏང་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ནས་རི་སྤྱོད་དུ། དེ་དགུ་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་། འབྲས་བུ་དོས་
 བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་རྒྱ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱོད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
 ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤངས་པ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་གཉིས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་། གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
 དག་གི་དབྱེ་བ་ལ། །ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 གཟུགས་སྤྱོད་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བར་འདའ་བ། སྦྱེས་འདའ་
 བ། གོང་འཕོ་དང་གསུམ། གསུམ་པོའི་བྱུང་བར་ནི། རི་སྤྱོད་དུ། དེ་དག་གི་ནི་བྱུང་བར་རྣམས། །
 ལས་དབང་ཉོན་མོངས་ཕྱེ་བྱུང་ལས། །ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་
 གྱི་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་བསགས་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་དུས་སུ་བསགས་ལ། སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་བས་ནི་འཕགས་པའི་
 རྟོན་ལ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་གྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ན་ནི་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཟུགས་སྤྱོད་ཉེར་འགྲོ་འདི་
 ལ་སྤྱོད་ཅེ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་སྤྱོད་ཅེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་ཟེན་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མི་སོགས་པའི་ཕྱིར།
 འོག་མེན་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རྟོན་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་སྦྲེལ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། ཟག་བཅས་གྱིས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་རོ་རྒྱུངས་བས་ནི་སྦྱོར་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕངས་ལ། ཟག་མེད་
 གྱིས་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་འགྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བསམ་གཏན་སྦྲེལ་མ་སྟོམ་པ་འདི་གོང་
 དུ་འཕོ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གཅོང་མ་ལྟའི་སྦྱེ་འདའ་བ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་སྦྲེལ་མ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་སྦྲེལ་མ་ལས་མ་ཉམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཉམས་ན་

འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །མ་ཉམས་པའི་ཆེ་ནི་འཕར་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་
ནས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །འཕེན་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་ལྔའི་དབྱེ་
བས་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་མ་ལྔའོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ལ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་
འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་སྒྲེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་
ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྒྲེས་ནས། སྒྲོན་
གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྒྲེལ་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འོག་མིན་པ་དག་གི་
ནང་དུ་སྒྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད།
འདིར་ཞེས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསྟན། མུངས་ཏེ་ཞེས་པས་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་བསྟན་ནས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་བསྟན། སྒྲོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲར་འགྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་ལས་སོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །ཡང་ངེས་པ་དུ། ཆེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་
གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་ལ། བར་ནས་གནས་གཞན་འགའ་ཙམ་རྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་ཏུ་
འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གནས་གཞན་
ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་ནས་འོག་མིན་ཏུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་འབྲུལ་
པར་བཤད་པར་མང་བས། འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཆངས་རིས་སུ་སྒྲེས་པའི་བར་འཕར་བ་
དང་འབྲེལ་ལ། རྟེན་དེ་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་གནས་གཙང་
མ་དང་པོ་གང་རུང་སྒྲེས། རྟེན་དེ་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་ཆེ་ཤོས་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེ་ནས་འོག་མིན་ཏུ་
སྒྲེ་བའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་། གཞན་འབྲེལ་པ་ལ། ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་དེར་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམས་འཇུག་འབྲིང་དུ་བསྒྲོམས་པས་མདུན་ན་འདོན་ཏུ་སྒྲེས། དེར་འབྲིང་དུ་
བསྒྲོམས་པས་ཆངས་ཆེན་ཏུ་སྒྲེས། རྟེན་དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེར་བསྒྲོགས་ཀྱིས་དང་པོ་
ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཤིང་། གཉིས་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་རུར་བསྒྲོམས་པས་འོད་རྒྱུད་དུ་སྒྲེ་བ་
སོགས་རིམ་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་རྒྱུད་དུ་བྱས། མི་ཆེ་བར་
སྒྲེས། རྟེན་དེ་ལ་འབྲིང་དུ་སྒྲེལ་བྱས། མི་གཉུང་བར་སྒྲེས་པ་ནས། བྱལ་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་ལ་
སྒྲེལ་སྒྲོམ་ཆེ་ཤོས་སོར་ཆུད་པས་ཕྱི་མ་འོག་མིན་ཏུ་སྒྲེས་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་འདི་དག་སྒྲེས་གཅིག་

ཏུ་ལན་གཉིས་སྒྲེ་བ་ནི་མེད་དེ། ཟུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོག་མིན་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་
 བ་ལེན་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། དེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ན། གནས་གཙང་དུ་མི་འགྲོ་བས་ཟུབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། འདི་ལྟར་ན་འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་དང་
 དེའི་འོག་སར་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། མི་སྒྲེ་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དེར་སྒྲེ་བའི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་གུར་གྱི་ལས་མ་ངས་པ་ཞིག་སྟགས་པར་ནི། གོང་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བ་མི་རྟེན་པའི། །འཕགས་པས། ཞེས་འདོན་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
 རྟེན་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་
 མོངས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་འོག་མར་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་བར་འདུལ་བའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། སྤྱིད་པ་བར་མར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་འདའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲེ་འདུལ་བའི་ཐད་དུ། སྤང་བའི་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་རྣམས་འདིས་ལྷག་བཅས་
 མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ལྷག་མེད་དུ་འདུལ་བ། ཞེས་དང་། གཞན་དག་དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པས་ལྷག་
 མེད་ཉི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །ཁ་ཅིག །གཉིས་པོ་མཉམ་པོར་མཛོན་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ནི། །ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བས།
 མི་སྤྱིད་ལ། ལྷག་བཅས་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ལྷག་མེད་དུ་མ་ཟད་དེ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་ལྷག་མེད་
 ཀྱང་སྤྱིད་པར་མཛོན་ཏེ། བར་དོའི་སྤང་བའི་རྒྱན་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ།
 དེར་ནི་སྤང་བའི་རྒྱན་འགག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་
 གཉིས་པའི་བར་དོར་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་སྒྲེ་བའི་
 བར་དོ་ནི་འདྲ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་བར་དོའི་འདྲ་ཤེས་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་འདོད་ཁམས་པ་འདྲ་ཤེས་གསལ་བས་བར་དོར་འདུལ་བར་
 བྱའོ། །སྟུང་བའི་འདྲ་ཤེས་སྤྱོད་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ལྷ་མ་རྒྱལ་པ་གསུང་ངོ་། སྐྱེ་འདུལ་བའི་འགྲེལ་བར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཡང་མུང་པོ་ལྷ་ག་པ་
མེད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་
པ་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་དེ་ལ་ལྷ་ག་མེད་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྟེན་དེ་ལ་
མི་འཆི་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་འདུལ་བ་ཆོ་འདོར་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། མུང་
པོའི་རྒྱན་འདོར་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོ་ཆད་མ་རྫོགས་པར་དུས་མིན་དུ་ལྷ་ག་མེད་མཛོན་དུ་བྱེད་
པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྲོ་བའི་དོན་ཡང་། དེར་འཕེན་བྱེད་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་།
རྫོགས་བྱེད་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སྐྱེ་འདུལ་བ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ནི།
བྱེད་བཅས་སྤྲོ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་བཅས་གྱི་ལུགས་དང་། བྱེད་མེད་སྤྲོ་བ་འཆད་པ་མདོའི་ལུགས་
སོ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གོང་འཕོ་ཡིན་ན་སྤྲོ་བ་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གོང་དུ་སྤྲོས་
པ་ཉིད་དུ་མི་འདུལ་བར་དེའི་གོང་དུ་འགོ་དགོས་པས་ནི་བྱུང་ལ། འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེར་འགོ་
དགོས་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་བར། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་གོང་དུ་སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱ་ངན་ལས་
མི་འདུལ་བར་གོང་དུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་བར་སྐབས་སུ་ཡང་བྱ་
ངན་ལས་འདུལ་བ་རུང་བར་ལྟོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ལ། རོས་
འཛིན་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞིར་བྱས་ལ། བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་།
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཞི་རགས་གྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་
པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེར་འཛིན་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིར་
འགྱུར་གྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོན་སོ་སྤྱོའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ས་འཕོས་
པས་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་བཏང་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་དེར་འཛིན་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་པ་སོགས་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་
རིམ་གྱིས་སྤྲོས་ཏེ། སྤྱིད་ཅེར་འགོ་བའོ། །འདིས་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་མི་སྤེལ་བ་ཅི་
ཞེན། འདིས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ནི་མ་སྤེལ་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོན་དུ་མ་སོང་ན་
གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་སྤེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤེལ་མི་སྤེལ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། ཞི་གནས་སྤྱད་པ་དང་། ལྷ་ག་མཐོང་སྤྱད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་

131

དང་། ཁམས་གོང་འགོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ་སྐར་པའི་དོགས་
 པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགོ་འཛིག་པ་འདི་
 འདོད་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་དམ། རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་
 ཡང་ཁམས་གོང་འགོ་འི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་
 བ་མེད། ཁྱེད་པའོ། ། དེས་ན་འདི་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཁོ་ནའོ། ། ཡང་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
 མངོན་དུ་བྱས། ཆེ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདའའམ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འདའ་
 བའོ། ། དེས་ན་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་དུ་འཛིག་པ་ལ། འཕགས་པ་ཐོབ་རྗེས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་
 སྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་དུ་མ་ལེན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆེ་
 གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་ཡང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་ན། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་
 སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། འོ་ན་རྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྟ་
 གང་འོག་མིན་ཞེས། ། རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག། ཁྱེད་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་མི་ཤེས་པས་ལན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར།
 བཙུ་མ་ལྟར་འདས་གྱིས་དགག་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བཀག་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར། འདིའི་དོན་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དུས་དེར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པར་བསམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུས་དེར་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཤི་ནས་མིའི་རྟེན་ལ་
 བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་། དེར་བྱང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་འོག་མིན་དུ་
 སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བའོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཙུ་མ་
 ལྟར་བདག་ནི་རྒྱན་ཞུགས་བདེར་གཤེགས་རྒྱན་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་ཡང་བཤད།
 ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བདག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིའི་ནང་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག །
 དེར་བྱང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཞུགས་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཁྱེད་བཤད་པ་ལ་བསམས་

པའོ། །གཟུགས་སུ་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་དེ། གཟུགས་
 སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱི་དེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགྲོ་འཛོགས་པའི་གཞི་ནི། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་
 མཐར་གྱིས་པ་ནི་འདྲོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་
 གྱུར་། རྒྱན་ལྷགས་གྱི་རྗེས་སུ་འདྲོད་ཉོན་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་། ཆོ་གཅིག་
 བར་ཆད་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྱུར་བརྟག་པར་རུས་སོ། །
 ཡང་། སྤྱར་བ་སྤྱི་དེ་པ་གསུམ་གྱི་འཐར་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོ་གསུམ་ལ་
 འཕགས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟེད་ན་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་གྱུར་
 དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གྱུར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ཁམས་གོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་
 ཟད། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་
 མར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ་ཡང་དབང་པོ་མི་འཕྲོ་ཞིང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་ཤེས་བྱེད། འགྲེལ་པར། ཆོ་རབས་གཞན་ནས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཆོ་
 ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། གཏན་ཆོགས་
 དང་པོ་ནི་མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྦྱར་
 དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་ཡང་ཞིབ་མོར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། འདྲོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་ཁམས་གོང་དུ་མི་
 འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཏན་
 ཆོགས་དང་པོ་ཡིན་ལ། གོང་མར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ། མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་
 བའི་ཤེས་བྱེད་ནི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཉམས་
 གྱིས་དོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བྱ་གཉིས་པོ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་སྤྱི་ཅིང་། གཅིག་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་དཀའ་བ་རྣམས་སྤངས་ཟིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དུ་འཕྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། སྤངས་དཀའ་བ་གང་ཞེན། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །དེ་
 སྤངས་ཟིན་གྱུར་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ན་ལྷག་སྤྱི་དེ་བས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོས་སོ། །

དང་པོ་མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱ་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་ནས་འདྲིས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་
 ཤེས་བྱ་དུ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའོ། །གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་
 ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པའི་
 རིགས་དང་འབྲས་སུ་ཉམས་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འདོད་ཅེའི་
 མི་བརྟན་པའང་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཕགས་པས་ས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཀྱང་།
 བརྟན་པོ་མ་བྱས་པའི་ས་དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 སྤངས་པ་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 འཆད་དགོས་མོད། ཞིབ་མོར་ན། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་འོག་མར་མི་སྒྲེ་ཡང་།
 དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷགས་འདིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དང་
 ས་གཅིག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕགས་པ་གང་དུ་སྒྲིས་ཟེན་པའི་གོང་ས་དེ་ཉིད་དུ་
 སྤར་མི་སྒྲེ་ཡང་། དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན། ཡང་། ཁམས་གོང་གི་
 འཕགས་པ། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་དང་། ཉམས་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་དྲུག་འབྱེད་པ་མི་འགལ་བར་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲེ་འདའ་བ་སོགས་ལ་རྟེན་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་དག་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། ལན་ལ། སྤྱོད་དཔོན་
 རང་ཉིད་ཀྱི་དང་། བྱེ་སྒྲུའི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། ལམ་མ་འདྲིས་པས་མཛོན་
 སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བླ་རྒྱས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ཉོན་
 མོངས་པ་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་གཉིས་སམ་གསུམ་
 ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་སྤྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པས་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅིས་པ། དངོས་བསྟན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་སྤྱེལ་སྒོམ་གྱི་སྦྱར་བ་བཤད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་སྤྱེལ་སྒོམ་དོན་གྱི་ཐོབ་
 བར་བསྟན་ཅིང་། རི་སྒྲིང་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་བས་ཉམས། ཞེས་པའང་སྤྱེལ་
 སྒོམ་གྱི་སར་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་ལུ་གནས་གཅིང་མའི་གྲངས་
 མེད་པར་སྤྱེལ་སྒོམ་ལཱའི་གྲངས་ངེས་མ་བཤད་ཀྱང་། དགོས་པ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་ཐག་སྤྱིང་བའི་བྱིར་དུ་སྤྱེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྤྱེལ་བའི་དོན་ནི། ཟག་བཅས་དང་ཟག་
 མེད་སྤྱེལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྤྱེལ་བར་
 བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རྒྱན་ལྷན་དང་དངོས་གཞིའི་ཆོན་སྒྲིང་ཅིག་བསྐྱེས་ནས་སྤྱེལ་
 བའོ། །སྒྲིང་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་བས་འགྲུབ། ཅིས་པ་གང་གི་ཆོན་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཅིག་མའི་
 འཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་
 ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་ཅིག་མ་དང་། ཟག་
 པ་མེད་པ་དག་རྩ་བསྐྱེས་བས་སྤྱེལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་
 ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་
 བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེར་གྱུར་པའི་
 ཟག་བཅས་གཅིག་བསྐྱེས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འདིར་སྤྱེལ་ཞེས་མ་བཤད་བས་གསུམ་བསྐྱེས་དེ་གྲུབ་
 པའི་ཆད་དོ། །དེ་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་དང་པོ་ཟག་བཅས་དཔུས་མ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་
 མེད་ཐ་མ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། ཞེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་
 ཡིན་ཡང་། གོ་བ་ཆེར་མི་སྤང་བས་འདི་ལྟར་ཡང་བརྟག་ཀུས་ཏེ། དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཆ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཅིག་ཤོས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་དེ་
 ལན་གཉིས་ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་ནི་སྒྲིང་ཅིག་སྤྱི་བྱིའི་རིམ་པ་མེད་པར་གཉིས་པོ་གཅིག་རྩ་བསྐྱེས་
 པའོ། །བསྐྱེས་པའི་དོན་ཡང་། གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་མངོན་དུ་འགྱུར་པའོ། །དེ་
 ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
 སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱན་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱེལ་ཀུས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་བ་འབད་ཅུ་ལ་གཅིག་གིས་རྒྱན་ལྷན་གསུམ་སྒྲེལ་བ་དང་སྒྱུར་བ་གཅིག་གིས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་ཐུབ་བ་དང་། སྒྱུར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ནས་ལྷ་རྒྱས་པའི་བར་རོ། །སྒྲེལ་སྒྲུལ་དེ་ནི་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་སྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས། རི་རྒྱད་དུ། འགོག་པ་ཐོབ་པ་བྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅིས་པ། འགོག་པའི་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་ཐོབ་པ་མ་གཏང་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཇོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱི་པའི་བྱིར། དེ་རྒྱད་དུ། འགྲེལ་བར། འདི་ལ་འགོག་པ་ཡོད་པས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་ན། འདི་ལ་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུལ་ལ་འཇུག་དེ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། འདི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འདི་སྒྲུལ་དུ། ཀྱི་མ་འགོག་པའི་སྒྲུལ་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་བ་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་ན་འདིས་དེའི་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ལུས་ཀྱི་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་ཤེས་པས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། རྗེས་ཐོབ་དུ་ལུས་ཞི་བ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱིས། མཉམ་གཞག་དུ་ལུས་ཞི་བ་དེ་ཐོབ་པར་དཔོག་པའོ། །དེ་ལྷ་ར་དཔགས་པ་ལས་འགོག་པའི་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་དེ་བྱང་འདས་དང་། འདྲ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ཞི་བ་སྒྲོན་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཐོབ་པའི་བྱིར། མདོར་ན་མཉམ་གཞག་གི་འགོག་སྒྲུལ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་བ་མོར་ན། རྒྱ་སྒྲོན་སོང་སྐབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྒྲུལ་ལས་ལངས་རྗེས་ཀྱི་ལུས་ཤིན་དུ་སྒྱུངས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱང་འདས་དང་འདྲ་བའི་ཞི་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཞི་བ་སྒྲོན་སྒྲུལ་པར་ཞུགས་གོང་དུ་མེད་པ་ཞིག་འདིར་

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཞི་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཞི་བ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དཔོག་པའོ། ། འོ་ན་མདོ་ལས་སྟོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་བཤད་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་རང་བཟོར་བཤད་དོ། ཞེན། སྟོབ་པར་འཛོག་བྱེད་ནི་བྲལ་རྒྱ་དང་བྲལ་འབྲས་གང་རུང་གི་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ནི་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། འབྲེལ་པར། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྟོབ་པའི་འབྲས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་སོ། སྟོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། མདོ་ལས། བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་གྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིན་རྟེན་ན་ཡོན་གནས་སུ་ཞིག་མཆིས། གཉིས་ཏེ། སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའོ། སྟོབ་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མི་སྟོབ་པ་ནི་དགུའོ། བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་བར་བདུན་དང་། དད་ཐོབ་གཉིས་དང་། དུགས་སྦྱེད་དང་། ཆོ་གཅིག་པ་དང་། བར་འདའ་བ་ནས་གོང་ལུའི་བར་ལྔའོ། མི་སྟོབ་པ་དགུ་ནི། དུགས་དུག་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སོ། ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགོ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ནང་ནས་གང་དུ་འཛོག་ཅེན། གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་ངེས། ཞེས་པས་སྦྱང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཅན་དང་། རི་སྐད་དུ། སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེས། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེས། ཞེས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོའི་སྦྱེ་འདའ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རྟེན་ཅན། ཞེས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ལས་ཉམས་ཏེ། བྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སོར་རྒྱད་པར་བྱས་ནས། མཐར་སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། མི་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིང་དོ། གླུ་བས་འདིར་འབྲེལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ། བྱི། ཉིས་སྟོང་། དགུ་བརྒྱད་དང་དུག་རྩ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། རི་ལྟར་ཞེན། རི་སྐད་དུ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་།

འབྲིང་དང་། རྩོན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་སའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས་དྲུག་གོ། །ས་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྟེ། གཟུགས་
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་རོ། །གནས་གཞན་དང་། རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ། དགུ་བཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། རི་
 ལྷར་བྱས་པས་ཞེན། གནས་གཅིག་ན་རིགས་དྲུག་གོ། །རིགས་རེ་རེ་ལ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
 ལྷན་པ་ནས། རང་གི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་གང་ཟག་དགུ་
 དགུ་སྟེ། དགུ་ཚན་དྲུག་ན་ལྷ་བཅུ་བཞིའོ། །ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་ནི། བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་
 ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །ཡང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་བྱས་པས་སོ། །འདྲ་
 བར་ཅི་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་འོག་མའི་རྣམ་པ་དགུ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་གོང་མའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དོར་ཡོངས་
 སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བ་རི་ལྷ་བར་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཐམས་ཅད་
 བསུས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ། བྱི་ ཉིས་སྟོང་། དགུ་བརྒྱ་ཅ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལྷར་བཤད་པ་འདི་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགོ་ལྷ་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྦྱང་ལ། དེའི་
 རིགས་པས་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགོ་ལའང་། རྟེན་གྱིས་བཞི་དང་། དབང་པོས་གསུམ་དང་།
 རིགས་ཀྱིས་དྲུག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དགུ་དགུ་དང་། རོ་པོའི་སྒོ་ནས་སྟེ་འདའ་བ་
 སོགས་བཞི་སྟེ། རེ་རེ་ལ་དྲུག་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་ན་
 ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ། དགུ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ། རིགས་ཀྱིས་དྲུག་
 དང་། དབང་པོས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གཤམ་པར་བྱའོ། །རྟེན་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །
 ཞེས་ཁ་གཅིག་གསུངས་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། རྟེན་སྤྱིང་གསུམ་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་
 སྟེ་དགུ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དགུ་བརྒྱད་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་སྦྱར་བས། བྱི་ཆེན་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁ་གཅིག་ཟེར་རོ། །
 ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པ་གཞུང་

འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྒོང་ལ་རྩེའམ། མཐར་
 གྱིས་པ་ལ་རྩེ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སམ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགྲོ་ལས་མ་
 འདས་ཏེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རིམ་པར་བསགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབྱེ་བ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་
 རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་
 ཡང་ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགྲོ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ལ།
 ལས་དེ་ཡང་ས་མ་འཕོས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་དག། ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགྲོའི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་
 འདི་ལ་འདྲ་ལེན་བྱས་ནས། རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་སོགས་ལ་ཡང་རྟེན་དང་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲོན་སྒོང་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་མི་འཐད་པ་ཅི་ཞེན། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཞུགས་གནས་དང་པོ་ལྟ་ལ། རྟེན་གྱིང་གསུམ་དང་། འདོད་ལྟའི་དབྱེ་བས་དགྲུར་
 འབྱེད་ན། བར་འདའ་བ་སོགས་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལྟ་ལ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པ་
 ཅི་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་དམ། ཡོད་ཀྱང་དེར་མི་འབྱེད་ན་ནི་ལྟ་པོ་རྣམས་ལ་འང་
 མི་འབྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པས་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་དང་བྱེད་གྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་བར་
 འདའ་བ་གང་དུ་སྟེ་འགྲུར་གྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བར་འདའ་བ་དངོས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འཆད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ན་ནི། ཞུགས་གནས་དང་པོ་ལྟ་ལ་འང་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་
 བ་འཆད་རིགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཅི་རིགས་པར་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྒོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་

བསམ་གཏན་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་བཞིན། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་གྱི་རིམ་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འཐད་ན། གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་གནས་གྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པར་
 ཡང་མཚུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་
 གོང་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བཅས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁམས་
 གོང་མར་ཉར་འགོ་ལ་གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གནས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དེ། ཞུགས་གནས་གཞན་ལ་
 ད་ལྟ་ལུས་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགོ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བས་གོང་མར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་
 གང་ཡོད་པ་དེའི་ངོས་འཛིན་དང་དབྱེ་བ་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ། ཞུགས་གནས་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་ཁམས་གྱི་
 འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་ལྷ་པའི་བར་སྤངས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཙམ་
 གྱིས། གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞུགས་
 གནས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་བྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་དང་པའི་རྗེས་
 འབྲང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་འགྲེལ་ཚིག་ལ་དབགས་ནས་འདྲ་མཚུངས་སུ་མི་སྒྱུར་ཁ་མེད་བྱུང་ན།
 འདི་ལྟར་སྒྱུར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ། གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་གྲིང་གསུམ་
 དང་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་དང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་
 པ་ལའང་གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་ལྟ་དང་མིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་གྲིང་གསུམ་དང་། འདོད་
 ལྟ་རིམ་དུག་སོགས་སུ་དབྱེ་བར་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ནི། བྱེད་གྱིས་མ་བཤད་པས་འཆད་
 དགོས་པ་མ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དང་ཡང་བཅས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། གནས་གཙང་མ་ལྟའི་
 གནས་རེ་རེ་ལ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་སོགས་དགུ་དགུར་བཤད་པ་དེ་གང་ལ་ངོས་
 འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གོང་འཕོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདའ་བ་བཞི་ལོགས་སུ་
 གནས་བཅུ་དུག་དང་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་དགུར་བཤད་པ་དེ་
 དག་མ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ལ་ལ་དག་གི་བསམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་དགུ་པོ་ལས་གསུམ་ཚན་རེ་རེས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་

གཏན་གྱི་ས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྒྲེས་པའི་ཆེ། ཆངས་ཆེན་གྱིས་
 ཆངས་པ་འདུན་ན་འདོན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པར་དོགས་པ་དག་སྤྱིད་པས་དེ་
 སྤངས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དབྱུང་པ་དང་པོའི་ལན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
 ཉོན་མོངས་དགུ་ལས་ལོགས་སུ་གནས་གཙང་མར་སྒྲེ་བ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 དགུའི་ངོས་འཛིན་ནི། གཅིག་ལ་དབེར་མཚོན་ན། རུང་རུགས་སྒྲེ་ལ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཟག་བཅས་ལ་རོ་བྱང་བའི་སྤྱིད་པ་རུང་རུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། འདི་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་བའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་རྗེས་སུ་
 དགུ་པོ་འདི་ལོགས་སུ་སྤངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པས་གནས་གཙང་མ་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་གང་ལ་སྤྱིད་པའི་གཞི་སྒྲེ་ལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བས་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་
 བའོ། །དབྱུང་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། གཟུགས་གྱི་གོང་འཕོ་ལ་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་
 དང་། རེ་རེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་དགུར་བྱེ་བ་དེ་ནི། སྒྱིར་གོང་འཕོ་ཞེས་པ་འདོད་པའི་
 ཏེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དེའི་ཡང་གོང་
 དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐ་ན་འང་འདོད་པའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 དུ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འོག་
 མིན་དང་སྤྱིད་ཅེའི་བར་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དགུ་པོ་དག་གོ། །དེ་དུས་གཞིར་བཞག་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
 ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག། སྒྲེ་འདའ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་སྒྲེ་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་གྱི་ཏེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོང་འཕོ་སྤྱིད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡང་
 ཆངས་རིས་གྱི་ཏེན་ལ་འདའ་བའི་གོང་འཕོ་ནི་མི་སྤྱིད་པར་ངེས་མོད། གཞན་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་
 གོང་འཕོ་སྤྱིད་པས། དེའི་སྒྲེང་ནས་ངོས་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པ་གསུམ་པའི་ལན་
 ནི། ཆངས་རིས་ནས་ཆངས་པ་འདུན་ན་འདོན་དུ་སྒྲེ་བ་དེའི་ཆེ་ཆངས་རིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་

དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རྒྱུས་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱུས་ཏེ། རང་སའི་
 གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་གྱིས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་མི་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི།
 དེ་དག་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་པོ་འགྲུབ་བྱེད་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འཕེན་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྤོང་བྱེད་གྱི་
 དགོ་བ་དག་པ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་ལ་ལ་དག་
 བ་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་རུང་རུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེ་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆང་མ་དེས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཙམ་དུ་
 སྦྱིར་འཕངས་པ་དེ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། སྟེ་འདའ་
 བ་ཡིན་ན་གོང་འཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་རིས་གྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ན་ཆངས་པ་
 འདུན་ན་འདོན་སོགས་སུ་སྟེ་བའི་ལས་དང་ལྷན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་
 སྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཆངས་རིས་ཙམ་དུ་
 ཡང་མི་སྟེ་ལ་དེ་རྟོགས་ན་ནི་གནས་གསུམ་ཆར་དུ་འཕངས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། སྤིང་ཅེའི་བར་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ། །དག་བཙམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །
 དགུ་པའི་བར་ཆང་མེད་ལམ་ཡང་ཞེས་པ། འབྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤིང་པའི་ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྱི་བར་སྲུངས་པས་
 དག་བཙམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནི་ཞུགས་ལམ་ངོས་འཛིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ནི། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤོང་བ་
 ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་པས་ཆོག་གོ། །ཞུགས་ལམ་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་
 དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེའོ། །གཉེན་པོ་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་ལྷ་ཞོག་གི། ཟག་མེད་ཀྱང་
 ཞུགས་ལམ་དུ་མ་བཞག་སྟེ། གཞུང་འབྲེལ་དུ་ཞུགས་པ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་ཁོ་ན་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཞུགས་ལམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟག་

བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་ཐོབ་པ་
 ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བར་བཤད་པ་ལས་སོ། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པར། འགྲེལ་པ་ལས།
 དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཞིག་སྟེ། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ། སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་པའི་
 སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པས་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་
 རྩེ་མོའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་བར་བཞི་དང་། ལམ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཞི་སྟེ། རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་ལྷོགས་དང་མཐུན་པ་ཟད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དོ་རྩེ་ལྟ་
 བུ་ལྟ་བུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ་ཇི་ལྟར་པར། བསམ་གཏན་བཞི་
 པས་བསྟུས་པའི་བར་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་།
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི། གངས་བཞིན་དུ། ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་།
 ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ན་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྩེས་སུ་ཤེས་པས་སོགས་པའི་
 འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་དེ།
 གང་དག་ལམ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་། ས་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་
 དག་གི་ལྟར་ན། ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལྟག་པར་བསྟན་ནས། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པའི་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་རྩ་ཐམ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྟུས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བཞི་བརྒྱད་དང་།
 སུམ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རིགས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་ཆོས་མང་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་དོས་བཟུང་། གཞུགས་མེད་པ་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟན་པ་དོས་བཟུང་། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྷོགས་

མེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལྷ་མོ་དཔེ་ཆོས་དམིགས་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དོ། །དང་པོ་
 ལ། རང་ས་སྤྱུག་གུན་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་རྩེ་ས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས། མི་རྟག་པ་ལ་
 སྤྱུག་གུན་ལ་དམིགས་ཏེ། རེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེས་དེ་ལ་མ་
 དམིགས་པས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཡང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་
 ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། །ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་སྤྱུག་གུན་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་པ་
 ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཁམས་སྤྱུག་གུན་ལ་རྩེ་ས་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱུག་གུན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྩེ་ས་ཤེས་སྤྱི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་རྩེ་ས་སྤྱི་ལྟོགས་པ་མེད་པས་
 སྤྱི་དབྱེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་མི་སྤྱི་དབྱེ་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ལམ་སྤྱི་
 བ་བ་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་དབང་བཞིན་དུ། དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་མཛོན་པ་གོང་མ་བ་དག་གི་སྤྱི་སྒྲིབ་ལ་འཆད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་ནི། འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དག་ཏུ་མ་ཟད། འདོད་པའི་རྟེན་དང་བསམ་གཏན་དང་
 ཐོའི་རྟེན་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྤྱི་དབྱེ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་དག་ཉེར་
 བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཐོའི་རྟེན་ལ་ཡིད་བདེ་བས་
 སྤྱི་ནས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྒྲོམས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེའི་
 སྤྱི་དབྱེ་ལ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་བསྟན་པས་བརྒྱུད་དང་། འགོག་པ་ལ་རྩེ་ས་
 ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱི་དབྱེ་པར་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱུད་པོ་ལ་རྣམ་
 པ་བཞི་བཞི་སྟེ་སྤྱི་ལྟུང་གཉིས་དང་། ལམ་ལ་རྩེ་ས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལྷ་བཏུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །
 དེ་དག་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། རྩེ་ས་ཤེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འགོག་ལམ་ཆོས་
 ཤེས་གཉིས་བཤད་ནས། སྤྱུག་གུན་ལ་ཆོས་ཤེས་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། སྤྱུག་གུན་ལ་ཆོས་ཤེས་
 བེ་ཁམས་གོང་མའི་གཉིན་པོར་མི་རུང་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི། རི་སྒྲིབ་དུ། སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ལ་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན། །

ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བཞི་ལས་མི་འཆད་པར། རྗེས་
 ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། འགོག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོ་
 འགོག་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ། གོང་མའི་ས་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེའི་གཉིན་པོ་འགོག་པ་ལ་ཡང་
 བརྒྱད་དུ་བྱེད། །འོ་ན་གཉིན་པོ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་སའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་དུ་མི་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། །ལམ་ས་བརྒྱད་པོ་གཅིག་གི་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་འང་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རྗེས་བརྒྱད་དུ་མི་འབྱེད་ལ། ས་སོ་སའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ནི་རྗེས་སོ་སོ་བ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་རྗེས་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའོ། །དེའི་བྱིར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱིད་ཅེའི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་
 རྗེས་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ལམ་བྲག་མེད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་
 དུ་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱག་ཀུན་ལ་རྗེས་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་ཡང་གཉིན་པོ་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ས་
 དང་པོ་བདུན་གྱི་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་གྲངས་ངེས་ཉམས་
 སོ། །ཞེན། མཚུངས་པ་ནི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲངས་ངེས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
 ས་འོག་མའི་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་ཀྱང་། དེའི་ཆ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་གཉིན་པོར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་
 འོ་ན་ས་འོག་མའི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེར་མི་འཛོག་པས་གྲངས་ངེས་ཉམས་
 སོ། །ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱག་ཀུན་ནི་རང་རང་གི་སས་བསྐྱས་ལ། གཉིས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་ལ་ནི་ས་དགུ་ཀའི་གཉིན་པོའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པའི་བྱིར་། ཁམས་
 གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ནས་
 དག་བཅོས་པའི་འབྲས་བུར་འཛོག་ལ། དེ་འབྲས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་
 པའི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཇི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་ཤེས་
 པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བྲད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ།
 རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་
 ཀྱིས་དམིགས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངེས་གཞན་ཡང་

མཚན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་མཚན་པ་དང་།
 གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཡང་མཚན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བས་
 བསྐྱེད་པའི་བར་དག་གྱུར་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལས་ཕྱི་མ་ལྷ་ལའང་དོ་
 རྟེན་ལྟ་བུ་འདྲི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསམ་
 གཏན་ས་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ། སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་ལྟ་བུ་འདྲི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་ཅེ་ཉི་ལྷག་
 གྱུར་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།
 གཞུགས་མེད་བཞི་འདྲི་གཉིས་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཚན་བཞི་འདྲི་དབྱེ་བས་བཅུ་
 དྲུག་ལམ་ལ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །འདིར་སྤྱི་མཐོང་ནས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མི་འཛིན་སྟེ། གཞུགས་མེད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་རིང་བ་བཞིས་རིང་
 བས་དེའི་གཉིས་པོ་འགོག་ལམ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ས་བཞི་འདྲི་གཉིས་པོར་
 གྱུར་པའི་འགོག་པ་བཞི་འདྲི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མི་ཅི་སྟེ། དེས་ས་འོག་མའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་དགག་བྱ་ཉིས་མོངས་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། དགག་བྱ་མ་བཟུང་བར་དེའི་
 འགོག་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་མི་འཛིན་པའི་སེམས་བྱེད་གྱུར། ཇི་སྐད་དུ། གཞུགས་མེད་
 དངོས་གཞི་དགོ་རྣམ་གྱི། སྤྱོད་ལུ་ལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། ཞེས་དང་བསམ་གཏན་མི་
 མཚུངས་པའི་སེམས་བྱེད། བསམ་གཏན་དགོ་ལུ་ལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། རྣམ་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས། ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་
 རྣམ་བཞི་ཕྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྣམ་སེམས་ལ་མི་དམིགས་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འདྲི་སྟེང་རྣམ་བཞི་ཕྱི་བའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་བསྐྱེད་པས་
 བས་སུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅུ་ཅུ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རིས་དྲུག་དང་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ། དྲུག་སྟོང་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷགས་གཞན་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་བ་གང་དག །ལམ་གྱི་བདེན་པ་འགོག་བདེན་དང་འདྲ་བར། ས་རེ་
 རེ་ཞིང་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ས་དགུའི་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པས། གོང་མ་མའི་ལམ་

སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་པོར་ནས། འདོད་པའི་ལམ་
 བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི། ས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། ལུགས་སྤྱི་མ་ལ་མེད་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་རེ་ལྷག་པར་བསྟན་པས། བསམ་
 གཏན་ས་ཤུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟེ། བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་གཟུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ། རང་ས་དང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བཅུ་གཉིས་དང་། བརྒྱད་དང་། བཞི་བསྟན་པས། བཞི་བཅུ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་།
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡིན་པས་དགུ་བཅུ་ཅུ་ཤུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐབས་ཅད་བསྟོམས་ན་ལྔ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་ཤུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རིགས་དང་དབང་པོས་བསྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུ་མི་དང་སུམ་
 བརྒྱ་ཤུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་རྣམས་གསུངས་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་ཞོག། རྟོན་གྱི་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་འང་དགོངས་པར་མི་རུང་ངོ་། །
 ཁ་ཅིག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་དོན་ལ། སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
 བཞི་མི་བཅུ་བར་ལམ་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་སོར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ནི་ས་འོག་མ་བདུན་པོ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་ལ་
 བསམས་སོ། །འདོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་ནི། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཤེས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། །
 ཞེས་འཆད། ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་ན། གོང་ས་བརྒྱད་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་སོ་སོར་འཆད་
 ལ། དེའི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྲལ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་
 གཉེན་པོ་བསམ་གཏན་ས་ཤུག་གི་སྤུག་ཀྱན་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་སྤུག་ཀྱན་ལ་མ་
 དམིགས་པར་བཤད་དུ་རུང་མོད། །བྱེ་སྤྱིའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་
 དགུ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྤུག་ཀྱན་
 ལ་རྗེས་ཤེས་འདིར་མི་བགྲངས་བཅི་ཞེན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་ཆོན་དེ་དག་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གང་དང་གང་གི་སྤུག་ཀྱན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 ཅིག་ཆར་བ་འདིའི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་

ཉིང་རེ་འཛིན་པས་ལེན་དགོས་པས་དེའི་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ནི། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་དང་། དང་པོ་བཞི་ཙམ་བྱད་གཉིས་ཏེ། གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། གཉིས་པའི་བཞི་ཟག་མེད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ནས་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གང་རུང་
 གིས་སྤིང་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 ཟག་མེད་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་
 བསྒྲགས་གྱི་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་
 མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྤིང་དེ། དེས་ས་བརྒྱད་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་
 ལམ་གྱིས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་དག་ལ་ཡང་
 སྒྱར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གྱི་དུས་སུ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་
 ཡོངས་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པས་སོ། །
 དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྒྲོབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་པ།
 འདི་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཟད་ཤེས་སོ། །འདིའི་ཤུགས་
 ལ་ཟད་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་ལྟ་སྟེ། སྤང་བྱ་རེ་རེ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་པའི་ཟད་ཤེས་དག་ནི། མི་སྒྲོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྒྲོབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་པ། གཞན་དག་གང་ཟག་ལ་འཆད་ཀྱང་། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་དངོས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དངོས་ནི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
 འཆད་དགོས་ལ། དེའི་མིང་གིས་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་བརྟགས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་དག །དག་བཅོམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ། དུས་སྒྱུར་ལ། དུགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ།
 དབང་པོས་གསུམ། ཏེན་གྱིས་ཉེར་དགྲ་སྟེ། སྤྱིར་བཞི་བརྒྱད་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན། དུས་མི་སྒྱུར་

ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མེད་པས། དབང་པོ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལའང་། དབང་པོ་དང་། རིགས་དང་། རྟེན་
 རྟེན་དགའི་དབྱེ་བས་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། རིགས་
 དབང་པོས་འབྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་མོད། རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགའི་འབྱེད་རིགས་པ་ལས་མ་ཕྱེ་
 བའི་ཕྱིར། རིགས་ན་ནི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཞུགས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་མིང་གིས་སྒྲོན་ས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ། རྣམ་སུ་ནི་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་
 པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །འདི་ཡང་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞུགས་པ་དང་པོ་ཞེས་པ། ཕྱིར་འོངས་ཞུགས་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དག་རྩ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ནས།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བདུན་ཏེ། ས་དང་ལམ་གྱི་བྱད་པར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་
 བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་བྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར།
 ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱད་པར། རིགས་དང་བྱད་པར། དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་བྱད་པར་རྣམས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་རང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་ལམ་གང་གིས་ཞེ་
 ན། འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་སྤྱིད་ཅེ་ལ། ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་པ། འདི་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་དབྱེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 ལམ་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་མིན་གྱི་གསུམ། ཞེས་པར། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་སུ་འཆད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ནི། འཕགས་པས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་དེའི་ཆེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་བཏང་བར་

འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་ས་འཕྲོས་པས་བཏང་ལ། ཟག་མེད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་ཉན་མོངས་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འོག་མའི་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་བཏང་བའི་ཕྱིར། སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲེས་པ་ན། འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མའི་གནས་རྒྱམས་
 སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་དེ་ལས་མི་ཉམས་པར་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱིར་འཕགས་པས་སྤངས་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་པར་གོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་ཉན་མོངས་པ་
 འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟ་ཞོག །འདས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་
 ཉམས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱམ་བཤད་བྱེད་པ་གཞན་དག །འཕགས་པ་ལ་བྲལ་ཐོབ་
 ཟག་མེད་སྐྱེ་བས། བྱིས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནོར་བུའོ། །
 ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། །བཏང་ལ་ཉན་མོངས་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་མི་འདྲེན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་བརྒྱལ་
 དབང་པོ་རྣམས་པོར་འཕྲོས་པ་ན། ས་འོག་མ་རྒྱམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ནི་བཏང་། ཟག་བཅས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་
 ལན་ལ། སྤྱིད་རྩེའི་བྱེད་ལས་རྒྱམ་གྲོལ་དང་། །གོང་དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་མི་ལྡན། །ཞེས་པ་ཐལ་
 བ་དེས་མི་གཞོད་དེ། སྤྱིད་རྩེའི་བྱེད་ལས་རྒྱམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕྲོས་པ་དེའི་
 ཆོ་ན། འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་བཏང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་དེ་ལ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིད་
 རྩེའི་ཉན་མོངས་སྤངས་ཟེན་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན། དེ་ལ་འང་བྲལ་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་པ་མེད་དེ།
 དེའི་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་པ་ནི། །གོང་དུ་སྐྱེས་པ་
 བཞིན་མི་ལྡན། །ཞེས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པར་སྐྱེས་པ་ན། འདོད་པའི་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མེད་ལ།
 ཟག་བཅས་ནི་ས་འཕྲོས་པས་བཏང་ཡང་། འདོད་པའི་ཉན་མོངས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་སྤོང་གཉིས་པ་འདི་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱམ་གཉིས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ནི་ཐོབ་པ་བཏང་ན་ཉོན་མོངས་དང་
 ལྷན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་སྤོང་དུ། ཐོབ་རྒྱུ་མས་གཉིས། ཞེས་སྒྲུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་
 མ་སྒྲུས་ན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་རྒྱུ་པས་སྤངས་པ་སྒྲུར་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་མི་རུས་པ་
 ལ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་དབྱེད་ན་འཕགས་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་
 འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་ཆེ། ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གང་གི་ཡིན་
 ཞེས་བརྟགས་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་བཏང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པར་འདོད་དགོས་པས།
 འཕགས་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་
 སྤོང་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆང་
 བའི་ཕྱིར། སྒྲུམ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡིན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་། མཐོང་སྤངས་
 པའི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གང་རུང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་སྤངས་
 པའི་སྤོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས། །
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། ཞེས་པར། མི་ལྷོགས་མེད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྷོགས་མེད་ཅེས་པ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྒྲི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས།
 ལྷག་མཐོང་ལ་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ལའང་།
 སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་
 མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤངས་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱས་ཇེས་སུ་གོང་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་
 མའི་གཉེན་པོ་ནི་ཐོག་མར་སྒྲུག་ཀུན་ལ་ཇེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེས་འདོད་པའི་གཉེན་
 པོར་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཆགས་བྲལ་མཉམ་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་
 དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དུས་གཅིག་པར་ཐལ་བས་སོ། །ས་གོང་མའི་ཆགས་བྲལ་བྱེད་

ཚུལ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། བྱེ་སྤྱོད་རང་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ།
 ས་བརྒྱད་གྱི་གཉིན་པོ་ལམ་བདེན་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་ལྷོགས་མེད་གྱིས་ས་
 བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྱལ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོ་རྗེས་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
 ལ་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བས་དགུར་བྱས་ནས་ས་བརྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་ཐེབས་དགུར་
 གྱིལ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱིས་ཁམས་གོང་
 མའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོམས་ནས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅུམ་གྱིས་དར་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་
 བཟོད་གཅིག་བྱས་ཁམས་གོང་མའི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་ནས།
 མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁམས་
 གོང་མའི་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་རུས་པ་བཞིན། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ལྷ་སྤྱིའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་
 བཤད་ན། ཟག་མེད་གྱི་ས་གཞན་བརྒྱད་པོས་ས་གང་དང་གང་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་ཅིས་པའི་ལན་དུ་
 བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆེན་། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོས་ས་བརྒྱད་གྱི་དང་།
 གཉིས་པས་ས་བརྒྱད་གྱི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་གྱིས་ས་གཉིས་གྱི་གཉིན་པོ་
 བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། ཆགས་བྱལ་རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
 གཞི་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དེ་གཅིག་བྱས་
 སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པའམ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་དེས་ས་རང་རང་ལ་ཆགས་
 བྱལ་བྱས་པའི་ཆེ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་
 བྱས། གཉིས་པ་སོགས་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བར་དབང་པོ་འཕོ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་
 པོ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེན་དེ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ས་བརྒྱད་ཀ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱས་ཟིན་པ་དེའི་ཆེན་ཡང་། ས་
གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་འཕོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་ས་བརྒྱད་
ཀའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་སྒྱུ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་སྟུག་
ཀུན་གཉིས་འགོག་པ་དང་གསུམ་ནི། ས་ཐ་དད་གྱི་སྔ་སྔ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་ལ།
ལམ་བདེན་ནི་ས་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པས་ས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལམ་ལ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཟག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་དེ།
དེ་སྤྱོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་འདྲོད་པ་ལས་རྒྱལ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་པས་དེར་
འདྲོད་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཤེས་ནི་འདྲོད་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་འགལ་ལྷོད་དངོས་སུ་འདུག་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དབྱེ་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་ན།
མི་མཚུངས་ཏེ། འདྲོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་དང་། ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པའི་ལམ་ནི། ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་
ཅིང་། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་སྔ་སྔར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་།
འཕོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་།
རྗེས་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་སྔ་སྔར་འབྱེད་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲོད་
པའི་ཁམས་གྱི་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་མ་དེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་
སོགས་རགས་སོགས་ཅེས་པར། འདི་སྐད་ཅེས་འཆད་དེ། སྤང་བྱ་གཅིག་ལ་ལྷོས་པའི་ནི་རགས་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལའང་ལམ་བཞིར་འབྱེད་པ་ལས། སྦྱར་བའི་ལམ་ནི་ནི་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ།

རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས།
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཞི་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །སྤང་བྱ་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།
 བྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྤྱད་མོད། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ནི་མི་སྤྱད་དེ། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཟད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ནི། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་ཟད་ཤེས་ལས། །མི་སྦྱོའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་པ། འདིར་མི་སྦྱོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
 མི་སྦྱོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒོ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོ་བའི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ལ་ནི་དེ་སྦྱོ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལ་སྒོ་གྲོས་གང་ཞིག་སྦྱོ་ཞེ་ན།
 མི་སྦྱོ་བ་ལྟ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །ཞེས་
 སོགས་ཏེ། དོན་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་ཉིད་
 ཆོས་རྒྱལ་ཆོས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པར། དག་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་པའི་རྒྱལ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་འང་རབ་འབྱིང་གསུམ་ལས། རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཆོས་
 པའོ། །དེས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཆོས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱར་བ་པོ་
 ཆོས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་མཐུན་ན། འཁོར་ལོ་ནི་
 ལྷར་དུ་འགོ་བ་དང་། འདོར་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་རྣམས་དུ་འགོད་པ་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལྟར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་། ཆོས་
 མཐུན་དེ་དག་ཡོད་པའི་བྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་ལ་འཁོར་ལོའི་སྒྲ་བཤད་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་འཁོར་ལོར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷ་
 སྟེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྦྱོང་དག །སྒོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཀྱན་འབྱུང་འདི་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་ཤེས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་འདི་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་
 སྟེ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མིག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་སྦྱོས་སོ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོ་དང་ལུན་པ་གོ་དི་བྱུང་
 མཐོང་ལམ་སྒྲེས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས། འདི་སྐད་དུ། གྲོགས་པོ་དག། བཅོམ་ལུན་
 འདས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ར་ཏ་སི་བྱང་སོང་ལུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་རོ། །
 ཞེས་སྒྲུགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྷ་པ་ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་པར་
 གསུམ་ཐོབ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། །ཁམས་གོང་ན་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་ནི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐྱེད་མེད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། ལུང་ལས་ཞེས་པ་བརྒྱ་ཆན་བརྒྱ་པའི་ལུང་ལས།
 གང་ཟག་ནི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེབ་དང་། མཚོགས་ཏུ་ཐོགས་ན་
 ལན་བདུན་པ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ལན་གཅིག་བྱིར་འོངས་པ་དང་། བར་མ་དོར་
 འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོ་བའི་བར་ལྷ་དང་། དག་བཅོམ་པའོ། །གང་ཟག་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལས་
 དང་པོ་བཞི་དང་དག་བཅོམ་པ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། འདིར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་
 འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོའི་བ་བར་ལྷ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། དེར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དག་བཅོམ་དུག་འདོད། ཅེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དག་
 ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རིགས་དང་ཉམས་པའི་བྱུང་པར་ནི། ཁ་ཅིག་
 དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་འཕོ་བའི་
 བྱུང་པར་བཤད་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་མེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཞེས་
 པ་ནི། དབང་རྒྱལ་རྩོན་པོར་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། སྒྱིར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཅམ་ལ་ནི་དེར་མ་ཇེས་ཏེ།
 ཆོར་བའི་དབང་པོ་འཕོ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དང་པོར་འཕོ་བྱེད་
 ནི་ཞི་གནས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་
 དུ་འཕོ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་འཕོ་བྱེད་ལྟག་མཐོང་དང་།
 སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་གཉིས་སོ། །འདིར་ནི་འཕོ་བྱེད་ལྟག་མཐོང་དེའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་
 བྱེད་སྒྲིབ་པ་ཉི། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ལའང་འཕོ་བའི་
 གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲོབ་པ་དང་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་
 སོ་སྒྲེབ་པའི་སྐབས་སུ་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་དེ་ཡོད་པར་ནི། འབྲེལ་བ་ལས། ལ་ལ་ནི་སོ་སོ་སྒྲེབ་

བོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་རྣམས་འཕོའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་དུས་ཀྱི་འཕོ་བྱེད་ནི། དབང་པོ་
 རྣེ་རྒྱལ་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྷ་བའི་ལམ་གྱིས་འཕོ་བར་མངོན་ཏེ། ཟག་མེད་ཅེས་བའི་འགྲེལ་བར།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་བའི་ལམ་གྱིས་འཕོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་
 བཤད་པ་ནི་མ་མཛད་དོ། །སློབ་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ནི་མེད་དོ། །སློབ་པ་མི་
 སྤྱིད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིད་ཀྱང་ལོང་མེད་པའི་བྱིར། མི་སྤྱིད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
 བྱིར་དུ་སློབ་པ་བྱས་ཀྱི། དབང་པོ་འཕོ་བའི་བྱིར་དུ་སློབ་པ་མ་བྱས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སློབ་ལམ་
 དུ་འཕོའོ། །དེ་ལ་འཕོ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འཕོ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་གོང་
 རས་གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ལམ་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕོ་བྱས་ཏེ། མི་སློབ་ལམ་གྱིས་བརྟན་པོར་མ་བྱས་པས་འཕོ་སླ་
 བའི་བྱིར། དགྲ་བཙུམས་པ་དབང་རྒྱལ་རྣེན་པོར་འཕོ་ན་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགྲ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགྲ་དང་། བཙུན་གྱིས་འཕོ་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་རིགས་
 དེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 དབང་པོ་རྒྱལ་བོ་ལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འབྲིང་དུ་སོགས་སུ་དབྱེ་
 བས་དགུའོ། །དེའི་གཉིན་པོ་དབང་རྒྱལ་ལ་འང་ཆུང་དུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ། དེ་ལ་འང་
 ཆུང་དུ་འབྲིང་དུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགུ། དེ་ལ་འང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཙུན་དོ། །དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་དབང་རྣེན་
 ཆུང་དུ་འབྲིང་དུ་སློབ་པའི་ཆེན། དབང་པོ་འཕོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་དང་། དབང་པོ་
 འཕོས་པའི་ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་ཡིན་པ་ནས། དབང་རྒྱལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་དུ་དེ་དབང་རྣེན་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོར་སློབ་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་བའོ། །སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱང་།
 སློབ་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཕོ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་སློབ་པ་གཅིག་གིས་ཆོག་
 བའི་བྱིར། འགྲེལ་བར་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དད་མོས་དང་། དགྲ་བཙུམས་དང་པོ་དབང་
 རྒྱལ་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་འང་། དབང་པོའི་སློབ་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། རིགས་ཀྱི་སློབ་པ་

ལྷ་ལྷར་དབྱེ་བ་མཛད་ལ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་སོགས་བྱི་མ་རྣམས་ལ། དབང་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དེ་གཞིར་འཛོག་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམས་སྤྱིར་དབང་རྒྱལ་དུ་ངེས་
 གྱུར། རྒྱལ་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །དེའི་
 ཆེ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་གིས་ཆོག་གྱུར་དད་མོས་གསུམ་པོ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་ལ་རི་ལྷར་དགོས་དང་། འཕོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་
 མིན་སོགས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་འཕོ་བའི་ཆེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་ཞེན། མི་སློབ་
 ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་སློབ་པ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། སློབ་པ་དུག་ལ། ཞེས་པ་ནི། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་
 པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེའི་བྱུང་འབྱེད་ནི། གང་གི་ཕྱིར། འཕེལ་བ་འབྲས་སུ་བྱུང་
 པར་ཅན། །བཏང་དེ་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕོས་པའི་དོན་
 བྱི། དབང་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཡང་སྤངས་པའི་འབྲས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་
 བཏང་ནས། དབང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཆེ་དེ་འབྲ་དེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱིད་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་འགོག་ལམ་དང་སྟུག་
 ཀྱན་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། རང་གི་བརྟེན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་པོ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་
 རུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་གྱུར། དབང་པོ་
 འཕོ་བའི་ཆེ་ནི་སེམས་དེ་བཏང་ནས། བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །
 འདི་ཡང་སྤྲེལ་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཐོབ་གནས་པའི་
 རྟེན་དུ་ནི་མི་རུང་བར་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་བཞིན་ནོ། །
 གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་རྟེན་ལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། གཞུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་ནི་དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་གྱི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་
 གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་

འབྲས་ལུ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྷན་པར་མ་ཟད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་མོད། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་ལམ་དེ་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གནས་དགོས་པ་ལས་དེར་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྷར་བཤད་པ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་དང་དབང་རྩོན་ཞེས་པ་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སློབ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཡུན་མུང་བས་དེ་ནས་དབང་པོ་འཕོ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་
 གྱི་ལམ་ནས་འཕོའོ། །གང་དུ་འཕོ་ན། དབང་རྩོན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བའོ། །
 འདི་ཡང་དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་དོན་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
 སྤངས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ནས་འདི་ལྷར་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་
 གཉིས། ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་དུ་ནི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སློམ་ལམ་དུ་ནི་དད་ཐོབ་གཉིས། མི་
 སློབ་ལམ་དུ་ནི་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གཉིས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་ལ་དབང་པོའི་སློན་སྒྲུབ་གསུམ། རིགས་ཀྱི་སློན་སྒྲུབ་ལ། ལམ་གྱི་སློན་སྒྲུབ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བཟོད་པ་
 བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བདུན་ལ་གནས་པའོ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་སློན་སྒྲུབ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 སྟེ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དགུ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྟེན་གྱི་
 སློན་སྒྲུབ་ནི་དགུ་སྟེ། སྤྱིང་གསུམ་དང་། ལྷའི་རིགས་དུག་རྒྱ་སྦྱེས་པའོ། །དབང་པོ་དང་རིགས་
 དང་། ལམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སློན་སྒྲུབ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ན་ནི། འབུམ།
 བཞི་བྱི། བདུན་སྟོང་། བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅུ་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 དུ་ཅི་རིགས་པར་རྩི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན་ནི། གོང་དུ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་དབྱེ་བའི་གངས་བཤད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འང་རྟེན་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་བཤད་པ་ལ་ཡང་། མཐོང་ཆོས་ནི་དང་ཁམས་གོང་མར་ཉར་
 འགྲོའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཆགས་བྲལ་

གྱི་རིམ་པས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་ལ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་
 ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 ལུང་ལུས་རྟེན་ལ་བསམས་ན་ནི། བྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་མི་འབྱུང་བས་
 གསལ་ལོ། །འདིར་ལུས་མཛོད་བྱེད་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་གྲིང་
 གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་སྟེ་དགུ་དང་། གཟུགས་གྱི་གནས་བཅུ་དུག་དང་།
 སྤྱིད་ཅེ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཏེ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་
 དུ། །ཞེས་བ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ལུས་མཛོད་བྱེད་འབྱུང་བ་མེད་ལ།
 བྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་རི་སྐད་དུ། འགོག་ཐོབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་བ་དེ་འདྲ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞི་གནས་
 གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བ་ནི། མཛོད་པ་
 གོང་མ་དང་འདིར་བཤད་པ་དག་གི་བྱེད་པར་དབྱེ་དགོས་པ་དེའི་ཆོ། ཅུང་ཟད་རགས་པས་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཤེས་བཤད་ན་ལེགས་མོད། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྦྱིབ་
 པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འོན་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་གང་ཞེན། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་དང་། །
 འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། ཞི་གནས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལུས་
 དང་སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་མཐའ་དག་སྟེ། མདོར་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བ་དག་གིས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ།
 དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ལའང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་རེ་རེ་ཡོད་པས་ན། སྤྱིད་ཅེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་
 དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་ལ་ནི་ས་སོ་སོ་ལ་རོ་མུང་བའི་སྤྱིད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྦྱིབ་པ་དག་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་གྱིས་བྱུང་ལ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེས་བྱུང་བར་འཆད་དུ་རུང་ཙམ་ཡིན་ཏེ།
 ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་སྦྱིར་

བ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་ཆེར་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར། འདི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་དུ་བསྐྱེལ་ན། སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ནི་གཉིན་པོ་ལྷག་མཐོང་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིན་པོ་ཞི་གནས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕུང་
 པོ་གསུམ་པར་འཛོག་ཏུ་རུང་ལ། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུན་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་བྱིར། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཐར་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཙམ་ལས་རང་སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་
 ལྟོ་མས་འཇུག་དབང་པོ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི། སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ཚོགས་ཤེས་བྱའོ། །ཞེས་པ། སྒྲོབ་
 པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་འཕྲོ་མི་
 དགོས་པའི་བྱིར། ལུས་མཛོན་བྱེད་ནི་ལྟོ་མས་འཇུག་གིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གོང་ན་
 ལྟོ་མས་འཇུག་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་སུ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲས་སུས་
 ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ཞིབ་མོར་ན། འདི་
 ལས་ལྷག་པའི་སྒྲོབ་འབྲས་གཞན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱིར་མི་འོང་
 མཐོང་ཐོབ་ལུས་མཛོན་བྱེད་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ཚོགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་
 མ་ཆང་ནའང་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སུ་ཚོགས། །
 ཞེས་པ་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་འབྲས་སུས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མི་སྒྲིབ་
 ཤེས་པ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དག་སྤྲིད་མོད། །དབང་པོས་ཚོགས་ན་མི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པས་བྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་ཟད་ཤེས་ལས། མི་སྒྲིབ་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་མཛོན་པར་ཚོགས་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ལམ་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་
 བས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དེ་སྤྲོད་བྱེད་

ཀྱི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་བཞིའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་
 བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
 ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རིས་མཐུན་པ་དགོས་ཏེ། ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་སྒྲ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཕྱི་
 མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལར་ཞོག །ལམ་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བའི་རིས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར། འོན་
 བཅུ་དྲུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་མོད། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འཆད་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུས་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
 གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་དུ་
 བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞིར་ཕྱི་བའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། རི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི། དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ཀྱང་། ལམ་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་དེས་མ་བྱུང་
 གྱི། མཐོང་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་གཞན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲོམ་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་སར་
 བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལམ་གསུམ་པོ་ལ་ཟག་མེད་
 ཀྱིས་བྱུང་བ་ཀྱང་། སྒྲུབ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་

ནས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ཟག་བཅས་ནས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་
 མཆོག་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་ངེས་མོད། ངེས་ཆ་དང་པོ་གསུམ་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་
 གྱི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིམ་
 པའི་སྒྲུབ་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་སྤང་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲིམ་པའི་གཉིས་པོ་
 འཇུག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྲུབ་པའི་ལམ་ནི་གང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་སྒྲེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་ལམ་སེམས་རྟེན་གང་ལ་གནས་པའི་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་གི་ཆོར་པའི་དབང་པོ་དེ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་གི་གཉིས་པོའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་པ་
 ཡིན་ཏེ། ངེས་ཆ་དང་མཐོང་ལམ་ནི་པལ་ཆེར་སེམས་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་
 ཆ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གྱི་ཉན་མོངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་། ཡང་འདི་
 ལྟར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་བསམ་གཏན་ས་དུག་
 ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ། སྒྲུབ་མཐོང་གི་སེམས་
 རྟེན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི། མཐོང་སྤང་གི་གཉིས་པོའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་སྤང་
 གི་གཉིས་པོའི་རིགས་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 མཐོང་སྤང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉིས་པོར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་དུས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉིས་པོར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེར་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱིད་ཡང་། གཉིས་པོ་རང་གི་ཆ་ནས་
 སྒྲིམ་ལམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉར་བསྒྲིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་དེར། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བཟུ་
 གསུམ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་། ལྡན་ཡང་མཐོང་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དབང་པོ་འཕོ་མི་རྒྱས་པས་དེ་དག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དུས་

དེར་སྟོན་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེན། མཐོང་ལམ་དང་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོ་བཏང་མོད། གོང་དུ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་བཏང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་
 དུས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ཅམ་གྱི་ཆེན་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་གནས་
 གང་ཞིག་སྟོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲིམ་ན། དེ་ལ་ནི་འདོད་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མི་བརྩོན་པ་
 བྱི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡལ་ཆེར་ལ་ཆགས་
 བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། སྐབས་འདིའི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟོས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་དུས་དེར། སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་ལ།
 ཐོབ་པ་དེས་ལམ་སྤང་མ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ནས་བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་
 རྣམས་སྤྲོ་ཞེས་བར། ལམ་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་ནི། ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་
 མཉམ་པ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་བྱུང་བ་ནི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་
 དཀའ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་
 ཅམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་སྤྲོ་བ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་དཀའ་བའི་
 མཚན་གཞིའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མི་ལྷོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཞི་
 གནས་ཤས་ཆུང་བ་དང་། འབད་ནས་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་
 ཤས་ཆུང་བ་དང་། འབད་ནས་ཀྱང་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་
 དོན་ཡང་། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
 མོད། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་མཐུན་པར་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་བྱལ་ནི་དབང་པོ་རྣེ་ཞུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་

བར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་ཚུལ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་ཤེས་དྲུག་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ལྔ་ཞེས་པར། གཟུགས་མེད་ཀྱང་བཤད་ལ། དེ་ནི་མངོན་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་བྱུང་བར། གོ་རིམ་གྱི་བྱུང་བར། རོ་བོ་དང་སའི་བྱུང་བར། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
 བའི་བྱུང་བར། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བཅུའི་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྟོབ་པ་དང་
 དགྲ་བཅོམ་པར་འཛོག་པ་ལ། ཟད་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་མི་སྟོབ་
 བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཟད་དང་མི་སྟོབའི་ཤེས་པ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པར་སྤིད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ལས་ཉམས་པ་
 ལས་མི་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནམ་རྒྱལ་སུམ་རུ་རྩ་བ་དུན་ཡོད་ཀྱང་། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
 མིང་གིས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སུན་པུ་ཁོན་སྟེ། གང་ཞེན་དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །
 ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགའ། རྟོག་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། ཞེས་པའོ། །
 སོ་བདུན་པོ་བཅུར་འདུ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། ལོགས་སུ་
 སྟོས་མི་དགོས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་།
 བཏང་སྟོམས་ཏེ་གསུམ་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 མིང་གིས་བསྟན་པས་བཅུ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 བར་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་གཉིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་ཀྱི་
 མཐའ། འཛོལ་གསུམ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན། ཚུལ་བྲིམས་
 ནི་རྣམ་གཉིས་སུ་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ས་
 སེམས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྣམས་གཅིག་གོ། །འོན་དུང་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ལ་ཤེས་རབ་སོགས་
 ཀྱིས་བྱུང་བམ་ཞེན། གཙོ་བོ་སྟོས་པ་དེ་དག་ནི། སྤྱིར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་པ་
 སྟེ། སྤྱིར་བྱུང་ཞེས་པས་སྟོས་ཐོབ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི། རྟེ་

ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐོང་ལམ་ལ་
 འཛིག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་མ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་ལམ་ནི་སའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་ནི་
 སྦྱར་དུ་འགྲོ་བས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ལ་ཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཞག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་པོ་དེ་ལས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞིག །ས་གང་ལ་གང་
 བརྟེན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག །ཟག་པ་མེད་གཞན་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱར་བའི་དེ་དག་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེར་སྦྱར་བའི་ལྟ་བ་དང་བརྟེན་
 འབྲུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་འཕགས་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྤྲོ་མི་ཐོབ་པོ། ས་གང་ན་ཡོད་
 པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། གོ་བར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
 ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མཐུན་གྱིས་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དག་ཡོད་ཅེ་ན།
 བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་ཏྲོགས་
 ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགོ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་པ། མདོ་ལས། འཕགས་པ་དགྲེས་
 པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན།
 གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྦྱར་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་མཐོང་
 ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དང་། དགོ་འདུན་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་
 དམན་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་པ་དང་
 གཉིས་ཀ །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། ཆོས་ལ་གཙོ་བོ་ནི་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡལ་པ་ནི་སྦྱག་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དང་བྲལ་བའི་ལུང་པོ་ཆོས་
 ཅམ་ཞེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
 ཡང་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་དུ་དུ་ནི་གཞག་དགོས་ལ། སངས་
 རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་ནི་མི་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བསམ་ནས། རི་སྐད་དུ།
 ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་

ལྷ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་གཅིག་ལུ་དང་། ཆོས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཆར་
 དང་། །འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གཞི་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆ་ཡོད་པའོ། །དེ་
 ཡང་འཆད་ཚུལ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་ངན་སྤང་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་སྤངས་པ་ནི་
 འགོག་པ་དང་། དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་དོན་གྱི་ཁོག་ཤེས་ནས་ཆོག་
 གི་དོན་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་དང་། ཇི་ལྷ་རྒྱུ་ཉོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
 བྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཕགས་པ་དགེས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། ངན་སྤང་གི་ལུང་པོ་སྤངས་
 པས་འཕགས་པའི་ཐུགས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་སངས་
 རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དད་
 པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྷ་རྒྱུ་ཤེས་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ནི།
 ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་ན། ཚུལ་བྱིས་དང་ཆོས་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྷ་རྒྱུ་བཤད་པ་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་བཤད་པ་ན་འཕགས་པ་དགེས་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་པའི་ཆེ་ཚུལ་བྱིས་དེ་ལ་ཤེས་ནས་
 དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་བཞིན་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བསྟན་པའི་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་གཞིར་འགྱུར་
 རོ། །བཞི་པོ་ཡང་རྫོགས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སོ། །བཞི་པོ་འདི་ནི།
 སྤྱོད་པ་དང་། ཉན་གཞི་དང་། ཉན་དང་བྲལ་བ་ལྷ་ལུ་དཔེ་དང་རྫོགས་སུ་མཐུན་པས་ན་གོ་
 རིམ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་མ་མཐུན་ཏེ། ཐོག་མར་ཚུལ་བྱིས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་
 རས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འདི་ནི་རྫོགས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། རྫོགས་ཐོབ་
 ཏུ། སྤྱོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེའི་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའོ། །དེའི་དགེ་འདུན་ནི་
 ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་བྱས་པ་
 ལས་ནི་འབྲས་ལུ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་འབྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ནི། མདོ་ལས་སྤྱོད་པ་
 ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན། མི་སྤྱོད་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་དང་ལྷན་པར་བཤད་ན། གཉིས་པོའི་ངོ་བོ་གང་། སློབ་པ་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དེ་ལའང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་གཉིས་ལས། མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
 ཡན་ལག་རྒྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཅིངས་ཕྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ། རྣམ་
 གྲོལ་མ་བཤད། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་འབྲེས་ནས། གལ་ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན།
 འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོ་
 རྩོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་མ་འོངས་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཏེ། དེ་སྟེས་པ་དང་སློབ་
 པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་དུས་མཉམ་མོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྟེ་འགྱུར་བ། །
 སློབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སློབ་པའི་སེམས་
 འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་སློབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུས་
 གསུམ་པོ་གང་གིས་སློབ་པ་དེ་སྟོང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སློབ་པ་
 རབ་རྒྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་གཉིན་པོ་རྩོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ད་ལྟ་བ་དེས་མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་
 འོངས་པ་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་པ་དེའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་གཅོད་ན། སློབ་
 པ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གནས་ནས་དེའི་སྟེ་འབྲོ་གཅོད་པའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་སློབ་པ་དངོས་
 ནི་མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་ནི། གཉིན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གནས་
 པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དེའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། འོན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་སྟེ་བར་
 དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཤད་དོ། །གང་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 སྟེ་བའི་སློབ་པ་དེ་གཉིས་ལས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལྷན་

ཅིག་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། འོན་མེས་སྒྲིབ་སེམས་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། །ཞེས་
 འཆད་པ་དེའི་ཆེ་མི་སྒྲིབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཞེན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར་མོད། འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་སྒྲིབ་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་སྒྲིབ་པ་མ་དེས་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 གྲོལ་བ་བརྟག་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་དེ་ལས་གྲོལ་བ་བརྟག་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་
 གཉིས་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་
 གལ་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་སེམས་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་
 འཆད་རིགས་སམ་ཞེན། དེ་ལྟར་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པའི་བྱིར་ ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། མཐོང་སྤང་
 ལས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྱད་དུ་རུང་གི། །གཞན་ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ །
 ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་འོན་ འདིར་རྣམ་གྲོལ་ལ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 བསྐྱེད་བཅོས་ལས། སྤངས་པའི་ཁམས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས། འགོག་པའི་
 ཁམས་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་འདིར་མ་འདུས་པའམ། འདུས་ན་བྱད་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དེའི་
 ལན་དུ། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །སྤྱབས་
 འདིར་ཡིད་འབྱུང་དང་ཆགས་བྲལ་ལ་མུ་བཞི་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲིབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། མཚོག་ཏུ་
 དཀའ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་ཀུན་དང་། གཉིས་པ་ནི་འགོག་ལམ་མོ། །དེ་དག་
 ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པའི་མུ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་དུ་སོང་
 བའི་སྤྱག་ཀུན་ལ་བཟོད་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིད་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་
 ལམ་ལ་བཟོད་ཤེས་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་
 སྒྲིབ་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི།

འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།
ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་འགོག་ལམ་ལ་བཟོད་ཤེས་རྣམས་དང་། དབང་པོ་འཇོ་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །

གཏིང་མཐའ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན། །མཁས་པས་བསྟན་གསལ་འོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་། གང་དེའི་
གཏིང་མཐའ་ཉོགས་བྱེད་པའི། །རྣམ་པར་དབྱེད་འདི་རིགས་ཤིང་དག། །ཀྱེ་རྟོ་འབྲུལ་དོར་འབྲུལ་
མེད་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་སྒྲུབ་སྒྲོངས་བྲལ་མཁས་ཡིད་བརྟེན་རུང་མིན་པའི་བདེ་སྟག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་
མ་ཡི། །བྱེད་པོ་བྱེད་བྲལ་མཁན་དེ་ནི་འདོད་དང་སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་པ་དག་སྟེ་དེ་ཟད་བྱེད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཚུལ་འདི་ནི། །རྒྱུང་འབྱེད་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་སོགས་ལམ་གྱིས་ཆེ་བའི་ཆེ་སོགས་རིམ་པར་སྒྲུབ་
བའི་ཚུལ་དེར་གསེགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་གང་། །ཡོན་གནས་ཡོན་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་མང་
པོས་འཇིག་རྟེན་པ་ཀྱན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་བྱེད་འདི་ཡོན་དེ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་བགྱིའོ། །ཞེས་ཆོས་
མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་
པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་དུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། ། །

བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད་གྱུར་ནས། །མཉམ་པར་བཞག་དང་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཡིས། །རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟོད་མཁུན་གྱུར་པས། །ཤེས་བཅུ་མངོན་སུམ་མཛོད་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། །
བཟོད་དང་ཤེས་དང་ལྷ་བའི་བྱད་པར་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་དང་། །
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་རྣམས་ནི། །འབྱུང་དང་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདིར་བཤད་བྱ། །

དེ་ལྟར་མཚོད་པར་བཛོད་ཅིང་། རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས། གནས་
བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། བཟོད་ཤེས་ལྷ་བའི་བྱད་
པར། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འོན། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེན། དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་
པ་མིན། །ཟད་དང་མི་སྒྲེ་སྒྲེ་ལྷ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྒྲོ་གཉིས་ཀ། །གཞན་ཤེས་དུག་

བྱི་ལྷ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པ། འདིར་ལྷ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།
 ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་
 ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྟོ་གཉིས་
 ཀྱི་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་འོ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ས་སྦྱར་
 གྱི་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་པ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་
 ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ལྟའོ། །དེ་ལས་འདས་པའི་ནི། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
 ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྟོབ་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །
 ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ལྷ་བ་ཡིན་
 བ་མ་ཞེ་ན། གཞན་ཤེས། ཞེས་པ། སྦྱིར་བཏང་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་པའི་
 སྟོ་ལ། འཕགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟན་མོད། དུག་ནི་ལྷ་བའང་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས། ཇི་སྐད་དུ།
 ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར། སྟོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་
 རབ་མཐའ་དག་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་བཟུང་ངོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྦྱིད་དེ། དུག་ནི་ལྷ་
 བའང་ཡིན། ཞེས་འང་གི་རྒྱས་པས་ཤེས་པར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཕགས་པའི་སྟོ་
 ལ་ལྷ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས། ལུགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། ལུ་བཞི་པ་ནི་མ་བཤད་དོ། །
 འཕགས་པའི་སྟོ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་འདིར་
 བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་དྲི་མ་དང་
 བཅས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །བཟོད་པ་ཟག་བཅས་ཇི་ལྟར་སྦྱིད་ཅེ་ན།
 གྲུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཤེས་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་

བཞི་ལ་འདྲ་བའི་བཅས་དང་བཅས་མེད་གཉིས་སྤྱི་དེ་པར་འཆད་དགོས་མོད། །དེའི་ནང་ནས་ཤེས་
 པ་བཅས་མེད་ཐེ་ཆོས་སྤངས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལྟ་བུར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །ཤེས་པ་བཅས་བཅས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་སྤྱི་བོ། །འོ་ན་ཐེ་ཆོས་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་ཤེས་པ་སྤྱི་བོ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྱུང་སྤྱི་བོ་འགྲོའི་བཟོད་པ་དག་བཞིན་
 རོ། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྤྱི་བོ་གཉིས་ཀ་ །ཞེས་པ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟོད་ཤེས་གསུམ་
 ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་སྟེད་པ་ནི། ལྟ་བུར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་
 ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཐེ་ཆོས་མ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 འཕགས་ཤེས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དག་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་བོ་པས་ཟག་མེད་དུ་མ་ངེས་སོ། །
 འདིའི་སྒྲ་བས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རྟོག་གི་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་སྤྱི་བོ་
 ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་རྟོག་པས་སྤྱི་བོ། གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་སྤྱི་བོ་
 དང་། སྒྲ་ལྟའི་དབང་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་
 དང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ནི་ཁས་ལེན་པར་མངོན་པོ། །སྒྲ་ལྟའི་དབང་
 ཤེས་ཀྱང་ངེས་པར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་། སྤྱིར་རྟོག་བྲལ་དུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཤད་ལ་བརྒྱད་དེ། ཤེས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ། བྲངས་ངེས།
 རྣམ་པ། ས་དང་རྟོན། དྲན་པ་ཉིད་གཞན་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ། དམིགས་པ། ལྟ་ཚུལ། འཐོབ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བརྟུ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་དང་། ལ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་
 ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་དང་། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་།
 མ་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་གང་རུང་གི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གྲུན་རྫོང་ཡུལ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་
 ཅིང་། ཡུལ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུན་རྫོང་བདེན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གྲུན་
 རྫོང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་དག་གི་དམིགས་
 པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་བཞག་དགོས་པས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུན་
 རྫོང་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་པོ་གྲུན་རྫོང་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་
 བློ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །གྲུན་རྫོང་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཤེས་བྱུ་བའི་སྟོང་ཡུལ་
 བློ། །འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ནི། །གོང་མའི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཡིན། །དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་
 སྟེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་གཉིས་དང་པོ་སྟེས་པ་ནི། །སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །འདི་དག་གི་དངོས་བསྟན་ལ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་ལྟར་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ནི་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུན་རྫོང་གི་ཤེས་པར་ཁས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་འཕགས་པ་ཡིན་མིན་ལས། གྲུན་རྫོང་ཤེས་
 པ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པར་བཞག་གོ། །འདིར་དོན་དམ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགག་བྱ་ཆོས་ནི་རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་
 དངོས་པོ་དང་། གང་ཟག་ནི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འདིར་དོན་རྗེ་ལྟ་
 སུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ལ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་དེ་

ལྟར་མི་འཆད་པས། དམིགས་རྒྱུ་མི་མཚུངས་ན་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེ་ལྟར་བུང་ཞེན། རོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲིམ་སྤང་ཚུང་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་བོ་གཉིས་ལ་
 དམིགས་ན་ནི་གཉིས་པོ་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ནི་མི་
 གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་ལུང་བོ་ལ་ངེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་དུག་མདའ་པོག་པ་ནི་ཐོག་མར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་གིས་བྱུང་གྱང་། ཤི་མ་ཐག་མའི་
 ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །དང་བོ་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་ཕྱིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་གཉིས་
 ལའང་དམིགས་པར་གསལ་ལོ། །བཞི་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་རིག་པ། ཞེས་པ། ཆོས་ཤེས་རྩེས་
 ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་
 གྱི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་ངེས། ཟག་མེད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 ལའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་གསུམ་དུ་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པའོ། །
 འདིའི་རྒྱས་བཤད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། ཞིག་
 དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་གོ། ཞེས་པ། ས་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་གོང་མའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་།
 དབང་བོ་འདས་པ་ནི་དད་མོས་པས་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་འདས་པ་
 ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པའི་སེམས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྩེས་ཕན་ཚུན་སྟོ་ཕྱོགས་མིན། ཞེས་པ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་རྩེས་ཤེས་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུར་མི་ཤེས་ཏེ། གཉིས་
 པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལ་སོ་སོར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 ཆོས་རྩེས་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། སྤྱིར་སྒྲིམ་ལམ་དང་། བྱད་པར་ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྟེ་བ་
 ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་ནི་མི་སྤྱིད་དེ།
 བར་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བའི་ལོང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཡང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་གྱི། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་ངམ་ཞེན། ཉན་ཐོས་མཐོང་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །བསེ་རུ་
 ལྷ་བུས་གསུམ་རིག་པ། །སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཀུན། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་
 བ་རོལ་སེམས་ཤེས་གྱིས་ནི་གཞན་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་སྟེ།
 རྗེས་ཤེས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྒྲུབ་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་
 ན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་འགོར་བས་སྒྲུ་མ་རྣམས་འདས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱང་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིང་ལ་འདས་པའི་ཕྱིར། མི་མཆུངས་ཏེ། གང་
 ཟག་གཞན་དེའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲུབ་པ་
 སྒྲུབ་ན་དེའི་བར་ལ་གཉིས་པོ་འདས་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། བ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་
 ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམས་པས་སྒྲུབ་པ་བརྩམས་ནས་མངོན་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལ་
 རོལ་པོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 དབང་པོ་རྣེས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུམ་རིག་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་
 ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་དོན་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། འདི་
 ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །གསུམ་ཡིན་དེ་དག་བརྩར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 པ་རང་དང་ནི། །སེམས་ཤེས་ཆོལ་ཆོས་ཤེས་ནི། །རང་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། །ཟད་དང་
 མི་སྒྲེ་སེམས་ཤེས་བརྒྱད། །རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་བདེན་གསུམ་ཤེས། །རང་དང་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་
 ཤེས། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ལྷ་ཡིན་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་ཤེས། །རང་རང་བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས་དང་། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་དང་བདུན། །སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་།
 ལམ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རང་དང་ལྷ་ཡིན་ལམ་ཤེས་ནི། །རང་དང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་
 ཤེས་དང་། །སེམས་ཤེས་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་ཤེས། །རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡང་དག་བཟོད། །ཅིས་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འོ་ན་གསུམ་ལ་བརྩར་འཆད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་བཞིན་དང་ནི་
 གཉིན་པོ་དང་། །རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྒྲིད་ཡུལ་དང་། །སྒྲུབ་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་
 བརྩ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་དང་། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་།
 །ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། །རྣམ་པ་ལས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཀྱུན་འབྱུང་ཤེས་པ་
 །དག་སྟེ། །དམིགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་ནི་འགོག་པ་དང་
 །ལམ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། །རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱོར་པ་ལས་ནི་པ་རོལ་
 །སེམས་ཤེས་ཏེ། །པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྦྱོར་པ་བྱས་པའི་བྱིར། །བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་
 །ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱོས་པའི་བྱིར། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ནི་
 །མི་སྦྱོ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེ་ནས་འདི་
 །ལྟར། །ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་བུ་
 །ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། །ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་
 །གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། །འདི་ལྟར། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འཇམ། །ལམ་ལ་
 །ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 །གྱི་འཕགས་པས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་བོ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་ནས། །ཁམས་
 །གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་སྤང་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་དག་སྟོན་པའི་བྱིར་རམ། །ཡང་
 །ན་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཁམས་དུ་མ་གཏོགས་པས།
 །དམིགས་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། །ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 །སྟོན་པའི་བྱིར། །སྤྲུག་ཀྱུན་གྱི་ཆོས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། །དེ་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་རྣམ་
 །པར་སྤྲུག་འབྱེན་པའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །དམན་པས་མཆོག་སྤྲུག་འབྱེན་པ་མི་རུས་
 །པའི་བྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། །འགྲེལ་པ་ན་
 །ནི། །རི་སྐད་དུ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དག་ནི་ཁམས་
 །གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་པས་གཞན་མ་གསུངས།
 །གང་སྟེལ་ལས། །ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རྣེ་པའི་བྱིར་རང་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། །གཞན་ཡུལ་ལ་
 །བྱ་བ་བྱེད་པས། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། །དེའི་དོན་ནི། །ཆོས་ཤེས་ནི། །གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་འདོད་

བའི་ཀུན་འགྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཛོམས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་ལམ་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་འཛིག་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྗེས་ཤེས་རྣམས་གོང་མ་གོང་མའི་
 གཉེན་པོར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྱུར་བོད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་འཆད་དོ། །བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 དབྱིས་མ་ཕྱིན་པས་འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་བྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་དང་།
 ཆོས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་རུང་བའི་འཐད་པ་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པས་ཆོས་ཤེས་དང་། གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་སུ་
 བཞག་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པས་ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་འགོག་ལམ་ལ་
 དམིགས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་པ་གང་གིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་
 དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཤེས་གྱི། འོག་མ་ལ་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་ཁམས་གོང་
 འོག་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་སྤྱིད་དེ། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཟག་མེད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་དང་། དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་
 གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་དེར་གནས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་རྗེས་སུ་གོང་མ་ལ་
 ཆགས་བྱལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་
 ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྱལ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་བཤད་ན། འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
 ཆོས་ཤེས་ཡིན་ལ། རྗེས་ཤེས་མ་ཡིན་པའོ། །འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཁམས་གོང་མར་མ་
 དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །གོང་མར་དམིགས་ཤིང་། །འོག་མ་ལ་
 མ་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་
 གོང་མའི་སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགོག་ལམ་ཤེས་པའོ། །ཁམས་གོང་འོག་གི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་

177

ལུས་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་ཐོ་ཤིག་དང་། འདུག་གཅིག་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡང་སྤྲོད་དོ། །
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མེད་རྒྱུ་པ་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་
 ཅན་ཡིན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ཆང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་གོང་དེར། རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་ཞེས་པའི་
 དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་སྤྱི་ཅུ་ནས་རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་ཆང་བ་
 ཡིན་གྱི། སྒྲིག་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ། སེམས་ཤེས་ཟག་
 བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། སེམས་འཛིན་པའི་ཆོ་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན། ཆོར་བ་འཛིན་
 པའི་ཆོ་འདུ་ཤེས་མི་འཛིན་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བསམས་པའོ། །མདོར་ན་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 བཅས་ལྷན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད། རྒྱུ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་། དུས་ད་ལྟར་བ་དང་།
 ཤེས་བྱ་བ་རོལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསམས་པ་དང་། ས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ཉེན་ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་དང་། ལམ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་པ་གྲོལ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གང་
 རུང་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 ཟད་མི་སྤྱོད་ཤེས་པ་རྒྱུ་པ་ལ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཡུལ་གཟུགས་སྤྱོད་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་ཅུ་མཆོན་ཉིད་མི་
 ཉུག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། རང་གི་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མི་
 སྤྲོད་དོ། །སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡང་། སྤྱོད་པ་མེད་པའི་
 རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པ་དང་མཆོན་མེད་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་
 བསམ་པ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་རེ་རེ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
 ན། ཁམས་མང་པོ་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་བྲལ་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
 པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྤྱི་ཅུ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆོ། གཉིས་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་དྲི་མ་ཅན་ནོ་སྤྱི་ཅུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ། གོས་སོ་སྤྱི་ཅུ་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །
 སྤྱི་ཅུ་པའི་གོས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི། གཉིས་ཏེ།
 འདྲེས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་པར་མི་ལྷན་

ཡང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ནས། བཅས་པ་ནི་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བྲལ་བ་ནི་འདྲེས་ལྡན་གཉིས་
 ཀ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན། །སྟོང་དང་
 བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པར་བཤད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་
 གཉིས་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པར། དེ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པ་
 དག་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་བཤད་དོ། །
 འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་པ་བརྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་
 པའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་གཉིས་པོའི་རྗེས་སྟོབས་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་
 བྱིར། མཉམ་གཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་དགོས་པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ན། མི་སྐྱེ་བའི་ལམ་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་
 གཏོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཀག་པའི་བྱིར་སྒྲམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ།
 མི་སྐྱེ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་བྱིར་དང་།
 རྗེས་སྟོབས་ཏུ་ཐ་སྟོན་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ན་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བའི་
 རྒྱན་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བཏགས་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་
 དང་འགལ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཞེས་པར། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་
 རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། རི་སྐྱད་དུ། །
 རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་
 མེད་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡོད་
 དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེར་
 གནས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་འཆད་དོ། །རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །
 ཞེས་པ། གཞན་དག་རྗེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདུན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པའོ། །
 བདུན་ནི། སྐྱག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཞན་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ། རྒྱ་དང་། འགོག་པ་

དང་། ལམ་མོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་
 བཅས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིར། རྣམ་པ་དང་།
 འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་པ་ཤད། དམིགས་བཅས་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའོ། །དམིགས་བཅས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་
 མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟུང་བྱ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་
 དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་
 རྣམས་ནི་འཛིན་པ་དང་བཟུང་བར་བྱར་བ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའོ། །དམིགས་མེད་རྣམས་ནི་བཟུང་བྱ་ཁོ་
 ན་ཡིན་གྱི། གཉིས་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འབྲེལ་པ་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་རང་
 གིས་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །ལུགས་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་རབ་རྣམ་བཅས་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །
 བཞི་པ་ས་དང་རྟེན་སོགས་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་རྣམས་གསུམ་གཞན་རྣམ་དག །དང་པོ་ས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །དུག་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགུ་ན་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུག །གཞན་ཡིད་
 ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་
 ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །ཞེས་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་ཆོས་
 ཤེས་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིམ་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་།
 གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ནི་ལུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པས་ཆོས་ཤེས་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
 ཡོད་དོ། །ཡང་ན། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འདོད་པའི་འབྱུང་བ་
 བཞི་ཡིན་པས་ཁམས་གོང་མ་ན་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་འགོག་སྒོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་

པ། །གཅིག་སྟེ་ཕ་རོལ་སེམས་སྟོན། །གསུམ་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། མདོར་ན་
 ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ངོ་བོར་སྟེ་བས་བྱུང་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་
 པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷན་དྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཆོས་སྟོང་སྟོང་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
 རྗེས་སྟོང་ཡི་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་སྟོང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །
 ཅུང་ཟད་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དགུ་ཡིན་
 ལ། ཟག་བཅས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་
 སོ། །དགུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། གཅིག་ནི། ཆོས་རྗེས་ལན་ཚུན་སྟོ་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་པས་
 བཀག་ཟིན་ལ། གཞན་དགུ་ནི་འདི་ལྟར། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ལས་འོས་
 མེད་ལ། ལམ་གྱི་ནང་ན་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། ཕ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་རྣམས་ཡོད་པས་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་ཤིང་། སྟུག་ཀྱན་ཆོས་ཤེས་
 གྱིས་ནི་སྟུག་ཀྱན་གང་རུང་དུ་བསྟུས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་
 བཅས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་རང་
 ལྷོག་ནས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རྗེས་ཤེས་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །འོན་དགུ་རི་ལྟར་ཆང་ཞེན། ཕ་
 རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སྟེ་བའོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་བཅུ་དག་ནི་
 སྟུར་བར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །
 ཞེས་པ། དང་པོ་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དགེ་བ་
 དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སྟེ་བའོ། །དེ་ཡང་དགེ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལུང་མ་
 བསྟན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །ཆོས་བཅུ་དང་ཤེས་པ་བཅུ་ཡུལ་དུ་རི་
 ལྟར་སྟོར་ཞེན། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དང་།
 འདོད་པ་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་གྱི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བཞི་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྟོ། །རྗེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་
 མིན་བཞི་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་གྱི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། འདུས་མ་

བྱས་དག་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །ལམས་
 གསུམ་གྱི་ཚོས་དུག་དུག་དང་། །འགོག་པ་གིས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ལུ་དང་། །ལམ་
 གིས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། །པ་རོལ་སེམས་
 གིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་། །ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་དག་ཟད་མི་སྟེ་གིས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་སྤྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་དགུ་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །
 དེ་དེར་མི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ནི། །གཉིས་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ་ནམ་མཁའ་
 དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་པ་བཞིར་མ་འདུས་པའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་གིས་པ་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གིས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། མེད་དེ། མདོ་སྟེ། དག་སྦྱོང་ངམ། བུམ་ཟེ་ཡང་རུང་། །
 གང་ཅིག་ཆར་ཐམས་ཅད་གིས་པ་ལམ། མཐོང་བ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཅིས་སོགས། འོན་
 ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་གཅིག་ལུས་རང་ཚོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འགྱུར། །དེ་ཡི་
 རང་གི་ཚོགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། ཏ་ཅང་ཉེ་
 བར་མི་འཛིན་ཏེ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས། ཅིག་ཆར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 རང་ཚོགས་ཞེས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། མཚུངས་ལྡན་ལ་དམིགས་ན་རང་གི་རང་ལ་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། རང་སྟོགས་ཀྱི་ལྡན་མིན་ཡང་མི་
 འཛིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་། ཐོས་བསམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གོང་དང་འོག་སའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 ཅན། །ཞེས་པ་རྣམ་པར་འཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གིས་པ་
 སྒྲོམ་བྱུང་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འོག་ས་དང་།

རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་གོང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། གང་ཟག་གང་
 ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེན། སོ་སོ་སྒྱུ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་དང་ལྡན་ལ། ཆགས་
 བྲལ་ཞིག་ཡིན་ན་ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་བོ་ལ། ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་
 ཆད་ནི། བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྡན། །ཞེས་པ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པ་གཅིག་ཕུ་དང་ལྡན། །གཞན་ནི་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་
 མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་
 ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 ཆོས་ཤེས་ཏེ་བཞི་བོ་ལ་ནི་སྤྱ་མ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རེ་རེ་འཕེལ་བས་བཞི་དང་། ལྷ་དང་།
 དུག་དང་། བདུན་དང་ལྡན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཡིན་ན་ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྤྱག་པར་
 བསྒྲན་ནོ། །བཟོད་པ་ཕྱི་མ་བདུན་དང་། རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་གངས་གསར་དུ་འཕེལ་རྒྱ་
 མེད་དེ། བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་གསར་དུ་སྒྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 རིགས་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ནི། རྗེས་ཤེས་ལྡན་ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་སྤྱར་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ཉམས་པ་
 ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེའི་ཆེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱ་མ་
 རྣམས་བཏང་ཡང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཅིག་ཐོབ་པར་བཤད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐབས་དེར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆེན་ཐོབ་པར་འཆད་དགོས་པ་དང་། ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དུག་ །
 ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཐོབ་རྩལ་ནི། ཡང་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་འཐོབ་
 ཅེན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་རི་ལྟར་སྒྱེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་
 འཐོབ་དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །
 ཞེས་པ། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བཟོད་ཤེས་སྒྱེས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་
 འོངས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་ལ། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་སྟེ། མ་འདྲིས་

བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བའི་ཚས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་
 གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
 བཟོད་བའམ། ཤེས་པ་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་
 འཕྲོ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འཕྲོ་བ་ཅེན།
 རིགས་རྣམས་མ་འཕྲོ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། སྐྱིར་བཟོད་བའི་རྗེས་སུ་
 བཟོད་བ་དང་། ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲང་སྟག་བསྟུལ་ལ་རྗེས་བཟོད་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་གྱི་རིགས་འདྲ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཚས་བཟོད་གྱི་ཚེ། ཚས་ཤེས་གྱི་རིགས་སྟར་ཐོབ་མ་མྱོང་བ་དང་། རྗེས་བཟོད་གྱི་
 ཚེ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རིགས་སྟར་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་
 ཤེས་གྱི་ཚེ་ཚས་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཚས་ཤེས་གྱི་ཚེ་རྗེས་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་
 པ་རྟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་པས་འདས་པ་རྣམས་མ་ཐོབ་
 པར་འཕངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་འཕྲོ་བ་བར་བཤད་པ་དེའང་།
 ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཚེ་མཐོང་ལམ་
 སྟར་རྟོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན། ཞེས་པ་ཡང་། བཟོད་ཤེས་ད་ལྟ་བ་
 དེ་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་འོངས་པའང་
 བཞི་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཕྲོ་བ་གྱི་ད་ལྟ་བ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 འཕྲོ་བ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་སྒྲིམ་ལམ་ཚས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པ་
 ཅན་སྐྱེས་པ་དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཐོབ་ཀྱང་། ད་ལྟར་བ་དེ་
 ལ་མེད་པའི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འཕྲོ་བ་ཅས་འཕངས་སོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མ་
 འོངས་པའི་ཤེས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མི་འཕྲོ་བ་བས་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཞེན། དེར་མ་ངས་ཏེ།
 རྗེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་རྟོད་དོ། །འདི་
 ཡང་སྟར་སྐྱིར་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ལྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་བར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་རྟོད་མི་འཕྲོ་བ་པོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚས་ཤེས་གྱི་ཚེ་ནི་དེ་རྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་

རང་གི་བདེན་པ་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་འདི་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འདི་མི་འཐོབ་སྟེ། ལམ་
 ཟད་པར་སྒྲིམ་པ་མི་སྲིད་པས་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་འབྱུང་
 སྤངས་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྒྲིམ་ན། དེ་སྤངས་པ་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོར་
 ལམ་མཐའ་དག་སྒྲིམ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་
 མཚུངས་པར་འདྲ་བས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་དགོས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་བརྒྱུ་མཁས་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་
 གྱི། སྐྱུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་ལུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་ནི་སྒྲིམ་འཛིག་རྟོག་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་གསུམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ལམ་ནི་འཛིག་རྟོག་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཡང་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
 འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་སྦྱེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །
 ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་དུན་པ་ཉིར་གཞག་གཅིག་གམ་ཞེ་
 ན། རང་དང་འོག་ས་འགོག་པའི་མཐའ། ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་མཚུངས་ཤིང་།
 སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཅིས་སྟོན་པ་ནི། རང་བདེན་རྣམས་ཅན་འབད་ལས་འབྱུང་། །
 ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱུད་ནས། སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། ཆགས་
 བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག་ །འདོད་ལ་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་
 ཀྱི། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཐོབ་པོ། །སྐབས་འདིར་དྲུག་ཅིས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་
 ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། བདུན་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཇམ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་
 ཟག་མེད་གང་རུང་བསྒྲུན་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་བྱུང་ན་གཉིས་པོ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་
 འོགས་སུ་སྒྲིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲིམ་ན། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལྟར་ཚུལ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པས་མ་བྱུང་། ཆོས་

ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཡང་ཆོས་རྗེས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པ་ལ། ཅིག་ཤོས་
 དེ་དང་ལྟན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱུག་ཀྱན་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ། གཉིས་པོ་
 དེ་དང་ལྟན་པས་མ་བྱུང་བ་ལ་སོང་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །འོན་པའི་ཤེས་དང་གཉིས་ཤེས་ཀྱི་གང་
 ཆེ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཙམ་ནས་བཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཤེས་དང་ལྟན་པ་བཞི་ཤེས་དང་མི་ལྟན་
 པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ནས་གཉིས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་གཅིག་པུའི་ནང་དུ་བདེན་
 པ་བཞི་ཤེས་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་དྲུག་ལྟན་པ་ནི་ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་
 ཤེས་གཉིས་ནི། ད་ལྟ་བུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་
 ནི་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆེ་ཤེས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་མ་འོངས་པའི་
 ཐོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་པ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྟོན་ཐོབ་སྟོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་
 སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་སྤངས་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བཅུ་དྲུག་
 པའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དྲུག་པོ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆེ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བདུན་གྱི་ཆོ། རོ་
 སྐལ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་འོངས་པ་བདུན་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་དང་།
 འདིར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་བཞི་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ནི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་མཐོང་ལམ་དང་འདི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་
 རོལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་
 ཐོབ་པ་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་མི་འཐོབ་ལ། ད་ལྟ་ལྟན་བཞིན་
 པ་ནི་སྟོན་སྟོར་ལམ་གྱི་དུས་ནས་རྟེན་ཟེན་དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་།
 སྟོན་རྟེན་མི་འཐོབ་པོ་ཅེས་སོ། །ཟད་ཤེས་གཉིས་མི་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན་ཐོབ་པ་ནི། དྲུག་པོ་དེ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་སོ། །འདི་ཟག་མེད་
 ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་དེའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་འཐོབ་པར་ཐལ་
 པས་སོ། །ཆགས་བྲལ་འདི་ཡང་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་ཤེས་ནི་

སྤྱིར་བས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་གོང་མ། ཞེས་
 པ། བཅུ་དྲུག་པ་དེའི་གོང་མ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་འཛིན་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་པ་དང་འདས་ལམ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་དང་པོ་
 སོགས་སྤྱིར་བའི་ལམ་བཞི་པོ་གང་གི་ཆོ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བདུན་འཕྲོ་བོ། །དེ་
 ཡང་འཛིན་ཏེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བོ། །
 འདས་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་སྟོན་ཏེ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་ནས་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཕྲོས་
 པའི་ཆོ་བཏང་པའོ། །འོ་ན་མ་འོངས་པའང་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། མདོན་པར་རྟགས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་ཆོ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་
 དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟོབ་པ་དང་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་པོ་མི་འཕྲོ་བ་
 པོ། །འོ་ན་བདུན་འཕྲོ་བ་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་
 མདོན་ཤེས་དང་། མི་གཡོ་འཕྲོ་བ་དང་སྤྱེལ་སྤྱོམ་པའི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །
 གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། ཞེས་པ། དེ་དག་རྒྱུ་འདུག་ཤེས་པ་བདུན་འཕྲོ་བོ། །
 ཞེས་སྤྱིར་བར་བྱས་ནས། ས་བདུན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉན་
 མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ཆོ་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཏེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་
 ལྟར་བ་དང་། འདས་ལམ་ཡིན་ན་རྗེས་ཤེས་སམ། ཡང་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་རུང་ད་
 ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་དང་ལྟན་ནོ། །སྤྱིར་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། འགོག་
 ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་འདོད་པ་དང་ས་བརྒྱད་ཀའི་སྤྱིར་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་
 ལ། དེ་ལྟ་ན། །ཁམས་གོང་འོག་གི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐོག་མར་སྟུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་འགྲོ་མི་དགོས་
 པར། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ལྟ་མ་འོངས་པ་ལྟན་པར་བྱས་ནས།
 ཐོག་མར་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་བྱས། དེའི་འོག་རྒྱུ་ཁམས་གོང་མའི་ས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་བཏེན་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་

དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མའི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་མོད། །ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་ལམ་ཟག་མེད་དང་། དེའི་འབྲས་སུ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་གི་ལམ་ཟག་མེད་ད་ལྟར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོར་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོར་བར་
 ཤེས་པ་དང་པོ་ལྷ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོག་
 གྱི། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱར་བ་འབད་ཚུལ་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་མདོར་ཤེས་སྦྱོབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་
 སྦྱོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
 སོ། །ཟག་ཟད་མདོར་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྦྱོབ་མི་དགོས་པས་མདོར་བར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་། ཞེས་
 སྦྱོས་སོ། །མི་སྦྱོབ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་གྲོལ་ལྟ་བུས་མདོར་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱུད་
 དང་དགུ་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲིད་པས། འགྲེལ་བར་སྦྱོབ་པ་ཞེས་སྦྱོས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་
 ད་ལྟར་བ་འཕྲོག་གྱི། མདོར་བར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ནི་ད་ལྟར་བ་འཕྲོག་ལ། ཟག་མེད་དང་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་
 མ་འོངས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབ་པས་དེ་བསྐྱབས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བར་འདི་དང་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་འཕྲོག་གྱི། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས། བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས། ཟད་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་
 གང་རུང་དང་། ཟད་ཤེས་དང་གསུམ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོག་པོ། །
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཕྲོག་གྱི། དབང་པོ་འཕྲོག་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱིས་འཕྲོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་སྤྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །མི་སྦྱོབ་ཤེས་
 པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཕྲོག་པའི་ཆེ་འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱི། དེར་འཕྲོག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྱིས་དུས་སྤུངས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱང་དབང་པོ་རྩོན་པོས་བསྐྱུས་པ་ནི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན། རྩལ་པོས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤྱོད་ནས་ལྷན་ཟེན་པ་ཡིན་པས་མ་བཤད་དོ། །
 སྤེལ་མ་སྒྲོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི་སྤེལ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། དེའི་
 དུས་སྤུངས་བདུན་འཕྲོ་བ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཟག་མེད་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་སམ། རྗེས་ཤེས་ཏེ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བ་པོ། །ཟག་བཅས་ལ་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གོང་མ་སྤྱིད་ཅེ་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དུས་ནི་འགོག་ནས་འཆད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་དགུ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོ། བདེན་
 པ་བཞི་ཤེས། ཆོས་རྗེས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་
 ཤེས་སམ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པའོ། །གཞན་གསུམ་མི་
 འཕྲོ་བ་པ་ནི། སྤྱིད་ཅེ་ལེ་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་བདུན་གྱི་
 གྲངས་ངེས་མེད་པ་གཞན་འཆད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་གྲོལ་བ་ལ། ཤེས་པ་དུག་དང་བདུན་
 འཕྲོ་བ་པའམ། ཞེས་པ། ཆགས་བྲལ་ལ་སེམས་ཤེས་ལྷག་པའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་
 དུག །ཅིས་པ། སྤྱོད་པ་དབང་པོ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདིར་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་དབང་རྩོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་པ་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་
 མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱིད་ཅེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ལ་ཡང་སྤྱི་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 དུག་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ལ། སྤྱིད་ཅེ་ལེ་གཉིས་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་
 པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཟག་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུའོ། །མི་གཡོ་
 པ་ནི་བཅུ་འཕྲོ་བ་པོ། །དེར་འཕྲོ་བའི་གྲོལ་བའི་ཐ་མ་ལའང་། ཞེས་པ་ནི་གོ་བར་སྤྱོད་པ། །བཤད་
 པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཕྲོ་བ། །ཅིས་པ། སྤང་བྱ་གང་གི་དུས་སྤུངས་ཤེས་པ་གང་ཐོབ་པཤད་ཟེན་པའི་

ལྷག་མ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲར་མ་སྒྲིམ་
 པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་སྒྱུར་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་
 ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོབ་པའི་དབང་དུ་འོ། །མི་སྒྲོབ་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ། དུས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན།
 སེམས་ཤེས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་ཐོབ་ལ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་
 སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཐོབ་པོ། །ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྱུར་པ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བ་
 ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྩུ་འཐོབ་པོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་གྱི་
 སྒྱུར་དངོས་གྱི་དུས་སུ་འཐོབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བའི་
 མངོན་ཤེས་ནི། །ཡང་དུ་མ་བསྟན། ཞེས་བཤད་པས། དེ་གཉིས་ལ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་སྤྲར་
 སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཚུལ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟ་
 ཤེས་པ་གང་ཡོད་དེའི་རིགས་འདྲ་ཡིན་པས་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ལ། དེའི་ངེས་པ་
 མེད་པ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྤྲར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་
 སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་སྤྲར་མ་གསུམ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། བསམ་གཏུན་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
 དང་། ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པོ། །བསམ་གཏུན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་གཅིག་སུ་འཐོབ་ཆེ། སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་ཆེ། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་
 པས་གཟུགས་མེད་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་མ་

གཏོགས་པའི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཚད་མེད་དང་རྣམ་ཐར། ཟེལ་གཞོན་
 ཟད་པར་གྱི་སྒྲུ་མཆོད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ས་
 རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཕྲོབ་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 འོན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་ས་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཞེན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡོན་ཡང་
 སེམས་ཤེས་མི་འཕྲོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོད་མི་འཕྲོབ་ལ། འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡོན་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་གོ་བ་ཡང་། དེས་ཆ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡང་སྤལ་ཆེར་བརྟེན་
 པས། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་གང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་ལྡན་
 དགོས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་ལ་ནི་སེམས་ཤེས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤར་མངོན་ཤེས་སྒྲུལ་པ་
 མ་གཏོགས་པ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། འདིར་དེ་དག་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྒྲུ་མེད་པར་བཤད་པས་
 འགལ་ལོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་
 སྟོབས་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལམ་
 བཞི་པོའི་སྒྲུབས་སུ་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་འཕྲོབ་པའི་རྒྱུ་གངས་བཤད་ཟིན་ནས། གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་
 ས་དུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་འཕྲོབ་ཅེན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་
 འཕྲོབ་ཀྱང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོབ་ཀྱི། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཕྲོབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ན་མ་འོངས་པ་ལྡན་པ་ཡང་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཕྲོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་
 དང་འདྲའམ་ཞེན། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་ཐོབ། །
 འདིར་གོང་འོག་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་ནི་འོག་ས་ཟག་མེད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་བོར་ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཉེར་བསྟོགས་སམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རང་གི་ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་

གཞི་ཟག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཚེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཟག་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ལ། དེ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ས་འོག་མ་
 བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་འང་འཐོབ་པོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 རྒྱས་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་ཆགས་
 བྲལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་གི་སེམས་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་།
 འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཐོབ་ཅིས་དང་། ཡང་ན་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སེམས་གང་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཚེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཐོབ་
 པ་དེར་ཡང་འོག་མ་འང་ཐོབ་ཅིས་སྐྱར་རོ། །ཉེར་བསྟོགས་ཟག་བཅས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་པ་རྩུན་
 ཆད་དུ་ནི་ཟག་མེད་འཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་གོང་མ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །མི་
 འཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ལས་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཡིན་གྱི། ས་གོང་མ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་
 པའི་འོག་ཏུ་ནི་འོག་མ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་གོང་མ་འཐོབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
 ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 རས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་གྱི། ས་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཐོབ་ཚུལ་
 འདི་དག་ཀྱང་། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དབྱུད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་
 བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀུན་ཞེས་པ་ཟད་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ས་གོང་འོག་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པོ། །དེ་གང་ཞེན། མི་སྟུག་པ་དང་། དཔུགས་འབྱུང་

རྩལ་བྱ་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིས་གཞག་དང་། ཚད་མེད་དང་། ཟད་པར་དང་། རྣམ་ཐར་དང་།
 ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ཀྱི། སྦྱར་བས་འཐོབ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྟོག་མ་བཅད་དེ་དབུགས་འབྱེན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རྩལ་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་ན། ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དབུལ་བར་བྱ་བས་བསུ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་ལ་རྩལ་སྤྱོད་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། དབྱིག་མང་པོ་ཤོད་རྫོངས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོག་མ་བཟང་པོའི་ཐག་པ་ཆད་
 བ། ཇི་འདོད་ལག་གིས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། རྩི་རྩུ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉན་མོངས་པའི་ཐོབ་
 པ་བཅད་ནས། ས་ཐམས་ཅད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། ས་ཐམས་ཅད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདུན་ནས་བསུ། ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་སྟོན་ལའོར་བ་ན་
 འདྲིས་མ་སྟོང་བ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འདྲིས་སྟོང་བ་རྣམས་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་ས་འཕོས་པས་བཏང་
 ཟིན་པ་ཡང་སྤྱོད། མ་བཏང་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྒར་ནས་ལུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་འདིར་ཐོབ་པ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། །དེས་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་རྟོད་མི་འཐོབ་པོ། ཞེས་པ། དངོས་བསྟན་ནི། ས་ཀྱིས་
 ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་མོད། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་འཐོབ་ཚུལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་
 ཟིན་མ་བཏང་བ་རྣམས་ནི་ལུན་པ་ཡིན་གྱི། གསར་དུ་རྟོད་པར་མི་འཛོག་ ཐོབ་པ་བཏང་ན་ནི་
 འདས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་མ་འོངས་པའི་གནས་སུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འདུས་
 བཟང་ནི། ཐོབ་པ་བཏང་བ་དེ་དག་སྟོན་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་གྱང་།
 མ་འོངས་པ་ནི་མི་འཐོབ་ཏེ། སྟོབས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་། རྟོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་རྟོད་ཟིན་པ་དང་། བྱིས་རྟོད་པའོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་
 བྱའི་ཆོས་དང་། ལུན་ཅིག་རྩུ་རྟོད་པ་དང་། ཆོས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་རྟོད་པའོ། །སྟོན་རྟོད་
 པ་དེས་སྦྱར་རྟོད་པ་དང་ཐོབ་པའི་གོ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་རྟོད་དང་ལུན་པའོ། །ཞེས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་དབྱེད་པ་ནི། ཆོས་མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་

བ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དབྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་
 གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་།
 །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་དང་ད་ལྟར་བ་དེས།
 ཆོས་འདས་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདས་ཟིན་སྐར་རྟེན་པར་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་རྟེན་པ་ལ་ནི་སྟོན་རྟེན་པ་རྟེན་
 ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་མེད་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཅི་རྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་མ་ཞེ་ན། གང་སྟོན་མེད་པ་ལས་རྟེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཐོབ་གྱི། སྟོན་
 རྟེན་ཟིན་པ་ནི་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐོབ་པ་ལ་རྟེན་པས་བྱབ་པ་མ་ཞེ་ན། མ་
 བྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟེན་དང་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པའོ། །གཉིན་
 བོ་དང་ནི་ཐག་སྤང་བའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐོབ་པ་ནི་བཞི་སྟེ།
 རྟེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉིན་བོ་དང་། ཐག་སྤང་བ་ཐོབ་པའོ། །རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ནི།
 དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་གསལ་དུ་རྟེན་པའོ། །བསྟེན་
 པ་ཐོབ་པ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་མ་འོངས་
 པ་ནི་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ནི་རྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འདས་
 པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འོ་ན་འདས་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་འདས་
 པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་པ་སྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
 དགེ་བ་འདུས་མ་བྱས་དང་། མ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་སྟེན་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་
 གསལ་དུ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟུང་ན། དེ་རྣམས་ལ་དེ་
 དག་མེད་པས་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་གཞུང་འོག་མས་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཟག་བཅས་
 རང་གི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་དེར་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་

མོང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་
 འདུས་སམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་ཤེས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྟོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །འདིར་བཅོ་བརྒྱད་ནི།
 སྟོབས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གལ་ཏེ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་པར་འཛིག་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེན། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད། །ཅིས་པ། རོ་བོ་ཞེས་པ་གཉི་ལྷག་མེད། །རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་གཅིག་གསུམ་པ། །
 དམིགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཁམས་གསུམ་ག། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བཞི་པ། །རྒྱད་ནི་ཉན་
 ཐོས་སོགས་དང་རྒྱལ། །ཐོབ་པ་འདོད་པ་སྟོང་ཅེ་སྟངས། །མི་སྟོབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོབ། །མི་
 འདྲ་བ་དང་འདྲ་བར་འཇུག། །ཅིས་པའོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མཉམ་མམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོང་
 པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆད་གྱིས་མིན། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་
 ལུང་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །དེའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྦྱོན་
 པ་མ་དེས་པའི་སྟོག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །འགྲེལ་པ་ལས། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། །འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ལན་མང་དུ་འབྱོན་པ་དང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འབྱུང་
 བས་སྐྱར་བ་དང་། །མཐར་སྐྱེད་ལས་འདས་པས་མཐའ་བཟང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། །ཆོས་གཞན་སྟོབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོ་སྟོབ་བོད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་
 དང་སྟོན་གནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས། །ཞེས་པ། །སོགས་པའི་སྒྲ་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་དང་། །ཆད་མེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། །ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། །ཟད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི། །དེ་ནས་མ་སྟེས་གཞིར་
 བཅས་སྟོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་དམིགས་པ་ནི།
 འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །དེ་ཡང་མ་སྟེས་པ་དང་། །གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་མ་

བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གཞི་མེད་པ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་འགོ་རྣམས་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་
 བའང་ཡོད་པས་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མ་པ་དག་ནི་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་
 བའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་ཤས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སྟེས་པ་རྣམས་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་། དེས་
 བ་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
 ཁོང་སྟོབས་ལྡན་པའི་། སྟོབས་ལྡན་དག་པ་རིག་པ་བཞི། མདོ་འགྲེལ་གཞན་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཞེས་མི་གཞི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས།
 དེ་ནི་རྣམ་དུག་བསམ་གཏན་མཐའ། ། དེ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་བྱས། ། འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན། ཞེས་པ། སྟོབས་ལྡན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་ཤེས་གཉིས་ཏེ། དུག་པོ་དེ་དག་
 ནི་རབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་མཐའ་དེ་ནི། དེས་ཆོག་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྷ་པོ་དེ་དང་རབ་མཐའ་ཉིད་དེ། དུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། ། དེས་ཆོག་རིག་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་
 ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པོ། ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། བཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། རབ་མཐའི་
 དོན་ཅི་ཞེན། འདོད་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་ལུགས་མཐུན་དང་། སྤིང་ཅེ་ནས་འདོད་པའི་བར་
 ལུགས་མི་མཐུན་དང་། ཡང་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་དུ་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས། འབྲིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་དེ་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ན་འཕེལ་བའི་རབ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་མཐའ་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་
 བྱ་ལ། མདོར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཉོན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དུག་བཤད་ནས། སྟོབས་སྟེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི།
 རྒྱུ་འབྱུལ་ན་བ་ཡིད་དང་ནི། སྟོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་དང་། ཁབ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱ་བ་ཡི། །
 མདོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། ། ཞེས་པ། འདིར་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོབས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

དུག་པོ་དེ་དག་ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཟག་
མེད་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་བཞི་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ།
ཟག་བཅས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའོ། །འགོག་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ནི་མི་སྐྱེ་
སྟེ། འགོག་པ་ནི་མཆོངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཤེས་པར་འཛོག་པ་ལ་ནི་མི་རྟག་སོགས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །ཟད་པ་
ཤེས་པ་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཤེས་པ་དུག་གམ་བཅུའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་
ཟད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འགོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྗེས་གཉིས་དང་།
ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཤེས་པ་
ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་བཅུའོ། །ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་དང་བོ་ལྟ་
ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་ན་ཡོད་ལ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། རྩ་འབྲུལ་དང་།
ལྟའི་རྒྱ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོན་གྱི་
གནས་དང་། སེམས་གྱི་རྒྱུ་པ་གངས་ཤེས་པ་གཉིས་ནི། དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
འདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱུ་པ་
ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་པ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོད་དོ། །གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མ་སྟོས་པར་པ་རོལ་གྱི་
སེམས་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གཞན་གྱི་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཆོན་མ་བཟུང་ནས། དེའི་སྒྲ་མ་ལ་
ཡིད་གཏད་དེ་མཐར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་
དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་སྦྱོན་དུས་གྱི་སྤྱིད་པ་ལ་ཡིད་གཏད་
དེ། གང་གི་ཆེ་བར་སྤྱིད་དུན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྱོན་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོན་
གནས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཅོང་མ་
ལྟ་རྗེས་སུ་དུན་པ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེར་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཞེན། ཐོས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྩ་འབྲུལ་
 དང་། ལྷ་འི་རྣ་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། ལུས་ཡང་བ་
 དང་། འཕར་བ་སོགས་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་གི་སྒྲི་དང་། སྤང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །རང་དང་འོག་སའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གོང་མའི་
 སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་དམན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ནས་གི་
 འཕོས་པས་སྒྲོན་གྱི་གནས་ཇི་ལྟར་དྲན། ཞེན། འགྲེལ་བར་གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕོས་ནས་
 འདིར་སྦྱེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོད་དོ། །གཞན་དག་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
 བས་སོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། རང་གི་སྦྱོབ་སྒྲོན་མ་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་།
 གཞན་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་གཅིག་བྱུང་བས་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །
 མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། ཞེས་པ།
 སྒྲོན་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ནི་སྦྱར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆེ་རབས་གཞན་ལ་འདྲིས་པ་རྣམས་
 ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་པོ། །འདྲིས་མ་འདྲིས་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་སྦྱར་བ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་སྦྱར་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་གསུམ། །ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་གསུམ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོར་བ་དང་།
 སེམས་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། མིག་རྣ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་
 གསུམ་ནི་དང་པོ་ཞེས་པ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་
 དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུ་བ་པོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་དེ་དག་དགོ་སོགས་གསུམ་ལས་
 གང་ཞེན། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན། ཞེས་པ། དེ་དག་དགོ་བ་སྦྱེས་
 ཐོབ་ནི་མ་ཡིན་ལ་སྦྱོར་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པས་མ་སྦྱོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པས་མ་བསྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་རྣམས་དགོ། ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་
 ཐུག་གོ། །འོ་ན་དེ་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ལ་ལ་ན་རེ། གཉིས་པ་ཡན་

ཆད་ན་མིག་དང་ན་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་དང་། ལ་ཅིག་ནི་འདི་གཉིས་དང་པོ་སྐྱབ་པའི་
 སྒྱུར་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པས། རི་སྐད་དུ། ལཱ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུག་པོ་དེ་ལས་རིག་པ་ཡིན་པ་དུ་ཞེན། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྟོན་
 མཐའ་སོགས། མ་རིག་པ་ནི་བསྟོག་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་ཟད་མངོན་གཤམ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་
 རིག་པ་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དབང་གཤམ་ཡིན་པས་རིག་པར་མི་འཆད་དོ། །ཡང་མདོ་ལས་ཆོ་འབྱུང་རྣམ་པ་
 གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། མངོན་པར་གཤམ་པ་དུག་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 དང་པོ་གསུམ་པ་དུག་པ་ནི། ཆོ་འབྱུང་རྣམས་ཡིན་བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པ། གདུལ་བྱ་གཞན་
 གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཆོ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་འབྱུང་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་
 ཡིད་འདུན་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་འཕྲོག་པར་བྱེད། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཤམ་པས་ནི་
 གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད། དུག་པ་ཟག་ཟད་
 མངོན་གཤམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པས་གཞན་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྒྲོན་ས་
 ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། །བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲམ་པ་དང་།
 བར་མར་གནས་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ནང་ནས་
 གསུམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་གྱི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ཡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་རྩ་འབྱུང་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྩ་འབྱུང་གྱི་སྒྲ་འདུག་པ་ནི།
 འདིས་འབྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཅི་ཞིག་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན། སྐུལ་པ་དང་། འགྲོ་
 བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུས་བྱ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་
 རིང་པོ་ལ་ཉེ་བར་མོས་པའི་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྩ་འབྱུང་ཏིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །
 སྐུལ་དང་འགྲོ་བ་སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་མགྱོགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་
 བྱུང་ཡང་། །ཞེས་བའོ། །གཉིས་པ་སྐུལ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་
 སྐུལ་པ་ལ་འདུག་པ་ན་སྐུལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། སྐུལ་སེམས་དེ་ལ།

གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དོ། །རྒྱ་རྒྱལ་སེམས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས། འབྲས་བུ་རྒྱལ་པ་ཡང་། འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་
 ལུ་གཏོགས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་པ་པོ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གཉིས་
 ལོ། །རྟེན་དེ་གཉིས་རེ་རེས་ཀྱང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གཉིས་གཉིས་རྒྱལ་ལུས་པས་བཞི་དང་།
 བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་། བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་པ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་
 བར་རྒྱལ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེང་གེར་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ནི་དང་
 པོའི་ངོས་འཛིན་དང་། རང་ལུས་ལས་སྤྱི་རྩོལ་ཏུ་སེང་གེ་རྒྱལ་པ་ནི། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་
 པའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །གང་རྒྱལ་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིའི་སྤྱི་
 མཆེད་བཞི་པོ་ཁོ་ན་རྒྱལ་པར་བྱེད་ཀྱི། ཅན་གྱི་སྤྱི་མཆེད་ནི་རྒྱལ་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་ན་སྤྱི་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མེད་རྒྱལ་པར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་ལུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཁོ་ན་ཏེ། དེ་ན་དྲི་རྩོ་གཉིས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་ན། དྲི་རྩོ་གཉིས་
 རྒྱལ་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། སྤྱི་མེད་དེ། དེས་འདོད་པའི་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 དང་། རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་པ་ན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་དང་
 རྒྱན་ལུས་དང་འབྲེལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏུ་མི་བགྱང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མི་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པས་ངག་སྤྱི་
 བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། རྒྱལ་པས་ངག་སྤྱི་བར་སྤྱང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པ་པོས་སྤྱི་པ་ལས་གཞན་
 མེད་དོ། །མདོར་ན་འགྲོ་བ་དང་རྒྱལ་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་དང་དེའི་མདོན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་དང་
 རྒྱལ་པ་ལ་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ཆོ་འཕྱུལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་མདོན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བྱེད་དམ་
 ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པས་སོ། །རྒྱལ་སེམས་དེ་ཡང་བཙུ་
 བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 བ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱལ་སེམས་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་རང་ས་དང་
 འོག་ས་བཞིའི་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་བར་རྣམས་སོ། །ས་འོག་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་

གོང་སའི་སྤྱལ་སེམས་བདག་པོར་བྱེད་པ་ནི་མི་སྤྱོད་དེ། གོང་སའི་སེམས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་
 དེའི་སྤྱལ་པ་ལ་མི་འཇུག། བྱས་ནས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱལ་པར་བྱེད་ཀྱི། འོག་མས་སྤྱལ་པར་བྱེད་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི། བྱི་ཡི་སྤྱེ་མཆེད་བཞི་
 རྣམས་གཉིས། གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་སྤྱལ་སེམས་དག་གིས། ཉིད་ག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །
 བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར། རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྤྱེས་མིན། ཞེས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱལ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་འགྲོས་ཀྱི་སྟོན་སྟངས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 པའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྱལ་པའི་འདོད་པའི་སྤྱལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་རུས་
 ཀྱི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་མི་རུས། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱལ་པས་ཀྱང་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་མི་རུས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ན་སྤྱལ་པ་པོ་འདོད་ཁམས་གཟུགས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་། དེའི་སྤྱལ་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། སྤྱལ་པ་པོ་ཆངས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་འོངས་པར། སྤྱལ་པ་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་ལའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གཉིས་པོ་རང་རང་གི་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ས་རྣམས་
 བྱེད་པས་སོ་སོར་མཆོམས་བཅད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞིན། ཞེས་པ།
 སྤྱལ་སེམས་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ལྟར་ས་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་
 ཡིན་མོད། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །འོན་སྤྱལ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ལྡང་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དམ་ཞེན། དེ་ནི་དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་
 གཉིས། ཞེས་པ། འགྲེལ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྤྱལ་
 སེམས་སྤྱལ་པ་དང་ས་གཅིག་པ་དགོས་པའི་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་ནི། རང་
 གི་ས་ཡིས་སྤྱལ་པར་བྱེད། སྤྱིར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །འོན་གང་གི་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་

འཇུག་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲུལ་སེམས་ཡོད་ན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རིགས་
 མཐུན་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའམ་སྒྲུལ་ཞེན། སྒྲུལ་པ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་ནས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་ནས་གཞན་འཇུག་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་སྤྲོད་པ་
 དེ་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལའམ། ཞེན་གྱི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབ་སྤྲོད་ཡོད། མི་རྟག་ལ་མིན་གཞན་དག་
 མིན། ཞེས་པ། དཔེར་ན། ལུང་ཐུན་ཆོག་སྐུ་ལས། འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོས་མཛོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་
 བསྐྱུ་བ་མཛད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། བསྐྱུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་ནས། རི་བྱ་རྒྱུ་ཆུ་ཆུ་སོང་
 རྟེ། རི་གསུམ་དབུས་སུ་རྩ་བའི་བ་ལ་འཇུག་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་སངས་རྒྱུས་བྱམས་པའི་
 སྒྲོབ་མ་རྣམས་སྒྲོབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱམས་པའི་བསྐྱུན་པ་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ། རི་ཁ་
 ཟུམ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲེས་དག་ལུས་ལྟར་འོངས་ན། རི་རྣམས་
 ཁ་བྱེ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག ཅིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་སོ། གང་གི་ཆོ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱུ་ལུས་པ་དང་པོའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དུག་དང་བཅས་པ་རི་བྱ་
 རྒྱུ་ཆུ་ཆུ་གསེག་སྤྲོད་ནས། བྱམས་པས་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་རུས་པ་ཐུག་ཏུ་བསྐྱུ་མས་ནས་ཆོས་
 བསྐྱུན་པས། ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དུག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །
 གལ་ཏེ་སྒྲུལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྐྱུན་དུ་ངེས་སམ་ཞེན། སྒྲེབ་ལས་སྒྲེས་རྣམ་གསུམ་མོ། །
 ཞེས་སོ། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་སྒྲུལ་པ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་
 བ་ནི། སྒྲུ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲེས་མཆོད་དགུ་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། དབང་པོ་ནི་སྒྲུལ་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་བཤད། དེའི་
 དོན་ནི་སྒྲུལ་པ་དེ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ། བདག་གི་སྒྲེ་མཆོད་ལྟ་དང་། ཕྱིའི་བཞེ་
 རྟེ་དགུའོ། རྟེ་ཡང་དབང་པོ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་པས་དེར་འཆད་གྱི། དབང་པོ་སྒྲུལ་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ནི་མི་ཅི་སྟེ། སྒྲུལ་པ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱུན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། སྒྲུལ་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །

སེམས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ཀྱང་སྒྲུལ་པར་
མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་ལྟ་ཞེས་པ་དེ། སྒྲུལ་
པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཇམ། གཞན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྩུ་འཕྱུལ་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་
གཞན་ཡང་འཆད་པ་ནི། རྩུ་འཕྱུལ་སྒྲགས་དང་སྒྲན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྒྲིས་པ་རྣམ་པ་ལ། །
ཞེས་པའོ། །གདགས་པ་ལས། སྒྲུལ་པ་ལ་སྒྲིས་ཐོབ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་
ལ་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་འི་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་འདྲ་
བ་ལས་དེར་བརྟགས་པ་འཇམ། ཞེ་ན། དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་པའི་
གཟུགས་དང་བ། རྟག་རྩ་རྟེན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །ཞེས་པ། མིག་དང་རྣ་བ་དེ་གཉིས་ནི་རྟག་རྩ་
རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་མཚུངས་མི་སྤྲིད་དོ། །མིག་རྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱུད་
ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་གྱིས་སྒྲེ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་རྩ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་
རུང་། ཞེ་ན། དེར་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་བེར་ལ། གཞན་དག་
ནི་ཀྱན་སྒྲོང་ས་འོག་མར་གཏོགས་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུང་དོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཤད་པ་ལས་ནི། བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཤེས་བྱའི་གནས། །ཇི་བཞིན་མཐོང་ལ་
གོགས་མེད་པའི། །ཤེས་པ་རྣམ་བཅུ་མངོན་འགྱུར་ཤོག །ཀྱན་རྫོབ་ཇི་སྟེད་དམིགས་པར་བྱས་
ཀྱང་དེ་མེད་བཅུ་དྲུག་རྣམ་ཅན་དེ་ཡིས་དོན་དམ་ཤེས། །བདེན་དོན་ཆོས་ཀྱན་བཟུང་བྱར་བྱས་
ཀྱང་བཅུ་དྲུག་རྣམ་བཤུ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲོ་ལས་དེ་མ་བཞུལ། །སྤྲིད་ལ་མངོན་དགའི་བདེ་འགྲོ་བ་དང་
སྤྲིད་བཤུ་དོན་གཉེར་ཆེ་གསུམ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཆོག་པས། །གཞན་ལས་ཐོབ་ཡིན་སྐལ་བཟུ་བ་དང་
གྲངས་མེད་པ་དེས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་མཛོད། །

ཅེས་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་
བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐབས་ལོགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་མི་ལོན་ཞིང་། །རྣམ་པར་འཛོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་། །
 རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཟག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་། །གསལ་མཛད་དཔྱིག་གཉིན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་སེལ་དང་ཡོན་ཏན་གྱུན་འབྱེར་བ། །
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཆེན་རྣམ་བཞུད་ལ། །རག་ལས་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཛོད་བསྟན་བྱ། །

དེ་ལྟར་མཛོད་པར་བཛོད་ཅིང་། །རྣམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །གནས་
 བཞུད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ། །གཉིས་ཏེ། །སྟོམས་འཇུག་དངོས་བཤད་
 པ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། །དོ་བོ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །འཕྲོ་བ་པའི་
 ལྷ་ལ། །བྱད་པར་གྱི་ཆོས། །ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་
 མ་ཡིན་ལ། །བསམ་གཏན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས། །དེ་ཐོག་མར་འཆད་པ་ནི། །རི་
 སྐད་དུ། །བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྒྲེ་བ་དག་རབ་དུ་བཤད། །ཅིས་པ། །རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་དང་། །འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཞིར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོའི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་ལྟ་སྟེ། །རང་ས་ཁོ་ནར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
 འབྲས་བུའོ། །འོག་སར་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུའོ། །རྒྱ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པའོ། །
 འབྲས་བུ་ལ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་བསྟོམས་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ནི་
 ཐོས་བྱུང་དང་སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ལ།
 འབྲས་བུ་ནི་ཆེ་རི་སྤྱོད་པར་རྒྱན་ཆགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །རྒྱ་ལ་ནི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་ཡོད་པའོ། །མདོར་ན། །ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟུས་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་སྟོན་དང་
 བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་
 འདིར་མི་འཆད་དོ། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ནི། །རི་སྐད་དུ། །སྟོམས་འཇུག་དགོ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། །
 རིས་འབྲང་བཅས་ན་ལུང་པོ་ལྷ། །ཞེས་པ། །མཆན་ཉིད་འདིས་ནི་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་

ཀྱང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ཅེས་མཚན་གཞི་སྒྱུར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱལ་ཆེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་སས་བསྐྱས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྟོམས་འཇུག་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་ཡང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོམས་འཇུག་ཅེས་སྒྱུར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། །འགྲེལ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་
 གཏན་ཡིན་ཞེན། ལོག་པར་ངེས་པར་སེམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
 བ། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་བོན་རུལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་མི་དགོ་བ་དག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 བཤད། དོན་ནི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ནི་དགོ་བ་རྩེ་གཅིག་པར་འཆད་པའི་བྱིར། ཞེན། སྒྲུ་སྒྱུར་བ་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་པས་ན་
 བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་ལ། འདིས་ཀྱང་ལོག་པར་སེམས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་
 པའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་རྫས་རྒྱན་ཡིན་པས་ངེས་མཐུན་ལ། གཞན་ལ་ནི་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་
 རྫས་རྒྱན་རུལ་བ་ལ་ས་བོན་རུལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད། མདོ་ལས་སྟོམས་འཇུག་མི་དགོ་བའི་མིང་ཅན་ཡང་གསུངས་སོ། །རི་
 ལྟར་ཞེན། ཆངས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དགོ་བའི་བསམ་གཏན་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སྒྲེས་
 ཤིང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ལ། དེ་དག་གིས་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྟོམས་ཏེ། བསྐྱུགས་པར་
 མི་འོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསྐྱུགས་པ་མི་གསུང་ངོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད།
 འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ཐོབ་པ་
 ཡང་བསྐྱས་མོད། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་མ་ཆང་སྟེ། དགོ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་ཐམས་
 ཅད་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པ་ནི་སྟོབས་རྒྱུ་
 ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་དེ་དག་རི་ལྷ་ར་བུ་ཞེ་ན། དཔྱད་དང་དགའ་དང་བདེ་
 དང་ལྷན། །ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། དག་བ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནི། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །འདིར་རྟོག་པ་མ་སྒྲིམ་
 གྱུར། དཔྱད་པ་སྒྲིམ་བས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྒྲིད་པའི་བྱིར། ཏུ་བ་དང་མེ་བཞིན་ནོ། །
 སྒྱིར་ནི་དེ་ཡོད་ལ་དེས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་བཞིན་ནོ། །དགའ་བདེ་
 གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྒྲིད་པ་ལ་ནི་རྟོག་པ་ལྷན་བས་བྱབ་པོ། །འོ་ན་རི་སྒྲིད་དུ།
 རྟོག་དང་དགའ་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་བས་ཚོགས་མོད་ཅེ་ན། དེ་ལྷ་ར་སྒྲིམ་ན། ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་སྤངས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་པར། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བས། དེར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དུ། དཔྱད་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །བསམ་གཏན་བྱི་མ་
 གསུམ་ནི། དག་བ་ཅེ་གཅིག་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། སྒྲིད་པ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་དང་།
 དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་དང་། བདེ་བ་སྤངས་པའི་དག་བ་ཅེ་གཅིག་པའོ། །འདིར་བསམ་
 གཏན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡན་ལག་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་པས་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ།
 འོག་ནས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་ལྷན། །གཉིས་པ་ལ་
 ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་བ་སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །
 དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་ལྷན། །མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །བདེ་མིན་སྒྲིག་
 མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ།
 འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། དགའ་བདེ་ནི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ལུས་སེམས་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་བྱིར། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དེས་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་
 གང་ཞིག་སེལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། རྣམ་འཛོམས། རྟོག་དཔྱད་དེ་ཟག་བཅས་
 སམ། ཟག་མེད་དུ་འཛིན་ཅེ་ན། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ནི་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་འཛིན་རྟོག་
 པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ལྷ་རྩལ་ཏུ་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞོ་ནས་
 འདོད་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་
 བསྒྲགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཡོད་མོད། དེས་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིང་སྟེ།

མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་མི་སྤྱོད་ལ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་དེའི་ལའོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་རགས་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་དེ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་མོད། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དངོས་གཞི་པ་ལ་ཆེར་དང་། བྱད་པར་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཟག་མེད་གྱིས་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་
 དཔྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ནི་དེའི་ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དང་བཅས་པར་ནི་འཛིག་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་
 ལག་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤང་བྱ་ནི་གཙོ་བོར་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ལ་སྤེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱང་རྒྱད་
 འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་
 བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། །དེ་གང་ཡིན་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་དེས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་ལྟག་མཐོང་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ལམ་
 མ་ཡིན་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་མ་སྤྱེས་པའི་ཞི་གནས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཚོན་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་གིང་།
 དགའ་བདེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདི་མེད་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ལྟག་མཐོང་རྒྱང་པས་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིར་འཇུག་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་མེད་པར་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྟག་གཉིས་ཀ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོ་རྟོག་དཔྱད་
 དང་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟོགས་ལྡན་པ་ཡིན་མོད། མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་

དུན་ཤེས་བཞིན་སོགས་ནི་ཡུལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཞི་གནས་སུ་མི་རུང་བའི་
 བྱིར། གཤམ་ཏེ་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་རང་རང་གི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱིས་ས་
 གོང་མ་ལ་ལྷོས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་པོ་སེལ་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དབེར་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་ས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཟུང་བར་
 གྱི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྤེད་པ་རྒྱུང་འབྱེད་དགུ་སྒྲོང་
 བར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་དོ། །འོ་ན་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་
 མ་ལྷོས་པར་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ས་འོག་མའི་
 ཉོན་མོངས་སེལ་རུས་ཀྱང་། རང་སའི་ཡོན་ཏན་དགའ་བདེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྗེས་སྐྱོགས་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། གཉེར་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། དང་པོའི་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་གྱིས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 མོད། དངོས་གཞི་གང་ཡང་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་སྤྲིད་དོ། །དོན་དུ་གཉེར་ན་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་རྗེས་སྐྱོགས་དེར་ཞི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་བ་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནས། ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 སོགས་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་ན་ཤེས་རབ་རྒྱུང་བས་གྲོལ་བ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རུས་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་རྣམས་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་
 སོགས་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཞི་གནས་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་གཏན་མི་

ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ཡན་ཆད་དུ་རང་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆེ་དངོས་གཞིའི་
 རོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་
 གྱིས་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆགས་བྱལ་གྱི་ལམ་དང་དངོས་གཞི་
 ས་གཅིག་ཅིང་། ཚེར་བའི་དབང་པོ་སོ་སོ་བ་མེད་པས་དབང་པོ་འཕོ་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཅིག་
 ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་། བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ས་མི་གཅིག་ཅིང་། ཚེར་བའི་དབང་པོ་འང་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱིར། གཙོ་བོ་ནི་ས་མི་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་དངོས་གཞིར་
 འཇུག་པ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གིས་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་
 པ་དེ་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་རོ་བོར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ནས་བཞི་པར་འཇུག་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་འཇུག་པ་
 སོགས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ནི་ས་
 འོག་མ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལྷག་
 མཐོང་གི་རྟེན་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ས་འོག་མས་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ལམ་གྱིས་རང་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། གོང་མའི་ལྷག་མཐོང་འོག་མ་ལ་མི་
 བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད། ཅེས་པ། སྒྲམ་ས་འཇུག་དགོ་བ་ཆེ་
 གཅིག་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་གཉིས་བཞི། ཞེས་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །
 ཅེས་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །ཡུང་པོ་བཞི། ཞེས་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་ལྟན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་སྐྱེས་པའི་
 འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲམ་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྐྱེས། །
 ཞེས་པ། བསམ་གཏན་ལྟར་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་འདྲ་ལྟུ་མེད་ཀྱང་། ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གོང་མ་རྣམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་

བའི་དོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་མེད་དངོས་
 གཞི་ལ་འཇུག་སྤྱད་པ་དང་མི་འདྲོ། །གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པར།
 སྡེ་པ་གཞན་དག་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བརྒྱལ་ལན་མང་པོ་དེ་དག་ནི་
 འགྲེལ་བ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་གཟུགས་
 དང་པོའི་ཉེར་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་བར། གཟུགས་ནི་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 རྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སེམས་འཇུག་པ་རྟེན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པ་ལུས་སེམས་ལན་ཚུན་དུ་གཅིག་གི་
 ཉེར་ལེན་ཅིག་གོས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ། འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་ལོ། །
 ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། །མདོ་སྡེ་པའི་
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་
 ལེན་རྒྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །
 ཅས་པའི་སྒྲིགས་སྒྲ་མ་དེར་སོང་བས། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དག་གི་ལུགས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་
 ཀྱི་སྟངས་ན་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་
 དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ལུགས་དེར་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། འདིར་
 ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཐོག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་། གཟུགས་
 དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ། །བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་ནི།
 གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དང་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་ནི།
 འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རུས་དེར་འབྲས་བུ་འཛིན་
 པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ཏེ།
 དེས་དེ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཞེས་སོགས་ནི། གཟུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་སྒྱུར་བའི་རུས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཏགས་ལ། བཞི་པ་
 ནི་དམན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་མས་འཇུག་
 དངོས་གཞིའི་རྣམས། རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅས་པ་འདི་ནི། དངོས་གཞིའི་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་

ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །
 བདུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་པ། སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཟག་མེད་
 མི་སྤྱིད། ཅེས་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་མུང་མཚུངས་
 ལྡན་སྤྱིད་བཅས་སོ། ཞེས་པ། སྟོམས་འཇུག་གི་རྫས་མ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་
 ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོག་མེད་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྱིད་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་པར་
 མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་རོ་མུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས།
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྫས་གང་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་དེས་རོ་མུང་བར་བྱེད་དེ། རོ་མུང་བར་བྱ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ལངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རོ་མུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
 ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལོན་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་
 པའོ། ཞེས་པ། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་ལྟ་བུའོ། །
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྫས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འདིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡན་ལག་རྩ་བཞག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དང་པོ་ལ་ལྟ། ཞེས་སྟགས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་བཅུ་གཅིག་རྩ་འདུས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་རྫས་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་རྩ་བཞག་པའི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་པོ་རྫས་གཅིག་པ་དང་། བཞི་པའི་ཡན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་བཞག་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྫས་གཅིག་ཉིད་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་རྫས་མི་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །འོན་པས་མ་གཏན་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་
 རྫས་མི་གཅིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཤིན་རྩ་སྤྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ། བསམ་

གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་དངོས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དག་པའི་ས་
 མང་པོ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚར་བ་བདེ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད། ཚར་བ་
 བདེ་བ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་གཉིས་ལས་ནི་མི་སྤྲོད། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཚར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་
 སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བདེ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དགའ་བའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བགྱངས་ཟིན་ནས། ཡང་བདེ་བའི་ངོས་
 འཛིན་དུ་དེ་ཉིད་བགྱངས་ན་ནི་ཡན་ལག་གཞན་དུ་མི་བགྱངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་
 པ་ཉན་ཐོས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ།
 ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཚེན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ། འདོད་པའི་རྟོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི།
 ས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས། དེམ་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་
 ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་མི་ལུས་པས། རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུས་དབང་གིས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ཐལ་བ་
 དང་། འདོད་པའི་ལུས་དབང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡན་ལག་གིས་རྫས་ལོག་པར་བཞག་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བདེ་གང་ཞེན། རབ་
 ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་དཔྱོད་ཀྱི་འབྱུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དད་པ་ཞིག་གོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ།
 བསམ་གཏན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མི་འཐད་

དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་དུའང་། བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགའ་བ་ལས་ཇས་གཞན་པའི་ཡིད་
 བདེ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུང་རྒྱུ་གཉིས་བྱིར་དགའ་
 ཡིད་བདེ། །ཞེས་པ། ལུང་གཉིས་ནི། འདི་ལྟར། རྒྱུ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་ལས། །བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ན། འདིར་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པས་དབེན།
 སྤྲིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱོད་པ་དང་བཅས། དབེན་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་སྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །
 དེ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་རྒྱུ་པར་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས། རང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 གཅིག་རྩ་བུར་བས། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དྲན་པ་དང་ལྡན། ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ཏེ། བདེ་
 བ་ལུས་ཀྱི་ཁྱོད་ལ། འཕགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས། དེ་ལས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ལ་རྒྱུ་པར་
 དཔྱོད་པ། བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྤྲིག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་བདེ་བ་
 དང་མི་བདེ་བ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་པར། བདེ་བ་ཡང་མེད། སྤྲིག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྟོམས་
 དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའི་ངོས་འཛིན། མཐའ་གཅིག་རྩ་བུ་ལུས་བདེ་
 ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། ཕྱེ་བྲག་རྩ་བུ་ལས། ལུས་བདེ་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་མི་འཛིན། །ཡིད་བདེ་ལ་བདེ་བའི་མིང་གིས་མི་འདོགས་པར་དགའ་བའི་
 མིང་གིས་འདོགས། བདེ་བ་སྤྱིའི་བྱུང་པར། །སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
 དང་བྲལ་བའི་སེམས་བདེ་ལ་འཆད་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་ཤིང་། ལུས་ཆོར་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་དང་། ཡིད་བདེ་དགའ་བ་ཡིན་པ་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་
 བྱེད་དངས་པ་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པའོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཡན་ལག་དེ་

དག་ཚང་བར་ཡོད་དམ་ཞེན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དག་འབདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱན་
 བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བྱན་བ་དག་བ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བཏང་སྟོམས། །ཞེས་བ་དེའི་
 རྒྱགས་ལ། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟོག་དཔྱེད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་དུ་རུང་བ་དང་། ལྷག་
 མ་རྣམས་ལ་འང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོད་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་སྤེད་བ་ཉིད་ལ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛིན་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་ཉིད་ལ་འཆད་དོ། །ཡང་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཆོར་བ་ལྷན་རྒྱུ་ལ་བྱུང་
 བར་ཡོད་དམ་ཞེན། སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་། །
 བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཆོར་བ་ཡོད། །ཅེས་པ། སྟེ་
 བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 དང་། །ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཆོགས་བཞི་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །ཞེས་བཤད། འདི་
 མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པས། ལུས་ཆོར་དང་། འདིར་བཏང་སྟོམས་བཞག་བ་ནི། བསམ་
 གཏན་བྱུང་བར་ཅན་ནམ། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྟེ་བའི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་བ་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་མེད་
 བས་ལུས་བདེ་ནི་མ་བཞག །ཡིད་གྱི་ས་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་ངོ་བོའོ། །སྟེ་
 བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་བ་ན་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །སྟེ་བའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་བ་ན་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་གྱི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་
 བོ། སྦྱར་བྱུང་དང་། སྟེས་ཐོབ་ལས་དང་། རྣམ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་སྦྱོན་དངོས་སོ། །
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་བ་ཡན་ཆོད་ན། སྤྲེལ་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 གཞན་གསུམ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ཀྱང་མེད་ན། མིག་གིས་གཟུགས་དང་། རྒྱ་
 བས་སྒྲ་དང་། ལུས་གྱིས་རིག་བྱ་རི་ལྟར་ཡུལ་དུ་བྱེད། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་གང་གིས་སྦྱོར་
 བར་བྱེད། ཅེ་ན། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྦྱོར་། །གང་
 ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་བཟུན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་པ། འགྲེལ་བར།

སྤྱལ་པའི་སེམས་བཞིན། ཞེས་བཞག་པ་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གོང་མ་བས།
 འོག་མའི་སྤྱལ་བར་འདོད་པ་ན། འོག་མའི་སྤྱལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་ལ་བཟུང་བ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་
 བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་དཔྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་དེ་གོང་མའི་
 རྟེན་ལ་སྤངས་པ་ན་ལུང་དུ་མ་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེའི་ས་བནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་
 དཔྱེད་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་ལ་གུས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནི་ས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་
 ཅན་ཡིན་ལ། ས་གོང་མ་ནི། རྒྱུ་སྒྲིན་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 མིག་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བཟུས་པར་འཆད་ཀྱང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་
 སོགས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེའི་
 ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཞིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱིས་དང་པོའི་རྟེན་དཔྱེད་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 དེའི་ཆེ། རྟེན་དཔྱེད་དང་བཅས་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་ཉིད་འོག་མའི་སེམས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྟེན་དཔྱེད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་ཞིག་
 མངོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། གོང་མའི་སེམས་ཉིད་འོག་མའི་སེམས་སུ་
 བྱས་པ་ལ། འོག་མའི་སེམས་གོང་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །བཞི་པ་
 འཕྲོ་བ་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོག་དོན་དངོས་དང་། དེ་ལས་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དག་པ་བ་དང་།
 ཟག་མེད་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཕྲོ་བ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་
 ཆགས་བྲལ། རྟེན་པ་ལས་ནི་དག་པ་འཕྲོ་བ། ཁེས་པ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སེམས་དག་པ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི། དེ་འདྲ་དེ་གསར་དུ་རྟོན་པའི་དུས་གཉིས་ཏེ།
 ས་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་དང་། གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྒྲེས་པའི་ཆེའོ། །

དཔེར་ན་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཙམ་གྱི་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་
 བ་བ་གསར་དུ་རྟོན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་གསར་དུ་རྟོན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་
 ལའང་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིད་ཅེ་མ་གཏོགས་གོང་མ་ནས། འོག་མར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་པ་དེ་ཡང་ཉམས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། བྱུང་པར་ཆ་
 མཐུན་གསུམ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེས་པར་སྐྱེས་པས་ཐོབ་དགོས་
 པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གོང་མ་ནས་སྐྱེས་
 པའི་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དང་མི་ལྡན། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་སྤར་ལྡན་པ་
 ལས་གསར་དུ་རྟོན་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
 བརྟན་ནོ། །གང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡང་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པར་མི་སྤྱིད་པར་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །འདིར་བཤད་པའི་འཐོབ་བྱེད་
 གཉིས་ཀྱིས་འཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡང་མཉམ་གཞིག་དངོས་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞིག་གི་
 དགོ་བ་ཙམ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉེར་བསྟོགས་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོའི་ཆེ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པའི་བྱིར། དགོ་བ་དག་པ་པའི་འཐོབ་རྒྱ་དངོས་སུ་
 བརྟན་པ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དམ་ཞེན། གསུམ་པ་ཞིག་ཤུགས་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་གོང་མ་དེ་
 གཏོང་བར་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མ་དེ་གསར་དུ་འཐོབ་པར་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན། འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆ་མཐུན་སྤར་མ་
 གསུམ་གཏོང་བ་དང་། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་ལས་འོས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཆ་མཐུན་སྤར་མ་གསུམ་

གཏོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆ་མཐུན་གསུམ་ཐོབ་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
 འདི་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་འཕྲོས་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། །བསམ་གཏན་དག་པ་བ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་འཐོབ་པ་དང་འདོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 ཡོད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་འཐོབ་ལ། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོར་རོ། །
 ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འཐོབ་ལ། འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འཐོབ་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདོར་རོ། །གོང་ནས་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིབ་ན་
 འཐོབ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་ན་འདོར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲངས་སོ། །
 དེར་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ཆ་མཐུན་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་དང་འཐོབ་རྒྱ་ལ་
 བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་འཐོབ་རྒྱ་ལ་ནི་ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 པ་ཡིས། ཞེས་པ། དེ་དང་མི་ལྡན་པ། ཞེས་སྐྱར་ནས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འཐོབ་
 པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 ནས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་
 ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ན་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་འཐོབ་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་
 གྱི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་སྟེ་ཡང་། མི་ལྡན་པ་ལས་རྟོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེས་
 ན་གཞུང་རྩ་བར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ། ཅེས་བཤད་ཀྱི། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པས་

ཐོབ་ཅེས་མི་འཆད་དོ། །དེ་དང་མི་ལྷན་ཞེས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས། ལྷ་ཡིག་མེད་དང་
 ལྷན་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྒྲིབ་པ་དངོས་
 གཞིས་བསྐྱུས་པ་འཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྩོན་པོར་འཕོས་པ་ན་རྩོན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་པ་དག་སྤྲོད་པས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་འཐོབ་རྒྱ་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་
 དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་པས་འཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པ་ན། སྒྲིབ་
 པས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་གཞི་འཐོབ་ཀྱང་། སྒྲིམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཙམ་སྒྲར་ནས་ལྷན་
 པའི་གསར་དུ་རྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུ་མ་དག་གསུང་ཡང་། འདི་མི་ལྷན་པ་ལས་རྟོད་
 པའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་མོད། སྒྱིར་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་རྒྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྲོ་
 པ་ཡང་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །རྒྱ་བཞི་པ་སྒྲེ་བས་འཐོབ་པ་ནི་ཡེ་
 མི་སྤྲོད་དེ། སྒྱིར་འཆི་འཕོ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲེས་པ་
 ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཐོབ་པ་སྤྲོད་ན། སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་ཟག་མེད་དང་ལྷན་པ་དག་ཀྱང་སྤྲོད་པར་ཐལ་
 བས་སོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་འཐོབ་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་ཙན་ཉམས་སྒྲེ་བ་ཡིས། །
 ཞེས་པ། འདིར་ཡང་སྒྲར་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་ཞེས་སྒྱུར་ནས། ཉམས་པས་འཐོབ་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 ཉོན་མོངས་ཙན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲེ་བས་འཐོབ་པ་ནི། ས་གོང་མ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
 སྒྲེ་བའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲོད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་དང་། སྒྱིར་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་
 ནི་མི་འཆད་དོ། །དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་གོང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཡེ་ནས་ལྷན་པར་འཆད་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་གསར་དུ་རྟོད་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཙན་ལ་སྒྱིར་བས་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཙན་
 ས་འོག་མ་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་མཆོན་བྱེད་
 ཙམ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་དག་པ་བ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉམས་པས་ས་དེའི་དག་པ་གསར་དུ་
 རྟོད་པ་གཅིག་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་རང་སའི་ཆགས་བྲལ་ལས་

ཉམས་པའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་གཅིག་འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་ལ་དེ་ཡང་དག་པ་པ་ལས་མེད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུར། སྒྲོམས་འཇུག་
 དག་པ་པའི་གཏོང་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ས་འཕྲོས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བཏང་
 བ་གསུམ་བཤད། འདིར་དེའི་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཆགས་བྲལ་དང་། སྒྲེས་བས་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཅུ་བར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་བར་ཉམས་པས་འཕྲོབ་པ་དང་གསུམ་བཤད་དོ། །འདི་དག་
 གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ནི། །གང་ལ་གཏོང་ཐོབ་ཅི་བའི་གཞི་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་
 དགོ་བ་དག་པ་པ་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲེ་བས་ཐོབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་སྒྲེ་བས་ཐོབ་པ་སྟེ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཏོང་ཐོབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྒྲུར་བྱུང་གི་དང་། སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་
 སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲེ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྟོགས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི་ས་
 འཕྲོ་བས་གཏོང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པས་འཕྲོབ་པར་འཆད་ལ། ཉེར་
 བསྟོགས་ནི་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕྲོ་བས་གཏོང་བ་དང་འཕྲོབ་པར་ཡང་འཆད་དོ། །དང་པོ་དངོས་
 གཞི་ས་འཕྲོ་ཚུལ་ནི། གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས།
 འདོད་པའི་ས་མི་གཏོང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་དེར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དགོ་བ་དང་ཉེན་མོངས་ཅན་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་དེར་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། གཉིས་པའི་དག་པ་པ་གསུམ་པོ་གཏོང་བ་སྟོགས་སྒྲུར་ཞིང་།
 སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་དང་ཉེན་མོངས་ཅན་
 མཐའ་དག་གཏོང་ཞིང་། ཟག་མེད་ས་དགའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའོ། །ཉམས་པས་གཏོང་འཕྲོབ་
 ནི། སྤྱིད་ཅེའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པ་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་འཕྲོབ་ཅིང་། གསུམ་
 པའི་སས་བསྐྱུས་གཏོང་བ་དང་། དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་

གཏོང་ཞིང་། དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་སྦྱར་བྱུང་ས་འཕྲོ་ས་པའི་གཏོང་འཕྲོ་བ་པོ། །སྦྱར་
བྱུང་སར་བསྐྱེགས་ནི་ས་འཕྲོ་ས་པས་གཏོང་འཕྲོ་བ་ཏུ་མི་རྩི་སྟེ། དཔེར་ན་འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་
ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་དངོས་གཞི་གཏོང་ཡང་། ཉེར་བསྐྱེགས་གཏོང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཉེར་བསྐྱེགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་
པས་སོ། །ཉེར་བསྐྱེགས་ནི་ཉམས་པས་གཏོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟེན་དེར་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཉེར་བསྐྱེགས་ཀྱི་རྒྱས་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེར་འདྲོད་པའི་སེམས་ཐོབ་
པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་ནས་ལྷན་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་རྟེན་དེར་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེགས་ནས་སྤིང་རྩིའི་ཉེར་བསྐྱེགས་ཀྱི་བར་འཕྲོ་བ་པ་ནི་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
འཕྲོ་བ་ཚུལ་གཞན་མ་བཤད་དོ། །ཉེར་བསྐྱེགས་འཆི་བས་གཏོང་བ་ནི། རྟེན་དེར་ས་གོང་མ་གང་
གི་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཉེར་བསྐྱེགས་ཙམ་ཐོབ་ནས་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དག་གི་ཆོ་ནའོ། །
དེའི་ཤེས་བྱེད། དེ་འདྲ་དེ་གི་འཕྲོ་ས་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་འདྲོད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་ཉེར་བསྐྱེགས་ཉམས་པས་གཏོང་བ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །ཞེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་
ས་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། འོག་སའི་ཉེར་བསྐྱེགས་ལ་ཡང་། ཉེར་བསྐྱེགས་ལས་
ཉམས་རྗེས་སུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་འཆི་འཕོ་བ་སོ་སོ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་
སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་གཏོང་གི་ཚུལ་ནི། གཞུང་དུ། ས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྦྱེ་བའི་ཆོ། གོང་སའི་
སྦྱེས་ཐོབ་བཏང་ནས། འོག་མའི་སྦྱེས་ཐོབ་གསར་དུ་རྟེན་པར་སྟོན་པ་ནི། སྦྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་
ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཙན་ཉམས་སྦྱེ་བས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འོག་
ནས་གོང་དུ་སྦྱེ་བའི་ཆོ་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ནི།
འདྲོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོ་རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་ལྷན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོར་སྦྱེས་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རྟེན་མི་འཕྲོ་བ་པོ། །ཞེས་འཆད་པས་
སོ། །ཞིབ་མོར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དགོ་བ་སྦྱར་བྱུང་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བཏང་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
དེར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ནས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིར་འཕྲོ་ས་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

དུས་དེར་སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་རྣམ་སྒྲིབ་དང་གཏོང་ཐོབ་ཀྱི་དུས་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ནམ་ཀྱི་ཆེ་གཏོང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེའོ། །དེ་བས་
 བ་སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་ས་འཕོ་ཚུལ་ནི། གོང་འོག་རྩ་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །བོད་སྐད་མ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་ཞིབ་རྩུ་མ་བསམས་པར། ས་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་འཕོ་བས་བྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། སོ་སོ་སྒྲིབ་པ་དག་གིས་ས་
 འཕོ་རུང་མི་ཕོ་རུང་འཆི་བས་གཏོང་ཞེས་འཕོ་བ་ལ་འཆི་མི་འཕོ་བ་ཞིག་གྱང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཕོས་པ་དེའི་ཆོ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་བཏང་བ་ཡིན་མོད། གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་
 བྱུང་བར་ཆ་མཐུན་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པ་
 བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། གོང་དུ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་རྩུ་མ་འབྱེད་ཚུལ་གོ་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་
 གཉིས་མ་བཏང་བ་ནི་ཁས་ལེན་ལ། སྒྲིབ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཆོ། སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཡན་ལག་སྐད་མ་སྐད་མ་རྣམས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །
 ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྒྲིབ་པོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་
 གྱང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་གྱང་། །ཞེས་
 པར། གསུམ་པ་ནི་རང་ས་ནས་བབྱངས་པའི་གསུམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷག་འོག་རྩུ་མ་གསུམ་
 ཡོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མེད་པ་དག་ལ་ནི་མ་ངེས་སོ། །སྐབས་འདིར་དག་པ་བ་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་འདི་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཟག་མེད་དང་།
 དག་པ་བ་གཉིས་ནི་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་
 ཕན་ཚུན་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རང་སའི་དག་པ་བ་ནི་ཕན་
 ཚུན་དུ་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་སའི་དག་པ་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པས་གཟིར་བའི་ཆོ་ཡིན་ལ། དག་པ་བ་ལས་ས་མི་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་

ནི་མི་སྤྱོད་དེ། ས་རྒྱམས་སྤྱོད་པས་སོ་སོར་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་
 གུང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་། འོག་སའི་རྟེན་ལ་ཡིན་གྱི། རང་སའི་རྟེན་ལ་ནི་ལྷག་
 འོག་གསུམ་པ་དང་། རྟེན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆོ་སོགས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན། འོག་དགོས་མེད། ཅེས་པའི་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་སའི་དག་པ་པ་
 ལས། ས་གོང་འོག་གི་རྟེན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ། དེའི་དམིགས་གྱིས་བསལ་
 བ་ནི། ཤི་འཕོའི་དག་ལས་རྟེན་མོངས་གྱུར། ཞེས་པ་ལ། འབྲེལ་པར། འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་སྟེ།
 བས་ཐོབ་པའི་དག་པ་བའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ། ས་ཐམས་ཅད་པའི་རྟེན་མོངས་པ་ཅན་སྟེ། ཞེས་
 བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་རྟེན་ཅན་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ནི་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་
 དེ་མེད། ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟེས་ཐོབ་གྱི་དག་པ་པ་ལ། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་སེམས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ལས་ནི་རང་ས་གོང་འོག་གི་རྟེན་མོངས་གསུམ་ག་
 འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་དེ་ནས་གསུམ་ཀར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་
 གོང་མའི་འཆི་སེམས་ལ་དག་པ་པས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་དང་འོག་སར་སྟེ་བ་ན་འཆི་
 སེམས་རྟེན་མོངས་ཅན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་དུས་གྱི་དག་པ་པ་འདི་ནི། ས་གང་ནས་འཆི་
 འཕོ་བའི་ས་དེས་བསྐྱས་པ་ཡིན་གྱི། གོང་དུ་སྟེ་བའི་ས་དེར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེའི་
 རྒྱུ་སྤྱོད་གྱི་ཐ་མ་འདོར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་
 སེམས་ཡིན་ཡང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོར་བ་དགའ་བདེ་ལས་འཆི་འཕོ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་གྱི་དག་པ་པ་འདི་ལ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དག་སེམས་སྦྱར་བུང་གི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པའི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གང་གི་ཡང་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་ལ། སྟོམས་འཛུགས་
 ཅེས་གུང་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་སེམས་རྟེན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་དེའི་དུས་གྱི་དག་པ་པ་དེ་རོ་མུང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 མུང་བ་ནི་དངོས་གཞིའི་རོ་མུང་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆངས་རིས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོར་སྟེ་བའི་ཆོ། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་

བསམ་གཏན་དུ་མི་འགྱུར། མེད་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གང་གིས་སོག་ །ཅིན། དེ་ནས་རང་ས་
གོང་ས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཆེ་ཡང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་ཡལ་ཆར་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་ལན་
གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་ནས་བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་ནས་
མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོག་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་དུས་
ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པས་དེ་དག་ཏུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་རང་
ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་མེད་མོད། གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རི་
ལྟར་ཞེན། བསམ་གཏན་བཞིར་བྱས་གྱི་ས་གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དེ། ཡོད་
ན་དེ་འདྲ་དེ་སྐྱེས་ཐོབ་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་
གྱིས་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་སྐབས་དེར་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མི་གཏོང་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་
བའི་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཏོང་བར་ངས་སོ། །ཡང་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་མེད་ངས་པར་སྐྱེ་འཕྲུལ་ཞེན། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །
རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་
མཐུན་པའི། །ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཐུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
གཅིག་ །ཞེས་པ། བཞི་པོའི་ངོས་འཛིན། མཐུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
ལ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་དངོས་སུ་འཕྲུལ། རྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཡན་རྒྱན་འཆོལ་བས་ངོས་འཛིན་པར་མི་རུས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མཐུན་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆ་མཐུན་གཞན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། དང་
པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་དང་། རང་
སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གོང་ས་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་དང་།
དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱན་ཆེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་དང་།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྒྲིམས་པར་འཐུག་པའི་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ནི་
ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱས་མ་བྱུང་སྟེ། དྲོད་སོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཟག་མེད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་

བྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་ཞེས་འཆད་པ་དེའི་
 ཚེ། བྱིར་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། བྱུང་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤན་བྱེད་དགོས་ཏེ། དང་པོ་
 བྱི་དགོ་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། དེའི་ཚེ་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་
 བཞིན་པར་ཁས་སྤངས་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་འདིའི་གོ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱ་མ་ལས་བྱི་མ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་
 པ་ཆ་མཐུན་ལས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་ཞེས་པ། ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྐྱ་མ་དེ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དེའི་གོ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དག་པ་བ་སྐྱེ་བའོ། །
 ཡང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཤད་ན་དེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་དུ་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་
 དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་བཤད་ན་ནི་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་སོང་། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིར་དེ་
 དུས་ཀྱིས་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཇུག་དེ་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལ། དེ་
 ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ལྡང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པའོ། །ཡང་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་དོན་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་པར་ན་སྐྱ་མ་ལྟར་
 ཐལ་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཞུགས་པ་དེ་སྤྲུལ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དུ་ལྡང་བའོ། །
 བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་བ་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་པར་བཤད་ན་
 སྐྱ་མ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཞུགས་པ་དེ་སྤྲུལ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དུ་
 ལྡང་བའོ། །བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་བ་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་
 བར་ན་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ཚང་བའི་བྱིར། དེས་
 ན་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ཟག་མེད་དངོས་དེ་སྐྱེ་
 བའོ། །འོ་ན་གསུམ་དང་། ཞེས་གནས་པའི་འོག་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དེ་

ཅི་ཞེན། འདི་ཡང་གནས་པ་ལས་ཟག་མེད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་དྲོད་ཅེ་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རང་ས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་འབྲས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གོང་ས་
སྐྱེ་བ་འགལ་བའོ། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྲི་ཁྲི་བཞིན་པ་སྟེ། དྲོད་
ལས་ཅེ་མོ་དང་། དེ་ལས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ།
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །མཆོག་ཏུ་རང་ས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། ཚོས་མཚོག་ནི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་
ལ། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་
ཀྱང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བར་ལྟོ། །སྐབས་འདིའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
ནི་གང་ཡིན་ལ། སྦྱར་ལམ་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་
པར། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་སོ། །
ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནི་འདིས་བྱབ་པར་ཁས་སྐྱེད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་གསུང་རབ་ནས་
བཤད་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དངོས་ནི་བཞི་པོ་དེ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་
བཤད་མཛད་པ་སྤྲ་མ་དག་གིས་ནི་དྲོད་སྟོགས་དང་པོ་གསུམ་འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མི་སྐྱེ་བར་
བཤད་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་པ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད། སྤྱིད་ན་དངོས་སུ་
འགལ་ལ། མི་སྤྱིད་ན་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེན། རང་གི་ལན་ནི་གོང་དུ་དེའི་གོ་བར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེབས་ལ།
གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནི་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་ཡང་། དེ་སྦྱར་བྱད་
པར་ཆ་མཐུན་དུ་གསོ་བྱབ་པས་ཞེས་ཟེར་མོད། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
མིང་གིས་བཏགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་བ་ལས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་།

ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དེ་མི་སྤྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་མོད། ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་མ་བཤད་དོ། །ཞེན། དག་པ་པ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ་ནའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མི་འབྱུང་
 བར་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དག་པ་པ་འི་ནང་ནས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མི་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཟག་མེད་གྱི་
 དངོས་འབྲས་སུ་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
 དང་ཉོན་མོངས་སྤྱེ་བའི་དུས་མི་གཅིག་པས་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཅེས་སམ། གོང་དུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འགྲོ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་ས་བརྒྱད་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
 བཞིའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ནི། རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སྟེ་སྤྱིད་རྩེ་མ་
 གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་སྦྱར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 རིང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་དང་། ཞེས་པ། ཟག་
 བཅས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་བདུན་པོ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ལྷགས་མཐུན་
 དང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་བརྒྱལ་སོང་། ཞེས་པ། ཟག་བཅས་བརྒྱད་
 པོ་གཞིར་བྱས་ལ་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་དང་། ཟག་མེད་གཞིར་བྱས་ལ་འང་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་
 མཐུན་དུ་སོང་བའོ། །ཞིང་། འོངས་ནས། ཞེས་པ། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ལ་ལྷགས་མི་མཐུན་
 དུ་འང་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་འོངས་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་གྱི་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སོགས་དང་།
 ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོད་
 རྒྱལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། ཞེས་པ། མཚན་གཞི་ནི། དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་
 གཉིས་ལ་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། སྦྱར་སྦྱིང་གསུམ་གྱི་མི་
 དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ།

འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་གྲིང་གསུམ་དུ་དུས་དང་མི་སྟོར་བར་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་
 ཁོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་།
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་དགོས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དབང་
 རྒྱལ་ལ་མི་སྤྱིད་པས་དབང་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་ཉོན་
 མོངས་མ་སྤངས་ན་འདི་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་ཡིན་པར་མཚོན་ནོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་བཤད་པའི་གོ་བ་ནི།
 སྤྱིད་ཅེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་སྤྱིད་ཅེ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་སྤྱིད་ཅེ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་མི་རུས་ཏེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་
 ཐོག་སྤྱིད་ཅེ་ནི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོམས་དུ་བསམ་པའོ། །དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་འདིར། འགྲེལ་
 པའི་དངོས་བསྟན་དུ་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མ་བཤད་ལ། རྣམས་བཤད་མཛད་པ་དག་
 གིས་ཀྱང་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བཤད་པ་གཏན་མི་མཛད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར་ས་
 བརྒྱད། ཅེས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མཛོན་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་ལྷགས་མི་མཐུན་གྱི་མགོ་སྤྱིད་ཅེ་ནས་འཛིན་
 དགོས་ཏེ། ས་བརྒྱད་ཀྱི་ཅུ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཅི་ཡང་མེད་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ནས་ལྷགས་མི་མཐུན་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཟག་མེད་གྱི་པ་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་གཞོད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅེ་
 འཇུག་པ་དེ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་
 པའི་དོན་མ་ཆངས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རང་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཉེས་པ་དེ་
 མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་གྱི་ཡར་སོང་གི་མཐའ་རྫོགས་ནས། སྤྱིད་ཅེ་
 ལ་འཇུག་པ་ནི་མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིས་པ་ནི། བྱིད་རང་ལྟར་ན།

མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་ནས་སམ། དེ་ཟག་བཅས་ནས་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ཡར་སོང་གི་ཐ་མ་དེ་ཉིད་དེར་འདོད་དམ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་ཞུགས་
 བ་དེ་དེར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མར་འོང་གི་གནས་སྤྱི་མི་རིགས་ཏེ། ཡར་སོང་གི་གནས་
 གྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་ཡང་། མར་འོང་འོ་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་དེ་ནི་ཡར་སོང་
 དང་མར་འོང་གི་ས་མཆོམས་ཡིན་ལ། ས་མཆོམས་དེ་ནས་ནི། བྱིད་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་གྱི་ནམ་
 མཁའ་འོངས་པས་མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ནི་ནམ་མཁའ་ནས་བཟུང་བར་སོང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་
 གཉིས་པ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་། ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ནས། ཟག་མེད་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་དམ།
 ཟག་བཅས་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུལ་ས་
 འཇུག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་དུས་སྤྱི་ལ་
 སྒྲུལ་ས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱི་དེ་ལ་
 འཇུག་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འཇུག་པ་པོ་ལ་སྤྱི་ཅེའི་
 ཉོན་མོངས་མེད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུལ་ས་འཇུག་
 འདིས་ནི་ས་བརྒྱད་ཀའི་སྒྲུལ་ས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འདི་དག་ལུས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྤྱི་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །
 མཛོན་སྒྲུལ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་ཅེས་པ། རང་སའི་རྟེན་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བས་ཐོབ་པ་དག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ལ། འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ནི་རྒྱའི་སྒྲུལ་ས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་འོག་
 སའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 རང་སའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི། དགོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེས་དང་། སྒྲིབ་ལམ་པ་
 དང་། སྒྲུལ་སེམས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །སྒྲུལ་ས་འཇུག་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་དགོས་པ་ནི། གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡོན་ཏན་གཞན་མཛོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་

ཡིན་ལ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་ནི་དགོས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ས་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་
 དང་དུ་ལེན་པ་མེད་དོ། །དེར་ངེས་སམ། ཞེན། སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་
 པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ཅེ་ལ་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །འདིར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཟག་མེད་ས་བརྒྱད་ཀའི་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཐོབ། ། ཅེས་བཤད་
 པས་སོ། །སྤྱིར་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནི་མཐའ་དག་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཟག་མེད་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོབ་པ་དང་། དེའི་ས་
 པའི་འཕགས་པ་ཡང་ས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་དང་དེར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འོག་དགོས་མེད། ཅེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 དེའི་དོན་ནི། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དང་། དག་པ་པ་སྒར་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ། འདི་ནི་བྱེད་པ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་རང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལས་འོག་མའི་སྐུལ་པ་སྐུལ་པ་ནས་དེའི་སྐུལ་
 སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དབྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ན་
 ཡོད་པ་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ། ས་གོང་མར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དག་པའི་ཆ་ནས་མངོན་དུ་མ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། སྤྱི་
 བཅས་རང་གི་སྤྱི་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དག་ལུལ་ཡོད་དག་ཡིན། ། གཟུགས་མེད་
 དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱོད་ལུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་པ་རང་གི་སྤྱི་པ་ནི་ས་
 དེས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། །དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 དོན་ཡང་། སྤྱིར་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་
 ཞིང་། སྤྱི་པས་རོ་བྱང་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་པ་

བཅད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གོང་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྤེད་པས་སོ་སོར་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ཚངས་རིས་ཀྱི་སྤེད་པས་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྤེད་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྤེད་པར་བྱེད་དོ། །སྤེད་པ་ཞེས་པའི་རྣམས་པས་རང་སའི་ཟག་མེད་
 ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དོན་དུ་གཉེར་ན་དགོ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 སྤྱིར་དགོ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་སྤེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དགོ་བར་མི་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་ནི། ཟག་པ་
 རྒྱས་སུ་རུང་མི་རུང་ལ་ཐུག་གོ། །བསམ་གཏན་དགོ་བ་ཞེས་པ་ནི་དགོ་བ་པ་དང་ཟག་མེད་ཡིན་ལ།
 དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤེད་པ་དང་མི་
 འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། དེས་བདག་གིར་བྱེད་ལ། འདིས་དམིགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའོ། །གཟུགས་
 མེད་པའི་དངོས་གཞི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ཟག་
 མེད་ཀྱིས་སྤེད་ཅེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་
 མིན། ཞེས་པས། ཤུགས་ལ་འོག་སའི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་
 ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ས་འོག་མའི་ཆོས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤེད་དོ། །དངོས་
 གཞི་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས། སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་གསུམ་ལས། དངོས་
 གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགོ་བ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ས་གོང་འོག་བར་
 གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བྱེད་དེ། འོག་ས་ལས་བྲལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ལས་དམན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་
 ཉོན་མོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དགོ་བ་པས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
 དགོ་བ་པས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ངམ། ཞེ་ན། ཉེར་བསྟོགས་དགོ་བ་པས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཉེར་
 བསྟོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དགོ་བ་བདེ་མིན་སྤྱུག་བསྟུན་ལ་མིན། །

དང་པོ་འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། ཞེས་པ། བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིར་བསྟོགས་མངོན་
 དུ་མ་བྱས་པར་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་དུ་དག་པ་བ་ཡིན་
 གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དགའ་བདེ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་དེ་དྲང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཤུགས་ལ། དགའ་
 བདེ་ཅན་ཡིན་ན་འབད་དེ་དྲངས་མི་དགོས་པ་དང་། ས་འོག་མའི་ཡིད་འབྱུང་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཕགས་པའང་། ཞེས་པ། འགྲེལ་པར། ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་
 བློ་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཉིར་
 བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། མཉམ་པར་གཞག་
 པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་དགག་གོ། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་
 མིང་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མི་སྤྲིད་དེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་
 པོར་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་བའི་སེམས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སམ་བསྟུས་པའི་སེམས་ནི་ཡིན།
 དངོས་གཞི་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིར་བསྟོགས་ལས་འོས་མེད་དོ་ཅེ་ན། ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 ནི་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། མ་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུའི་སྟོམས་འཇུག་
 དག་གི་ཐོག་མ་དག་རྩ་དེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ས་
 བརྒྱད་པོ་དག་རྩ་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་འཆད་པ་དེའོ། །འདིས་ཟུ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་དངོས་གཞིའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཉིར་
 བསྟོགས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པའོ། །ས་དེར་ནི་དངོས་གཞི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྟེ་བ་མང་སྟེ། སྟེས་
 ཐོབ་ཀྱི་དག་པ་བ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དག་ལལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་གོང་ས་
 བས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་རྩལ་སོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་དུས་ཀྱི་
 དག་པ་བའང་ཉིར་བསྟོགས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་རོ་མུང་མཚུངས་ལྟན་གྱིས་ས་པོན་
 རུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་དུས་དེར་དངོས་གཞི་བཏང་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ།

རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཉེར་བཟླ་གས་དག་དངོས་གཞིའི་རྒྱར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དངོས་གཞི་ཉམས་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དང་། རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །དང་པོས་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱང་། གཉིས་པས་མ་ཡིན་ལ། ཉམས་
 པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བསམས་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པས་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་ཆར་གྱི་ཉེར་བཟླ་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཞེས་བཤད། ཉེར་བཟླ་གས་འདི་ཁོ་
 ན་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་དུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། མཛོན་པ་གོང་
 མ་བ་དག་འཆད་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་མོད། བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་བ་དག་གི་བཤད་པ་ནི། འདི་ཤེས་
 པ་གསལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྲིད། ཅེས་ཟེར་ལ། དེའི་ནང་མཆོན་གཞན་ནི། ཤེས་པ་གསལ་
 བས་ཟག་མེད་སྤྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྤྲིད་དོ། །ཅེས་ཟེར་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་
 འདུས་བཟང་ནི། དངོས་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པར་
 གྲགས་མོད། །སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ཉེར་བཟླ་གས་དེས་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་གོ་ཚད་ན་ནི་གསུམ་ཀ་འདིར་
 སྤྲིད་ལ། གོང་མ་རྣམས་ལ་གཉིས་གཉིས་སྤྲིད་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་ལྟོགས་མེད་
 ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་
 ཟུད་པར་ཅན། རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྐྱེལ་མིན། །དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན། །
 ཞེས་པ། འདི་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི། འདི་དང་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་ཟུད་པར་དབྱེ་
 བའི་དོན་དུའོ། །དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་
 བྱས་པའི་འཕྲོ་དེ་ཉིད་ནས་རྟོག་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་
 ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མཐའ་དག་རྟོག་མེད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་
 སོ། །འདི་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཏེ། དཔྱེད་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་སོ། །བཏང་སྟོམས་
 ཁོ་ན་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། འབད་ནས་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ནང་ཆོན་
 ཟུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་ཟུད་པར་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་དགའ་བར་

འགལ་ལོ། །ཞེན། དཀའ་ཡང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་འགལ་ཏེ། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་
 པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བཤད་པས་གཙོ་བོ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་རྣམས་
 ལ་ནི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་ལུ་བཤད་པ་དང་འགྲིག་པའི་བྱིར།
 སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཉིར་བསྟོགས་ལ་འཕྲོས། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཙམ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཕྲོས། དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གསུམ་ཆོན་གཅིག་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་ཆོན་
 གཉིས་བཤད། གསུམ་ཆོན་ལ་འཕྲོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཆོན་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་ནི། རི་སྐད་དུ། མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། ཉིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །
 མཚན་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་
 ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །དག་དང་དྲི་མ་མེད་དེ་དག །དྲི་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོ་
 གསུམ་མོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་
 ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་པར། །མི་སྟོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི།
 ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉིར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་
 གཏོགས་སོ། །ཞེས་པ། སྐབས་དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཟག་བཅས་དང་
 ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གསུམ་ཆོན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་
 པ་དག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ནི་མཐོང་སྟོམ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟུས་པ་རྣམས་སོ། །མི་སྟོབ་པ་
 ལ་འང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ་འཇུག་པས་ན་སྟོ་
 ཞེས་བྱ་ལ། མི་སྟོབ་པ་ནི་དེར་ཁྱགས་ཟེན་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་མཚན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 ལམ་ཡང་གཟིངས་ལྟར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཆོན་
 གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པ་ལ་དམིགས་

ནས། དེ་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་སུན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགོས་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྤེད་པ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྣམ་པ་ནི། དང་པོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པར་
 ལྟ། གཉིས་པས་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ལྟ། གསུམ་པས་ནི་
 མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་སྟེ། འཕགས་ལམ་
 ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཞེས་ཀྱང་གྲག་གོ། འདི་སྒྲོབ་པ་ལ་མེད་དེ། བྱ་བ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་དུས་སྒྱུར་བ་ལ་འང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཉམས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བའི་སྒྲོབ་དང་བཅས་ཀྱི། འཕགས་ལམ་སུན་མི་
 འབྱེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་འོ། །ས་ནི་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་
 བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་ཀྱི། ཉར་བསྒྲགས་བདུན་པོ་ལ་ནི་མི་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་
 རགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒྲོན་ས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་
 སྒྲོབ་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ཏེ།
 ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྱུན་མོང་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་མཆོན་མེད་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་འབྱེན་པའི་ཚུལ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་མཆོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བར་
 བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སུན་ལྷུང་བར་འབྱུར་རོ། །འགོག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་སྟེ། མཆོན་མེད་བཀག་པའི་བརྟགས་འགོག་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 བརྟག་འགོག་གི་དགག་བྱ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་དེས་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་ཇི་ལྟར་
 ཡོད། ཅེ་ན། མི་སྒྲོབ་པ་མཆོན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ། མཆོན་མེད་

དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བས་ནི་ཆོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཞི་བར་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འགོག་པར་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་སྔོན་པོ་བརྟགས་འགོག་གི་བྱུང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གྲུ་ལོ་མ་གྱི་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་ལོ་མ་གྱི་དོན་ནི་དགོ་བ་
 ཡིན་ལ་འདི་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱུང་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤང་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་ལ། འདི་ནི་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་པ་
 འདི་ནི་མི་སྟོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། འགོག་བདེན་དེ་བཀག་པའི་
 བརྟགས་མིན་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཐོག་མར་གོ་བ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཞི་མཚན་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཇི་སྒྲན་དུ། དགོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་གྱུར་ཉིང་འཛིན་
 གོམས་པ་ཡིན། །མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདོད། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་སྒྲོ་དབྱེར་འགྱུར། །
 ཇོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་མཐུན། །གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ནི་མཚོན་པ་ཅུ་མ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ། ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཉམས་པ་དང་། ས་གོང་
 མར་སྐྱེས་པ་དང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་འགྱུར། ཞེས་པར་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མིག་གི་
 མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཏེ།
 འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཤེས་པའོ། །འདིར་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་།
 གོང་དུ་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་མཐུན་ནོ། །ཞེན། ལན་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་སུ་ལ་དེའི་མིང་གི་བརྟགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ།
 ཞེས་པ། ས་འོག་མ་ལས་འདས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའོ། །སྟོན་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྦྱོར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་མཐུན་དག་གོ། །ཇོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

ཟག་མེད་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བསམ་བཏན་མཐའ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི། སྒྲིན་
སྒྲིན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཐར་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མཛད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
འགྲེལ་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲིན་པ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་
ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཆད་མེད་
པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་བྱིར། །ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཡང་། །
ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྒྲོམས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་བདེ་གྱུར་སྤྱུག་བསྐྱལ་
དང་། །དགའ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོམས་པ། །སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དགའ་
བ་སེམས་ཅན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །དེ་ཡིས་མི་སྤྱོད་མི་དག་གི་ །ནང་དུ་
སྤྱོད་དེ་ངེས་གསུམ་ལྷན། །ཞེས་པ། བལ་ཆེར་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
བཤད་པ་དེ་དག་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་བས་གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་བྱིར་དང་། སྤངས་པ་
ཐག་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ཁམས་དང་། མི་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆད་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་དག་ཡོད་དོ། །
དེ་དག་གིས་དེ་དག་རྣམ་པར་མནན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །
དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི། དངོས་གཞིའི་ཆད་མེད་པ་རྟོག་པའི་བྱིར་
རྒྱུན་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་དག་རྟོག་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མི་བརྗེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བལ་ཆེར་
ནི་གོ་བར་སྒྲ་ལ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་
སྡེ་པ་སོགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་བྱའི་ས་བོན་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིད་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་

དགོས་པ་ལས། འདིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
 ཏུ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་གསུམ་ལྟན་ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་
 བར་དགའ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་འཆད་པ་ནི།
 རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྟུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་མཐའ་
 ན་དེ་མ་ཆགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགོ་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའོ། །ཞེས་པ། འདི་ལ་རྒྱུད་གྲངས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐའ་དབྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདི་ལྟར་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྟུག་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་ནས། རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གསུམ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་
 བྲལ་ཞིང་། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ས་ནི། དེམ་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་ཡིན་པ་ནི།
 འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རོ། །ས་
 གཞན་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ནི་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ས་འོག་
 མའི་ཁ་དོག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་བསྟོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟེ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ས་བསམ་གཏན་བཞི་བར་ཡོད་ཅིང་། ས་འོག་མ་ན་མེད་དེ། ས་དེར་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་
 དགའ་བ་སྤངས་ཀྱང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་དང་
 དགོས་པ་ཡང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་
 པའི་དགོ་བའོ། །ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་
 ལྟར་མི་འགལ་བ་ནི་ས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས། ཡུལ་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་
 པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པས། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞག་མི་
 དགོས་མོད། དེར་གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མ་བཞག་ཅེ་ན། ས་དེར་སེམས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་ནི། དེའི་འགལ་སྒྲུ་ལ།

ལྷུག་པར་ལྷ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་པར་ལྷུག་པའི་རྣམ་ཐར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུ་ས་འོག་མའི་ཁ་དོག་ཡིད་འོང་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར།
 དེ་དང་དེ་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། དེ་དེའི་གཉེན་པོར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
 སྒྲོམ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མི་ལྷུག་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་སྒྲེ་
 བའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ལ། ལྷུག་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ།
 གཉིས་པོ་བཏྲོས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱས་པ་
 མེད་དེ། དེ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། གཟུགས་མེད། མཉམ་གཞག་དག་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་
 མཉམ་གཞག་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་།
 དག་རྣམས་ཞེས་པས་ཉན་མོངས་ཅན་བསལ་ལོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།
 འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲེས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དག་བ་ལ་དག་པ་པ་
 དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་རྣམ་ཐར་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གཉིས་ཀ་སྤྱིད་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་དང་། དང་པོ་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་
 འོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་
 རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 དག་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ། །འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་དོན་ནི་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་།
 རྣམ་ཐར་དུ་མི་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མདོན་དུ་བྱས་པ་མེད་པར་ནི་རྒྱལ་པ་ལ་
 འཇུག་མི་རྒྱས་ལ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
 པ་ནི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་བྱབ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པར།

རྒྱུ་ཐར་བརྒྱད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གནས་གཉིས་པར་ཁ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 མཐའ་དབྱུང་པ་ནི། གང་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འགོག་པའི་རྒྱུ་ཐར་ནི། འདུ་ཤེས་སམ་ཆོར་བ་གཉིས་སམ།
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའོ། །འདི་སྤྱིད་ཅེ་འི་སམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིད་ཅེ་འི་
 རྒྱུ་ཐར་དང་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུའི་བྱེད་
 བར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྤྱིད་ཅེ་འི་ཞིག་ནས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
 སྤྱིབ་པ་དག་སེལ་བར་བྱེད་དེ། ཞིག་ནས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྒྱུ་ཐར་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིབ་པ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སེལ་
 བའི་ཚུལ་ནི། དྲ་བ་དྲ་བའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་དྲ་བ་ནི་སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བཏང་བའི་སྟོན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་སྒྲིབ་དུ། སྟོམས་འཇུག་དག་བ་ཅེ་གཅིག་
 པ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི། འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་བཀག་པ་ནི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་པ་ནི་གང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འགོག་པ་ནི་མི་སྤྱིབ་པའི་སར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ཏེ། འདས་ལམ་གྱིས་རང་གི་དགག་
 བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིབ་པའི་སར་ནི་བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་སྟེ། འགོག་བྱེད་འདས་ལམ་ཡིན་ཡང་། དགག་བྱ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་བཀག་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི། རྟེན་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་ལ། སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ནི། སེམས་དེ་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་ཀྱིས་ནི་དེ་འགོག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 འགོག་པ་དེ་སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་ཀྱིས་མཛོད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་དུན་པས་འཛིན་པར་

བྱེད་པ་ལ་དུན་པ་ཉིས་གཞག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་ཆ་མཐུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྟོབ་ལམ་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་གྲང་ཡིན་ལ།
 མི་སྟོབ་པའི་སར་ནི་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་
 བྱེད་པའི་འདྲེས་འགོག་པ་དེ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་
 བ་བཞི་ཆ་མཉམ་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་ལས་གཞན་
 ཀྱིས་འཇུག་མི་རུས་ཤིང་། སེམས་དེ་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་
 བའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགོག་སྟོམས་སུ་འཛིག་པ་ལ་ཐོག་མར་
 འདས་ལམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་གྲང་། འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་སེམས་སུ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་མེད་དེ། ཅུ་འགྲེལ་ལས་
 མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རིགས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་འདྲུ་ཤེས་དང་ཆོར་
 བ་འགོག་བྱེད་ནི་འདས་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་བཀག་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །སྟོམས་འཇུག་དེ་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་པ་ནི་དོ་སྐལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་
 བ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། འདྲུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་འགོག་པའི་ཆ་ནས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྒྲིབ་འཆད་མོད། རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྲང་
 དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་བྱེད་གྲང་། ས་འོག་མའི་
 ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྤངས་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་། དེས་ན་དོ་སྐལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
 ལས་ཐར་བས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བཞི་པོ་རང་རང་གི་ས་ལ་རོ་མུང་མཚུངས་
 ལྷན་དང་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་མུང་
 མཚུངས་ལྷན་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་སྤངས་པའི་ཆོ་ས་གོང་མར་འཕོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་ནམ་

མཁའ་ལྷ་མ་ཐར་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། བཅ་མཁའ་ལྷ་སྟོན་མཁའ་འཇུག་དངོས་གཞི་རེ་ཞིག་ཉམས་
པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། མ་སྐྱེས་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བཅ་མཁའ་ལྷ་མ་ཐར་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས་གཟུགས་མེད་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་
དགེ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་ན། དེའི་སྟོན་མཁའ་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱིས་མ་
ངས་སོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་པ་ལ་གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རོ་སྤྲོད་གི་སྒྲིབ་
པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། གཟུགས་ཅན་གྱི། རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་འང་ཉམས་པ་
ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་སུ་སྒྲུལ་པ་ལ་ཆགས་སྤང་གི་
བསམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས། གལ་
ཏེ་སྤྲུག་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་
གཉིན་པོར་འཛོག་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ས་འོག་མའི་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐག་
སྤང་བའི་གཉིན་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་གྱིས་འཆད་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་
རྫོགས་པར་མི་སྐྱེ་བས། འདི་ལྟར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་ཁ་
དོག་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྤངས་ཅིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བྲལ་བར་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་འདིར་ནི། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྟེ་ཆོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་མ་
འོངས་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ། རྣམ་པར་བསྟོས་པ་དང་རྣམ་པར་བམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྲུག་པའི་
རྣམ་པར་ལྟ་བུའོ། །དེ་བལྟས་ཀྱང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན་ནི། རྣམ་ཐར་ལྟ་ཞོག །
དངོས་གཞི་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་ཐར་

དུ་མི་རུང་སྟེ། མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་
 བཤེག་པའི་སྒོ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་
 སེམས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཐོག་མར་འདོད་པའི་སྤྱུལ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་
 གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཐག་སྒྲིང་བར་བྱེད། དེ་ནས་རང་སའི་སྤྱུལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱུལ་ཏེ།
 དེ་ལ་མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པའི་སྒོ་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཐོག་མར་
 འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུལ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དྲི་རོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་གསུམ་སྤྱུལ་ནས་
 མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རང་སའི་སྤྱུལ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤྱུལ་པ་སྒྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པས་བལྟ་མི་དགོས་
 ཏེ། དེ་ན་རང་སས་བསྐྱས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བཤེག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་ལ་འབྱུ་
 གཞོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཡང་གཉིས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
 འོག་མའི་ཆགས་པ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
 གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པས་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ཡང་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱུལ་པ་
 ལ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་མ་གཉིས་སུ་མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་མ་བལྟས་ན་ཆགས་
 པ་སྟེ་སྒྲིད་པས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་མི་རུས་ལ། འདི་ནི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་ཆགས་པ་

མི་སྒྲིབ་པས་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 གོལ་བས་ན་རྣམ་ཐར་རོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་ཆོགས་སུ་སྒྲུལ་བ་ལ་སྒྲུག་མི་སྒྲུག་གི་རྣམ་པས་བལྟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཐོབ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་ཐར་དུ་ཁས་ལེན་པ་འཇུག་། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་རུས་པའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཆད་པ་གང་ཡིན་
 བཟླ་བར་བྱ་ཞིང་། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག། ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་ལ་
 བལྟས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཉིད་ལ་ཡང་འཆད་པ་ན་མངོན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་།
 འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྗོགས་པར་བྱས་ནས་
 གནས་ཞེས་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་འདི་ཁོ་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་སའི་རྩེ་མོ་
 ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །རྣམ་ཐར་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་འཆད་པ་
 བས། དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ནི། ཡུལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་
 ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་ངོས་བཟུང་ལ། དེ་
 ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག་།
 སྤྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་ས། །སྒྲུག་བསྐལ་སྐྱེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས། ཞེས་པར། གོང་
 ཞེས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤྱིད་རྩེའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་སོ། །རྒྱ་རྣམ་ཐར་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཟེལ་གཞོན་འབྱུང་བས་དེ་འཆད་པ་ནི། ཟེལ་
 ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲིབ་མཆོད་བརྒྱད། །གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་
 བཞིན་ནོ་གཞན། །སྒྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་ཟད་ལ།
 འདི་ཡང་ངོས་འཛིན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བཤད་ཅིང་། གཉིས་པོའི་བྱུང་བར། ལྷ་མ་དམིགས་པ་ལ་
 རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་མི་དགོས་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ལ་
 ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིབ་པས་ན་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་ཟེལ་གཞོན་ལས་འབྲས་
 བུ་ཟད་པར་འབྱུང་དགོས་པས་དེ་འཆད་པ་ནི། ཟད་པར་བརྩེེ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་
 མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །སྤྱོད་ཡུལ་རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི། །

ཞེས་པ་ནི། ལལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། འགྲེལ་བར། ཟད་པར་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྒྲུ་མཆེད་འཇུག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པས། འདི་ཡང་འདོད་
 པའི་སྒྲུ་ལ་སེམས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་གུར་
 སྒྲུ་ལ་པ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་སོ་སོ་
 སྒྲུ་བོས་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མ་
 གཏོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་འགོག་པ་ནི་སྒྲུར་བ་ལ་སྒྲུ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལྷག་མ་ནི། འདོད་ཆགས་
 བྲལ་དང་སྒྲུར་བས་ཐོབ། །ཅེས་པ། སྒྲོན་འདྲིས་སྒྲུང་བ་དང་མ་སྒྲུང་བའི་བྱུང་བར་ལས་སོ། །
 གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ། ཞེས་པ་ནི། དེའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ཏེ་དུག་པོ་ལས་
 གཞན་མེད་ལ། ལྷག་མ་ནི་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་གི་མཐུས་སྒྲུ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལུང་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ལྟར་ན། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་རི་
 ལྟར་སྒྲུ་ཞེན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པ། །རྒྱ་དང་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲུ། །ཞེས་
 པ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་རྒྱུ་སྒྲོབས་ལས་གཞན་མེད་ལ་སྒྲུ་བ་ནི།
 སྒྲོན་མའི་རྟེན་ལ་གོམས་པའི་སྒྲུ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སོ། །ལས་གྱིས་སྒྲུ་བ་ནི་སྒྲོན་མའི་རྟེན་ལ་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གོམས་པ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲུང་འགྱུར་
 ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བ་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲུས་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་
 དེས་པར་སྒྲུ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲུ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 སུ་བསམ་གཏན་རྣམས། །དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་པ། གཟུགས་ཁམས་སུ།
 བསམ་གཏན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་སྒྲུ་བ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་པ་ལྷ་སྤྱི་ཆོ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ངང་གིས་སྒྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་
 རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལུང་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་ཐར་སོགས་ལ་སྒྲོམས་པར་
 ལྷགས་པའི་དགོས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། རི་རྒྱུད་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་

རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཐག་སྒྲིང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདོད་ལ་འདུན་དང་རྣམ་འཆེ་བས་ནི་བསམ་གཏན་ལྟ་ཅི་འཆལ། །འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྩལ་པོར་བྱེད་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གོམས་པ་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆོགས། །རྗེ་སྐབ་པ་ལས་གོང་མའི་གནས་དག་རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཤད། བདག་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བསྟན། ཐར་འདོད་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྐྱེ་བྱེད་དང་། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ། །ཁོ་ནའི་སྐྱས་ནི་ཐོས་བསམ་དང་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །ཐོས་བསམ་ནི། །ལུང་གི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། །ཆོས་སྐྱབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་རིམ་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་དང་། །དེའི་འགྲེལ་བར། །གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའམ། །རྟེན་པ་དང་། །བཀྱར་སྟེ་དང་། །གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པར་འཆད་ན། །རང་གི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཡལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱུབ་བཤད། །ཉེས་པ་ཟིན་གང་དེ་འདིར་བདག་གི་

ཉེས། །དམ་ཆོས་ཚུ་ལ་ལ་ཆད་མ་ཐུབ་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་པ། སལ་ཆེར་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་
 མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཉི་འོག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཉེས་པར་ཟིན་གང་
 ཞེས་པ་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་རི་
 བཞིན་མ་བཤད་པ་ཁ་ཅིག་འདིར་སུན་ཐུང་ནས། བྱེ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཞོར་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཡང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་ཟིན་པ་སྟེ་གཟིགས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་
 ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱིར་འཆོས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྟོན་བསྟན་པ་ལ་སྟེ་སྤྱད་ཐུང་བའི་ཚུལ།
 དང་སང་ཡོད་བཞིན་པ་སུན་འབྱིན་དགོས་པར་བསྟན་པ། ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་
 གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་བར་རོ། །ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་
 འདི་ནི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །བོད་ཡུལ་སུན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ། སྤྱང་བྱེད་ཉི་ཟླ་
 ལྟ་བུའི་ལོ་པར་གྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་སྟོས་པ་ནི། སྟོན་བོད་ཀྱི་ལྟ་བཙན་པོ། བྱི་
 སྤྱང་ལྟུང་བཙན་གྱི་སྤྱི་རིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིན་མི་ཏུ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་།
 ལུས་ཆེན་ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་མ་ཞོར་བར་མཁྱེན་པའི་ལོ་རྩ་བ་སྐྱབ་པ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱབས་ནས་བག་ཡོད་
 བསྟན་པའི་ལེའུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ལོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ཨོ་མ་ཏོ། མི་ཐམ་མཁྱེན་བཅུའི་གཟིགས་པ་མ་ཉམས་པས། །ཐོགས་མེད་རྩུ་འབྲུལ་རྒྱང་
 པའི་གོམ་སྟབས་མཁན། །སྤྱང་མཛོད་ཆོས་ཀྱི་ཐུང་པོ་བགྲངས་ཡས་པ། །དབྱིག་གཉེན་རྣམ་
 དབྱེད་བདེ་བའི་ལམ་དུ་བྱོན། །དབྱིག་གཉེན་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་གཏམ་དཀར་བ། །ཐུབ་
 པས་ལུང་བསྟན་བསྟན་པའི་སྟོལ་ཆེན་པོར། །ལུང་རིགས་མཐུ་གྲུབ་གྲུབ་མཐའི་སྟོལ་ཆེན་བཞི། །
 གང་གིས་འབྱེད་མཁས་མཁས་ཁྱོད་འཛམ་གླིང་རྒྱན། །སྟེ་གཉིས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ལུགས་ལྟན་
 ཅིག་སྤྱར། །མི་མཐུན་བྱུང་བར་སྐྱབས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ། །ཐོག་ཆེན་ལུགས་གཉིས་གཞུང་ཆེན་
 གཅིག་ཏུ་བཤད། །གོང་འོག་བྱུང་བར་ལྟ་བའི་གཞུང་བཞིན་སྤྱར། །གཞུང་འདི་སལ་ཆེར་བྱེ་

བྲག་བཤད་མཚོའི་ལུགས། |བཤད་པའི་མཚོ་ཆེན་སྡེ་བདུན་མངོན་པའི་མདོ། |འཕགས་བྱེད་ཞི་
 བའི་ནགས་ཆལ་སྟུག་པོའི་འགྲམ། |གར་མཁས་གནས་སུ་འཕགས་མཚོག་མང་པོས་བསྟུས། |
 ཉི་འོག་ཁ་ཆེའི་གཞུང་ལུགས་སོ་སོ་བ། |མདོ་སྡེའི་ལུང་གཞན་འདོན་པའི་ལུགས་གང་ཡང་། |མ་
 ཆང་མེད་པར་བསྟུས་འདི་མངོན་པའི་མཛོད། |འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བཅས་པ་མཁས་པའི་
 ལམ། |གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐོག་མར་སློ་ཏིས་བཤད། |དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཤད་རྒྱུ་མ་ཉམས་
 བ། |ནམ་མཁའ་གྲགས་སོགས་མཆིམས་པའི་བཤད་སྟོལ་གྱི། |མ་ལབྱལ་རྣམ་བཤད་མང་པོས་
 གཞུང་འདི་ཕྱེ། |དེང་སང་འདི་ན་རྩ་བ་ཡི། |འབྲུ་ཅམ་མོན་པས་ཡིད་སེམ་ནས། |ཞིབ་མོར་
 དཔྱད་པ་དང་བྲལ་བ། |རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པར་འཇུག་འདི་ཡིན། |ཕྱེ་བྲག་སྟུག་གཞུང་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། |གཏིང་ཟབ་སྟེག་ལེགས་གོང་འོག་མཐུན། |གཅིག་གི་གཏིང་མཐའ་དཔག་གྱུར་པས། |
 མང་པོ་ངང་གི་འཆར་འདི་ཡིན། |ཆོས་འདིའི་པ་མཐའ་འཇལ་མི་བཟོད། |གནས་རེའི་གཏིང་
 མཐའ་རྟོག་བྱེད་པའི། |རྣམ་དཔྱད་འདི་ཡིན་མ་བརྟགས་པའི། |ཆ་གང་ཉེས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། |
 ཟེར་ཟེར་འགྲོས་གྱི་ཐོས་པ་མང་མང་པོ། |དེས་དེས་མེས་པས་ཀུན་དང་མཐུན་མཐུན་པོ། |ཟེམ་
 ཟེམ་བཤད་པས་གཞན་སྟོ་ཡམ་ཡམ་པོར། |བྱེད་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་བསམ་ཡོད་ཡོད་འདྲ། |
 མཁས་མཁས་ལ་ལས་མ་བཤད་བཤད་པ་འདི། |གང་གང་དེ་དེར་མ་གྲགས་གྲགས་འདོད་མིན། |
 རང་རང་སོ་སོས་མ་གོ་གོ་ཕྱིར་ཏེ། |ལྷང་ལྷང་ཆེར་ཆེར་མི་ཤེས་ཤེས་སྟོ་མིན། |ཡིན་ལུགས་ཆལ་
 བའི་རྣམ་དཔྱད་ཉལ་བྱེད་མཁན། |འཆད་པོའི་སྟོ་གྲོས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྩོམ། |རྩོམ་འདོད་ཉན་
 པོས་དེས་པར་འདྲན་པའི་གཏམ། |གཟུར་གནས་དབང་པོ་ཡིད་རང་བྱེད་པའི་ཆོས། |ཆོས་འདི་ཁོ་
 པོས་བརྟུག་སུམ་རང་ལའི་དུས། |དཔལ་ལྷན་གྱོ་སའི་རྒྱལ་སྟུང་དམར་སྟོན་ལས། |རྩ་འགྲེལ་
 བཤད་སྟུར་རྒྱས་པའི་ལུང་ཙམ་ཞིག། |ཐོག་མར་ཐོས་པས་མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག། |དེ་ནས་
 བརྟུ་དུག་ཡོན་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཆེ། |བསོད་ནམས་ཚུལ་བྱིམས་བྱ་བ་སྟོར་ལུང་བའི། |དུང་དུ་ཆར་
 གསུམ་སྦྱངས་པས་གཞུང་ཉིད་གྱི། |དངོས་བསྟན་ཙམ་ཞིག་སྟོ་ལ་གཤིན་ཞིང་ལྷེན། |དེ་ནས་ལོ་
 གངས་བཞི་བརྟུའི་བར་དག་ཏུ། |ལོ་རེ་བཞིན་ཡང་ཆར་རེ་ཙམ་ཉིད་དམ། |གནས་དགའ་ཙམ་
 ལའང་ཉན་བཤད་བགྱི་བ་ཡིས། |སྦྱངས་ཅན་བརྒྱ་བྲག་བརྒྱལ་ལ་ཕན་པར་བྱས། |དེ་ནས་གཞུང་

འདིའི་ཤུགས་བསྟན་དོན་གཉིས་ལ། །དབུ་ཞབས་བསྒྲིགས་པའི་ལུང་གིས་དབྱད་བྱས་པ། །དེ་
ཡིས་ཐོག་མར་རང་སྤྱོད་མུན་པ་ནི། །སེལ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཉི་མར་འདི་གུར་ཅིག །དེ་ནས་འདི་ཡི་
གཞན་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི། །དྲི་མ་བཀྲུས་ནས་འགོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་སར། །འཁྲིད་མཛད་མཁས་
པའི་དབང་པོ་དབྱིག་གཉིན་དང། །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པར་བདག་གུར་ཅིག །

ཅེས་ཆོས་མཛོན་པར་འཛོད་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཞིབ་མོར་བཤད་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཐོས་པ་འཛོན་པའི་སློབ་
དཔོན། དཔལ་ཤུ་མཆོག་ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སློབ། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལོ།
ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བར། ཟིལ་གཞོན་ཞེས་པ་མེ་པོ་རྟའི་ལོ། ས་གས་ཉི་བའི་
ཡར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཚོགས་པར་གུར་ཅིང། ཉི་བར་སྐར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མངའ་རིས་སྤྲད་ཀྱི་
བཤེས་གཉིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། །

ན་མོ་བརྒྱ་ཡ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་མཛད་པ་ནི། །རི་རབ་ལྷ་ཡི་རྩ་དབྱངས་དང། །རྒྱ་
མཆོའི་གྲོང་དང་ཉི་མ་ལྟར། །སློབ་མཛད་བྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་
ལ། །བརྟེན་པར་བྱ་བ་བཀར་བཏགས་པའི། །ཐུག་རྒྱ་བཞི་ལས་བདག་མེད་པ། །བྱེ་བྲག་ཉིད་ཏུ་
བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་མཆོད་པར་བཛོད་པ་དང། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས། ཆོས་མཛོན་
པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་ལེའུ་དགྲུ་བ་བག་ཡོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་འདི་བཤད་པར་
བྱ་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན། བསྐྱུས་པའི་དོན། ཆིག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཐར་བ་འདོད་ཅིང་དོན་ཏུ་གཉིས་བ་དག་བག་ཡོད་ལ་བསྐྱུལ་བའི་དོན་ཏུ་ལེའུ་
འདི་གསུངས་སོ། །ཐར་བ་དང། དེའི་རྒྱ་བག་ཡོད་པ་ནི་གང་། དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་དགོས་པའི་
རྒྱ་ཅི་ཞེ་ན། ཐར་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་བའོ། །བདག་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིང་པོར་བསྟན་པ་
མེད་ན་ནི་སེམས་ཟག་པ་ལས་བསྐྱུང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛོན་པ་ཉིད་ཟག་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་

བ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལས་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཕུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། དབང་གུར་སྒྲེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་
 པ་ན། ཞེས་པ་ནས། དྲི་མས་དགའ་མགུར་དང་སང་འདི་ན་སྒྲིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི།
 བསྟན་པ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་མ་བཞུད་ན། བསྟན་པའི་
 སྒྲིང་པོ་བདག་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མི་འབྱུང་ཞིང་། བརྒྱ་ལམ་
 ན་ཕུང་བ་དག་སྤིང་གུང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྩལ་གྱིས་སེལ་བར་མཛད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་
 གཤེགས་པ་ན་བསྟན་པ་ལ་གྱེས་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ལས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞུང་བཙུགས་པའི་དབང་གིས། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩེ་མ་པའི་
 དུས་དེར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་འགལ་བར་སྒྲ་བ་དུ་མ་དག་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་འདི་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་གི་སྒྲ་ནི་
 གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདག་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་འོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བ་དག་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་དེ་མ་བཀག་པར་
 བེ་དམ་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན། དེ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། གུབ་མཐའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པའི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས། བདག་དང་། གང་ཟག་དང་། ང་དང་།
 སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་དེ།
 ཐག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་།
 རང་གི་སྡེ་པའོ། །དང་པོས་ནི་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ལ། གཉིས་པ་ནི།
 ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་

བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཟུང་བའི་ཆོས་སུ་དང་། འཛིན་པའི་ཆོས་རང་དབང་
 ཅན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཏེན་པ་དང་། བྱི་རོལ་པ་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་
 ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་བར་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 སེམས་ཅམ་པ་དག་གྱུང་། སྤང་བ་སེམས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་གོ། །འདིར་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཚོལ་བ་ཡང་།
 གཙོ་བོར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཏེ། དག་ག་བྱ་དེ་ལུང་གིས་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། ཐར་པ་འདོད་
 པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས་ཞེས་འབྲོས་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་འདོད་པ་གང་།
 འགོག་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་སྐད་ཅིས། བདག་རྣམས་ཡོད་ཁས་མ་སྤངས་ན་
 ལས་འབྲས་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་དག་དང་བཅས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 ལུས་སྒོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། སྤང་བོ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་
 དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེའོ། །དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
 བདག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན། རྣམས་སུ་འམ་བཀགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
 ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤང་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་མེད་ཡིན་པར་འགལ་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ལུང་གིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི།
 བདག་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལུང་འགལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་། དེར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ལུང་གིས་
 མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། གང་
 ཟག་དང་། སྒོག་དང་། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱུང་བཀགས་
 པའི་ཡོད་པ་ནི་ཡིན་ལ། རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་མེད་དང་
 གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་ཡང་རེས་འགའ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུང་སྟོན་པར་མི་
 མཛད་ཅིང་། ལ་ལར་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་
 གཅིག་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །འདིར་ངས་པའི་དོན་ནི། གཏགས་པའི་ཡོད་པས་ནི་སྒྱིར་ཡོད་པའི་གོ་
 མི་ཆོད་དེ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་བཀགས་པ་ལ་འཆད་པའི་བྱིར། རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་གྱིས་ནི་ཡོད་མེད་གྱི་
 གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་

ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྫས་སུ་གྱུ་བོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་འདིའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི་དེ་ཙམ་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདིར་སྒྲས་པ། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྒྲས་པ་དང་། །ལས་རྣམས་འཛིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས། །སྟག་མོས་སྤྱུ་གུ་བྱེར་བ་ལྟར། །རྒྱལ་བས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། །ལྟ་བའི་མཆེ་བ་སྒྲས་པར་འགྱུར། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་ན། །དགེ་བ་སྤྱུ་གུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཡང་སྒྲས་པ། མེད་བྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྟོག་ །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །བཏགས་པའམ་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོའི་རྒྱན་ནི་གང་ལ་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལ་སྟོག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ། །སྟོག་མེད་བསྟན་པས་མེད་པར་འགྱུར། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ། །བཏགས་ཅམ་ཞེས་པ་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཆེའི་སྒྲུ་བོ་དེ་འདྲ་དེ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་མིན། །འདི་ལྟར་གནས་པས་བདག་ཡོད་དམ། །མེད་ཅེས་དྲིས་པ་འདྲི་བ་ཡི། །བསམ་པ་ལ་ལྟོས་མ་གསུངས་ཏེ། །ཡོད་ན་ཅི་བྱིར་ཡོད་མི་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ལུགས་བཞག་ལ། །བྱི་མ་བཞིས་ནི་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱེད་ལྟར་ན་བདག་དང་སྟོག་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། །ཞེས་སྒྲམ་པ་ལ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ན། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གོ་ནས། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། །རྫས་བཏགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་འདྲི་བ་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་ལ་ཡིན་པ་དང་། །རྫས་སུ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །གནས་ཆད་དང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་མཐུན་པར་སོང་བས་འདྲི་བ་པོ་རང་གི་བསྟན་པ་འདྲོངས་པའི་བྱིར། །སྒྲབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། །ཡོད་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །ཆད་མས་མ་དམིགས་པར་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ཕུང་པོའི་རྒྱན་ལ་འཆད་མོད། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱན་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་གདགས་གཞི་རྫས་

མེད་ལ་གདགས་ཆོས་བདག་པོ་ཡིད་མི་འདོགས་པའི་བྱིར། སྤང་པོ་ལ་འདོགས་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་ལ་མི་འདོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ནི་སྤང་པོ་
 ལྷ་པོ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར། གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ལ། སྤང་
 པོའི་རྒྱན་དང་གང་ཟག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ལྷང་སིལ་བྱ་ལས། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་
 རྟེ། །མཆོན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཤེས་བཟོད། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ།
 རྒྱད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། །ཁ་ཡར་བ་དང་ཆོགས་པ་ཞེས། །བརྟགས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་ཡི་
 རྒྱན། །གང་ཟག་མ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར། །ས་པོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཡང་། བདག་
 ཏུ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་ངོར་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་འཛིན་མ་ལྟུལ་པར་
 ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཡང་སྒྱིར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། བཤིག་
 པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་རགས་རྒྱན་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཡོད་པ་ལ་
 རྫས་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ལྷང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྷ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་
 མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། བྱི་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་དང་། ལྷང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 ཡང་ཅི་འདི་ལས་གཞན་ན་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ལྷ་པ་
 བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། སྤང་པོའི་རྒྱན་ཁོན་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་
 ནི་ངེས་པར་མི་འཛིན་ཏོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྫས་གཞན་ཁོན་ལ་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་
 ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་མངོན་
 པར་བཟོད་པ་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཁོན་ལ་འཇུག་གི། །བཟོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད། ཅེས་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་ཡུལ་དུག་དང་ཡིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། ཇི་
 སྐད་དུ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དཔུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་སྤྱུ་འདོད་དམ། བདག་ས་པར་ཡོད།
 གལ་ཏེ་རྩམ་སྤྱུ་ཡོད་ན་ནི། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ནོ། །ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བན་ཚུན་
 གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་ནི་སྤྲུག་ས་ཅན་གྱི་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བདག་ས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་
 གུང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། བལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། འདུས་བྱས་གཞིར་བྱས་པའི་
 རྩམ་ཡོད་ཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱབ་པ་དང་། བདག་འདུས་མ་བྱས་སྤྱུ་འདོད་པ་སྤྲུག་ས་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་ཉིད་དམིགས་སྟེན་དུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ད་ལྟར་གྱི་ནང་གིས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
 རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རྩ་འདོགས་སོ། །ཞེ་ན། ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་གི་དོན་མི་གསལ་བ་འདི་
 བྱི་མི་གོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་རྩ་འདོགས་པ་ཡིན་
 ནམ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྩ་འདོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་རྩ་
 འགྱུར་ཏེ། བདག་རྩ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འོ་མ་འདོགས་
 པའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྩམ་བརྒྱད་ལས་ལོགས་ན་འོ་མ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྟོན་སྟོང་བར་
 འདོད་ནས། ཕུང་ཤིང་རྒྱར་བྱས་ནས་མེར་འདོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བདག་རྩ་
 འདོགས་པ་གཉིས་འདྲའོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་རྩམ་སྤྱུ་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ། མེ་
 དང་བུད་ཤིང་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་རྩམ་བརྒྱད་ལ་བདག་ས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལོགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བུད་ཤིང་རྒྱར་བྱས་ནས་མེར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན།
 ཞེས་པ་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འགྱུབ་པོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྒྱིར་བཀག་ནས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གུང་འགོག་པ་ནི། གང་
 ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་ན། རེ་རེ་ནས་སམ། དུག་ཆར་གྱིས་ཤེས་དང་པོ་ལྟར་

ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་བྱིན་མཐོང་བ་དང་། དེའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ལས་ལྷས་བྱིན་ན་བས་ཐོས་ཞེས་པ་ནས། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་ན་ལྷས་བྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མའི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ནས། དེའི་ཆོས་ཡོད་གྱིས་ཤེས་པའི་བར་ལ་བརྟེན་ནས། འོ་མ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ནས་ཤེས་པའི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འོ་མ་དང་གཟུགས་སོགས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རེ་ཞིག་འདི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ལས་གང་ཟག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཁོན་ལ་འོ་མ་འཕྲུ་ཞེས་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དཔེའི་སྒྲ་བས་སུ། འོ་མ་དང་ཆུ་ལྟ་བུ་ཆོགས་སྤྱིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་གདགས་གཞིར་རྣམས་ཡོད་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་སུ་གནས་མ་སྤྱི་སྟེ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་པའོ། །གོང་དུ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འདོགས་པར་མི་འགྱུབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ལམ། ཞེ་ན། དེར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོགས་པར་མི་འགྱུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོགས་པ་འགྱུབ་པར་བཤད་པའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དུག་ཆར་གྱིས་ཤེས་དགོས་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། གཅིག་གིས་ཤེས་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བས་ཤེས་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐུན་མོང་བ་ནི་མི་སྤྱི་དེ། མདོ་ལས། དུམ་ཟེ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་སྤྱི་དུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱིའི་དབང་པོ་དང་། ལྟའི་

དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྟེན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་འདི་དག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། ། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་དབང་པོ་ལྟ་ལས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཆགས་དུག་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དབང་པོ་དུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྤྱིད་ཡུལ་ཐ་དང་
 པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཐ་དང་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཉེས་
 པ་མེད་དེ། དེར་བཤད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྟ་བོ་ཡང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་མི་འཆད་དེ། །དེ་དག་ནི་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེན། དེ་དག་གིས་དངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། ། དེ་
 དག་ནི་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དུག་པོ་
 འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ཞེས་འཆད་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་ག་
 རུང་བར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་གང་ཟག་དམིགས་པར་འདོད་
 པ་དེའི་ཆོ། མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེའམ། གཟུགས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་གཟུགས་ཁོ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། མདོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་
 རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྤྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་བར་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཇི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེའམ། འོ་ན་ཏེ་གང་ཟག་གམ་
 གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ། གང་ཟག་སྤང་བོ་ལྟ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། སྤང་བོ་ལྟ་བོ་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་རམ། སྤང་བོ་དམིགས་ན་གང་ཟག་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་
 ན། གཟུགས་ཀྱང་མིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཀྱང་གཟུགས་དམིགས་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཁོ་ན་དམིགས་པས་གང་ཟག་དམིགས་པར་འཆད་

དམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གྱང་དམིགས་དགོས་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་
 གང་ཟག་འདོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཟུགས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཏུས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅི་རེ་ཞིག་གཟུགས་རྣམས་
 གང་ཟག་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་རྣམས་དམིགས་ན་གང་ཟག་དམིགས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་རྒྱ་བ་བྱེད་
 བཤད་ཟིན་ནས། ལུང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་འཆད་པ་ལ་དངོས་དང་། ལུང་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དག་བྲངས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
 གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པར་སྤང་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་གོས་སོ། །དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར། གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ན། གནས་མ་བུའི་སྒྲེ་བས་འདོད་
 པའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ། ཞེས་བཞི་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་
 བ་དང་འགལ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བདག་མ་ཡིན་པའི་བར་གསུངས་པ་དེ། བདག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་དང་འགལ།
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དག་སྦྲོང་དག མཛོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་
 དུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་ན། གང་ཟག་ནི་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ཡང་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་
 སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བོ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་རྟེན་
 གཅིག་ལ་ནི་མི་ཉིད་ཅས་བྱ་འོ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་དང་། མི་དང་། ཤིང་ལས་སྦྱིས་དང་།
 ཤིང་བུ་དང་། གསོ་བ་དང་། སྒོག་དང་། སྦྱོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས།

དག་སྒྲོང་དག་འདི་དག་ནི་མིང་ཅམ། ཁས་ཆེ་བ་ཅམ། ཐ་སྟངས་ཅམ་མོ། ཞེས་མེད་བཞིན་དུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཡོད་པར་མ་གསུངས་སོ། ཡང་རི་སྒྲོང་དུ། བམ་ཟེ། ཐམས་
 ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་བྱུང་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲེ་མཆེད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟངས་དུ་འགལ་ལོ། ཡང་གཟུགས་ཅན་སྒྲོང་པོའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་བདག་
 དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པས་བཏགས་པར་བྱུང་དོ། ཞེས་དང་།
 དག་བཅོམ་པ་བྲག་གིས་བདུད་ལས་བརྩམས་ནས་སྒྲུས་པ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བདུད་ཅེས་སེམས། ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡི། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྒྲོང་སྟེ། འདི་ལ་
 སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། ཤིང་རྩའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རེ་བཞིན་
 ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ལུང་ཐུན་
 ཆོགས་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟོག་པར་བྱེད། འདི་ལ་
 བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་བཅས། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་དང་། ལུང་པོ་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བསམ་ན་འདི་ཀྱུན་ལ། གང་ཟག་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་གི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པར་ལྟོས། སྤྱི་རོལ་གནས་པ་སྒྲོང་བར་ལྟོས། གང་
 ཞེས་སྒྲོང་བ་ཉིད་བསྒྲུམ་པ། དེ་ཡང་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ལྟ་ཡོད་དེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལྟ་བ་
 དང་། སྒྲོག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར། ལྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར། ལམ་གོ་ལ་
 བར་བར་ཞུགས་པར་འགྱུར། དེའི་སེམས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། རབ་ཏུ་དང་བར་མི་
 འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པར་མི་གནས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འདིའི་འཕགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་དག་གིས་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་
 དངོས་བསྟན་ནས། ཉེས་སྒྲོང་མི་འཐད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཉེས་སྒྲོང་
 མི་འཐད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད། བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་

བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་མ་སྤེལ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་དེ་དག་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་ཅག་སྟེ་པ་ཁོ་ན་ཆད་མར་
 འདོད་དམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་བྱེད་ལ་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བཀའ་ཆད་མར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པའི་ཕྱིར།
 མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཆད་མར་མི་
 བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟེ་པ་འདི་མི་འདོན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དེ་
 ཡང་མི་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་
 པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་སྤང་སོགས་བདག་ཏུ་ཉོགས་པ་ལ་བསམས་པའོ། །
 ཞེས་ཟེར། སྤང་སོགས་བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཅེས་
 བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་མེད་དམ། ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད།
 སྤང་སོགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་སྤང་སོགས་ལ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་སྤང་སོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་ནི། མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་བདག་གོ་སྟོན་དུ་
 ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་ནི་མེད། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཀ་མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
 ན། དེའི་ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་དང་། རྣལ་མའི་ལན་ནོ། །དེ་དག་རིམ་
 པར་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་།
 འོ་ན་སེམས་འཛིག་པ་ན་གང་ཟག་མི་འཛིག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་

བྲངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་སྤྲུལ་པ། རྒྱུན་གྱིས་སྦྱོད་པའི་བྱིར་ན་དཔེར། །མེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེག་འདོད་ལྟར། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་བྱའི། །ཅིག་ཆར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བྱིར་
 མིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་བཞེད་ཅག་ཀྱང་། སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་ཏུ་ལས་ལེན་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སྤར་དང་། སྤར་བྱིར་བ་པོ་ཐད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་ཟེར། སྤང་པོ་སྤྲུལ་རྣམས་ནི་སྤར་མོད་པ་པོ་དང་། བྱི་མ་རྣམས་ནི་སྤར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
 སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་
 གལ་ཏེ། གང་ཟག་མེད་ན། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྤང་པོའི་རྒྱུན་སྦྱེ་བ་ལ་
 དགོངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། སྤང་པོའི་རྒྱུན་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་
 པོའི་རྒྱུན་སྤྱད་ཅིག་མ་ཉིད་སྦྱེ་བ་ལ་བསམ་པའོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་སྤྱར་འདེབས་ལོག་
 པར་ལྟ་བ་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་གིས་སྦྱོང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
 གང་ཟག་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 གང་ཟག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་
 ཟག་སྦྱེ་ན་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གང་ཟག་འདུས་
 བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གནས་མ་ལུན་རེ། སྦྱོན་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་
 བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་གཞན་ལེན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དེག་པ་བྲངས་པ་ལ་
 མཚོད་སྦྱོན་པ་སྦྱེས་ཞེས་དང་། བརྟམ་སྦྱོད་པ་སྦྱེས་ཞེས་དང་། རྟགས་བྲངས་པ་ལ་དགོ་སྦྱོང་
 སྦྱེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས།
 དགོ་སྦྱོང་དག །ལས་ནི་ཡོད། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་ཡོད། ཆོས་སུ་བརྟམ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས།
 སྤང་པོ་རྣམས་འདོར་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
 ཡང་དཔེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་མཚོད་སྦྱོན་པ་དང་དགོ་སྦྱོང་སོགས་མ་གྱུ་བ་པའི་

བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། ཞེན། དེ་མ་གྲུབ་པོ། སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེན། སྡོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ལུང་པོ་ནི་ལྷ། གང་ཟག་ནི་
 གཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། འབྱུང་བ་ནི་བཞི། དེ་ལས་གྲུར་པའི་གཟུགས་
 ནི་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། ཞེན། འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་
 ཅག་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་ཅམ་ལ་གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། ལུང་པོ་ནི་ལྷ་འོ། ཞེས་པ་ནས། ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་འོ། ཡང་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ལན་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོག་ཡིན། ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་
 ཚོགས་པའི་བྱིར། ཞེན། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་བ་པོ་
 ནི། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་གནས་པ་དང་རྒྱས་མཐུན་པ་ཞེས་པས་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་པ་ནི། བར་
 གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་བྱད་གཞི་དེ་མེད་ན་བྱད་ཚོས་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པར་ག་ལ་རུས། འོན་མེད་དོ་ཅེས་ལུང་བསྟན་པས་ཚོགས་མོད་སྟོམ་ན། དེ་
 ལྷ་ན་འདྲི་བ་པོ་ལ་ཆད་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡོན་བདག་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་དེ་མེད་པར་
 སོང་ངོ་སྟོམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཅིའི་བྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་སྟོག་ཅེས་བྱ་ལུང་པོའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་གོ་བར་གྱུར་ན། ལོག་པར་ལྷ་བར་
 ལུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།
 དེ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ནོ། །སྐབས་དེ་དག་
 ཏུ་གང་ཟག་དང་། སྟོག་དང་། བདག་རྣམས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཡང་བཤད། ལུང་པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་གང་ཟག་དང་། སྟོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་
 ཅིང་། དེ་དག་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཆད་པའི་ལྷ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་བཤད། བཏགས་
 ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསལ་བས། རི་ལྷར་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་མི་འགྱུར། ལྷ་མ་པའི་དོགས་པ་འདི་སེལ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་
བཤད་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ལ་ཤེས་བྱས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་
ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གངས་མང་པོ་ཅན་དེ་དག་
གི་ངོས་འཛིན་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་མི་མཐུན་ཏེ། རང་གིས་ནི། ཟེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་
ཆོགས་ཅམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་ནི། བདག་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སྤུལ་འདོད་དོ། །
ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ནི་རྫས་ཡོད་དང་། རང་གིས་ནི་བཏགས་ཡོད་
དུའོ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ནི་རྫས་སྤུལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཞོག །བཏགས་པའི་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གས་གཞི་རྫས་སྤུལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཞོག །ཆོས་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་འཛག་པར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་
བཏགས་པའི་བདག་དང་། རང་གིས་འདོད་པའི་བདག་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་རྣམ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡང་། གཞུང་འདིར་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཉིད་རྟོག་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་
པར་འཆད་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ནི་དེ་ཉིད་དེར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་
འདོགས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་བཏགས་ཡོད་ལ་ཤེས་བྱས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་བྱ་ནི་བཞིར་ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ། དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་ཁོ་ནར་ངོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ནི་རི་སྒྲོང་དུ། དེ་གསུམ་རྣམས་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་
མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན་
རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་ནམ། ཞེན། དེར་
ནི་ཁས་ལེན་ཏེ། འདིར་བདག་སྤང་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། ལུ་སྟོགས་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ན་རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་
མི་འགྱུར་རྫེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོན་སུམ་གྱིས་འགྱུར་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་

མངོན་སུམ་དེ་གང་ཡིན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྷ་པོས་ནི་མི་འགྲུབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ།
 ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་གྱི་སྒྲུ་མཆོད་གྱི་ནང་དུ་མ་བཤད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱད་པོ་དག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ན། རགས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་
 བ་དག་གི་ཆ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་བ་
 དེ་དག་ནི་རྫས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
 ཡིན་པས། རྒྱན་སྒྲུ་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫས་དབག་གིས་ཀྱང་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། ཉེན་གཏན་ཆོག་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་སྤྱད་པའི་ཡོད་ན། རྫས་རྫས་
 བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཆོག་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱད་པའི་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཆོག་སྤྱད་པའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཉིལ་གྱི་མར་མང་པོ་འབྱེན་པ་ལ་འབྱུ་
 མང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་སྤྱད་པའི་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རེ་རེ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མར་འབྱེན་བྱེད་གཞན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷགས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ།
 ཞེན། ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫས་
 དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རགས་པ་དང་རྒྱན་ནོ། །གང་ཟག་ལ་ནི་དེ་
 ལྷན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་གྱི། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་བཏགས་པའི་
 ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 གང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ། སྒྲོག་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་
 མེད་ན་སྒྲོག་དང་སོ་སོ་སྒྲུ་པོ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། སོ་སོ་སྒྲུ་པོ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་ལ། སྒྲོག་གང་ཟག་ཏུ་འཆད་མོད། དེ་ལྷན་ཡང་གནས་
 དགྲུ་བ་འདིར་མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། མདོ་སྒྲེ་པའི་གཞུང་ཉིད་
 རང་གཞུང་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷན་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པས་དོན་དམ་མ་གཏོགས་པ་དང་།
 རྒྱད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདྲ་བས་བདག་
 ཉིད་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དོ། །ཅིས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི་འདྲ་བར་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 འདྲ་བ་ཅི་ཞེན། དེའི་རྣམ་པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ལས་ཞིག་ཟིན་པ་ལས་
 འབྲས་ལུ་འབྱུང་བར་མི་སྤྱོད། །འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་
 ལས་ཏེ། ས་བོན་དང་འབྲས་ལུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་ནི་ཅི་ཡིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་ཡིན། བྱེད་
 བར་ནི་ཅི་ཡིན། ཞེན། ལས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། དེའི་མཁུག་ཐོག་ས་སུ་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་
 རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་འབྲག་ས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
 འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་སྒྲོག་རྩེ་ཡོད་དུ་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་དུ་ཁས་གྲངས་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེན། དེར་ནི་མུ་སྟོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། སྒྲོག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོར་ཁས་
 མི་ལེན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །དེའང་གཉིས་ཏེ།
 དེར་བདེན་པ་དང་། དེར་ཡང་རྒྱན་པའོ། །དེར་བརྒྱན་པས་ནི་དེར་ཡང་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། མུ་
 སྟོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་བཞིན་ནོ། །དེར་བདེན་པས་ནི་དེར་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དེ། སྤང་
 པོའི་རྒྱན་དང་། གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། རགས་
 པ་དང་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་མཐའ་འདིར་ནི་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྩེ་ཡིན་ཏེ། དག་
 སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི་རྩེ་ཡིག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་
 འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཆོག་དོན་དངོས་དང་། བདག་ཡོད་པའི་
 སྤྱོད་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་ལུགས་དང་། གཞན་སྟེས་བཏགས་པ་མི་རིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བདག་ཡིན་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་
 བེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི།

གནས་མ་བུའི་ཕྱེ་བ་ནི། བྱང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་སོགས་གང་དུ་ཡང་
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཟུང་གཞི་
 མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ་ཅེས་ལུང་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི། འོ་ན་ཡོད་དོ་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པས་
 ཀྱང་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མ་ནི། འདྲི་བ་
 པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལན་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་བ་པོས་ནི་བྱང་གི་སྒྲིམ་བུ་ལ་
 བསམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བཏགས་སོགས་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན།
 གཅེར་བུ་པའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་བྱེད་བཟུང་ནས། འདི་གི་འམ་མ་གི་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དྲིས་པ་ན།
 ཟུང་ཉིད་གྱི་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་གེས་
 བྱེད་ཀྱང་། བྱང་གི་བྱེད་པོ་ལ་བསམ་ནས། ལུང་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུང་བསྟན་ན་ཉེས་པ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཏྲག་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། མི་ཏྲག་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་འདའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་ཅེས་བཟོད་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། འདྲི་བ་པོ་བཏགས་ཡོད་གོ་བའི་སྒྲུལ་
 བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཉིད་གྱིས་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པས་ལུང་
 བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་མཐར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གོ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ་ཅེས་
 བསྟན་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བྱང་གི་བྱེད་པོ་ལ་བསམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་
 ན་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། འདྲི་བ་པོ་ལ་ཆད་ལྷ་སྒྲིབ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་སློག་དང་མུང་
 པོའི་རྒྱན་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་སྒྲིབ་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་སློག་དང་མུང་པོའི་རྒྱན་ལ་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྒྲུང་དུ། གང་ཟག་གསོན་པོ་འདི་ཡོད་དོ་ཅེས་ལུང་སྟོན་ལ། གི་
 ལན་ཆད་ལུང་མི་སྟོན། ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གནས་མ་བུའི་ཕྱེ་ལ་དྲིས་

པའོ། །དེ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་རྟག་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཅེ་ན་འོ་ན་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཟིགས་ནས་སམ། མ་གཟིགས་པར་ལུང་མི་སྟོན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཆད་ཀྱང་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱམས་
 པ་ཁྱེད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྱེད་མི་འཐད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ།
 གང་ཟག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་ཟག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པར་པའི་གནས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟ་བུ་པར་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 གནས་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གོ་བ་ཡང་། གདོད་མ་ནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ ཁྱིམ་རིགས་པས་བཤིག་པ་ན་མེད་པར་སོང་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཞིག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 གྱི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཞིག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གངས་དུ་མ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་
 རྒྱུད་དུ། ཡང་གང་ཟག་མེད་ན་འཁོར་བ་འདི་སྟུང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི། ཐམས་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལུང་པོའི་ཚིགས་འཁོར་རོ། །ཞེས་པ་ལུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཐམས་ཅན་དང་
 འཁོར་བ་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལུང་པོ་ཙམ་ཡིན་ན། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་
 དུས་ན། ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི། ལུང་པོ་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ངར་འཛིན་ཅན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ཡང་ང་ཉིད་དེའི་ཆེ།
 ཞེས་སོགས་གསུང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
 རྟག་པར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། གལ་ཏེ་ཡང་བདག་ཡོད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཁོ་ནར་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཟིགས་ན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་

བ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན། ཁ་ཅིག་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྒྲིན་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་
 བ་དག་ལ་ཡང་ཟུར་ཟ་བ་སྟེ། དྲི་མས་དག་ལ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྒྲིད། །ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །
 འདི་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ལ་གསུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐལ་རང་དུ་སྒྲི་བ་དག་ལ་འབྲུ་བའོ། །འོ་ན་
 གནས་མ་སྤྱད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་བ་དག་ཁོ་ནས་བག་ཡོད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ཐར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་
 གང་དག་བདག་ཇུས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་ཐར་བ་མེད་པའི་ཉེས་
 པ་འདི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་མེད་ན་ལའོར་བ་པོ་མི་འཐད་
 པའི་གྲུན་ཀ་སྤངས་ནས། རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་གང་ཟག་མེད་ན་དྲན་པ་སྒྲི་བ་མི་འཐད་པའི་གྲུན་
 ཀ་ནི། རི་སྐད་དུ། འོ་ན་གལ་ཏེ་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན། སེམས་སྐད་ཅིག་མ་
 རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ལོན་པའི་དོན། རི་ལྟར་དྲན་པ་འམ་རོ་ཤེས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྦྱང་བ་ལས་དྲན་པ་སྒྲི་བར་
 བསྟན་པ་དང་། སྦྱང་དྲན་གཉིས་ཇུས་གཞན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལས་དེ་སྒྲི་བར་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པའི་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ལས་ཞེ་ན། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་བདག་
 པོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རི་ལྟར་ན་སེམས་གཞན་གྱི་དྲན་ལ་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་ལྟས་བྱེད་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལ། མཚོད་སྒྲིན་གྱིས་དྲན་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་པས་
 དྲན་པ་ཞེས་བྱེད་ཆོག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། བག་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱུག་སྒྲི་མི་འཇུག་པར་
 ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་དྲན། ཞེས་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་འདི་སྤྱི་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མིང་དེ་སྐད་ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་

ནི་བྱེད་པ་པོ་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་། མྱོང་བ་དང་དྲན་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་རི་ལྟར་
 འདོགས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་ཀྱང་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་པའི་བྱིས་པ། དཔེར་ན་མེ་ཕྱེ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་བྱེད་པ་པོ་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་དཔེ་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིས་པ། ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 རྩ་མས་བྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདྲ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱིས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
 དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཅོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དེར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན།
 རིགས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 ན་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་སྤོང་བུ་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ།
 རྒྱུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས་པོ། །ཞེས་
 རྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའི་བདག་ལས་མ་ཡིན་ན། ཞེས་
 སོགས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱ་སེམས་སུ་ཅིག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་སྟ་
 ཆོག་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱ་གཅིག་པོའི་དེའི་སྤྱིང་གི་རྒྱས་པ་སྟ་ཆོག་སུ་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 མ་བུའི་མདོངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དེ་རྒྱ་དུག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བར་མཚུངས་ཀྱང་། འདུས་པའི་
 བྱེད་པར་སོ་སོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟོན་པ་ནི། གང་ལས་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ལས། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིས་པ་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་པ་
 ནས། མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ལའང་། རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཤུན་མཁུན་མིན་

བས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན། །ཞེས་པའོ། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པར་
 འཆད་མོད། །གཞན་ནས་ལུང་དུ་བྲངས་པར་གསལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་འབྲས་སུ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་འདི་ཡང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་དག །
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཐུད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 གྱི། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། རིམ་པ་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་གང་ལ་ལ་
 སེམས་ནི་བདག་ལས་སྐྱེའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཀླན་ཀར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ལུ་
 སྟེགས་བྱེད་ན་རེ། སེམས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཡིད་དང་ཐུད་པ་ལ་སྟོན་
 བས་འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཡིད་དང་ཐུད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་
 བྱེ་བྲག་བ་ན་རེ། བདག་མེད་ན་བྲན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས། རྟེན་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། རྫས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་སྟེ། བྲན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫས་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་སུ་ནི་རྫས་དུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིས་པའོ། །འདིར་རྫས་དུག་ནི། འབྲས་
 སུ་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་བཅས་ལུང་པོ་ལྷ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་
 པའོ། །ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ལུ་སྟེགས་པ་ན་རེ། བདག་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་རྩོམ། །ཞེས་པ། མདོན་
 བར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་
 ནི། རི་སྐད་དུ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟག་བསྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱ་བ་དེའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ལ་གློལ་བ་ནི། བདག་ཅིས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདིའི་ཡུལ་

གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ནི། འདིའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན། ལན་ནི། ཡུལ་ནི་སྤང་པོ་ཡིན་
 བོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་གཞི་མཐུན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དཀར་ཤམ་མོ། །བདག་སྒྲོ་སངས་སོ། །བདག་སྒྲོ་མ་མོ། །བདག་སྒྲོ་མ་
 མོ། །བདག་རྒྱས་སོ། །བདག་དར་ལ་བབ་བོ། །ཞེས་དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་སྒྲོ་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་འདི་གཞི་མཐུན་པར་བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །འདིས་བདག་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་བདག་གིས་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་ལས་
 སྤངས་པས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེས་ན་འགྲེལ་པའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི་བདག་ཏུ་
 འབྱུལ་བའི་འབྱུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྒོ་འབྱུལ་བས་
 ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་ལ་ཤིང་རྩར་འབྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་པོའི་རྒྱན་བདེ་བར་
 འདོད་པའི་དོན་དུ་ལམ་རྩུམ་མོ། །རིགས་པའི་རྣམས་གྲངས་བཞི་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། བདག་
 མེད་ན་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན། འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟ་བ་པོ་ནི་གང་ཡིན། ལན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བདག་བྱེད་པ་པོར་མི་འཐད་པ་དང་། ཟ་བ་པོར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་
 པ་པོའི་དོན་ནི་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་འཛིན་རྟེན་ན་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་དབང་ཅན་
 ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འཛིན་རྟེན་ན་འབྲས་སུ་འགའ་ལ་ཡང་ལ་ལ་ཞིག་རང་
 དབང་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་ངམ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བདག་མེད་ན་ཟ་བ་
 པོར་བདགས་པའི་ཉེར་བ་སྒྱུད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོ། །རིགས་པའི་རྣམས་གྲངས་ལྔ་བ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་
 པའོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཡོད་ན་ཡང་
 རི་ལྟར་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 ཁོ་པོ་ཅག་གྲང་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་མི་སྒྲུའོ། །འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ལས་ཏེ། ས་པོན་དང་འབྲས་སུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་སོ། །དོན་ནི། འདིར་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཏེ། བྱི་བྲག་

ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ནི་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱེད་ལ། འབྲིན་པའི་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །སེམས་
 ཅམ་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་དུ་ལས་སྤྱོད་མའི་བཀའ་ཆགས་བཞག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་འདོད་མོད། འདིར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་མཐུན་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ། ས་བོན་རོལ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ཆུ་ལྷུང་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་ལས་བཟང་ངན་རྣམས་གྲངས་
 མང་པོ་དག་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་སྤྱོད་གཅན་ཟེན་གྱིས།
 ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷེ་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། རྩོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་
 བྱི། རྩོ་མ་སྤྱོད་མར་རྣམ་སྒྲིན་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འོ་ན་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་དེ་
 དུས་ནས་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པའི་རྣམས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་ཟེན་ནས་
 རྩོག་གོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱི་དུ་པའི་རྣམས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་རྩོག་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལྷན་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
 བའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ། རྣམ་གྱི་ས་བོན་དང་འབྲུ་ན།
 རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་ལྷུང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་མང་པོར་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེན། དཔེ་དོན་ལྷོགས་གཅིག་འབྲུ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
 ཅད་ནས་འབྲུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་ཟེན་པའི་ལས་སམ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་རྣམ་
 སྒྲིན་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དཔེ་ནི། མ་དུ་ལྷུང་ཀའི་ས་བོན་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁུ་བས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་
 དེ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་གོ་སར་དམར་པོ་ལན་ཅིག་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གོ་སར་དམར་
 པོ་གཞན་མི་སྤྱོད་བ་བཞིན། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལས་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷན་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
 ལས་གང་ལྷེ་བའམ། ཉེ་བའམ། གོམས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 རྒྱུན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གོམས་པ་ལྷུང་ལེན་པར་བྱས་པས་ཐར་
 འདོད་རྣམས་བཀའ་ཡོད་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉི་མའི་གསུང་

འོད་ཀྱིས། །སྤང་ལྷན་ལྷ་ངན་འདས་གོང་ལམ་གཅིག་པ། །བདག་མེད་འཕགས་པ་སྟོང་གིས་བགྱོད་
པ་འདི། །བྱེ་མདོ་དམན་པའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བས། །ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གནས་དགུ་པ་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། བདག་ཡོད་ན་ཡང་ལུང་པོའི་རྒྱན། །རང་དབང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལས། །
གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཕྱི་ནང་གི་ །མུ་སྟེགས་འདོད་པ་དོར་བར་བྱ། །ལུང་པོའི་རྒྱན་ནི་སྒྲིད་ཅིག་མའི། །
ཐེང་བ་འཕྱད་ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར། །ལས་བྱེད་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི། །ཟ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བརྟགས་ན་བདག་དང་གང་ཟག་གིས། །སྟོང་པའི་སྒྲིད་ཅིག་དངོས་པོ་ནི། །དམ་པའི་དོན་
གྱི་བདེན་པ་སྟེ། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ། །གང་ཞིག་ལ་ནི་གཞན་དུ་སྒྲོངས་པས་
རྣམ་འབྱུགས་འཁོར་བའི་ཞུགས་ཆེན་འབར་བའི་གནས་སུ་འབྱུངས་གྱུར་པའི། །ལུས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་མི་བཟད་མུན་ཆེན་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་པའི། །སྤང་མཛོད་ཡེ་
ཤེས་བརྒྱ་བྲག་སྟོ་མཁས་བདག་མེད་ཚུལ་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལམ་ཆེན་པོ། །
གང་དེ་མ་ནོར་བཤད་ལས་དང་འདིར་རྟོད་པའི་ལེགས་བྱས་དེས་ནི་ཀུན་གྱང་བག་ཡོད་ཉིད་གྱུར་
ཅིག །

ཅེས་བག་ཡོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་། དཔལ་ཤུག་མཆོག་ལྷན་དྲི་
མེད་ལེགས་པའི་སྟོས་ཉི་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། ། །དགོའོ། ། མཆོ་
ལྷོ། །

དཔེ་མཛན་འགན་འཁུར་བ། ཚངས་པ།

༢༠༡༡།༡༠།ཚེགས་ཀྱི།

པའ་ཚེན་ཤུ་མཚན་ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(༢༡/༢༤)

པའ་ཚེན་ཤུ་མཚན་ལྷན་གྱིས་བཅུམས།

*

ཀྱང་ཁོའི་སྤང་རིག་པ་དཔེ་མཛན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བཀྲམ།

མེ་ཅིན་ཀོང་དབྱི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སྤེལ་དཔར་བཏབ།

༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་ལྷུ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞུགས།

༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་ལྷུ་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༡—༢༥༠༠

ISBN 978 - 7—80253—334 - 9/B. 110

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་ལ་(དེབ་༡ - ༢༤ཡོད་)སྒྲིག་༡༩༩༠. ༠༠

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第21卷: 藏文/(明)班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

-- 北京: 中国藏学出版社, 2010.12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教

- 文集 - 藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002154号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第21/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

*

开本: 787mm×1092mm1/16 印张: 700.25

2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

Handwritten text, likely a list or index, with several lines of cursive script.

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་བརྒྱ་དང་ལྔ་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >

定价：1380.00元（全24册）